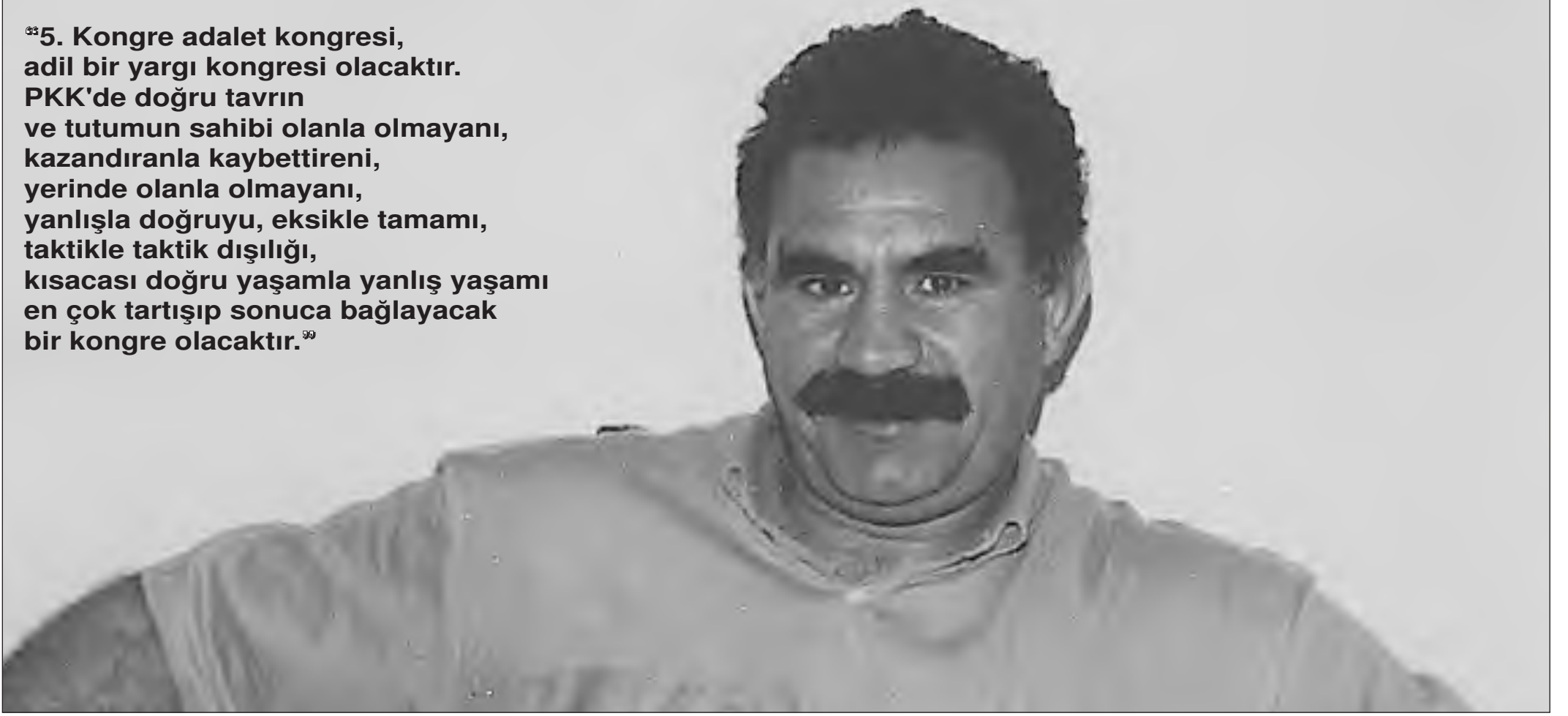

BÜYÜK SAVAŞ YILI '94

“5. Kongre adalet kongresi, adil bir yargı kongresi olacaktır. PKK'de doğru tavrın ve tutumun sahibi olanla olmayanı, kazandıranla kaybettireni, yerinde olanla olmayanı, yanlışla doğruyu, eksikle tamamı, taktikle taktik dışılığı, kısacası doğru yaşamla yanlış yaşamı en çok tartışıp sonuca bağlayacak bir kongre olacaktır.”

BİTİREMEYEN TC, KAZANAN PKK

Yılın başında gündemde olan TC'nin, “Ya bitecek, ya bitecek”, PKK'nin ise “Ya kazanacağız, ya kazanacağız” sloganlarıydı.

Tarih 1994 yılını “büyük savaş yılı” olarak çok kapsamlı yazacaktır. Geçen yıl bu zamanlarda, PKK-TC arasındaki savaşa ilişkin söylenenler

gündemin en başında yer alıyordu. Konuşan hemen her politik kişi ve çevre, 1994 yılında nasıl bir savaşa tanık olunacağı, PKK'nin mi TC'nin mi kazanacağı veya kaybedeceği üzerine tahminler yürütüyordu. Çiller, PKK için “Ya bitecek, ya bitecek” sloganını dilinden düşürmezken, o za-

manın Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş ise, “Ya teslim olurlar, ya da ölürlər” diyordu. Bunları dile getirirken, özellikle kendilerinden çok emin bir imaj vermeye de özen gösteriyorlardı. Şüphesiz şakaları yoktu ve yaklaşımları geçen yıllara benzemi-

Devamı 2. sayfada

Başkan APO'nun V. Kongre'ye sunduğu Politik Rapor - 1

V. KONGRE'YE İLİŞKİN TEMEL TARTIŞMA KONULARI

PKK 5. Kongre bileşimi, çalışmalarına başladı. Gazetemiz basıma girdiğinde henüz sonuçlanmamıştı. Başkan APO tarafından 5. Kongre'ye sunulan “Politik Rapor” elimize ulaştı ve ilk bölümünden başlayarak yayınlıyoruz. Ayrıca 5. Kongre'nin sonuçlandırılması ardından ulaşacak belgeleri de Politik Rapor'la birlikte yayınlayacağımızı duyururuz.

Parti tarihimizin zirvesel olarak yaşanan önemli süreçleri vardır. Birçok tarihi hareketin buna benzer süreçleri, kongreler biçiminde değerlendirip adlandırdığını biliyoruz. Biraz şematik de olsa böyle bir süreci kendi partimizde de yaşamaya çalışıyoruz. Kongreler süreci değerlendirirken, işin sadece görünen ve adlandırılan kısmıyla değil de, gerçek yönleriyle, belki de yaşanan dönemde anlaşılabilen ama sonradan anlaşılan özyle ilgilenmek daha önemli ve doğrudur. Bu anlamda partimizin kuruluş tarihini de 27 Kasım olarak ad-

landırmak semboliktir. Gerçekte ise kuruluş bir süreçtir. Partimizin kuruluşu bütün yönleriyle hala değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

Ben kendi yaşam sürecimi bir tarih gibi de değil, bir ulusun yeniden kuruluşu gibi ele aldığımı sizlere anlattım. Parti tarihi anlamında belki de bu gerçeğe daha yakındır. Kendi tarihimi, bir parti tarihidir, bir hareket tarihidir, hatta bir anlamda bir ulus, bir yeni insan tarihidir. Tabii partiye birçok katılım da, gerçek bir katılım değil, tersine partiyi parti olmaktan çıkarmak semboliktir.

Devamı 4. sayfada

KÜRDİSTAN'DA ORDU ÖRGÜTLÜ DİRİLİŞTİR

NEDEN ORDULAŞMALIYIZ?

PKK'deki yaşam tarzı, savaş tarzı olduğuna göre sürekli bu gerçekliği, sorunları, gelişmeleri ele alıp değerlendirmek şarttır. Bu biçimde savaşın bütün sorunlarına hakim olunarak cevap verilebilir.

Savaşta, savaş ve orduyu, komutan ve eylemi, bunun teori ve pratiğini birbirinden ayırmak zordur. Bunlar iç içe olan olgulardır. Birisini ele alırken, diğeri de doğal olarak gündeme gelmektedir.

Savaş varsa doğal olarak ordu da vardır. Çünkü ordu, savaşın en temel örgütüdür. Savaşta diğer örgüt biçimlerine de başvurulur. Savaşın temel taktiği silahlı mücadeledir, temel örgüt biçimi de ordudur. Temel olan sonucu belirler, tali olan da temel olana hizmet eder ve onu güçlendirir. Eğer bir savaşın varlığından bahsederseniz, bu savaşı ortaya çıkaran bir ordunun olduğunu da belirtebiliriz. Savaşın gelişme kaydetmesi, ordulaşmanın gerekleri, koşullarının da olgunlaştığı ve bu paralelde önemli bir mesafenin de kaydedildiği anlamına gelir.

Savaşa neden olan bütün olgular, ordulaşmanın da nedenidir. Neden, Kürdistan halkı kendi ordusunu yaratmalıdır? Neden bu halk da diğer halklar gibi bir orduya sahip olmalıdır? Bu sorular sorulduğu zaman kuşkusuz, dünyanın içinde bulunduğu durum, ülkemizin sömürge olma gerçeği verilecek cevaplar olacaktır. Her tarafında savaşların olduğu ve her an bir gücün başka bir güce saldırma olasılığının bulunduğu bir dünyada her halkın kendisini korumak için bir ordusu var. Ordusuz yaşanmıyorsa, bütün bunların Kürdistan halkı için de geçerli olduğu bir gerçektir. Sa-

Devamı 12. sayfada

ZAROKÊN AGIRÎ

“Ala da göle varır varmaz, ellerini dupduru suya daldırıp yüzünü yıkadı. Gidip arkadaşlarının yanına oturdu. Hepsinin gözü aşağılarda uzanan dümdüz ovanın üzerinden doğan güneşin ilk ışıklarındaydı. Her tarafı bir kıvıllık kaplamıştı. Güneşin ilk ışıklarının göle vurduğu yerlerde göz kamaştıran bir parlaltı oynayıyordu suyun üstünde. Güneşin doğuşuyla birlikte Ağrı'ya hayat gelmiş, uzaktaki zomların çocuk ve hayvan sesleriyle kuş sesleri birbirine karışmıştı. Ala, uzaklara bakıyordu. İleride dümdüz uzanan yeşillik, daha ötedeki tepeler, sol taraftaki küçük Ağrı'nın etekleri...”

18. sayfada

71. YILDÖNÜMÜNDE “CUMHURİYET” GERÇEĞİ

ABDULLAH ÖCALAN

71. yıldönümünde kemalist cumhuriyete karşı, Ortadoğu halklarının düşürülmüş gerçeğine karşı, PKK'nin öncülük ettiği halklar mücadelesinin bir halklar cumhuriyetine doğru gelişmesi söz konusudur. Özellikle savaşımızla kanıtlanan, bu gerçektir. Şimdiye kadarki savaşım sıradan bir başlangıç olarak görülmelidir. Halklar lehine asıl savaşım bundan sonra verilecektir.

Son sayfada

BİTİREMEYEN TC, KAZANAN PKK

Baştarafı 1. sayfada

yordu. Çünkü bitmemek için bitirmeleri gerekiyordu. Nitekim bitirmemele-ri durumunda, Türk sömürgeci ege-menliğini nasıl zorlu bir sürecin bek-lediğini kestirebiliyorlardı. Sorunla ilgili söylenmesi gereken, buna paralel yapılması gereken her şeyi bu yıla sığdırmaya ve sonuç almaya karar kılıyorlardı.

Türk egemenlik sistemini ayakta tutan herkes ve her şey, PKK'ye ve Kürdistan halkına dayatılan imha planının başarısı yolunda topyekûn seferber edildi. Yapılmayan tek bir şey kalmadı. Diplomatik sahada da iç savaş seferberliğine başarı şansı ver-direcek her türlü çaba sergilendi. Emperyalist güçlerden de bu imha planı için onay alındı. Özellikle Almanya ve Fransa Avrupa'da adeta birer TC gibi çalıştılar. Hiçbir dönemde olmadığı kadar PKK kuşatmaya alınıyor ve kit-le tabanından koparılmaya çalışılı-yordu. Bu anlamda PKK'nin karşısın-daki emperyalist cephe fiilen hareke-te geçiyordu. Böylece Kürdistan so-rununun gündemden çıkarılması, 1994 yılına sığdırılmaya çalışılıyordu.

Özellikle bu yıl, askeri şiddette bir kader yılı olarak düşünüldü. Şiddetin sonuç alacağı yönündeki iddialara geçerlilik kazandırılacaktı. Eğer belli bir mesafe bile alınabilseydi, bu, TC açısından birkaç yıllık sürenin kaza-nılması anlamına gelecekti. Bu du-rum emperyalizmin çıkar planlarına da uygun koşullar yaratacaktı. Tabii ki böyle bir sonucun alınması, yani TC'nin birkaç yıllık süre kazanması demek, PKK için sadece zaman kay-bı değil, aynı zamanda büyük darbe almak ve tasfiye sürecine çekilmek demekti.

Sömürgeci-emperyalist cephenin büyük koalisyon temelindeki savaşına karşı PKK ve onun önderliği, ulusal kurtuluş tarihimizin en büyük hazırlığına yöneldi. 1993 Aralık'ından itibaren bütün yurt içi ve yurt dışı cephelerde her yönüyle tam bir hazırlık başlatıldı. Başkan APO, **“PKK'-lileşelim, savaşı kazanalım”** çerçevesinde tarihin en büyük insan çö-zümlemelerini geliştirdi. Bütün PKK yapısı, bu çözümlemeler kapsamın-da eğitimden geçirildi. Düşmanın “Ya bitecek, ya bitecek” sloganına karşı, Kürdistan devrim cephesi “An serkeftin, an serkeftin” şiarıyla 1994 yılına hazırlandı. Karşı-devrim cephesinin gerek içte ve gerekse dışta hangi sonuçlar temelinde nasıl planlamalara gittiğini, bunun için nasıl yükleneceğini dikkate aldı. Buna karşılık bütün devrim cephelerinde kapsamlı düzenlemeler ve tedbirler geliştirdi. Kürdistan'da dayatılacak büyük imha hareketinin nasıl kırılacağı, yürüyüşün nasıl ilerletileceği yönünde büyük yoğunlaşmayı yaşadı ve bu temelde zengin taktikler geliştirdi. Sömürgecilik bu yılı ne kadar bir imha yılı olarak gördüyse, PKK de bundan daha fazla yılı bir büyük kazanma yılı olarak değerlendirdi.

Türk özel savaş rejimi tüm askeri gücünü, en son savaş tekniğini, zırhlı araç, helikopter ve uçaklarını kullanırken, önemli bir cephesi olan basın-yayını da kıta-hazır göreve koş-turdu. Halkın haber alma hakkını daha saygısızca çiğneyen sömürgeci basın-yayın, her günü Türk ordusu-nun başarısı olarak gösterdi. Çatış-malarda ölen asker sayısını PKK'nin kaybı olarak verdi. Sıradan halk bi-reyleri, yurtseverler kurşuna dizildi,

“PKK şu kadar kayıp verdi” denildi. Her gün onlarca PKK'li ölü olarak gösterildi. “Ya bitecek, ya bitecek” çizgisine göre bir basın-yayıncılık yapıldı. Gerçekten bütün bunlar doğru haberler olsaydı, PKK bitecek, sö-mürgeci özel savaş da hedefine ulaşmış olacaktı. Bugünkü durum ve gerçekte yaşananlar bütün bunların yalan olduğunu fazlasıyla gösteriyor.

Aslında TC 1994 yılında büyük imha ve soykırım planını dayatması-na rağmen, buna uygun bir savaş yürütemedi. Büyük operasyonlar olarak yansıtılanlar sonuç alamayan kof gösterilerdi. Bunlar daha çok psikolo-jik hedefli taktiklerdi. Gerillayı saldırı pozisyonundan alıkoyup savunmaya, geriye çekmek, bununla birlikte halkı sindirmek için başvurulacak taktik uygulamalardı. Kaldı ki, Türk ordusu, çok amansız gösterilen bu operas-yonlarda büyük darbeler aldı, geri püskürtüldü. Nitekim bu kof operas-yonların taktik gösteriler olduğu Parti Önderliği tarafından zamanında fark-edildi ve buna göre gerilla ordusuna yeni perspektifler ve taktikler verildi.

kenceden geçirildi, katledildi, namu-suna el atıldı, kısacası bütün vahşet uygulamalarına maruz bırakıldı. Böy-le bir duruma insan dışındaki canlı varlıklar bile büyük tepki göstermek zorunda kalırlar.

Tarihte gerçekleşen bütün devrim-lerde büyük halk isyanları patlak ve-rir. Hele bu halk örgütlüyse, söz ko-nusu patlama daha etkili ve daha so-nuç alıcı olur. Kürdistan halkının ya-şadığı durum da budur. Hem örgütlü-dür, hem de harekete geçmeye hazırdır. Aynı zamanda bu halk gücü üzerinde PKK'nin önderliği vardır. Bu yıl çok büyük serhildanların gerçek-leşmemiş olması, halkın örgütsüzlü-ğünden veya PKK'nin güç yetersizli-ğinden dolayı değildir. Türk sömürge-ciliğinin gündemine koyduğu imha ve soykırımı boşa çıkarmak, halkı tarihin en büyük vahşetlerinden koru-mak, bu yönlü provokatif çabaları et-kisizleştirmek için de PKK az müca-dele vermedi. Askeri şiddetin ön planda olması ve diğer mücadele bi-çimlerinin de bunun gölgesinde kal-ması nedeniyle PKK'nin bu sahadaki

yor. İşte bu çılgın emel, PKK tarafın-dan sahiplerinin kursağında bırakıl-mıştır. Aslında TC'yi çılgına döndü-ren bir temel neden de onun bu sa-hada eli-kolu bağlı ve hareket ede-mez duruma getirilmiş olmasıdır.

Eğer PKK'nin bu başarılı politikası uygulanmamış olsaydı, şimdiye ka-dar yaşanan katliamların onlarca ka-tının gerçekleşmesi işten bile değildi. Dolayısıyla PKK'nin tarihteki bütün devrim hareketlerinden bir farkı da, onun bu sahadaki büyük başarısıdır. Bu, aynı zamanda PKK'nin halkçı ka-rakterinin bir özelliğidir. Özellikle geç-mişte (ama şimdi de söyleyenler var), PKK tarzının halkın katledilme-sine yol açtığı yönünde suçlamalar yapılıyordu. Tabii burada asıl niyet halkı düşünmek değil, kişisel ve grupsal çıkarlardır. 10 yıllık amansız bir savaşta, TC gibi tarihin en barbar bir gücü göz önüne getirilirse, şimdi-ye kadar daha üst boyutlarda katli-amlar gerçekleşmemişse, bu, PKK'nin bütün bir halk için mücadele yürüttüğünün en kesin kanıtıdır. Bü-yük halk sevgisidir, büyük halk güve-

istediği gibi alamamış olması, onun bu savaşı kesin kaybettiğini ifade ediyor. Üzerinde savaşılan Kürdistan'dır. Kürdistan'ı kazanmanın tek yolu, Kürdistan halkını kazan-maktan geçer. Dolayısıyla kaybedilen Kürdistan halkı, kaybedilmiş Kürdis-tan demektir. 1994'ün kesin gerçek-lerinden biri de budur.

Sömürgeci terör cumhuriyeti, halkı kaybettiğini çok iyi görmüş olmasın-dan dolayı elinde kalan tek koz ola-rak silah tekniğini sonuna kadar kul-landı. Onun çöküşüne doğru olan gi-dişatı silah gücüyle tersine çevirmek, o da olmazsa en azından durdurmak istedi. Bütün planlarını, her sahadaki düzenlemelerini buna göre yaptı. Ta-rih olarak Ağustos'u seçti. Bu tarihin zamanlama dışındaki diğer bir anla-mı da vardı. Bilindiği gibi, PKK'nin si-lahlı mücadelesi 1984 yılında başla-mış ve kesintisiz bir şekilde başarılı bir şekilde bugüne kadar gelmişti. İş-te Türk sömürgecileri 10 yıl önce bü-yük kurşununu sıkan ulusal kurtuluş mücadelemizi, 10 yıl sonra aynı ta-rihte tamamen ezmek, yine çok an-lamlı olan ve halkımızda güven-coş-ku yaratan bu tarihi yok etmenin gü-nü haline getirmek istediler. Bununla halkımızın belleğinden ulusal kurtulu-şu çağrıştıran her şeyin temizlenmesi hedeflendi. Düşmana göre öyle ol-malıydı ki, büyük bir ezme hareketi gerçekleştirilecek, gerilladan halkın her kesimine kadar hepsi yaptıkları-na bin pişman ettirilecek, “katliam art-ıkları” artık hiçbir zaman Ağustos'u anmak bile istemeyeceklerdi. Böyle-likle Kürdün PKK tarafından yazılan özgür tarihi bütünüyle yok edilecek ve sömürgecilik bunun üzerinde yeni bir süreci başlatacaktı.

Bütün yönleriyle, geçmiş ve gele-ceğiyle çok acımasızca kararlaştırı-lan bu planın başarıya ulaşması du-rumunda, Kürdistan halkı bir daha yakalayamamacasına son kurtuluş ve özgürlük şansını yitirmiş olacaktı. Arta kalanlara, eskisi gibi kölelik hak-kı da tanınmayacaktı. Türk sömürge-ciliği, “ayaktaki ölümler”in veya kölele-rin de ayağa kalkabileceğini dehşetle gördüğüne göre, herhalde geçmişte yaptıklarının çok az olduğunu unut-mayacaktı.

Demek ki, 1994 yılının büyük ka-der ve dönüm noktası olduğundan bahsedildiğinde, bir de bu büyük teh-likenin iyi anlaşılması gerekiyor. Yani Türk kontrgerilla cumhuriyetinin as-keri şiddetini çıplak düşünmek, onun amaçladığını gözardı etmek, hem yı-lın önemini anlamamak ve hem de düşmanı tanımamaktır.

PKK, 1994 yılında bu büyük tehli-keyi önledi ve zaferi garantiye aldı. Bu, asla küçümsenecek bir gelişme değildir. 1994 yılı bu anlamda müthiş bir zaferdir. Sömürgeciliğin bu imha planına onay ve destek veren emper-yalist güçlerin TC ile birlikte dize geti-rilmiş olması, PKK'nin 1994 yılı zafe-rinin uluslararası özelliğidir.

TC'nin sonbahar yönelimleri de bu gerçekliği kanıtlamaktadır. Özel sa-vaş rejimi, 1994 yılına ilişkin imha planı boşa çıkınca Kürdistan bütünlü-ğünden koparmaya ve özel savaşın üs alanları haline getirmeye çalıştığı bir Dersim'e bombaları yağdırması, köyleri yakıp yıkması ve boşaltması, halkı göçe zorlaması büyük kaybet-menin büyük hırçınlığıdır. Diğer bir yönüyle PKK'nin bütün Kürdistan'ı kazanmış olmasıdır.

PKK bu yılda legal platformu, boş-

“1994 yılında özel savaşın imha ya da tasfiye planı başarıya ulaşmış olsaydı, burada kaybeden sadece PKK değil, hatta sadece Kürdistan halkı da olmayacaktı. En başta Türkiye halkı, komşu halklar ve insanlık olacaktı. Bu çok büyük tarihsel özelliğe sahip olan gerçeğin henüz görülmemiş olduğunu görüyoruz.”

Türk ordu güçlerinin çok yaygınca halka yönelik vahşet uygulamaları, köyleri boşaltmaları, yakıp yıkmaları, toplama kamplarını hazırlamaları, Kurtuluş Ordumuz karşısında alınan yenilginin somut örnekleri olarak orta-ya çıktı. Şehit düşen gerilla sayı-sından çok daha fazla köy boşaltıldı ve yakıldı. Halka karşı işlenen cina-yet ve katliam sayısı, gerillaya karşı girişilen saldırı sayısından daha faz-ladır.

Bu yılın bir özelliği de, Türk özel savaşının TC'den çok Kürdistan kur-tuluş mücadelesi lehine işlemiş olma-sıdır. Bir anlamda PKK'nin ancak çok büyük uğraşlar sonucu ulaşabileceği kazanımlar, kirli özel savaşın ters tep-en uygulamalarıyla kendiliğinden hazır hale getirildi. Özel savaşın uy-gulanmadık tek bir Kürdistan alanının kalmaması, her Kürdün bu vahşi te-rörden nasibini alması bile, tek başı-na TC için muazzam kayıplara yol açtı. Halk bütünüyle karşıya alındı. Bugün Kürdistan'da TC'yi destekle-yen, çok küçük bir azınlık kesimdir. Bu azınlığın niteliği de önemlidir; halk kategorisine dahil olmayan, tersine halka karşı savaşan bir kesimdir. Ko-rucular, özel savaş kadrosu bürokrat-lar dışında yaşayan her kesimin TC'ye düşman olmaması için hiçbir neden kalmadı. Halkın elinden her şeyi, hatta canı da alınınca, burada kalan tek yol, bütün bunları kendisine layık gören güce karşı saf tutmaktır. Halkı savaştan geriye çekecek ne maddi, ne de manevi hiçbir şeyi kal-madı. Kürt insanının başını sokacağı kulübesi başına yıkıldı, yerinden-yur-dundan edildi, ailesi dağıtıldı, geçim kaynakları kurutuldu, tutuklandı, iş-

politik girişimleri, bu girişimleri pekiş-tiren örgütlenme çabaları belki fazla görülemedi. Türk ordusu tüm heybe-tiyle, tüm çılgınlığıyla gerillanın üzeri-ne giderken, halka yönelik de bun-dan farklı bir yaklaşım geliştirmede. Aynı intikam savaşını halka karşı da yürütüp büyük soykırımı gerçekleştirmek için çok çeşitli uğraşlar verdi. Çeşitli tahriklerle, provokasyonlarla, komplolarla kapsamlı katliam ve soy-kırımın savunulabilecek zeminini ya-ratmaya çalıştı. Özel savaşın uzman elemanları bütün hünelerini bir de bu sahada sergilediler. PKK, bilinçli bir hazırlıkla, tarihsel temele dayanan politikalarla özel savaşın bu ol-dukça sinsi taktiğini işlemez kıldı.

PKK'nin bu sahadaki politik başa-rısı, askeri başarısından az değildir. TC, temel yaşam dayanağı olan Kürdistan'ı kaybetmek üzere. Bütün halk kendi toprakları olan Kürdistan'ın kurtuluşu için PKK'yi açık desteklediğini sözü ve pratiğiyle gösteriyor. Ve önüne çıkan orduları kılıçtan geçiren, halklara karşı soykı-rımı gerçekleştiren, talancılıkla semi-ren, “kıtadan kıtaya hükmeden” bir cumhuriyet ya da bir ordu günümüz-de en beklemediği bir yerde ve bi-çimde ayakları üzerinde bile duramı-yor. Böyle bir prestij kaybına, onur zedelenmesine uğrayan TC elinden gelse her Kürdü bin parçaya bölmek-ten çekinmez. Nitekim beyni parçala-nan Kürtlerin kafası üstüne ayağını koyup fotoğraf çeken Türk askerleri-nin bu çılgınlığı basına da yansıdı. Fotoğraflardaki ve bu vahşet örnekle-rindeki tek veya birkaç Kürt olabilir, ama gerçekte ise bu, bütün Kürdis-tan halkına karşı yapılmaya çalışılı-

nidir, büyük halk sorumluluğudur. Bunca çarpıtmalara, bunca karala-malara rağmen sömürgeci ve karşı-devrimci cephenin halkı PKK'den ko-paramaması, halkın bu konudaki ger-çekleri görmüş olmasından kaynakla-nıyor. Yine hiçbir devrim hareketinin ve hatta günümüzde en etkili devlet-lerin bile, (zor koşullarına rağmen) PKK kadar yüzbinleri-milyonları bir araya getirme gücüne sahip olama-maları, PKK'nin her şeyiyle halk ve insanlık için var olduğunu gözler önü-ne sermektedir.

PKK için insan ya da halk asla bir araç değil, kutsal amaçtır. Her politi-kasında bu tartışılmaz bir yere sahip-tir. Başkan APO'nun insan çözümle-mesinin bundan başka hiçbir anlamı yoktur.

Öte yandan TC'nin halka yönelik politikası değerlendirildiğinde ise kar-şımıza çıkan olgu, özel savaş gerçe-ğidir. Yani halka yaklaşım tamamen özel savaşın uygulamaları çerçeve-sindedir. İnsan veya halk, özel sa-vaşta araç olarak kullanılmaktan baş-ka bir değer taşımaz. Özel savaşa hizmet etmeyen herkes düşman sa-yılır ve ezilir; yaşam hakkı tanınmaz. 1994 yılında bu yönlü gerçeklere sık-ça tanık olundu. Şüphesiz, insana ve halka bu amaçla bakan bir devlet, gücü dünyada bir numara olsa bile yıkılmaktan kurtulamaz. Nitekim bu, savaşta ordusuz kalmış komutanın büyük çaresizliğini göstermektedir.

TC asıl büyük yenilgiyi, PKK'nin halk politikası karşısında almıştır. Özellikle ulusal kurtuluş savaşlarında sonucu belirleyen güç de halk olduğu için, TC'nin Kürdistan halkını kaybet-miş ve Türkiye halkının da desteğini

lukları da çok güçlü sonuçlara dönüş-türdü. Bir DEP meclisten atılırken, “PKK meclisten atıldı” açıklamasının yapılması, ne amaçla olursa olsun, aynı zamanda bir gerçeğe de dikkat çekmektedir. Bugün geçmişle kıyaslanmayacak kadar dönüştürülen bir Türkiye vardır. Böyle bir Türkiye, PKK'nin yarattığı bir Türkiye'dir. Eski Türkiye, PKK'nin yarattığı yeni Türkiye'ye karşı savaşılmaktadır. Özel savaşın girmedığı hiçbir saha olma-masına rağmen, bu yeni Türkiye'de içeriği ve düzeyi ne olursa olsun Kürdistan sorunu tartışılmaktadır. Sol basın-yayın faaliyetleri yürütülmekte-dir. Demokratik örgüt, parti vb. oluş-umlar kurulmaktadır. Bireyler bir şeyler söylemektedir. İlk bakışta bü-tün bunlar TC'nin özel savaş uygulama-larına rağmen düşünölmeyebilir. Evet, bu doğrudur. Fakat diğer bir doğru da, bütün bunların PKK tara-fından kazanılan ve özel savaş tara-fından geri alınamayan mevziler ol-duğudur. Özgür Ülke'nin, DEP'in ve diğer demokratik kuruluşların demok-lesin kılıcı altında olması, şiddet uy-gulamalarına hedef olması, bu mev-zilerin kalıcılaştırıldığını ve yeni bir Türkiye'nin özel savaşa rağmen orta-ya çıktığını gösteriyor. Kazanımlar böyle gelişir, birikir ve en sonunda büyük patlamaya dönüşür. Gelişme-nin diyalektiği böyledir.

Demek ki, görülmesi gereken çok boyutlu gerçekler ortaya çıkarılmış ve bütün bunlar en zorlu koşullarda büyük insan iradesi, kahraman insa-nın dökülen kanı temelinde başarılmıştır. Dolayısıyla 1994 yılında özel savaşın imha ya da tasfiye planı ba-şarıya ulaşmış olsaydı, burada kay-beden sadece PKK değil, hatta sade-ce Kürdistan halkı da olmayacaktı. En başta Türkiye halkı, komşu halk-lar ve insanlık olacaktı. Bu çok büyük tarihsel özelliğe sahip olan gerçeğin henüz görülmemiş olduğunu görüyo-ruz. Her şeyden önce PKK, insanın onurlu yaşamıdır, onurlu insanın söz hakkıdır, insanlığın büyük yüceltilme-sidir. Bugün birçok kişi, çevre ve ku-ruluş rejime karşı bir-iki söz ve dav-ranışta bulunurken, kendi gücüyle bir şeyler yaptığını sanıyor. Gerçekte ise bunların hiçbir gücü yoktur. Bir söz söyleyecek durumda bile değiller. Özel savaşın bir hapşırmasıyla bü-yük korku içinde kabuklarına çekilip saklanmaları da bu gerçeği gözler önüne sermektedir.

Bu nedenle 1994 yılındaki büyük savaşı PKK'nin kazanmasına büyük değer vermekle birlikte herkesin ken-dini yeniden sorgulaması kesin ge-reklidir. Bu da yetmiyor. Pratik adımların mutlaka atılması ve özel savaşa karşı saf tutulması gerekiyor. Bu er-telenemez bir görevdir, zaman kal-madı, hatta gecikilmiştir bile. PKK'li veya Kürt olmak da gerekmez, bu, insan olan herkesin görevidir. İşte 1994 yılı savaşımından çıkarılması gereken bir sonuç da budur.

Yılın sonuna gelirken herkesin sorması ve cevap alması gereken soru şudur: Kim bitiremedi, kim ka-zandı? Bu ne anlama geliyor ve bun-dan sonrasını nasıl etkileyecektir?

PKK'nin yılın başında önüne koy-duğu hedefe ulaşarak kazandığı ne kadar açık bir gerçekse, TC'nin de hedefinin tam tersine bitiremeyip bit-tiği o kadar gerçektir. Savaşların bir özelliği, koşullarının ve sonuçlarının çok keskin olmasıdır. Önüne koydu-ğun hedefe ulaşamazsan, hedef ön-cesi konumunu bile koruyamazsın. Duruma göre ya da karşı tarafın gü-cüne göre kaybedersin. Zaten hedefe ulaşmanı engelleyen, seninle amansız savaş içinde olan karşı ta-raftır. Önüne büyük hedef koymuş-san, bu karşıdakinin büyük güce sa-hip olmasından ya da yaşanan savaş

olayının büyük bir aşamayı yakala-masından kaynaklanır. Dolayısıyla büyük hedefe ulaşmamak demek, en azından bir o kadar büyük kaybet-mek demektir. Karşı karşıya gelen iki büyük gücün önlerine koydukları bü-yük hedefe ikisinin ulaşma imkanı yoktur. Savaş, politikanın yoğunlaş-mış ifadesi veya şiddete ulaşmış dü-zeyi olduğuna göre yerinde saymaz, mutlaka bir taraftan sonuca gider. Bu nedenle savaş durmamışsa tarafların şiddeti gittikçe yoğunluk kazanıyorsa, bu durumda bir gücün hedefine ulaş-maması demek, karşı gücün kazan-ması anlamına gelir.

1994 yılının sonuçları değeri-ndirilirken, yürütülen savaşın yoğunluğu göz önüne getirilmek durumundadır. Gözler önündeki kayıpları ve kaza-nımları bir tarafa bıraksak bile, özel savaşın yürütücülerinin bugünlerdeki yaklaşım ve açıklamaları savaşın so-nuçlarını kesinleştiriyor. Özel savaş yetkilileri “Terörü bitirdik” diyemiyor-lar. “Terörü bitireceğiz” şeklinde açık-lamalarda da bulunamıyorlar. Bu ko-nuda kamuoyu ile zımnı bir uzlaşma yolunu tercih ediyorlar. Bunu çok çe-şitli olaylar ve yapay gündemlerle tut-turmak istiyorlar. Hatta 1994'ün ba-şındaki fırtınanın, kulakları sağır

mücadelesi sonucunda başarılması, Türk egemenliğinin altındaki zemini kaydırıyor. Bu içte olduğu gibi, dışta da böyledir. Mevcut özel savaş politi-kası hiçbir yerde kabul görmüyor. Bu-nun nedenleri de çok somuttur. Bu politikanın herhangi bir çözümleyici-likten uzak olduğu, bununla birlikte sorunu daha da ağırlaştırdığı herkes tarafından rahatlıkla görülebiliyor. Dolayısıyla bundan sonra, sömürgeci cephede “terörü nasıl ezelim”den çok “terörü neden ezemedik” tartışmaları geliyor ve daha da gelişmeye de-vam edecektir. Kimi sömürgeci yetkili veya akıl hocası, çeşitli biçimlerde açık olmasa da, PKK'nin mevcut şid-det politikasıyla durdurulamayacağı-nı, diyalog yolunun açılmasında yar-ar olacağını belirtiyor. TC'nin daha fazla kaybetmemesi, mevcut kayıpla-rı kabullenmesi, zararın bu düzeyin-den dönmesi yönünde görüşler dile getiriliyor.

Kürdistan sorununa ilişkin tartış-manın böyle bir içerik kazanması önemlidir. “Terörü neden ezemedik” sorusuna verilecek cevaplar temelinde yeni arayışlar yaygınlaşır ve güç-lenir. Bu gelişmeler birçok yönüyle değişimleri beraberinde getirir. Yine özel savaşa seyirci veya destek ver-

“TC'nin paçaları tutuşmuştur. Emperyalizmin PKK eliyle Türkiye'yi böleceği yönünde bir sendrom başlamıştır. Buna inanıyorlar. İnanmaları nedensiz değildir. Çünkü TC, en azından bugüne kadar, özellikle PKK karşısında emperyalizmin çok yönlü desteği sayesinde ayakta durduğunu ve bu destek olmadan yaşayamayacağını biliyor.”

eden gürültünün hatırlatılmaması için var güçleriyle uğraşıyorlar. Görüldü-ğü gibi başaramıyorlar, başaramaya-caklar da, çünkü bunun bütün imkan-larını kaybetmişlerdir.

1994 yılının kapanması ardından yeni bir süreç başlıyor. Bu, yeni özel-likler taşıyan bir süreç olarak, 10 yılı aşkın süredir yürütülen savaşın sonuç-ları üzerinde yükseliyor. Bu süre bo-yunca büyük kazanımlar ve büyük ka-yıplar var. Yine bu gelişmeler temelinde bir aşama kaydedilmiştir. Çok do-ğaldır ki, artık bundan sonra kendini dayatacak olan bir çözümdür. Çözü-mün hangi tarafın lehine gelişeceği ise, 10 yılı aşkın süre yürütülen sava-şa ortaya çıkan birikimlerden bellidir.

Bugünlerde Türk özel savaş rejimi bir dağınıklıkla yaşıyor. 1994 yılını kaybetmiş olmasından ve artık kulla-nacağı bütün avantajlardan yoksun kalmasından dolayı 1995 yılına hazırlıksız giriyor. En azından 1995 yı-lında büyük imha operasyonlarıyla PKK'nin imha edileceğini bile söyle-yemiyor. Çünkü geçen yılları tekrarla-sa, şimdiye kadar sessiz kalanlar da, ona geçmiş yılların yenilgi yılları ol-duğunu hatırlatacaklar, yine hep aynı vaatleri dinlemek istemeyeceklerini haykıracaklar. Zaten sömürgecilik açısından nasıl büyük bir çıkmazın yaşandığı resmi ağızların söylemine de yansıyor.

Artık kemalist sömürgeciliğin par-çalanmış olması ve bunun da PKK önderlikli Kürdistan ulusal kurtuluş

mek zorunda kalan birçok kesim de yeni arayışlara kayar. Dolayısıyla sö-mürgeci cephedeki çatlak ve çelişki-ler yeni boyutlar kazanır. Bunun so-nucu, sömürgeci cephenin ikiye bö-lünmesidir. Mevcut şiddet politikası-nda ısrar eden kliğin var olan etkinliği-nin zayıflaması da kaçınılmazdır.

Şüphesiz bunun emperyalist bağ-lantıları da olacaktır. Kürdistan soru-nunun PKK önderliğinde çözüme git-mesinden kaybedecek olan bir taraf da emperyalist cephe. TC'nin 1994 yılını kaybetmesi, emperyalizmin de kaybetmesi demektir. Mevcut statü-den sorumlu olanlar, burada değişe-cek statüden de sorumlu olurlar. Yani bir yerde Kürdistan sorunu, TC'nin sorunu olduğu kadar emperyalizmin de sorunudur. Yine TC, sorunu ne kadar lehinde çözmek istiyorsa, em-peryalizm de bundan daha az istemi-yor. 1994 yılında ortak sömürgeci-emperyalist tasfiye planı başarıya ulaşmadığı için, bu, sömürgeciler ile emperyalistler arasındaki çelişkileri ve görüş ayrılıklarını da boyutlandır-ıyor. Eski Dışişleri Bakanı Mümtaz Soysal'ın görevini bırakmasının ya da bıraktırılmasının nedenlerinden biri de budur. Özellikle DEP davası-nda büyük cezaların verilmesi, Özgür Ülke gazetesinin bombalanması ve diğer özel savaş uygulamaları bu çelişkileri daha ileri boyutlara vardırmış-tır. “Dış dünyada Türkiye'nin ayağı altındaki zemin kayıyor”, “Her taraf Türkiye'nin aleyhine çevrilmiş” vb.

açıklamalar rejimin yetkilileri tarafın-dan yapılmaktadır.

Türkiye öyle bir konuma getirilmiş ki, hiçbir tarafı kabul edilecek durum-da değildir. Batı emperyalizmi de, onun politikasını kendi çıkar çözümü için tehlikeli gördüğünden son dö-nemlerde daha da kesinleşen bir tavır içine girdi ve bu TC'ye büyük korku saldı. Demirel, “Dünyanın sonu gel-medi” diyerek teselli dağıtma gereğini duydu. O teselli dağıtadursun, sarfet-tiği bu sözler bile, TC'nin kendi özgü-cüyle ayakta duracak durumda olma-dığını ortaya koydu. PKK hep dış bağlantılı olarak gösterilir; emperya-lizmin bir oyunu olarak değerlendirilir. Fakat dikkatli bir izleyici, hiçbir zaman PKK'nin “Nankör Batı” açıklamasını yaptığını söyleyemez. Yine PKK'nin “Batı ikiye bölme” yaparak arkadan hançerledi” dediğini de iddia edemez. Ve Batının desteğini almak için PKK'nin seferber olduğunu kim ispat-layabilir? Kaldı ki, PKK, çıkışından bu yana Kürdistan halkı dışında hiçbir güce dayanmamıştır. Ayrıca Batılı emperyalist güçlerin sürekli TC'nin ar-kasında olduklarını, günümüzde de PKK'ye karşı saldırılar geliştirdiklerini bilmeyen yoktur. Bu gerçeklerin tersi-ni “doğrular” olarak kamuoyuna açık-layan TC'nin nasıl Batıya hayati önem verdiğini, onun desteği için yüzlerce takla attığını bilmeyen de yoktur. Batının son dönemlerdeki tav-rının TC'yi bu kadar ileri düzeyde te-laşa boğması, en kısa deyimle TC'nin dış kaynaklı olduğunu belgeler.

Öte yandan Batının bu tavrını doğru değerlendirmek, dolayısıyla doğru sonuçlar çıkarmak gerekiyor. TC'ye tavır koymak, PKK'yi kabul et-mek değildir. Bu bir çıkar mücadele-sidir. Yapılan, Kürdistan sorununun kendileri lehine çözülmeye çalışılma-sıdır. TC'nin politikalarını kendisi için de tehlikeli gördüğünden Batı belli bir tavır içerisine girmiştir. Buradan da anlaşılacağı gibi 1995 yılında Kürdis-tan sorununa dayatılan çözümler da-ha da belirginlik kazanacaktır. Özel-likle TC'nin şimdiye kadar dayattığı imha politikası temelindeki çözüm herhangi bir işleve sahip olmayacak-tır. Karşı-devrim cephesinde emper-yalist çözümün, sömürgeci çözümün önüne çıkma koşulları vardır. Soru-nun kendileri açısından daha tehlikeli bir boyut almasına ve TC'nin mevcut politikasını daha uzun süre yürütme-sine seyirci kalamazlar. Özel savaş politikasının sonuçlarının PKK'nin ya-rattığı gelişmelere ek kazanımlar sağladığını görüyorlar. Dolayısıyla TC şimdiki şiddet politikasıyla sade-ce kendi aleyhinde değil, emperyaliz-min aleyhinde de işlev görüyor. İşte TC bu noktada gittikçe sert uyarılar alıyor. Batının son tavrı bu temelde değerlendirilmelidir.

Batının tavrı bundan ibaret olma-sına, doğru dürüst bir tavır konulma-sına rağmen, adeta TC'nin paça-ları tutuşmuştur. Emperyalizmin PKK eliyle Türkiye'yi böleceği yönünde bir sendrom başlamıştır. Buna inanıyor-lar. İnanmaları nedensiz değildir. Çünkü TC, en azından bugüne ka-dar, özellikle PKK karşısında emper-yalizmin çok yönlü desteği sayesinde ayakta durduğunu ve bu destek ol-madan yaşayamayacağını biliyor. Gerçek böyledir, ama Tansu Çiller, “Batıya verecek tavizimiz yok” ya da Yunanistan'ı kastederek, “Bir çift lafi-mız var. Dostluğumuza güvenilir, ama düşmanlığımızdan korkun” söz-leriyle tehditler savuruyor. Tamamen boş kabadayılıktır. Söylendiği gibi ol-sa, böyle bir tehdide gerek duyulmaz-dı. Kaldı ki başka bir çağda yaşıyo-ruz. TC eski “kurtuluş savaşı” günle-rini hayal ediyor. Evet hayal ediyor; çünkü dünya ve bölge güçleri yeni dengelere oturmuş, ittifaklar, statüler

ve politikalar değişmiştir. Her şeyden daha önemlisi dayatılan temel güç olarak Kürtler yok artık. M. Kemal'in dön türlü vaatlerle ortaya getirip em-peryalist güçlere karşı savaştırdığı Kürtler, bugün, o gün oynanan ve bu-güne kadar devam eden bu oyunun intikamını alıyor, hesabını soruyorlar. Dünün rahatlıkla desteği alınan Kürt-leri, bugünün sadece TC'ye değil emperyalizme karşı da savaşan Kürt-leridir ve bölgenin en militan halkı olarak yeni bir tarih yazıyorlar. Bu muhteşem çıkış, Kürdistan ve Ortadoğu'da çıkar hesapları olan her gücü telaşa sürüklüyor. TC böyle bir çıkış karşısında emperyalizm tarafın-dan yalnız bırakılmaktan müthiş kor-kuyor.

TC'nin Batının sertleşen tutumunu büyük şovenizme dönüştürerek halkı topyekün olarak kirli savaşına katma ve hatta bununla tekrar emperyalizm-den destek koparma çabası hayaldir. Kaldı ki, emperyalizmin onayı olma-dan, TC ciddi hiçbir girişimde bulun-ma cesaretini gösteremez. Türkiye'yi bugüne kadar yönlendirenler, bugün-kü durumda daha kolay yönlendirir-ler. Nitekim Batının mevcut TC yöne-timiyle iş yapmak istemediği de görü-lüyor. Kendi çözümüne yakın çıkışla-ra destek vereceği yönünde politika-lar geliştirmek istediği açıktır. Yani bugünkü Türkiye, 1995 yılında en ya-kın müttefikleri tarafından da kabul görmeyecektir. Askeri şiddetin aldığı onayın 1995'le birlikte son bulacağı söylenebilir. Ancak emperyalist çıkar-lara hizmet ettiği oranda veya PKK'yi “terbiye ettiği” düzeyde destek gör-meye de devam edecektir.

Bütün bunlara rağmen, günümü-zün gelişmeleri ulusal kurtuluş müca-delemizin lehinde olan gelişmelerdir. Ulusal ve uluslararası koşullarda orta-ya çıkan bu durum, kurtuluş süreci-mizin zaferi için yeterlidir. PKK böyle bir sürece son derece hazırdır ve olası büyük gelişmeleri karşılama gü-cüne sahiptir. 1995 yılını 5. Kongresi'nde planlaması ve büyük bir zafere dönüştürmesi zor değildir. Başkan APO'nun deyimleriyle, büyüyen ve fırtına gibi esen bir gerilla ordusu-nun, yaygın halk eylemliliğinin, ulusal ve uluslararası alanda siyasi-diplo-matik atılımın savaşımızı 11. yılında sonuca ulaştırması imkan dahilinde-dir. Bütün sorun imkanları değeri-len-direcek, dönemin taktiklerini uygula-yacak, “ya koparacak ya koparacak” çalışma ve vuruş tarzını esas alacak tarihin eylem militanlarının ortaya çıkmasıdır.

Bu anlamda 1995, kişilikte devri-min zaferini dayatıyor. Geçmiş yılları hiçbir şekilde tekrarlamayan ama geçmiş yılların kazanımlarını temel alan bir militanlık dışında başka kişi-lik kabul etmeyen 1995 yılı savaşı, her yönüyle büyük dönüşümü, büyük düşünmeyi, büyük yürümeyi ve bü-yük ama kesin kazanmayı dayatıyor. Bu yılın diğer bir özelliği, partili ve sa-vaççılarla birlikte böyle bir atılımı top-yekün olarak halka da dayatmasıdır. Sadece yurtseverler değil, yine sade-ce Kürtler de değil, insanlığın savu-nucusu olduğunu iddia eden herkes 1995 yılına çok büyük hazırlanmalı-dır. TC belasından kurtulmak, Ortadoğu'da insanlığa soluk aldırma ve bunun etkilerini bütün dünyaya yaymak isteyenlerin önünde, Kürdis-tan ulusal kurtuluş mücadelesini des-teklemekten daha kutsal ve acil bir görev olamaz. Hiç kimsenin kaybe-deceği hiçbir şeyi olamaz ama kaza-nacağı ise şimdiye kadar yaşanma-yan düzeyde yüceltilmiş bir insanlık-tır. 1995 yılının tarihe böylesine gör-kemli geçmesi için bütün Ortadoğu ve dünya halkları omuz omuza cep-heleşmeli ve önlerine mutlaka kazan-mayı koymalıdır.

BAŞKAN APO'NUN V. KONGRE'YE SUNDUĞU POLİTİK RAPOR - 1

V. KONGRE SÜRECİNİN TEMEL TARTIŞMA KONULARI

“İlk defa PKK, bu tarihi 5. Kongre sürecini şahane bir tarihi süreç olarak yakalayarak, içeride ve dışarıdaki gücüyle oldukça iddialı ve bir alan kurtarma aşamasına ulaşmış ve en önemlisi de kazanacak partiyi yaratmıştır. Şimdi orduyu yaratıyor ve istese devlet bile olabilir.”

Baştarafı 1. sayfada

ran katılımıdır; bilinçli veya bilinçsiz ajan katılımıdır. Görünüşte “ben de PKK'liyim, ben de parti tarihi içinde yer almışım” denilse de, bunun böyle olup olmadığını anlamak için, işin özüne bakmak gerekir. O bütün yönleriyle parti gerçeğine doğru katılmış mıdır; yoksa yanlışlıklarla, eksikliklerle, hatta sapmalarla dolu bir tarihin sahibi midir ya da karşı bir tarih midir? Kişilerin kendi somutlarını bir de bu temelde değerlendirmeleri gerekir ve bu çok önemlidir.

Kürdistan'da birçok örgütün tarihi de vardır. Şimdi onlar da “son yılların en önemli partisiyiz” diye başlarlar ve “geçirdiğimiz önemli süreçler” diye devam ederler. Halbuki bu en büyük yalanlardan birisidir. Çünkü bu partiler, gerçek kurtuluş tarihinin partileri değil, kurtuluşun ayak bağı olmuşlardır. Önderleri ve kadroları da bütünüyle böyle bir rolü oynamaktan kurtulamamış tarihi ifade ederler.

Kuşkusuz ortada tarihler ve zirveler vardır. Tarih ama nasıl bir tarihtir? Kuruluş ama nasıl bir kuruluş? Kişilikler ama nasıl kişilikler? Önemli zirveler ama nasıl zirveler? Bunlar hangi çabayla, hangi mantıkla, hangi direnme gücüyle ele alınmış, yaşanmış, yaşatılmış, kazandırılmış, kaybettirilmiş, yine bilerek veya bilmeyerek nasıl olumsuz rol oynanmıştır? Belki de bütün PKK tarihini ve hatta ona katılanların tarihini tüm bu yönleriyle ele alıp yeni baştan değerlendirmek gerekir. Böyle zengin bir yaklaşımla bu süreçleri bir kez daha tartışmaya açıyoruz. Buna şiddetle muhtacız.

Belirttiğim gibi, kendinde zerre ka-

“Biz beğenmenin büyük biçimini yarattık. Ve bu beğendirme bir ulusun, kabul görmeyen bir halkın kendini kabul ettirmesine, dünyanın en düşmüşleri olarak değerlendirilmekten kendini kurtarmasına götürdü.”

dar particilik veya kurtuluşçuluk iddiası olanlar buna olumlu yaklaşım dürüstlüğü gösterirler. Parti gerçeğine binbir yanlış ve yetmezlikle katılanlar ise, gerçek bir tarihe sahip ol-

maktan bahsedemezler. Dürüst olmanın, dürüst bir partili gibi yaşamının en temel ilkesi, mutlaka partiye doğru katılımı bilmek ve ona göre kendini değerlendirmektir. Artık lafazanlığı, körlüğü, her türlü yanlışlığı yaklaşımı kendimize de, partiye de yakıştırmaktan uzak durmalıyız. Biz gerçekten iddialıyız. İddiamızın sahibi olduğumuzu tarih şimdiden göstermiştir. Hiç olmazsa şimdi buna saygılı yaklaşmalıyız. Bu da doğru, yeterli ve yetkin yaklaşımdır.

Partimiz gruplaşma döneminden başlayarak bazı pratik temel adımları

biraz anlattım gelişme süreçlerimi. Yaşam tutkusu, başarıma tutkusu, kavrama tutkusu, örgütlenme ve silah tutkusu gibi hususların hepsine biz nasıl yaklaşmışız? Acaba bunları kavrayabiliyor, duyabiliyor musunuz? Siz böyle duyup kavrayanlar olsaydınız, parti yaşamınız asla böyle gelişmezdi. Çok az duydunuz, çok yüzeysel kavradınız, çok az bağlı kalabildiniz. Bu da sizin çözümsüzlüğünüzdür, kör talihinizdir, el yordamıyla gerçekleşen yaşam öykünüzdür. Bununla ne düşman vurulur, ne özgürlük kazanılır, ne de siz kendinizi bir

en temel çelişkiniz de buradadır. Eski ve yeni bütün PKK'lilerin en büyük çelişkileri buradadır. Onlar hikayeyi olduğu gibi anlamak istemiyorlar ve hikayeden ders çıkaramıyorlar.

Şimdi bu hikayeyi size nasıl anlatmak gerekir? Halbuki bu öyküyü size çok yönlü anlatmaya çalıştım. Çünkü bu hikayeyi anlamadan partilileşme, uluslaşma ve savaşma pek akıllıca gelişmiyor. Benim en büyük öfkem şurada: Düşman bunu bu kadar anlarken, “bu savaşta varım” diyenler niye anlayamıyorlar? Hem hayatınızı ortaya koyacaksınız, hem de hiç

Eğer bunu düzeltmezseniz, kendinizi geliştiremez ve olduğunuz gibi kalırsınız. Tabii PKK'li olarak sıfatlandırıldığınız için de düşmanınız sizi eskiyle kıyaslanmayacak bir tarzda kahreder. İşte bu da sizin için son derece trajik bir son olur.

Herkesin bir doğuş tarzı var; şu anda benim de en büyük doğuş tarzım, sizin bu durumunuzu halletmektir. Benim en büyük kavga nedenim, sizi düzeltebilmek, sizi düşman karşısında savaşarak namusluca yaşayabilir bir durumda seyrettmektir. Bu, kavganın ta kendisidir. Tabii siz bu kavgadan ne kadar anlıyorsunuz? Ben gerçekten kıyamet koparıyor ve bu konuda inanılmaz destekler sunuyorum. Fakat yine de fazla umutlu değilim. Şimdiye kadarki tarzınızla, ne kadar kahramanca, cesaretilice, fedakarca da olsa, sizin kavgacılığınız düşmanı sevindirmekten öteye gidemez. Düşman bir gün şunu söyleyecek: “Bu adamlar ne kadar da acımasız direndiler, ama ben yine de kahrettim.” Böyle deyip sevinecek. Çok haksız, çok aşağılık olduğu halde, “bu vahşilerin, yaşama layık olmayanların bu başkaldırısını bir kez daha ezdim” deyip hem övünecek, hem de yaşamı kazandım diye çok rahatlayacak. Bunun ne kadar kötü bir hüküm olduğunu acaba anlayabiliyor musunuz? Anlasanız da bu hükmü bozabilecek güçte misiniz? Bütün bunları siz kendinize niye sormadınız? Yanlış soruları ne hakla hem partiye, hem çevreye yansıtıyorsunuz? Gerçeği ele almak yerine, sahteyi esas alarak niye aldanıyor ve aldatıyorsunuz?

Ben az mı anlattım bunları size?

“Bizler keyfe göre bir devrimci değil, profesyoneliz. Emredilen neyse onu uygular ve ona göre yaşarız. Burada kesin kez öyle hatır-gönül işi yoktur. Öyle “ben yaratamam, çok geriyim” diye de kimse iddiada bulunamaz.”

Mesele anlatıp anlatmamam da değildir. Eğer anlayışsızlık duvarı bu kadar katı örülmüşse, sorun ben değil, sizin anlayışsızlık duvarınızdır. Ben ortadayım; canlılığım, duyarlılı-

atma, silahlı savaşım, kitleselleşme, gerillalaşma, cepheleşme ve neredeyse bir devrimci iktidar kurmaya kadar yönelme olarak değerlendireceğimiz bir süreci günümüze kadar getirebilmiştir. Belki de biz hiçbir partinin tarihinde görülmediği kadar yaşadığımız süreçleri teoriyle aydınlat-tık. PKK tarihine bakıldığında 1975-76'daki manifesto yazımından tutalım bugüne kadar böyle bir aydınlatıcı gelişme süreklidir. Özellikle son bir yıldır geliştirdiğimiz çözümlemeler, sadece bir parti, bir ulus için değil, bir insan modeli için de geliştirilen çözümlemeler eşsizdir.

Bu noktada, açıkça hepinize şunları söyleyeceğim; bu anlamda siz ne kadar partilisiniz veya partilileşmenin neresindesiniz? Bırak partilileşmeyi, yaşamın neresindesiniz? Az çok kendinizi tanımlayabilecek misiniz? Ne kadar örgütlüsünüz? Ne kadar bir iddianız ve idealiniz var? Ne kadar planlısınız? Heyecanlarınız, tutkularınız, çabalarınız neye göredir? Bu soruları şimdi siz kendinize sorabilir misiniz? Geçen çözümleme sürecinde,

hakkın ve yetkinin sahibi kılabilirsiniz.

Bu süreci bir kez daha anlatmak geçiyor insanın içinden. Acaba bizde adımlar nasıl atılır? Sömürgecilik üzerine düşünceler, bu düşüncelerin birkaç kişiye fısıldanması ve benimsetilmesi nasıl gerçekleşti? Bu adımları biz, çok ilkel gibi gözüken ama çok önemli ve belki de bir ulusun kaderini kökünden değiştirecek bir biçimde nasıl attık? Hiçbirinizin aklına bunlar gelmez ve böyle bir PKK tarihinin olabileceğini siz fazla düşünmezsiniz. Bir iki kelimeyle bilseniz bile, o dönemin, tarihi açıdan alacakaranlığını, korkusunu, çaresizliğini hiç anlayamazsınız. Siz şu anda PKK silahıyla konuşur ve PKK silahıyla yaşarsınız, ama bu yalnız şimdi için böyledir; bugünü yaratan geçmiş kesinlikle böyle değildir. Cesaretiyle, düşüncesiyle, duygusuyla ve yaşamıyla çok farklıdır. Bunun nasıl olduğunu bana sorun. Fakat hiçbirinize anlatamıyoruz. Çünkü siz, yaşamın böyle olduğunu ne anlamak ve ne de buna inanmak isteyebilirsiniz. Zaten

oralı olmayacak, anlama gereğini bile duymayacaksınız!

Sizin dolap beygiri gibi yaşamın etrafında dönme ve sürekli ABC'yi tekrarlama, en önemlisi de iddialı olamama ve kazanmanın değerini takdir edememe, hatta çok acımasız kahrolurken bile bunu farkedememe durumunuza açıklık getirmek istiyoruz. Hiç olmazsa bu biçimde PKK genelinde belki bir şeyleri kurtarabiliriz. Özellikle bu amansız tarihi süreci yaşadıkten sonra bu gerekiyor. Çünkü günlük bilançolara bakıyorum, bazı gelişmeler, bazı kayıplar ve kaybedilen bazı fırsatları büyük öfkeyle karşılamamak mümkün değildir. Unutmayın ki, bunların en yakın bir sorumlusu da kendiniz oluyorsunuz. Benim açımdan bu, hiçbir zaman ne inandırıcı olabilir, ne kabul edilebilir, ne de onaylanabilir bir durumdur.

Beni sözümona dinlemeye çalışıyorsunuz, hatta bir önder gibi bağlandığınızı da iddia ediyorsunuz. Benim bağlılık anlayışımı karşılaştırdığımda çok sınırlı, zayıf ve sonucu kurtaramayacak bir bağlılık oluyor bu.

ğım, sezgilerim ortadadır. Ben bir çırpıda buradan dağa ulaşabiliyorum; dağdakilerin yanlışlığını görebiliyorum ve doğruyu söyleyebiliyorum. Bunu bir kişi için değil, herkes için yapabiliyorum. Ama bunların hepsi birleşse, benim duyarlılığımın nasıl geliştiğini fazla anlayamaz. Burada kim geridir, kim rolünün sahibidir; çok iyi anlaşılıyor. İyi bir sigara içmek bunlar için en güçlü doyumdur, hoş bir yemeğe kurulmak veya bir uykuya dalmak da öyledir. Ama tarihin en trajik bir felaketi gelirken, hiç orali bile olmamak onlar için normaldir. Ama benim için hepsi dehşettir ve öfke kaynağıdır.

Siz halklar için, tarih için neden böyle kalabildiniz? Çünkü siz fanatiksiniz, kendinize doğru soruyu sormakta son derece zorlanıyorsunuz; saptırmacısınız, öze yönelik soruları sorma ve cevabı hakkıyla vermeye büyük engelsiniz. Ben Kürt tipini iyi tanıyorum. Öykümü onun için anlattım. Siz onu iyice inceleyin. Sanki başıma sonradan gelecekleri daha on yaşındaki halimle görür gibiydim. Çabamın büyüklüğü yanında, “en yakınım” diye söylenenlerin anlayışsızlıklarının büyüklüğünü de o zaman fark etmiştim. Daha o zaman ideallerimin güçlüüğünü anlayanlar olduğu kadar, delice olduğunu ve hiç kimsenin böyle olmadığını da başta anam olmak üzere hepsi görür ve söylerdi. Bu söylemde haklı da görünseler özünde yanlışlırlar. Yanlış oldukları şuradan belli ki; siz çok sefilsiniz, zavallısınız, çaresizsiniz. Vurulmaktan başka elinizden bir iş gelmiyor. Size kalsa sonuçta nihai vurulmayı da yaşamaktan kurtulamayacaksınız. İşte bu en büyük yanlışın sizde, eski toplumda olduğunu, bende ise yaşanılabilir doğrunun olduğunu gösterir.

Tabii ki bu büyük bir iddiadır. Onun için diyorum ki, parti tarihi nereden başlar? Özgürlüğe ilk adımlar acaba söylediğiniz bu resmi tarihler midir? Bu benim kendi tarihim midir? Bunları iyi sorgulamak gerekir. Benim kendimi övmeye ihtiyacım yok, ama gerçek bir hikayeyi de anlatmak doğruğa bağlı ve saygılı olmanın bir gereğidir. Eğer benim hiç anlatmam gereken kendi yaşam öyküme yönelmeme yol açmışsanız, işlerin bu düzeye varmasından siz sorumlusunuz. Çünkü resmi tarihi anlamadınız. Partinin ideolojik-siyasi tarihini olduğu gibi anlattım ve bundan da bir şey anlamadınız. Yaşanan bütün önemli süreçlerin her birisi üzerine ciltler dolusu kitap var, ama onlardan da bir şey anlamadınız. Şimdi kendi öyküme geçtim. Bu yeni kongre sürecimize girerken, en anlamlısını, kendi yaşam öykümü böyle ortaya koymakla gösterdim. Belki bununla biraz daha duyarlılığınız, sezgi kabiliyetiniz gelişir. Çünkü benim için ne genel tarih, ne katliamlar tarihi kabul edilebilir, ne de PKK tarihinin bu yaşadığınız gibi ve de düşmanın çok açık söylediği “ezilmekten kurtulamayacaklar” tarzı kabul edilebilir. Nasıl ve niye kölelik ve bu son bir düşüş tarihini kendi tarihim gibi değerlendireyim, kabul edeyim? Onu kabul edeceğime kendi birey tarihi eşsiz yazarım ve bu her şeyden daha değerli olur. Hiç olmazsa kölelik, düşüş, kaybediş tarihinize alet olmam. İşte bu, şu ilkenin gereğidir: Başkalarının gerçeğine, özellikle özgürlük gerçeğine tam gücüm yetmiyorsa, o zaman kendimi özgürleştiririm. Her zaman söylediğim gibi, en azından kendime gücüm yeter. Kendi kendime sahipliğimi doğru yaparım ve dolayısıyla kendimi alet ettirmem. Bu da bende olağanüstü bir özelliktir.

Bu durumda belki bireyciliklerden bahsedersiniz. Veya biz sizi oldukça bireyci olmakla suçladık. Tabii ki ben bu anlamda bir bireyci değilim, ola-

ğanüstü bir bireyim. Nasıl bir birey? İğrenç tarih adına, akrabalık, sülale adına, aile ve her türlü toplumsal gerilik adına, yanlış duygu ve düşünce adına ne varsa onlara karşı kendini temiz tutan, ayakta tutan, kişilik olarak sağlam tutan, özgür ve tek tutan bir birey! İşte ben bunu yaptım. Şüphesiz bir partiyi de, bir ulusu da yapılandırıyoruz, ama her şeyden önce kendimi yapılandırıyoruz.

Tabii siz bunu da anlamazsınız. Çünkü sizin kişiliklerinize bakıyorum da, normal ulusal yaşam ölçülerine göre pisliklerle doludur. Acaba sömürgecilikten, gericilikten kaynaklanan pisliklere ne kadar dur diyebilmişsiniz? Eğer dur diyebilmişseniz, bu zayıflıklar, pislikler, zavallılıklar ve bu tarihe yarışı bir adımın sahibi olamamak ne demektir? Siz bunları kendinize sormazsınız ve görmezsiniz de. Bırakalım sormayı, bunlarla

“Gerçek PKK tarihi benim yaşam tarihimdir. Ben isterdim ki, parti tarihi sizin de tarihiniz, hem de anlı şanlı bir tarihiniz olsun. Ama yapamıyorsunuz. Tarih olabilmeniz için bir isyancının, bir kurtuluşçunun amansız özelliklerine sahip olmanız gerekir.”

boşuşmayı pek az denersiniz. İşte düşmüş, bitmiş Kürt budur ve sadece düşman tarafından “eşek” gibi kullanılır, hayvan gibi bastırılarak vurulan öldürülür, gerisi terbiye edilip üzerine binilir. Bu korkunç, ama yaşadığınız bir hükümdür.

Büyüyemiyorsanız, tutkularınız, hırslarınız, düşünceleriniz, eyleminiz büyük değilse, işte nedeni budur. Düşman tarafından bu kadar hükmedilen, düşmanı bu kadar taşıyan, yüreğine bu kadar pislği, kötülüğü sığdıran bir kişilik ne kadar başkaldırabilir? Kendini birey olarak yaratamayan kişilik, bu kadar pislikle nasıl savaşıabilir?

Belli ki siz, bu konularda da kendinizi bireyselleştirememişsiniz. Bunun en kötü tarzı bireycilik olur. Biz bireyciliğin nesini eleştiriyoruz? Düşmanın ürettiği tarzı, geriliğin bağlarından kendini kurtaramamış tarzı eleştiriyoruz. Yoksa büyük özgür bireyin yaratılması özellikle önderlik gerçeğimizde başarılıdır ve şahanedir. Benim kendime yakıştıracığım en anlamlı değerlendirme de budur.

Aslında kendimi nasıl koruduğumu, yapılandırdığımı anlayabilmeniz de çok önemlidir. Bazen kendimi kendimden bile kıskanır veya kendime karşı korurum, hem de sıkça yaparım. Sizin alışkanlıklarınıza, eğilimlerinize, meyillerinize bakıyorum da içinde hangi yılanlar, hangi düşman, hangi çirkinlikler var; bunlara şaşıyorum. Biz, bu yüzden iddialı açılımı gerektiği gibi sağlayamıyoruz. Yoksa mevcut durumu bir kader olarak değerlendiremeyiz. Bitişin, tükenişin, gelişmeyişin hikayesini nasıl kabul edelim? Kürdün ancak böyle olacağını, faşizmin insanı cüceleştirmesini ben kabul edemem.

Büyük isyanın sizin bu gerçeğinize karşı verildiğini gösterdim. Bunları şunun için söylüyorum: Siz hala kendinizi temel doğrulara verememeyi bir kişilik olarak, bir birey hakkı olarak görüyorsunuz. İşte bu da köleliğe, geriliğe, gelişmemeye, en sorumsuz yaşama özgürlük hakkı anlamına geliyor. Tabii ben de bunu hak olarak kabul etmiyorum. Sizin hak dediğiniz, hak kavramıyla geliştiği gibi, sizi başkaları tarafından kullanılan bir değer olmaktan da kurtaramaz. Bu durumda her türlü hesapla dolu olan bir kişilik olursunuz. Burjuva anlamda bile hakkın sahibi olmadığınız gibi, feodal hukukun gereklerini de yaşıyor değilsiniz.

Bütün bunların sizin için ne kadar ciddi bir kişilik sorunu olduğu da belli değildir. Halbuki temel değerlere göre birey ulusal olmalı, birey sosyal olmalı, birey örgütlü olmalı, birey temel çelişkiye göre savaşmalı, birey iddialı olmalı, birey hak sahibi olmalı, birey yaşama imkanlarına sahip olmalıdır. Bu anlamda kendinizi bireyselleştirmemeniz, bundan kaçınmanız, sizi tümüyle kaybeden ve birey olarak da herhangi bir hak, hukuk sahibi olarak kendini ileri süremeyecek bir konumda tutuyor. Biz bunu açıkça gösterdik ve bu durumu önlemek istiyoruz. Fakat buna karşı da tepki duyuyorsunuz.

Şunu anlatmaya çalışıyorum: Parti tarihi, onun militan tarihi, bu tarihin doğru ifadesi çok önemlidir. Şimdi bunları neden bu kadar en gerekli ve en temel sorunlar olarak söylüyorum? Çünkü yıllar geçti ve bugüne

geldik, ama mevcut yanlışlıklar ve saplantılar devam ediyor. Halbuki ben, o ilk günlerde değil bunları tahmin etmek, böyle olacağını hiç düşünmüyordum. Bir insan neden bu kadar inatçı olur? Neden temel doğrulara bu kadar sırtını çevirir? Neden çirkinliklerine bu kadar sevdalanır? Neden bu kadar kaybetmeye kendini ayarlar? Neden düşünmekten, örgütlü bir eylemden ve kendini kabul edilebilir bir birey yapmaktan korkuyor? Gelin de anlayın! Aslında “gel bizi de taşı” deniliyor. Aşiretler bile bu yaklaşımları kabul etmez.

Denilecek ki, “bu tasfiyeciliktir ve senin çabalarını tasfiye ettiririz.” Benim de kendimi savunmam bu temeldedir. Bende birey toplumsallaşmaya çalışıyor, uluslaşıyor, bunun için partileşiyor. Siz ise, bizi büyük tasfiye ile karşı karşıya bırakıyor ve “biz biziz; bir de bizim gerçekliğimiz var, ya kabul edecek ve taşıyacaksın ya da seni işlemez duruma getireceğiz” diyorsunuz. Ben de kendimi işlemez duruma getirtmemek için büyük savaş yürüteceğim. Ama sizi anladığınız ve tanıdığınız gibi taşımaya da pek anlam veremeyeceğim. İşte bu çelişkiyi çözmek demek, parti içi mücadele ve tarihin pisliklerini temizlemek demektir. Zaten yaptığımız da budur.

Şimdi sizin tutumunuz içinde gerilik var, saflık var, çocukluk var, yine çok fazla hamallık da var, kurnazlık da var. Kimse yanlış anlamasın; herkesin kendine göre bir tarzı var, ama bu bir öncülük tarzı, partililik tarzı değil. Sizin bu tutumunuzu bir de kendimle kıyaslayayım: Ben nasıl kurtuluşçu oldum? Sanırım bunu öyküde biraz anladınız. Kurtuluşçunun temel bir özelliği vardır. Kendini asla kurtarmalık bir duruma getirmmez. Zaten kurtuluşçuluk, her türlü kurtarmalık duruma düşenleri kurtarmayı amaçlıyor; yani kurtarmalığın tersidir. Sizler ise büyük oranda kurtarmalık bir durumu arz ediyorsunuz.

Sizler bir kurtuluşçudan ziyade, parti tarafından kurtarılması istenilen bir kütleyi, bir ağırlı ğı, bir sorunu teşkil ediyorsunuz. Bütün pratiğinizde bunu çok açıkça da görmek mümkündür. Siz partiye gelirken “gidip kurtuluşçu olacağım” diyerek değil de, “bunalımdayım, sıkıntıdayım, giderim birileri beni kurtarır” diyerek geliyorsunuz. Köylüler kurtuluşu Allah’tan, devletten, reisten bekler; siz de PKK’den veya bizden bekliyor-

sunuz. Biraz biçimi değişmiş de olsa aynı anlayıştır. Yoksa çok açık ki bu halinizle ciddi bir kurtuluş iddiasına sahip değilsiniz. Ama görüyorsunuz ki, benim de bir kurtuluşçu tarzım var.

Ben, tek başıma ve en ağır koşulları yaşıyordum. Ama giriştiğim her eylem bir kurtuluş eylemidir. Öğretme eylemim, propaganda eylemim ve örgütlenme eylemimin hepsi kurtuluşçudur. Hiçbir şekilde kendimi yük yapma gibi bir durumum olmadığı gibi, bütün bir ulus için bile şu andaki konumum kurtuluşçuluktur. Hiç kimse “sen ulusal değerler üzerine bir ağırlıksın” diyemez. Halkı bizzat kendiniz görüyorsunuz, benim yaptıklarımı “eşsiz ve ulaşılamaz” görüyor ve yine bunu, “hiç kimsenin yapamayacağı bir kurtuluşçuluktur” diye değerlendiriyor. Aslında en çok karşı çıkanlarınız bile çok iyi biliyor ki, biz olmazsak

onlar için karşı çıkmak bile mümkün değildir. Şu anda özel ordu birlikleri bile biz olmadan yaşamlarını yürütemez durumdadırlar. Yani bir kurtuluşçu düşmanı için bile bir anlam ifade eder.

Bir kurtuluşçunun tarzı, tek başınaymış, koşulları ağırmış, ille bir yerlere dayanması gerekiyormuş gibi durumlara asla yer vermez, bunları asla mesele yapmaz. Size ilk isyanımı anlattım; daha o zamandan kendimden başka bir şeye dayanmadığım gibi, çareyi de daha o yaşta kendim buldum. Aileye başkaldırış, köye başkaldırış benim öz eyleimlerimdir. O zaman devrimciler banka soyarlardı, biz de aile bütçesini soyduk. Bazı zengin köylülerin mallarını elinden aldık. Memurluk yaparken de yine zenginlere farklı davrandık. Yani bunlar da bir kamulaştırmaydı. Biz o zaman tectik ve en zor süreçleri yaşıyorduk, ama hiçbir zaman yalvarma, rica etme veya şundan bundan destek isteme kesinlikle yoktu. Kente ulaştığımda ilk yaptığım eylem, gidip tarlada yolma işini yapmak ve karşılığında 10 lira kazanmaktı. Çünkü benim kurtuluş ve isyan eylemimde başkalarına yük olmak kesinlikle söz konusu değildir. Tam tersine ilham vermek ve herkesin gözünde her zaman önde olmak esastır. Bir kurtuluşçuya yakışan da budur.

Daha bu yaşta bir isyandaki bütün özelliklerim böyle ortaya çıkıyor. Tek yürütmeye, eşsiz yürütmeye ve “madem bu işe ben giriştim, sonucunu da ben getiririm” diyerek yardım istememeye dayanıyor. Ben kesinlikle bugüne kadar böyle yaptım ve hala bütün kurtuluş süreçlerini de böyle götürüyorum.

Bütün bunları siz de kendinize uygulayın. O zaman durumunuz daha açık görülür. Şimdiye kadar siz nasıl yaptınız? Sizin nerenizden tutmalı, nereye kadar götürmeli? Yani sizi ruhunuzun en kılcal damarlarına kadar temizlemek gerekiyor ve bunu da örgütten istiyorsunuz. Böyle kişileri ben çok iyi tanıyorum. Onun için bizim kardeş hikayesini de size anlattım. Şimdi de, çocuklukta da işte böyleymiş. Demek ki, daha o zamandan toplumsal gerçeği ifade ediyormuş. O zaman bizim bir eşeğimiz vardı. Hatırlıyorum, iki-üç kişi kaldırıp eşeğin üzerine bindiriyorduk. Kollarını ve bacaklarını açıyor ve duramıyordu. İnsan biraz gayret eder, binmeyi becerir, ama yapamıyordu. İki kişi ellerini

tutarak, iki kişi ayaklarını tutarak ancak öylece Halfeti’ye kadar gidebiliyordu. İşte bu da bir toplumsal gerçeklik, tipki sizin durumunuz gibi. Sizin partileşmeniz de böyledir. Diyelim ki parti büyük bir attır ve bineni müthiş götürür. Şimdi sizin bu parti atına binişiniz, işte bizim ortanca biraderin o eşeğe bindiriliş hikayesine benziyor. Attan düşmeyesiniz diye iple bağlamadığımız nereniz kaldı? Ama yine de düşüyorsunuz. Günlük olarak gelişmelere bakıyorum hep böyle. Tabii benim isyanım buna da karşıydı. İşte o gün bugündür böyle tutumları hiç sevmemim. Bu ailecilikte, akrabalıkta istismar var, dedim.

İşte sizin partileşme tarzınız buna benziyor. Neden iyi bir komuta kişiliği, yüksek bir isyancı ve militan kişilik çıkamıyor? İşte bu toplumsal nedenedir. Şimdi hikaye anlattığıma bakmayın, bu hikaye sizin yaşamınızın ta kendisi, gerçeğidir. Parti silahını kim iyi kullanabildi? Partinin olanaklarını kim iyi değerlendirdi? Ben çok iyi biliyorum ki, en değme militanımız, komutanımız da dahil hepsi partinin olanakları üzerine öyle bindiler ki, on tanesi de onları sağdan, soldan, önden, arkadan tutup götürmek zorunda kaldı. Sizin partileşme tarzınız takımın başına, savaşçının başına bela olan, imkanları kullanmayan, kullansa da hor kullanıp çarçur eden tarzıdır. Yani aslında durumunuz kuyunun dibindeki Hatice’yi de aşmış. Sizin gibi PKK’lileri kurtarmak Hatice’yi kurtarmaktan daha zordur.

Sizin böyle olmamanız, ancak çok yüksek seviyeli bir militanlaşmakla mümkündür. Ama doğru dürüst iki laf söylemesini bilmeyecek, basit bir parti kuralını bile işletmeyeceksiniz ve “ben PKK’liyim” diyeceksiniz! Ben size örnek veriyorum, grup grup insan imha oluyor, ama on yıllık savaşçılar oldukları halde “burası tehlikeli, ben burada kalmıyorum” diyen bir tek militan çıkmıyor. Biz düşmanla savaşım içindeyiz. Bir başarı anında “hura” hemen ayağa kalkıyorlar. Böyle birçok eylem yaptınız. Normal adımlarınıza bile dikkat etmeden yüzlerce mayına bastınız. Peki siz çılgın mısınız, kendinize hiç acıymıyor musunuz? Düşmana çok sayıda silah kaptırdınız. Bir silahı ülkeye taşımak için bile ben nefes nefese bir haftamı harcadığımı iyi biliyorum. Her gün roket kaptırıyorlar. Halbuki bir roket benim için otuz düşman eder. İnsan nasıl bu kadar vicdansız olur? Böyle ucuz kaybedenlere bunu soruyorum. Kaldı ki hepiniz bundan sorumlusunuz. Bu temelde, nasıl bir adam olduğunuzu tanımlamak için kendinize bunları sorun. Çünkü örgütlü olabilseniz bu durumlara fırsat vermezsiniz.

Bunun sonucunda tüm işler hep bana yüklendi. Bu daracık yerde denetimci de benim, müfettiş de benim, yürütücü de benim. Sizin neden böyle olduğunuzu açıklamaya çalışıyorum. Yaşam sorumluluğu öyle basit bir sorumluluk değildir. Eskiden bana “ipini kopartan” derlerdi. Gerçekte ise ipini bu dünyaya amansız bağlayan bir kişi varsa o da benim. İpini koparanlar ise sizlersiniz ve bunun sonucunda size binen binene, götürülen götürüne. Ben hiç olmazsa ipimi bağlamışım halka ve hiç kimse de benim sırtımda değildir. Çünkü kimsenin böyle yapmasına izin vermiyorum.

Bütün bunlar sizin kendinizi sorgulamanız için çok önemlidir. Acaba partilileşebilecek misiniz, temel doğruları kavrayabilecek misiniz? Buna gücünüz var mı? Belli ki durumunuz kurtarmalık ve sizi bu durumdan parti kurtarır. Zaten sizi kurtarmanın doğru yolunu da gösteriyorum ve sizi kurtarmaya çalışıyorum. Ancak bu, sizin sandığınız gibi değil, bizim söylediği-

miz gibi olur. Sizin kurtuluşa hakkınız var, ama bu, partiye kendinizi dayattığınız gibi olmaz. Parti bir kurtuluş örgütüdür ve bütün ilişkileriyle, yöntemleriyle, savaşçılarıyla, olanaklarıyla sadece ve sadece kurtuluş içindir. Ben, kendime hakim olan bir anlayışı daha size söyleyeyim: Benim tasarufumda birçok maddi-manevi PKK değeri var. Ama eskiden yediğim yemekler en değerli ve tadı olan yemekler, o zaman soluduğum hava ise güzel kokan havalardı. Kısaca o dö-

“Size olduğu gibi bana yardımcı olan bir insan yoktu. Hemen her şey benim karşımdaydı; hatta sadece karşımda değil, ayrıca alacakaranlıktaydı. Yani iğneyle kuyu kazıp su çıkarır gibi bir konumdaydım. Mevcut gelişmeyi biz bu biçimde yaratmışken, şimdi siz hazır kuyudan su çekip içmesini, apaydınlık yolda yürümesini bilmiyorsunuz.”

nemler, “ben yaşıyorum” dediğim dönemlerdi. Ama partileştikten, sorumluluğu üstlendikten sonra her şey profesyoneldir. Sadece parti için, yaşamak için yemek yeniliyor. Dolayısıyla tadı var mı yok mu, uyku alınıyor mu alınmıyor mu belli değil. Çünkü bir profesyonel için artık bu konular fazla mesele olmaz. Zaten bu kadar ağır sorumluluğu üstlendikten sonra bütün bunlar hikayedir. Benim gibi bu kadar işi başarmakla ancak kendini yaşatabileceğini, ölüm fermanını ancak böyle bozabileceğini kavradıktan sonra uyumak mümkün mü? Nasıl “zenginlik var üzerine konayım” diyeceğim! Böyle dersem zaten başarılı olamam. Şimdi birçok kurnaz, “tamam imkanlar var, kullanabildiğin kadar kullan” diyor. Yani kurtarmalık durumda olanların birdenbire kendilerini devlet yerine koymalar söz konusudur. Kolay yetkiler, kolay komutanlıklar, kolay kendine göre ayarlamalar var. Bazılarında bu, gözükaralığa kadar gidiyor.

Eğer bize saygınız olsa, biraz bakmayı bilerseniz, “bu arkadaş bunca yetkinin sahibidir ve kendi kadrolarını kendisi yaratan bir adamdır, bu adam nasıl yaşıyor” diye düşünürsünüz? Yine “insanlara, paraya, yaşam diye bellediğimiz her şeye nasıl bir ilgi ve ilişkisi var; buna karşılık biz ne yapıyoruz” diye kıyaslırsanız, binlerce hususu açıklığa kavuşturabilirsiniz. Ama tabii siz çok bencil olduğunuz için, ele geçirdiğiniz yetkiyle tatmin olursunuz. Halbuki ben asla yetkilerimle tatmin olmam; olmak şurada kalsın, yetkinin gereklerini büyük bir azapla yürütüyorum. Oysa çoğu arkadaşımız komutanlığı ele geçirdi mi kendisini tatmin etmiş oluyor. Halbuki çok açık; bunun ağır sorumluluğu vardır ve mutlaka büyük gelişmeleri başarmak zorundadır. İşte kendini böyle değerlendirmesi gerekirken, “yetkiyi aldım mı bu kadar insanla istediğim gibi oynayarak kendimi yaşattım” diyenler var. Bu bir suistimaldir ve bizde ne kadar yaygın olduğunu görüyorsunuz. İşte bunu tartışacaksınız.

Demek ki tarzınızda çok büyük yanlışlıklar var. Hem partiye katılırken, bir kurtarıcı gibi değil bir kurtarmalık gibi katılıyorsunuz, hem de partileşirken ve parti içinde yetki-güç sahibi olurken bir kurtuluş savaşçısı gibi değil, daha çok bir özel mülkiyetçi, bir hırsız, ucuz bir iktidar sevdalısı gibi davranıyorsunuz. İşte sizleri bu temelde soruşturuyoruz ve yargılıyoruz. Bunun için de, “PKK sorunları nelerdir” derken, işte “anlaşılamayız, kendimizi dayatırız ve yaşatırız” diye yaklaşmayın. Bu süreç, bir de bu anlamda sonuca götürülecektir.

Biz on yaşımızda bile bir isyancının bütün ana özelliklerini sergiliyorduk. Siz yıllardır PKK’lisiniz, ama benim on yaşındaki isyan tecrübemi bile esas alamayacak kadar zayıfsınız. Bu kadar kendinizi ağırlık noktası yapmanız, bu kadar “örgüt beni taşı-sın” demeniz siz nereye götürür? Ne-yi ne kadar kurtaracağınızı önünüze koymazsanız ve ayrıca örgütün kurtuluş savaşçılarından ibaret olduğun-u bilemezseniz, onun büyük savaşçılığını veremezseniz, o zaman ne

yapacağız sizi? “Köylü kurnazıyız, küçük-burjuva ukalasınız, kendimizi kamufile ederek dayatmasını biliriz, olmazsa ağlar bir sürü numara yaparız” diyen üslup bir kurtuluşçunun üslubu olabilir mi? Ciddi bir fiziki sakatlığınız varsa veya çok boşulmuş bir ruhunuz varsa zaten yeriniz kurtuluş

var? Elinize bu kadar silah vermişiz ve partinin şaha kalkacak bir at gibi olma durumu var, ama siz binmesini bile bilmiyorsunuz. O zaman ben sizi ne yapayım? İşte biraderin hikayesi! Zaten diğer biraderin durumunda bu daha da somuta kavuştu ve siyasi anlamda ne mal olduğu ortaya çıktı.

Anlattığım yalnızca benim hikayem değil; bu bir Kürt hikayesidir aslında. Aşiret kültürü, köylü veya küçük-burjuva olması önemli değil, bu bütün bir sosyal gerçekliği ifade ediyor. Siz böyle alıştırılmışsınız ve benim de isyanım bunadır. Bunu mutlaka anlayacaksınız. Unutmayın ki, gerçek PKK tarihi benim yaşam tarihimdir. Ben isterdim ki, parti tarihi sizin de tarihiniz, hem de anlı şanlı bir tarihiniz olsun. Ama yapamıyorsunuz. Tarih olabilmeniz için bir isyancının, bir kurtuluşçunun amansız özelliklerine sahip olmanız gerekir. İşte benim yaşam özelliklerim ortada; Türkçe konuşuyorum ama net konuşuyorum, bir el hareketi yapsam o bile nettir, hemen her davranışım nettir, dönüştürücüdür, anlamlıdır. Size bakıyorum ve neyinizden ne anlayayım diye düşünüyorum. Sizden ne çıkar? Gelmişsiniz, ama sizi nasıl partilileştireyim? Altın tepside partilileştirmeyi sunsak bile “ben hastayım, istemiyorum” diye atıyorsunuz. “Sen hastasın, işte at var, bin seni götürüp tedar-

safları olamaz. Böyle durumlar yoksa, tabii ki dört dörtlük kurtuluş savaşçısı olmak zorundasınız. Aksi halde bir objektif ajansınız; ısrar ederseniz bir hizipçisiniz; daha da ısrar ederseniz bir karşı-devrimci olursunuz.

O halde bir isyancı gibi kalmak değil de, isyancılıktan bir kurtuluş savaşçılığına ve oradan parti militanlığına tırmanan bir çizgiye sahip olmak esastır. Sizin şahsınızda biz, gerçekten düzenin egemenliğini, düzenin yarattığı kişiliği, tamamen ezilmiş, yenilmiş insanın geriliğini aşmaya çalışıyoruz. Hiç de başarılı sonuçta götürmeyecek, şu veya bu sınıfsal temelde kişilik özellikleriyle isyan eden, ama her şeyi kendisiyle sınırlandırıp yenilgiye götüren tipi aşmaya çalışıyoruz. Sizin çizginiz işte bunu başaran bir çizgi olmak zorundadır.

Böyle bir gelişmeyi ben kendi yaşamımda gösterdim. Kendimi ilk isyan öfkelerinden nasıl planlı ve örgütlü bir militanlık düzeyine getirdiğimi izah ettim. Bu müthiş bir gelişmeydi. Size olduğu gibi bana yardımcı olan bir insan yoktu. Hemen her şey benim karşımdaydı; hatta sadece karşımda değil, ayrıca alacakaranlıktaydı. Yani iğneyle kuyu kazıp su çıkarır gibi bir konumdaydım. Mevcut gelişmeyi biz bu biçimde yaratmışken, şimdi siz hazır kuyudan su çekip içmesini, apaydınlık yolda yürümesini bilmiyorsunuz. Sizin için alacakaranlık ne demektir? Hangi harekette bu kadar teorik aydınlatma

çoğunuzun bayıldığı orta yol yok. Ya düşmanın bindiği eşeğin yolu, ya da kurtuluşçunun yolu var.

Demek ki sandığınız gibi yaşayamazsınız. Ben burada şunu da söyleyeyim ki, siz fanatik bir mürit tutumunu da sergiliyorsunuz. Kürdistan’da tarikatlarda böyle müritler, şeyh aşkına kendilerini ateşe atarlar. Biliyorsunuz, Barzaniler de böyle bir örgütlenmeydi. Hala bu KDP böyle bir örgüttür. Barzaniler şeyhtir, diğerleri de mürit gibidir. Bugün bunların bu yapısını çok daha iyi anlıyoruz. İşte bizim örgütü de böyle ele alanlar az değil. Ya bir komalık hasta gibi, ya da bir fanatik mürit gibi yaklaşıyorsunuz. Parti için ateşe atılıyorsunuz. Ben buna da karşıyım. Şimdi dürüst arkadaşlarımızın büyük bir kısmı, bu kendini kahramanca feda edenler de dahil müritliğe oynuyorlar. Bana göre bu fedakarlık mürit tarzında değil, bizim öngördüğümüz tarzda geliştirilmeliydi. Kürdistan’da müritler çok, ama bunların hiçbir şeyi kurtaramadıkları ortadadır. Müritlik tarihi bizde hiçbir şeyi kazandırmadığı gibi, ajanları, şeyhleri şişirmekten öteye bir sonuç da vermemiştir.

Biliyorsunuz, Barzani örgütlenmesinde ağalık bugüne kadar yaşatıldı. İşte sizin bu anlayışınız da içimizde ağa üretiyor. Müritlik ile ağalık arasında çok yakın bir ilişki bulunuyor.

doğru partilileşmek anlamına gelmiyor. Bunlarla da hiçbir şey kurtarılmıyor. Partilileşmenin bazı özellikleri vardır. Müridin özelliklerinden uzaklaşın; ağanın özelliklerinden uzaklaşın; bir küçük-burjuvanın, bir ortayolcunun tarzı olan keyfiyetçi ve kendiliğindenci tarzdan uzak durun, daha da kötüsü kendini bir mal gibi sunmaktan uzak durun. Bir ortayolcu keyfi ve kendiliğindenci her şeye vardır, ama gerçekte hiçbir şeye yoktur. Laf yapar ama pratiği yoktur; söz söyler ama yarım söyler; başını söyler sonunu getirmez; ilk adımı atar ama son adımı getirmez; karar verir ama uygulaması yoktur; teorisi vardır ama pratiği yoktur; cesaretlidir ama ustalığı yoktur; fedakarlık yapar ama sonuca bağlamaz. İşte böyle bir sürü özelliklerle o, aslında parti içinde bir beladır. Zaten toplumumuzun ana gövdesi böyledir ve aşılardan kurtuluşçu olunamaz.

Size daha iyi anlatabilmek için, ben kendi öykümü anlattım. Özgürlük ilkesini bizzat nasıl oluşturduk görmüyor musunuz? Özgürlük ilkesini lafla söylemek de hiçbir şey ifade etmez. Onun amansız savaşımını nasıl geliştirdik, görmüyor musunuz? Eğer göremezseniz, siz partilileşmekten, dolayısıyla insanlaşmaktan, ulusallaşmaktan, siyasallaşmaktan, sosyalleşmekten, kültürleşmekten, kısacası bir bütün olarak yaşamaktan bahsedemezsiniz. Parti terbiyesi deyiş geçmemek gerekir. Ben niye üretimde hep bir numarayım. Size bir-iki olayı anlattım. Ben buğday tarlalarında yolma yoldum, pamuk tarlalarında pamuk topladım ve bazı diğer işleri de yaptım. Ama gerçekten tüm işlerimde kusursuzdum ve çok temiz iş yapıyordum. Yine okul sürecimde hep birinciydim, kesinlikle kopyeyle ve orta puanla sınıf geçmedim, ezici olarak pekiyi ile sınıf geçtim ve öğrencisiyle, solcusuyla tüm öğretmenlerimin bir nolu gözdesiydim. Sonra devrim sürecine atıldık. İlk isyanı Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde patlattık. O gün bu gündür önderiz ve birinci sırada yer alıyoruz. Ama nasıl? Resmen ve fiilen sisteme karşı adım attık ve isyan ettik. İşte bu da resmi isyandır.

Üzerinden tam yirmiüç yıl geçiyor; o gün bu gündür nefes nefese aynı sorumlulukla, kolay yenilmeyen ve iğne ucu kadar bir fırsatı bile değerlendiren bir tutumun sahibi olarak yürütüyoruz. Asla yenilmemiş olarak işte ortadayız. Militanlık dediğin veya temiz iş yapma dediğin böyle olur. Di-

“Ben bir bireyci değilim, olağanüstü bir bireyim. Nasıl bir birey? İğrenç tarih adına, akrabalık, sülale adına, aile ve her türlü toplumsal gerilik adına, yanlış duygu ve düşünce adına ne varsa onlara karşı kendini temiz tutan, ayakta tutan, kişilik olarak sağlam tutan, özgür ve tek tutan bir birey! İşte ben bunu yaptım. Şüphesiz bir partiyi de, bir ulusu da yapılandırıyoruz, ama her şeyden önce kendimi yapılandırıyorum.”

imha ettiriyor. Komuta hatasında kaybedenler kimlerdir; PKK’nin gerçek savaşçıları mıdır? Hayır, gelsinler bana da kaybettirsinler. Bana da her gün bin defa kaybettirilmek isteniyor, ama ben uyanığım, bana kolay kaybettiremeyeceğinizi hepiniz çok iyi biliyorsunuz. Fakat birbirinize çok kaybettirdiğinizin de farkındasınız. Burada da bir çelişki var ve bunu çözmeniz gerekiyor.

Belli ki ne kurtarmalık durumlar, ne ağalaşma, ne müritleşme asla

yeceksiniz ki, “o sensin ve öyle yapabiliyorsun.” Evet, benim ama, bugün bir büyük hareketi de böyle inanılmaz koşullarda sıfırdan alıp bu duruma getirmenin adıdır bu da.

Çoğunuz yaşamınızda küçük bir çıkar için kırk takla atarsınız. Meşhurdur, bir çöççülük, bir belediye memurluğu için bin kişi kıran kırana mücadeatte bulunur. Ben kendi işimi altın işi gibi götürürüm ve bu işin yaratamayacağı bir sonuç yoktur. Ama kendinize sorun, neden küçük bir

memuriyet için bu kadar takla atıyor-sunuz da, altın bir işe koşamıyorusunuz? Devrim işi kazandıramaz mı? Hayır, devrim işinin kazandırabileceği ortaya çıkmıştır. Maddi-manevi bütün kazanımlara yol açabileceği görülmüştür. Bir defa devrim sanatında yoksulluk, açlık yoktur. Diyeceksiniz ki, “tabii sen halktan aldın, sağdan soldan bulup buluşturdun.” Gayet tabii bu halkın işidir ve halk katılarak yürütülür, ben de halktan aldım. Zaten başka türlü de yanlıştır. Bir devlet verseydi veya Allah gökten bana yağdırmış olsaydı, bu yanlış olurdu. Halkın işlerini halkı katarak yürüteceksin; ama doğru yürüteceksin, halkın kurtuluşu temelinde yürüteceksin. Halk önderliği budur. Biz halkı yarın daha çok çalıştıracamız; eğer doğru çalıştırsak her tarafı gürül gürül akan cennet gibi bir ülke yaratırız. Bu temelde sosyalizmin yaratılması mümkündür. Onun ideolojisini, siyasetini, ekonomisini geliştireceksin. Bu doğrultuda Kürdistan'da uygulama yaparsan altın bir ülke haline de getirilebilir. Ben bunu kendi yaşamımda gerçekleştirebileceğime eminim. Bana göre, doğru bir çizgi uygulayıcısı da bunu her zaman başarabilir; yeter ki temel doğrulardan sapmasın. En imkansız koşullarda bu kadar üretebilen, neden zaferden sonra altın bir ülkeyi inşa etmeyi de başaramasın. Başarı çizgisi kendini kanıtlamıştır.

Kaldı ki halkı birleştirmek, halkı güç sahibi kılmak başlı başına en büyük ürettir. Zaten güç birliktendir. Doğar ve biz onu başardık. Halkı birleştirmek için düşünce gücü, örgüt gücü oluşturduk. Her şeyden önce kendimi örgütledim. Bu daha sonra halkın örgütlenmesine ve ardından büyük bir güce dönüştü. Büyük güce dönüşüm, bugün bütün dünya birleşse de yene-meyeceği bir güç haline getirildi. Eğer siz de zengin olmak, güçlü olmak istiyorsanız, bunun sırrını yakalayacaksınız. Bunun sırrı bizdedir ve yaptığımız gibidir. Bu gerçeği inkar edemezsiniz, çünkü karşınızdayız. Hiç kimse “sen zengin değilsin” diyemez. Çünkü şu anda ülkemiz adına hareket ediyoruz. Karşımızda bir devlet var, acaba o zengin mi değil mi? Aslında onun nasıl bir çapulcu ve işgalci olduğunu ortaya koymuşuz. Şimdi biz bir devlet gibi geliyoruz. Zaten bunu burjuva basını da yazmıştı; “PKK maliyesi itibarıyla bir ordu gibi” diyorlar. Kaldı ki benim hal-la devlete borçlarım var. Başlarken benim maliyem yoktu, sıfırdı, sıfırdan da öteye borçluydum. Ama bugün düşmanın da itiraf ettiği gibi, bir devlet kadar mali güce de ulaşabiliyoruz. Kaldı ki ben bunu güç olarak da değerlendirmiyorum. Aslı manevi güce bakmak gerekir.

Eskiden ben zavallının tekiydim, düşman hala da söylüyor. Ama mühim olan ruh, düşünce temizliğidir. Benim çocukluktan itibaren öyle durumlarım da vardı, ama şimdi çok güçlüyüz. Estetikte de şu anda kendime büyük güvenim var. Hiçbir kişinin bana dayanacağını sanmam. Çünkü kendimi yapılandırdım. Nereye gitsem, düşmanın karşısında bile hayranlık uyandırıyorum. Kendime kesinlikle kusursuzum diyebilirim. Şu ana kadar bu kanıtlanmıştır da. Bir kişi kendini yetiştirmek isterse bunu nasıl yapacağı benim örneğimde ortaya konulmuştur. Bu hiç beğenilmeyen durumdan ötürü herkesin eleştirisine, alayına tanıkım. Bizde beğenilen tarih ile beğendirmeye tarihi ve beğenilmeyen tarih ile beğendirmeye tarihi büyük bir savaşımdır. Onu da sizin sandığınız gibi, bizim köylülerin yaptığı gibi saçını, şapkasını düzelterek değil, kendimi geliştirerek ve bu mücadeleyi yaratarak yaptım. Ben zaten

aynanın karşısına geçip kendimi düzelterek beğendirmeye havasına hiçbir zaman girmedim. Bana göre bu ayıptır. Biz beğenmenin büyük biçimini yarattık. Ve bu beğendirmeye bir ulusun, kabul görmeyen bir halkın kendini kabul ettirmesine, dünyanın en düşmüşleri olarak değerlendirilmekten kendini kurtarmasına götürdü.

İşte sizler de kendinizi böyle yapılandıracaksınız. Bu söylediklerim gerçek değil mi? Bunları inkar edebilir misiniz? Size göre bunlar Allah'tan, kendiliğinden mi oldu? Hayır, amansız bir biçimde emekle oldu. Bizde partileşme nasıl geliyor görüyorsunuz. Anlamı, yaşamı itibarıyla de bir destan değerinde olduğu açıktır. Bir de kendinize bakın, bundan sonra elimizden kolayca kurtulamayacağınızı bileceksiniz. Bu Allah'ın kelli fellisini ben parti içinde nasıl kabul edeceğim? Doğru dürüst iki kelime bilmeyin, iki sağlam adımınız, karşımızda doğru dürüst bir duruş tarzınız bile olmasın ve ben sizi kabul edeyim! Hayır, ben iş yapmayı müthiş sanat edinmiş bir kişiyim, sizi bu hastalıklarınızla kabul edebilir miyim? “Şimdiye kadar bizi nasıl idare ettiysen, bundan sonra da öyle götür” diyeceksiniz. Hayır, ben iyi bir idareciyim, ama bunu politik nedenlerle yapıyorum, politik amaçlarım olduğu için sizi idare ediyorum. Yoksa sizi çok iyi gördüğüm, kabul ettiğim için değil. Ama sizi bir dönem idare etmesem ya kaçarsınız, ya da hiç katılmazsınız.

Aslında öyküde ben bunları anlattım. Çocukları kendimle götürmek için, önce onların ilgisini çekmek gerekiyordu. İlgiğini çekmek için de olur olmaz bazı icatlar yapıyordum. Ya “gelin çocuklar kuş bulduk, avladık, size de veriyorum, şurada bir kartal yuvası var onu size göstereceğim” diyordum, ya da okuma yazmayı bellediğimde “gelin size okuma yazmayı öğreteceğim” diyordum. İşte buna benzer gerekçelerle ilk çocukluk gruplarının ilgisini çektim. Tabii yedi yaşındayken kendini yaşama böyle koyan bir kişi, örgütü kurarken bunlara dikkat etmez olur mu? Elbette sizin özlemlerinize dikkat edecek, ilgilerinize ve düşüncelerinize değer verecek, tabii sizi kandırmayacak, ama mademki istiyorsunuz o zaman bir şeyle sizi bağlayacak, yani sizi öyle bırakmayacak. Kendinizin istediği gibi değil de, kurtuluşun emrettiği gibi sizi idare edeceğiz. Yani önderliğin idaresi altına alındıktan sonra tabii ki başınıza çelikten bir örgüt dayatılacaktır. Çünkü hedefler var, düşman var. Düşman karşısında kurulması gereken örgüt, savaşçılık inkar edilemez. İşte ulusal amaç, işte sosyal amaç, işte öncü örgüt, işte ordu örgütü kendini hep düşmana göre ayarlar. Sizi kendinize göre bırakırsak hemen ilk nefeste vurulup gidersiniz.

Düşününün yani, sizi idare etmek için korkunç sabır, eğitim ve yetkinleştirme gösteriliyor. Çok iyi biliyorsunuz ki, eskiden bir jandarma geldiğinde kırk tane deliğe kaçardınız. Botan eskiden de Botan'dı, ama silahlı bir kişinin gidip yirmidört saat Cudi'de kalması imkansızdı. Ama şimdi oraya düşman gidemiyor. Bu gelişmeyi biz yarattık. Çünkü oraya ilk adımı nasıl attığımızı ben biliyorum. İlk kişiyi ben yolladım, nefes nefese ve yüreğim dururcasına ilk silahı ben soktum. Şimdi ise herkes “dağları ben yarattım” havasına giriyor. Bu doğru değil; bunun hikayesi var, anlayacaksınız.

Sizi PKK içinde niçin idare ettik? Yenilmez bir kişilik haline getirmek için, yoksa kendinize sevdalanasınız diye değil. Bazıları “bu parti içinde ne de olsa bizi böyle idare ediyorlar” diyorlar. Birçok ahmak da halen şunu

söylüyor: “Biz onbeş yıldır bu partide yaşamadık mı, komutanlık yapmadık mı, kurt gibiyiz, son derece ince yöntemlerimiz var, olmazsa değişik provokasyonlar dayatırız.” Böyle bir havaya giriyorlar. Ben bu gafillere şunu söylüyorum: Doğrudur, onbeş yıldır seni taşıdık, ama bu senin sandığın gibi olmadı; sen onun an be an nasıl amansız olduğunu bana sor. Bunun için kimini bu sahada, kimini Avrupa'da, kimini dağda tuttuk; hatta zindandakileri bile biz yaşıyoruz.

Dikkat edin, biz burada olmazsak, değil zindandakileri onlarca yıl tutmak, on ay bile yaşatmazlardı. Bilindiği gibi, Atatürk'ün kurduğu İstiklal Mahkemeleri vardı ve davaları üç ayda sonuçlandırıyordu; eline silah ala-

“Arkadaşlarımızın büyük bir kısmı, bu kendini kahramanca feda edenler de dahil müritliğe oynuyorlar. Bana göre bu fedakarlık mürit tarzında değil, bizim öngördüğümüz tarzda geliştirilmeliydi. Kürdistan'da müritler çok, ama bunların hiçbir şeyi kurtaramadıkları ortadadır. Müritlik tarihi bizde hiçbir şeyi kazandırmadığı gibi, ajanları, şeyhleri öteye bir sonuç da vermemiştir.”

nı üç ay içinde idam ettiriyordu. Şimdi aynı düşman bunu yapacak, fakat isyan veya kurtuluş hareketi önlenemediği için onbine yakın kişi bekletiliyor. Eğer biz isyanı sürdüremeseydik bunun büyük bir kısmını imha edeceklerdi. Tabii biz durdurduk idamları. Dağdakileri de biz buradan idare ediyoruz. Sanmasınlar ki kendi emekleriyle, akıllı, yetkin komutalarıyla idare ediliyorlar. Hayır, yetersiz bir yaşamı sürdürdüler ve biz burada yenilgiyi önlemenin tedbirlerini aldık. Bu da büyük bir çelişki tabii; adam yaşıyor, ama her türlü yanlıyla dolu. İşte bunu kontrole almaya, düzeltmeye çalışıyoruz.

Öyle bazıları var ki parti tarihini asla öğrenmek, parti gerçeğini ve parti tarzını anlamak istemiyorlar “Ben komutan oldum, kimse bana yaklaşamaz, devlet de benim, parti ne oluyor” diyorlar. Eğer biz olmasak, her birisi aslında bir beladır, bir ağadır. Zaten kültürü, kişiliği o kadardır. Ancak buna elveriyor, elinden başkası gelmiyor.

Dikkat edin, bunları siz yaşıyor ve yaşıtıyorsunuz. Sizde terbiyesizlik çok ileri düzeyde ve parti sizi terbiye etmek, eğitmek istiyor. Ancak siz buna yanaşmıyorsunuz; çünkü toplumsal gerçeğiniz bu. Biliyorsunuz ki, bizde eline silahı alan ve on tane de adamı olan ağıdır. En değme ağanın beş tane silahlı adamı vardır, bizde ise sıradan bir manga komutanı bile kendini bir ağadan daha etkili görüyor; ama belki de yeni yetmedir, hatta ancak birkaç laf söyleyebiliyor.

Ama çok iyi biliyor ki, Kürdistan'da on tane silahlı adamı olan en büyüktür. Kendisinin on tane değil, sayısız adamı var. Kültürü öyle olduğu için de bu işleri böyle anlıyor. Böylece ağalık üstüne ağalık türüyor. “Bu senin bildiğin gibi değil” diyoruz, ama anlamıyor.

Şimdi neden herkes ideolojik-siyasi eğitimden kaçıyor? Ağalıktan vazgeçmek istemediği için. PKK'nin ideolojik-politik gerçeği özümse, o zaman ağalığa veya sahte komutanlığa yanaşmaz. Çünkü, ideolojik-siyasi çizgi adamın önüne devlet olmayı koyuyor; “devlet kur, örgüt kur, büyük savaş geliştir, büyük eylem planı

hımız, adamımız var, ama kendilerini yürütmeyi bile beceremiyorlar. Aslında biz bu ortamda şimdiye kadar çoktan devlet labilirdik. Bu on onbeş yıllık savaşım bizi en azından Botan'da kesinlikle mükemmel bir halk iktidarı haline getirebilirdi. Ama şimdi eğer biz günlük olarak üzerlerinde durmazsak kendi kendilerini tasfiye edecekler. Bizi orada zorlayan düşman değil, zaten düşmanı da üzerimize bu kadar insafsızca getiren, bizim yıllarca kendi kendimize yaptığımız kötülükler, parti değerlerine ve tarihi fırsatlara gösteremediğimiz kıymettir. Öyle tarihi fırsatlar ele geçirdik ki, en azından ben kendim

yap” diyor. Ama kişiliği buna yetmiyor. Dediğim gibi, kültürü, olsa olsa onu bir köy ağası, bir köy muhtarı yapabilir. Silahı bulunca ve yetkiyi de alınca “tamam, ben ölsem de gam yemem” diyor. Zaten “bir günlük paşalık” için yapmayacağı şey de yoktur. Kültürü, sosyal temeli budur.

Bunu nasıl aşacağız? Büyük partileşme, büyük Kürt dirilişi sağlanmak isteniyorsa, o zaman ideolojik-siyasi düzeyi müthiş dayatacağın. Nitekim biz de bunun peşindeyiz. Siz de bunun için idare ediliyorsunuz. Yoksa elinden bir şey gelmeyen bir zavallı-sınız, bir belasınız. Bence kullandığınız silahı da yük yapıyor veya onu tehlikeli kullanıyorsunuz. Bana göre silah sizin kullandığınız gibi kullanılmaz. İşte her gün silahı düşmana nasıl kaptırıyorlar, görüyoruz. Kendilerini bile düşmana ucuz kaptırarak düşmanı nasıl sevindirdikleri de ortada. Şimdi buna PKK savaşçılığı mı derim? PKK'de komutan olmak çok zor, ama çok şahane bir iştir. Beş-on tane gerçek komutan bizde çıksın, düşmanın işi bitmiştir.

Tabii şimdi içinizde kendine “komutan” diyen birçok kişi var. Fakat sorarım bunlara: Bunu hak ettiniz mi; gereklerini yerine getirdiniz mi; hatta komutanlık nedir anladınız mı? Şimdi bunu anlamaya yanaşacak mısınız? Bunun gerçeğini anlatmamı isteyin, ben her şeyimi vereyim. Ama gerçekten anlayabilseydiniz ne iyi olurdu. Çok iyi biliyorsunuz ki, bu kadar sila-

onbeş bin insanı oraya taşıdım. Halbuki dünyanın hiçbir hareketinde böyle dıştan besleme yoktur. Halk muazzam fedakarlık yapıyor, ama maalesef değerlendiremiyorsunuz.

Elbette bütün bunları yargılamamız gerekiyor. Kimler buna neden yol açtı? Afrika'nın siyah halkı bile hazır-lığa başladığı ilk altı ayda savaşı geliştirir. Beş, bilemedin en çok onbeş yıl içinde sonuç, kesin devlet kurmaktır. Biz ise kendimizi dağıtmaktan bile neredeyse kurtaramıyoruz. Bunun nedenleri düşman değil, kendimiziz. Sizin görev anlayışınız, örgüt anlayışınız, kısacası örgütün bütün işleyiş esaslarına doğru karşılık veremeyişiniz, her gün bizi düşman karşısında anlamsız kayıplara götürdüğü gibi, devlet olmaktan da alıkoymuştur. Eğer düşünemez, ideolojik, siyasi ve örgütsel düzeyinizi geliştiremezseniz, işte sonunuz budur ve hatta daha da hazin olabilir. Şimdiye kadar eğer bu olmamışsa siz bize dua edin. Zaten söylüyorsunuz, “aman ha aman, sonunu da getirin” diye. Haydi benim ayağım kaydı ve düştüm, o zaman ne olacak sizin haliniz?

Şu soruları tabii ki kendinize soracaksınız: Nasıl kurtuluşçu olunur? Parti içinde ucuz idare edilmekten nasıl kurtulunur? Doğru yönetim anlayışına nasıl ulaşılır? Doğru komuta çizgisine nasıl girilir? Mürit olmaktan, ağa olmaktan nasıl çıkılır? Nasıl iç düzen ve işleyiş sağlanır? Bunlar sizin için hayati sorulardır. Bunlara ce-

vap olamazsanız ölüp gidersiniz. Her şeyden önce işleyiş, öz gereklidir. Neden doğru düşünemeyeceksiniz? Neden temel taktik hususları yürütemeyeceksiniz? Birçok davranış var taktik dışı, birçok yaşam var taktik dışı, birçok komutan var taktik dışı. Niye karşı koyamıyor, mücadele edemiyorsunuz? Öyle sıradan köylü yaklaşımları içinde kalırsanız, parti için, örgüt için mücadeleye giremezseniz, o zaman sizi kim kurtarabilir? Benden beklenecek olanı kırk defa verdiğime inanıyorum, ama kullanmasını bilmiyorsunuz. Düşünün ki, etrafınızda bir parti kuralı olan basit bir toplantı işleyişini bile doğru tarzda sağlayamıyorsunuz. Eğitim ilkesi, örgütleme ilkesi, yönetim ilkesi, azınlık-çoğunluk ilkesi gibi tüzüksel esaslar ve yine gerillanın yönetmelik esasları var. Hanginiz kaçta kaçını uyguluyorsunuz, bunu kendinize sormalısınız. Bunları sormadan biz nasıl kurtulacağız?

Şimdi bütün bunları şunun için söylüyorum: Her şeyden önce partileşmeyi, ordulaşmayı esasta yeterince anlamalı, ilk adımlarını da doğru atmamız. Ondan sonraki adımları ise bunun üzerine doğru inşa etmeliyiz. Yanlış parti katılımlarına son vermelisiniz. Bunu sadece bir emir olarak söylemiyorum, bin defa rica da ediyorum. Çünkü başka türlü ne partili, ne de onun kurtuluşçu ifadesi olunur. Eksiğiniz neyse kendiniz görün ve hemen giderin! Gerekliliği olan her şeyi parti size öğretiyor. Şunu kesinlikle söyleyeyim ki, sizler parti içinde bir koalisyon yapmıyorsunuz, o çokça söylediğiniz gibi uzlaşmacı değilsiniz. Siz ilke savaşıyorsunuz. İlkeler uzlaşma değil, hakimiyet ister. Eğer ilke savaşıyorsanız böyle olmak durumundasınız. İlke savaşıcısı ne altı bastırır, ne üste boyun eğir; altı ilerletir, üstü işletir. Ve doğru olan da budur.

Ama maalesef bu hususlar en temel sorunumuzdur. Komuta denilen olay bizi perişan etti. Düşmanı yerle bir edecek haldeyken, kendine sevdalanan sağ, yetmez, kendi başına buyruk komuta, özellikle yaratamaz, yönetemez komuta yapımız, bu haliyle tarihle oynuyor. Tüm gücümüzle onu aşmak istedik. Ama maalesef ucuz komuta, kendini eğitmeyen ve yormayan komuta tarzı, kariyerizm, en sağ komuta yorumlaması bizim şimdiye kadar savaşı istediğimiz gibi yürütemememizin temel nedeni oldu. Bunlara karşı büyük bir mücadele verdik ve artık bu tür yaklaşımları kesin aşmak istiyoruz. Artık hiçbir şey öyle keyfi tutumlarla ele alınamaz. Hiç kimsenin ilke ihlali içinde olmaya hakkı yoktur. Artık herkes komuta yetmezliklerini aşmak ve ilke savaşçılığına ulaşmak durumundadır.

Örgütümüzün emredilen taktik amaçları vardır. Onun amansız başarısı için görev ve yetki dahilinde çalışabilirsiniz. Bizler keyfe göre bir devrimci değil, profesyoneliz. Emredilen neyse onu uygulayın ve ona göre yaşayın. Burada kesin kez öyle hatırlanmalı işi yoktur. Öyle “ben yaratamam, çok geriyim” diye de kimse iddiada bulunamaz. Az çok parti eğitimini alan herkes, başkomutanlık dahil her türlü işin üstesinden gelebilir. Bir kişi doğru partililemişse ona sıradan komutanlıklar vız gelir ve öyle bir militanın varlığı yaşamın bütün sorunlarına en büyük çözümdür. Görüyorsunuz ki, ben şimdi kendimi bütün ulusal sorunlara çözüm olarak tutuyorum. Ben önderliğe soyunmuşsam, o zaman her türlü soruna cevap olmalıyım ve hiç kimse “sen sorunlara çözüm getiremiyorsun” diyememeli. Şimdi kimse bana diymiyor; çünkü ben şahane çözümler getirdim. Hiç kimsenin

düşünmediği, mucize gibi gördüğü birçok şeyi ben çok önceden hazırladım. Her döneme göre ideolojisiyle, siyasetiyle, maddi silah gücüyle, kadrosuyla her şeyi hazırladım. İşte çözüm de bu değil mi? Siz başka türlü-sünü iddia edebiliyor musunuz? Eskiden “sen nasıl öndersin, bak bizi eğitmedin, paramız ve silahımız yok” diyordunuz. Ama ben yıllar önce hepsini nasıl hazırladım? Yani ben sorumlu bir önderim. Alın size istediğiniz kadar teori, istediğiniz kadar maddiyat, istediğiniz kadar silah.

“5. Kongre sürecimizin gerçekleştirmek istediği en önemli husus da yargılamadır. Bu yargılamayla belli sonuçlara da gidilecektir. Yıllarca gerçeklerle oynamış olanı açığa çıkaracağız. İyi niyetli de olsa, eğer bu kadar olumsuzluğa yol açmışsa, belki öldürmeyeceğiz ama büyük suçlu ilan edeceğiz.”

Ama bütün bunlar kendiliğinden sağlanmamıştır. Hepsini de önderlik politikası sayesinde elde edilmiştir. Al sana zafer için halk ilişkisi. Al sana yolunu büyük bir sabır ve inançla açtığımız dağlar. Al sana dünyanın hemen hemen otuz ülkesinde istediğin kadar örgüt kurma, işletme, yürütme imkanı. Bir önderden daha ne bekleyebilirsin? Daha fazlasını bekleyemezsin; çünkü fazlasıyla verilmiştir. Gerisi artık senin işindir.

düzenlerken, işletirken bu tam bir militana yaraşır gibi olmalıdır. “Anladım, imkanım yoktu” diyemezsiniz. Madem insansınız, biraz özgür yaşam istiyorsunuz, o zaman onun örgütlü ifadesi olmayı bileceksiniz. Bunun başka türlü-sü büyük bir aldanmadır.

Görüyorsunuz ki partileşmek, giderek yetkinleşmek mümkün olmakla birlikte, bu, doğru tarzla yanlış tarzın amansız bir savaşımı şeklinde bugü-

miştir. Bu da ne demektir? Binlerce yıllık kölelik tarihinin, hayvanlara bile layık görülmemeyen bir yaşamın aşılması demektir. Belki de bu, salt bir canlı olarak doğuştan daha önemli bir insanlığa doğuş demektir. Buna ikinci doğuş da diyebiliriz. Yani doğru insan doğuşunu gerçekleştirmek demektir. Acaba bu şanslı doğru bir partileşme ve ordulaşma temelinde kullanılabilecek misiniz? Bunun için bu kadar açıklık getirdim. Siz de partiye muazzam yanlıgılı katılımınızı dü-rüstçe görüp aşabileceğiniz misiniz?

şansın kıymetini bilmiyorsa, bir halkın yaşamını ona feda mı edeceğiz? Bir cepheyi bozsun diye onu başımızda mı tutacağız? Bizden bunu mu isteyecek? Bizden bunu isteyen kimdir; hangi lümpen, serseridir? Bir Barzani bile bize saygılı olmaya başlamışken, o içimizdeki sahte ağalar kim oluyolar da işlerimizi bozacaklar! Böylelerinin canını çıkaracağız. Halkımız her şeyini partinin emrine verirken ve hala her gün katledilirken, bu içimizdeki sahtekarlar bizi gelişmekten nasıl alıkoyacaklar? Bu mümkün değildir.

Sahte PKK'lilik, gözükara, fanatik veya hasta PKK'lilik kabul edilemez. Bunların hepsini kökünden silip süpüreceğiz. İşte onun için kendinize saygılı olun. İnsan kendi partisi karşısında diklenmez, sıkılmaz. Biliyorsunuz ki, parti bir anlamda sizin her şeyinizdir. Sizi yetiştiren, sizi özgürlük için savaştıran kurumdur. İnsan ona karşı dikilmez, onunla oynamaz, ondan sadece güç alır. Niye güç almaktan üşeneceksiniz? Parti sizden güç istemiyor, size güç veriyor, ama size “gücümü doğru kullanın” diyor. Elbette ki buna da saygılı olacaksınız.

Şimdi ben kendimi yargılıyorum; nasıl oldu da bunlar bu partinin imkanlarını böyle değerlendirdi ve ben öneleyemedim diye kendimi mahvediyorum. Sizin bundan çıkaracağınız sonuç, “önderlik bir daha partinin imkanlarını böyle kullananları affetmez” olacaktır. Bu durumlar artık eskisi gibi idare edilmez. Tabii ki böyle yapmak zorundayım. Çünkü bunlar halkın değerleri ve ben de halk adına önderlik ediyorum, kendi adıma değil. Evet, kendi amaçlarım da var, ama bunlar gerçekten amansız halk savaşımıyla birlikte gerçekleşti.

Acaba bu sefer bütün bu söylenenleri anlayacak mısınız? 5. Kongre sürecine giderken, bu geçmiş çözümlerle en çok kullandığım bir söz olan “anlamaya gelin” sözü rapor niteliğindedir. Bu çalışmaya 1 Aralık 1993'te başladık ve bu çözümlemelerde en çok vurgulanan sözler “lüt-fen bu sefer anlamaya çalışın” ve “ciddi olun” sözleri oldu. Çünkü anlamamazlık ve ciddiyetsizlik sizin yaşamınızın ana ilkeleridir. Belki iki basit kelime gibi geliyor, ama çok önemlidir. Birincisi gerçekleri anlayabilmek, ikincisi anlayabilmek için ciddi olabilmektir. Bunlar olduktan sonra gerisini siz getirebilirsiniz? Zaten çözümlemeler derya kadar her şeyi açmış, bütün sorunları akademik seviyede tarihi örnekleme yoluyla ve tecrübelerle dayanarak çözümlenmiş, ilkokul öğrenimi olmayan birine bile nasıl iyi bir komutan olunacağını gösterebilmiştir. Bunların hepsi vardır, ama öğrenmek için biraz inceleyeceksiniz. “Bundan da üşeniyoruz” dersiniz, o zaman “adam olamazsınız” diyeceğim. Doğru dürüst inceleme, doğru dürüst tartışma kabiliyetin yoksa sen partili olamaz, orduya da giremezsin. Kaldı ki her yerde son derece yetenekli bir topluluğumuz var. Hepsini oldukça teorisyen, isteseler incelemeyi de, tartışmayı da çok iyi başlatabilirler. Eğer bunu yapmazlarsa, bundan onları da sorumlu tutacağız.

Böylece görüyorsunuz ki, 5. Kongre süreci çok çarpıcı gelişecektir. Bunları anlamamaya artık imkan yok. Ciddi olmamaya da artık fırsat tanınmayacaktır. Bütün sorunlara yüksek bir tartışma ve giderek kararlaştırma gücüyle yaklaşmayanlara da parti içinde yer olmayacaktır. Hele orduya geldi mi, tamamen kılıç gibi keskinleşen, şahin gibi gözlem gücü kesilen ve kurt gibi takibi olan bir ordu kuruluşumuz söz konusudur. Ancak bu özellikleri edinenler ordulaşabilirler. Aksi halde ordu bozan olunur ki, böylelerine de tekmeyi vurup atacağız.

Stratejik önderin görevi stratejik önderliktir, taktik önderin görevi de taktik önderliktir. Nedir taktik önderlik? Stratejik önderliğin genel politikasına göre güne gereken örgüt, eylem gücüyle karşılık vermek, onun yaşamını ve savaşımını amansız yürütmektir. Taktik önderlik işte budur. Bunun dışında laflamanla veya hamalca pratiğinle taktik önderliğe yetmez

ne kadar geliyor. Sizin de bu temelde kendinizi sorgulayarak doğru katmayı bilmeniz şarttır.

İşte bir kongre sürecine daha gidiyoruz. Bu süreç büyük bir şans olduğu kadar, gerçekten tarihimizin en derin soluk alma sürecidir de. Diyebilirim ki, adına 5. Kongre süreci de desek, hiçbir dönemde bunun kadar özgürlüğe, başarıya yakın bir süreç

dine uygulamak ve mutlaka çıkarılması gereken sonucu çıkarmak demektir. İşte bunun için size istediğiniz kadar inceleme, kendini eğitime, tartışma imkanı verdik. Bu özgür tartışma ortamını yakalamayı asla küçümsememek gerekir. Bu imkanları kullanmazsanız ne olur? Çok ağır eleştirilirsiniz. Eğer eskisi gibi yanlıgılı ve yetmezliklerinizle, parti militanlığına

“5. Kongre süreci çok çarpıcı gelişecektir. Bunları anlamamaya artık imkan yok. Ciddi olmamaya da artık fırsat tanınmayacaktır. Bütün sorunlara yüksek bir tartışma ve giderek kararlaştırma gücüyle yaklaşmayanlara da parti içinde yer olmayacaktır.”

ve yanlış yaklaşamazsın. Eğer bir taktik önder olamazsan, bu demektir ki sahte bir komutansın veya gafilin tekisin. Bu da olmaz, insanı yaşatmaz. Bunun tersi emredileni anlayan ve gereklerini yerine getiren önderliktir. Bu da sizde ortaya çıkmak durumundadır. Veya “ben bir komutanım” diyen aynı zamanda bir taktik önder olduğunun bilinciyle günlük olarak hemen her şeyi düşünmek, planlamak, eğitmek, örgütlemek ve en

geçirmedik. Birçok başkaldırı ve onların örgütleri de oldu, ama hepsi de mevcut olanın daha kötüsüne yol açmaktan öteye gidemedi. İlk defa PKK, bu tarihi 5. Kongre sürecini şahane bir tarihi süreç olarak yakalayarak, içeride ve dışardaki gücüyle oldukça iddialı ve bir alan kurtarma aşamasına ulaşmış ve en önemlisi de kazanacak partiyi yaratmıştır. Şimdi orduyu yaratıyor ve istese devlet bile olabilir. İşte bu aşamaya gel-

cevap vermeyen yaklaşımlarınızla kendinizi yaşatmak isterseniz mahkemeye çıkarılırsınız. Zaten 5. Kongre sürecimizin gerçekleştirmek istediği en önemli husus da yargılamadır. Bu yargılamayla belli sonuçlara da gidilecektir. Yıllarca gerçeklerle oynamış olanı açığa çıkaracağız. İyi niyetli de olsa, eğer bu kadar olumsuzluğa yol açmışsa, belki öldürmeyeceğiz ama büyük suçlu ilan edeceğiz. Islah olmayı ve kendisine tanınan

İşte ordulaşma böyle olur ve elbette bu ordu da savaşı kazanır diyeceğiz. Şimdiye kadar gösterdiğimiz sabır var, artık yeter diyoruz. Şu anda öngörümüz bu ve giderek emir olacaktır. İşte ordumuzun temel doktrini budur. İşinize geliyorsa girin, işinize gelmiyorsa girmeyin; gidip onun bağ-bahçe işleriyle, onun sürü işleriyle uğraşın daha iyi olur. Herhalde bu işler de elinizden gelir. Yok eğer “yüksek düzeyde bir savaşçı olarak katılacağız” diyorsanız, bu da ancak benim söylediğim tarzda olur.

Şimdi bu hususları bir kez daha tartışacağız ve anlaşılmadık hiçbir yanını bırakmayacağız. Ama onun için de temel şartı anlamamız, bunun için de ciddi olmanız gerekir diyorum. Kararlarla oynamamak, örgüt kurallarına herkesi bağlılığa mecbur etmek yalnız benim görevim değildir. Bu görevi layıkıyla yerine getirerek ancak partileşilir, ordulaşılır.

Görüyorsunuz ki, başka türlü düşmanın bu özel savaşını kesmek mümkün değildir. Ben şimdiye kadar bu özel savaşa dayandım, ama bu

“Eskiden yediğim yemekler en değerli ve tadı olan yemekler, o zaman soluduğum hava ise güzel kokan havalardı. Kısaca o dönemler, 'ben yaşıyorum' dediğim dönemlerdi. Ama partileştikten, sorumluluğu üstlendikten sonra her şey profesyoneldir. Sadece parti için, yaşamak için yemek yeniliyor. Dolayısıyla tadı var mı yok mu, uyku alınıyor mu alınmıyor mu belli değil. Çünkü bir profesyonel için artık bu konular fazla mesele olmaz.”

çok çılğınca bir dayanmadır. Bu halile ben daha fazla dayansam bile bu doğru değildir; çünkü tehlikelerle doludur. Diyelim ayağım kaydı düşüm, öyleyse işi bu noktada tutmamak, artık önderliği de kurumlaştırmak gerekiyor. Bunu ben de fazla ertelemem, artık siz de fazla erteleyemezsiniz. Dolayısıyla düşmanı yenecek partililik, ordululuk şahsınızda gerçekleşecektir. Bağlı olmanızın başka türlü bir ifadesi gerçekçi değildir. Önderliğe bağlılığın doğru tarzı mümkün müdür? Gayet tabii mümkündür. Önderliğe doğru tarzda bağlılık ne kadar istenilir? Tabii ki her şeyden fazla istenilir. Peki buna ulaşılabilir mi? Elbette her şeyden önce ulaşılır.

Hepiniz düşmanın amansız saldırıları altındasınız. Karşınızda hiç şakaya gelir bir durum var mı? Amansız savaşmaktan başka, bu savaşın ordu gücü ve onun önderleri olmak

tan başka çareniz var mı? Belli ki yok. O zaman bu savaşın hakkı verilecektir. Gerçekler böyle emrediyor, o zaman kimsenin ne başka türlü düşünmesi mümkündür, ne de pratik başka türlü olur. Bunun aksine diretip kendini en yetmez ve en yanlış durumlarda tutmak mümkün değildir. Düşmanı böyle tanımlayan, savaşı böyle anlayanlar, kendilerinin de bir iddiaları varsa ve yenilmek istemiyorlarsa, çok açık ki her savaşı kazanmak isterler. Gerçekten yenmeye inanmışlarsa, onun gereklerini beyinlerinde üretirler. Onun ruhunu, ne kadar gerekliyse yaratır ve geliştirirler. Ancak böylelikle insan yeterli olabilir.

Dediğim gibi, PKK baştan itibaren de böyleydi. Benim daha on yaşımdayken isyanımdan başlar ve şimdiye kadar hep böyle gelir. Ben, 1. Kuruluş Kongresi sürecimizi de nasıl başlattığımı çok iyi biliyorum. Hemen hemen aynı ciddiyet, sonuna kadar anlama gücü ve çaba yoğunluğu söz konusuydu. Ayrıca ben, “27 Kasım 1978'deki toplantıya PKK'nin kuruluş kongresidir” demeyi fazla anlamlı bulmuyorum. Mesela 1973'te de gruplaşmaya başlama toplantımız vardı, o da kendi içinde bir başlangıç sürecidir. Ondan sonra da bir sürü örgütsel toplantılarımız oldu. 1974-75'ten günümüze kadar çok sayıda toplantı yaptık. Bunların hepsi kuruluş ve gelişme toplantıları sayılır. Ama ille resmi bir ifadeyle söyleyecek olursak, 27 Kasım 1978 kuruluşu cesaretli bir adımdır. Her şeyden önce gizli bir devrimci parti olmaya cesaret ediliyor. Kaldı ki bu da doğru bir durum değerlendirmesine dayanıyor. Dönemin ulusal kurtuluşçu adımı, onun örgüt tarzı ve örgüt gerçeği doğru ifade ediliyor. 1975-80 arası kendi içinde Kürdistan için büyük bir adımdır. Çünkü ilk defa devrimci, gizli ve oldukça da emeğe dayalı bir partinin adımları atılıyor. Doğru teorisi kadar pratik adımları da doğru kestirilmeye çalışılıyor. Bunun getirdiği sorumluluklar neydi? İşte biz kendimizi eylemlerle ilan edeceğiz. Tabii düşman da üzerimize gelecek. Ama biz kolay yakalanmayacak ve teslim olmayacağız. Bütün bunlar yeni bir hareketliliğe, o bilinen 1978-79-80'li yılların hareketliliğine yol açtı. Yani 1. Kuruluş Kongremizin etkileri, 1978 sonlarından tutalım 1979-80'lerin fırtınalı gelişmelerine götürdü. Bunlar da asla

küçümsenmeyecek gelişmelerdir. Demek ki böyle bir zirve amaçlarına ulaşmayı önemli ölçüde başarmıştır. Kürdistan'da ilk devrimci politikleşme akımını ve doğru partileşme adımını başlatmış, silaha sarılma cesaretini ortaya koymuş, fakat bilindiği gibi yetmezlikler hemen kendini göstermiştir. Bu adımda yaşamla dalga geçme, savaşla alay etme giderek etkin olmuştur. Hilvan-Siverek pratiğinde silahlı savaşım sorunlarına çözüm getirilememiş, özellikle dağa açılma ve gerillalaşma yetkince yapılamamıştır. Elbette bununla suçlanacak olan savaşanlar değildir. Böyle adımlar için imkanlarımız sınırlıdır ve bunlar yaratıcı militan ister. Onlar da kolay çıkmıyor. Bilindiği gibi, biz bunun olası tehlikesini önlemek için yurt dışına, Ortadoğu'ya taşındık.

Daha sonra biz Ortadoğu'da partileşmeyi daha da derinleştirdik. Özellikle eğitim noksanlığına çözüm getirdik. Kapsamlı bir eğitimi gerçekleştirdik ve bununla da yetinmeyerek onu pratiğe dökmek için ülkeye yönelmek

istedik. Bu da 1981 Konferansı ve 1982'de resmi kongre süreci diye bir süreci yaşamamıza yol açtı. Bu süreçler, 12 Eylül faşizminin değerlendirilmesine dayanıyor. Dönemin ulusal kurtuluşçu adımı, onun örgüt tarzı ve örgüt gerçeği doğru ifade ediliyor. 1975-80 arası kendi içinde Kürdistan için büyük bir adımdır. Çünkü ilk defa devrimci, gizli ve oldukça da emeğe dayalı bir partinin adımları atılıyor. Doğru teorisi kadar pratik adımları da doğru kestirilmeye çalışılıyor. Bunun getirdiği sorumluluklar neydi? İşte biz kendimizi eylemlerle ilan edeceğiz. Tabii düşman da üzerimize gelecek. Ama biz kolay yakalanmayacak ve teslim olmayacağız. Bütün bunlar yeni bir hareketliliğe, o bilinen 1978-79-80'li yılların hareketliliğine yol açtı. Yani 1. Kuruluş Kongremizin etkileri, 1978 sonlarından tutalım 1979-80'lerin fırtınalı gelişmelerine götürdü. Bunlar da asla

Ancak daha bir yıl geçmeden 15 Ağustos Atılımı da tökezledi. İç yeter-

sizlik, kendini gerilla tarzında ürete-meme, propaganda birlikleri olmaksızın öteye bu adımı taşıramama, özellikle gerillaya dönüştürmememe harekette sıkıntı yarattı ve neredeyse tasfiyenin eşğine getirdi. Burada bazı kötü niyetlilerin de tahriklemesiyle görevlerine sahip çıkamayanlar “işte silahlı mücadele sonuç vermiyor” noktasına kadar gittiler. Dolayısıyla tasfiyecilik kaçınılmazmış gibi bu süreci daha da ağırlaştıran yaklaşımlar nedeniyle biz bir kez daha 3. Kongre zirvesi diye bir süreci ele almaya çalıştık.

Bu anlamda 1986 zirvemiz, özellikle 15 Ağustos Atılımı'nın gerilla hedeflerine tam ulaşmak, dayatılan iç tasfiyeciliği bütün yönleriyle çözümlenip aşmak gibi tarihi anlamı büyük olan amaç ve görevlerle karşı karşıyaydı. Nitekim parti çözümlemeleri oldukça geliştirildi ve iç tasfiyecilik bütün yönleriyle açığa kavuşturuldu. Bunların yıllardan beri partinin başına bela kesilmeleri az çok aşıldı ve ulaşılabilen gerillaya ulaşmak için de daha derinlikli yaklaşımlar geliştirildi. Yine eğitimler daha kapsamlı hale getirildi. Bildiğimiz gibi, 1990'a kadar hüküm ifade eden bu kongre süreci, hem gerillayı ve hem de serhildanı yaratarak amacına ulaştı. Bütün bu alanlarda sağladığı gelişmeler asla küçümsenemez.

1990'da gerçekleştirdiğimiz 4. Kongre ise, 3. Kongre'nin doğal gelişimini daha da kesinleştirmek istedi. Özellikle dayatılan tasfiyeciliklere, gerilla dışlıklara karşı kendini biraz da yetkinleştirdi. Dayatılan çok yönlü tasfiyeciliklerin boşa çıkarılması bu süreçte daha yaygınca yaşandı. En önemlisi de, gerilla sadece kurulmadı, bunun da ötesinde pekiştirildi ve yaygınlaştırıldı. Aslında amaçladığı iktidara da giderek ulaşabilirdi.

4. Kongre, özellikle Körfez Savaşı ile birlikte geliştirilen bir kongreydi. O süreç, büyük bir fırsat da yaratmıştı. Özellikle Botan-Behdinan sahasında bu fırsat daha da yakıcıydı. Zaten bu temelde bir “Federe Hükümet” kuruldu. Aslında o hükümeti bu kongre temeline kendimiz kurabilirdik. 1991-92 yıllarında aslında olağanüstü bir tırmanma vardı. Bu tırmanma hem gerillada, hem serhildanda gerçekleşti. Bu temelde rahatlıkla elli bin kişilik gerilla ordusuna ulaşılabilir, şehirler tamamen düşmandan ayıklanabilirdi. Ama maalesef bilinen iç yetersizlikler, ortaya çıkarılan “Federe

Devlet” oyunu, düşmanın bundan yararlanması, özellikle NATO'nun burada rolünü oynaması bu hedeflere tam ulaşılmasını engelledi.

Tabii en önemlisi kendi içimizdeki durumdu. Herkesin kendi görevlerine sahip çıkması şurada kalsın, birçok alanımızda yaratılan imkanlara erkenden devlet olma, devlet olmadığı halde ise beylik olma gibi bir tutumla yaklaşıldı. Hemen herkes bir iktidar hastalığına tutuldu ve kendini dağları yaratan “küçük krallar” durumuna getirdi. Zor bela elde edilmiş örgütsel imkan ve silahları böylece kendi yetmez komuta kişiliklerinde tükettiler. Zaten bu kongrede en çok açıklığa kavuşturduğumuz da budur. Bu süreç bize iktidar olma ve bunun ordusunu kurma şansını çok tarihi bir fırsat olarak verirken, bir Güney Savaşı'nda olduğu gibi bununla oynamama ve giderek intiharvari bir gidişle sağa toslama; yani tasfiyeyi bir de sağdan geliştirerek ve intiharvari çıkışla iç içe neredeyse tam da sonuca gitme eğilimi yaşandı. Biz kendimizi zor bela bu tehlikeden kurtarabildik.

“Birçok davranış var taktik dışı, birçok yaşam var taktik dışı, birçok komutan var taktik dışı. Niye karşı koyamıyor, mücadele edemiyorsunuz? Öyle sıradan köylü yaklaşımları içinde kalırsanız, parti için, örgüt için mücadeleye giremezseniz, o zaman sizi kim kurtarabilir? Benden beklenecek olanı kırk defa verdiğime inanıyorum, ama kullanmasını bilmiyorsunuz.”

Halbuki iktidar biz olacaktık. Nitekim düşman bugün en üst düzeyde kendi ağzından şunu söylüyor: “Büyük bir tehlikeyi atlattık.” Peki nedir bu tehlike? Aslında biz devlet kurma imkânımızı değerlendirmedik. En azından Botan'da, hatta belki başka birçok alanda kızıl iktidarlara kurulabilirdi. Bu, düşmanın dayatmasından ziyade, bizim kendi iç yetersizliklerimiz nedeniyle başarısız oldu.

4. Kongre'nin işte böyle bir iktidarlaşıma imkanı da vardı. Karar düzeyinde de biraz buna açıktı. Fakat ordusal yaklaşımlar, iktidarsal yaklaşımlar bunu layıkıyla karşılayamadı. Tam tersine ağır tasfiyecilikler dayatıldı. Buna karşı verilen yoğun mücadele tasfiyeyi önlediği gibi, aynı zamanda gerillanın kalıcılılaşmasını, kökleşmesini, yine halkın serhildan kazanımlarının tümüyle elden gitmesini de sağladı. Fakat bu nasıl oldu? Tabii bu da ayrı bir tartışma konusudur. Gerçekte bütün parti tarihi-

nin nasıl başarılılabildiği de ayrı bir tartışma konusudur.

Ben burada hemen şunu söyleyeceğim: Bütün bu süreçler açılır ve başarılılarken, bunlar hiç de sizin mücadeleleriniz sayesinde olmadı. Merkezden tutalım sıradan savaşıya kadar çoğu acaba ağırlık mı teşkil etti, yoksa başarıda rol mü oynadı? İşte 5. Kongre bunu da iyi tartışacaktır. Evet, bir gelişme vardır ve PKK, tarihi boyunca amaçladıklarına, istenilen düzeyde olmasa da ulaşmıştır. Ama bu neyin sayesinde gerçekleşmiştir? Hangi stratejik çabayla, hangi temel taktik çabayla? Kimler buna nasıl ve ne kadar yerinde karşılık verdi? Kimler ne kadar süreci zorladı ve ne kadar kaybettirdi? Evet, 5. Kongre sürecimiz bunları layıkıyla değerlendirecektir. Yani 5. Kongre adalet kongresi, adil bir yargı kongresi olacaktır. PKK'de doğru tavrın ve tutumun sahibi olanla olmayanı, kazandıranla kaybettireni, yerinde olanla olmayanı, yanlışla doğruyu, eksikle tamamı, taktikle taktik dışılığı, kısacası doğru yaşamla yanlış yaşamı en çok tartışıp sonuca bağlayacak bir kongre olacaktır.

Bunlar 5. Kongre sürecimizin temel yaklaşım esasları ve tartışma konularıdır. Ben giriş kabilinden bunları belirtiyorum. Bundan sonraki bölümlerde bu konuların içeriğini geniş olarak açacağım. Yaşanan derin felsefik durumları, ideolojik-politik yaklaşımlardaki büyük yetersizlik ve darlığı, temel örgüt ilkelerinin nasıl ihlal edildiğini, savaş ve kitle çalışmasında ortaya çıkan ağır hata ve yetmezlikleri bir kez daha ayrıntılı olarak ortaya koyacağım. Kuşkusuz bunlar özümsemeyi ve ders çıkarmayı gerektirir. Eğer siz de iddianızda samimiyseniz, artık parti hattına, doğrultusuna girmeye özen göstermeli, onun ciddiyetini temsil etmelisiniz. Artık bunu lafazanlıkla, demagojiyle geçiştirmemelisiniz ve biz de sizin ciddi bir çizgi adamı olduğunuzu bilmeliyiz. Her ne kadar sizler pratikte partilileşmeyi reddediyor da olsanız, partimizin bir çizgisi ve partileşme gerçeği vardır.

Belki size tuhaf gelebilir, ama sizin PKK'lileşme anlayışınız demagoji, lafazanlık düzeyinde kalıyor. Pratikte gerçekleşen PKK'yi bir siyasi olgu olarak, bir ideoloji olarak, bir örgüt ve eylem düzeyi olarak aslında sadece anlamıyorsunuz da demiyorum, görüyorsunuz bile. Düşmanın gördüğü kadar bile gördüğünüzü sanıyorum. Bu konuda işin kara cahili olma gibi bir durum yaşanıyor. Eğer böyle olmasa, PKK herkesin kendi istediği gibi ve lafazanlık düzeyinde değil de, gerçek nitelikleriyle ve objektif olarak anlaşılrsa, o zaman çok büyük rol oynanır. Tabii anlama derken, PKK'yi ideolojisiyle, siyasetiyle, örgütsel düzeyiyle, yaşam tarzıyla, politik ve taktik çizgisi ve bir de askeri çizgisiyle anlamaktan bahsediyoruz. Onun bütün özelliklerini hem perspektif düzeyinde, hem günlük pratik, üslup-tarz düzeyinde yakalarsanız, sizi kimse'nin tutması düşünülemez. Hele bu aşamadan sonra bu çok daha böyledir.

İşte bunu önlemek istiyoruz. Sizi kara cahil bir PKK'li olmaktan bilinçli bir PKK'liliğe dönüştürmek istiyoruz. Subjektif niyetlerine göre bir PKK'lilikten gerçekleşen PKK'ye yönelmiş bir PKK'li haline getirmek istiyoruz. Kendinize saygınız varsa, partilileşmenin ne kadar önemli olduğunu da sanırım kabul edersiniz. Zaten parti ile oynayan insandan kuşku duymak gerekir. Partinin gerçekleşen düzeyiyle ilgisini kesen sahtekardır, oportünisttir, saptırmacıdır. Ne kadar iyi niyetli olsanız da yaşadıklarınız buna benzer hususlardır. Birkaç yer-

den partiyi biliyorsunuz, ama birçok önemli yerinden biliyorsunuz. Belki adını biliyorsunuz, ama özünü bilmiyorsunuz. Kaba olarak çizgisini biliyorsunuz, ama işleyiş tarzını bilmiyorsunuz. Bir sahasını biliyorsunuz, ama birçok sahasını gözardı ediyorsunuz. Kısaca komple bir particilik ve kapsamlı bir PKK kavrayışı değil, tek

boyutlu, tek yanlı ve yüzeysel bir PKK kavrayışını yaşıyorsunuz. PKK'ye böyle yaklaşım da hiçbir şeyi kurtarmaz.

Böyle çok önemli bir partileşme sorunumuz var. Yıllardır öncülük sorunu halledilmeli derken zaten bunları söylüyoruz. Kürdistan genelinde de ilk defa böyle bir partileşme yaşanıyor. Zaten bizde partilileşme yaşama giriştir, uluslaşmaya, siyasallaşmaya, askerileşmeye de giriştir. Doğru bir partilileşme böyle hayati veya alt yapısıyla, üst yapısıyla, ulusal-askeri düzeyiyle bir toplumun yeniden doğuş hareketidir. Bu da bizde PKK biçiminde olmaktadır. Şu anda gerçekleşen PKK, tümüyle ulusal-toplumsal yaşamın kilididir. Bu nedenle, bu partinin önündeki sorunlar, çözüm yolları çok tarihi öneme haizdir ve yaşamsaldır. Zaten başka ulusal kurum da yoktur. Ya PKK ile yaşamı zorlayacağız, ya da yaşamaktan vazgeçeceğiz. Zaten sömürgeci TC'nin dayattığı da faşist katliamdan başka bir şey değildir. Son olarak şöyle bir demagoji de yapıyorlar; "Türk-Kürt kardeş" diyorlar, ama bir tek ilkokul açıl-

bile kıpırdamıyor. Eğer tehlikenin büyüklüğünü sezseydiniz durumunuz bu kadar geri olmazdı. Kendinizi sağlıklı hareket ettiremiyor, yüreğinizi bile doğru çalıştıramıyorsunuz; çünkü tehlikeyi sezemiyorsunuz. Bir kurbanlık koyunu düşünelim; bıçak boğazına dayanıncaya kadar ve hatta birkaç damarı kesilinceye kadar as-

lında celladının yanında kuzu kuzu gider. İşte sizin durumlarınızın çoğu yönüyle bu örneğe benzediğini belir-

“Gerçekleşen PKK, tümüyle ulusal-toplumsal yaşamın kilididir. Bu nedenle, bu partinin önündeki sorunlar, çözüm yolları çok tarihi öneme haizdir ve yaşamsaldır. Zaten başka ulusal kurum da yoktur. Ya PKK ile yaşamı zorlayacağız, ya da yaşamaktan vazgeçeceğiz.”

tirsek, doğrusunu söylemiş oluruz. Gaflet çok büyük ve tehlikeyi ancak mertek gözünüze girdiği, bıçak veya

dirmez” dememelidir. Seni ilgilendirmiyorsa eğer, o zaman yer yarılınsın da içine gir. Hem düşküncü yaşamak isteyeceksin, hem de en hayati tehlikeyi görmeyeceksin. Peki bu nasıl olur? İşte burada karşımıza köle, işgüzar, fanatik, sahtekar, lümpen ve yaşam düşkünü olanlar çıkıyor. Hem yaşamak istiyor, hem de tehlikeyi

görmüyor; hem insan olduğunu söylüyor, hem de bir hayvandan daha beter durumu yaşıyor. Böyle ikiye bölünmüşle, yalancılıkla, lafazanlıkla hiçbir gerçeğin üstü örtülemez. Örtülse de gerçek, gerçek olmaktan çıkartılmaz. Zaten bu TC'nin size taktığı dille Kürdistan'daki ezop dili, yalanı muazzam gizleme dilidir. Onu şimdi çok daha iyi farkediyorum. Bu yüzden de dile fazla önem vermek istemiyorum. Yine de güçlü kullanıyorum, ama sizin gibi de kullanmıyorum. Bize hakim olan günlük iştir ve sizin de buna ulaşmanız gerekir. Sizde hakim olması gereken, kendi kişiliğinizde gerçekleşen söylemle pratiği kesin iç içe götürmektir.

Şimdi böyle gerçekleşen, dolayısıyla kavramanız gereken bir yaşam gerçeği ve onun partisi var. İşte bunu bir kez daha size göstermek ve sizi bu gerçeğe çekmek istiyoruz. Bütün bunları birçok yönüyle size anlattım, artık incelemeyi ve anlamayı bilin. Eğer ben bu kadar ilgi duyuyorsam, siz de herhalde bambaşka veya çok özel yetenekli birileri değilsiniz ve benden daha fazla ilgi göstermek zo-

böyle kavramsal düzeyde doğru yaklaşmayı bilelim diyorum. Onun temel tartışma konuları var. Ben partileşme konusuna biraz değindim. Giderek örgüt, savaş, ordu, diplomasi, iç mücadele, işbirlikçilerle mücadele, cephe, eğitim, yargı ve benzeri birçok hususu hem tartışmaya getirecek, hem de onun kararına ulaşacaktır. Hatta denilebilir ki, ilk defa insanımızı kendi içinde en ince detaylarına kadar kurala, kaideye, tüzüğe, yönetmeliğe bağlayacağız. İşte 5. Kongre bunun kongresi olacaktır.

Elbette daha ayrı amaçları da olacaktır kongrenin. Aslında 4. Kongre'nin amaçlayıp da gerçekleştiremediği parçalı bir iktidar olma amacını, bu kongrenin de amacı olarak açıkça ortaya koyacağız. 5.Kongre, kendini doğru yetki temellerinde partileştirmek, ordulaştırmakla kalmayacak, bir parça halk iktidarına da ulaşacaktır. Kesin amacı budur. Bunu gerçekleştiremez ve iktidar olamazsa kendini fazla başarılı ilan edemeyecektir. İşte bu hususu daha etraflıca tartışmayı bileceğiz. Bu anlamda da bir zafer kongresi olma niteliği vardır.

Görüyorsunuz ki, 5. Kogre sürecini çok yönlü, derinden ve önemle ele alıyoruz. Genelde bütün parti tarihi ve özelde de 4. Kongre'den sonra ve özellikle de son bir yıllık çözümlemeler, 5. Kongre sürecinin temel tartışma konularını ele alıp en ince ayrıntılarına kadar işlemekle kalmamış, onları karar düzeyine kadar da getirmiştir. 5. Kongre'ye, böyle kapsamlı çözümlemeler doğrultusunda bütün temel kavramlara açıklık getirilmiş olarak gidiliyor. Bu anlamda ağırlıklı bir bölümü aslında başarılıdır. Gerisi bazı belgeleri hazırlamak ve onların resmi olarak sunulmasını ve de kararlaştırılıp kesinleşmesini sağlamaktır.

Şimdi kongre sürecinde sonuca doğru gidiyoruz. Dolayısıyla bu süreçte katılma şansınızı iyi değerlendirin. Şunu size çok açıklıkla söyleyeyim ki, siz bu temelde yeniden partileşecek ve ilk defa derli toplu bir şekilde ordulaşmayı da yakalayacaksınız. Örgüt içinde ve dışında doğru savaşmayı, bir halk önderine yakışır savaşmayı artık hem doğru anlayacak, hem de gereken çabayla karşılığını vereceksiniz. Bundan başka seçeneğiniz yok ve başka türlü de düşünemezsiniz. Bütününü bunun için varsınız, bunun dışında ne hiçbir şey için var olabilirsiniz, ne de bir şeye yarabilirsiniz. Biz bu anlamda aslında sadece mahkumuz ve kazanmak istiyoruz da demeyeceğiz, hem teorik anlamda ve hem de pratik anlamda biz artık başka türlü süne yaramayız ve beş para da etmeyiz.

Eğer bir şeyler olacaksa, bu ancak partileşirsek va savaşırsak olacaktır. Aksi halde, ben, zaten bir şey olabilir de demeyeceğim. Çünkü bizi bekleyen, ağır yük ve felaketten başka bir şey değildir. Ya böyle başarırız ve yavaşarız, ya da bizim savaşımaza getirilecek olan en trajik katliamlardan birisidir. Bütün bunlar bu kadar açıkken başarmamak, başarı için gerekeni düşünmemek, düşünüp de yapmamak ne kabul edilebilir, ne ciddiye alınabilir, ne de kimse bunun başka tür ifadesini kullanabilir. Bu anlamda tam anlayacağız diyorum. Bunun ne kadar ciddi olduğunu size göstereceğiz. Sadece istiyoruz, mecburuz da demiyorum, bunun dışında bir şeye yaramayız, yani bir hiçiz.

Bütün bunlar eğer doğruysa, o zaman mükemmel bir ordulaşmaya da gidiyoruz. Eylemler de, savaşım da artık kesin sonuç alıcı düzeyde gelişebilecektir. Bu temelde resmi ifadesini iyi bulacak bir kongreye biçtiğimiz zafer amacı da hayli gerçekleşme şansına sahiptir.

masına bile izin vermiyorlar. Şimdi küçük topluluklar bile radyo, televizyon açarken, kırk milyonluk insan kütlesine basit bir radyo, televizyon, hatta gazete serbestliği bile yoktur. İşte faşist demagoji bu kadar güçlü ve tehdit edicidir. Kaldı ki onların kardeşliği bin yıllık bir katliamla sürüyor ve şimdi onu sonuçlandırmak istiyorlar.

İşte böyle büyük bir tehlikeyi yaşarken, bunun karşısında sizin kılınız

kurşun bilmem nerenize saplandığı zaman görüyorsunuz. Bu, sağlıklı bir insanın yaklaşımı değildir. Çünkü insanın diğer bir özelliği de tehlikeyi çok önceden görmektir. Hatta ulusal ve toplumsal tehlikeyi çok önceden görmek, insan olmanın en önemli ölçüsüdür. Eğer görmiyorsanız, demek ki ilkelisiniz. Zaten hayvanlaşma düzeyinden boşuna bahsetmiyoruz.

Bütün bunlar büyük gerçeklerdir ve hiç kimse de “bunlar beni ilgilen-

rundasınız. Çünkü doğru kavrayışa muhtaçsınız ve çizgi adına yaşamınızı ortaya koymuşsunuz. O zaman tutarlı olacak ve bu doğrultuda yürüyeceksiniz. Çizgi temelinde nasıl örgüt, nasıl işleyiş, nasıl yürütme, nasıl denetim, nasıl yaşam vb. tüm bunları doğru bir tarzda ele alıp uygulayacaksınız.

Bu biçimde 5. Kongre sürecindeki tartışma konularına açıklık kazandırmak ve doğru bir yöntemle yaklaşımı sağlamak istedik. 5. Kongre sürecine

Başkan APO'dan**Perspektifler**

KURTULUŞUN MİLİTANLARI OLACAKSINIZ

Bazı şeyler sizi iliklerinize kadar etkileyebilmeli, sarsmalı; vicdanınız biraz ayaklanmalı, zavallılığınız durmalı ve yaşama kabiliyetinde olduğunuzu gösterebilmelisiniz.

◆◆◆

Sözünüz ile pratik davranışlarınız o kadar çelişkili, o kadar sonuçsuz, o kadar iddiasız ve o kadar başarısız ki, bu, düşmandan daha fazla bizi kahrediyor. Ve hatta yalancısınız dersem belki üzülürsünüz; çocuksunuz dersem hakeza. Fakat ulus davaları, yine parti davaları öyle sıradan ele alınamaz. Zaten Kürt gerçeğinde bu kadar cücelik, bu kadar çözümsüzlük bu nedenledir. Bunu aştırmak istiyoruz. Biraz yiğit olmayı becerin. Yiğitleşmezseniz birbirimizin yüzüne nasıl bakacağız? En azından yapılması gereken, yaşama saygı ve onun eylemine uyma gücüdür.

◆◆◆

Ben yaşam için savaşı göze aldım. Benden daha kahramanca olanı yok ama “nasıl yaşamalı” sorusuna doğru cevap veremediğiniz için sizin savaşımınızın sonuç veremeyeceğini görerek derinleşiyorum. Bu kadar çelişki içindeki bir insanı çözemsek nasıl rahatlayabiliriz?

◆◆◆

Siz kurtuluş kadroları olacaksınız. Ama bırakın kurtuluş kadrosu olmayı, kendinizi bile bela olmaktan çıkaramazsanız, aynada kendi yüzünüze nasıl bakabilirsiniz? Bu büyük yüzüzlüğe nasıl katlanabilirsiniz? İşte benim kendimi çözerken, biraz da sade bir tarzda bunu yapmaya çalışırken anlatmak istediğim budur; anlayın.

◆◆◆

Sorun bir bireyin kendini ucuz kurtarması değildir; öldürmek de değildir. Sorun, bireyin kendi şahsında bir halk gerçeğine ulaşma ve ona biraz çıkış yaptırmasıdır. Varsa yoksa yaşamı burada görebilmeli ve bu gücü gösterebilmelidir. Bunu biz gösterdik. Siz unutamazsınız, seviyeyi düşüremezsiniz, başka bir tutumla etkisizleştiremezsiniz. Ve biz buna boyun eğmeyeceğiz.

◆◆◆

Bütün şehitlerin toplamı, dayatılan düşman iradesinin sonucu olan bir yaşama “hayır” demektir. Ondan sonrası dayatılan ölümdür ki, ona da hayır! Gerisi nedir? Büyük inatla direnmektir. Her türlü düşmana karşı ve bizim de zayıflıklarımıza karşı yaşama gücünü gösterebilmektir. Direnme ve savunma öyle sıradan kavramlar değildir. Hakkını vereceksiniz.

◆◆◆

İnsanlık adına yargılıyorum, ulus adına yargılıyorum, parti adına, ordu adına yargılıyorum, deyip kendilerini dayatmakta ısrar edenlerin üzerine yürüyeceğiz. Bu yargılamayı geliştirirken, dayatılan bütün özellikleri göz önüne getirerek yargılayacağız. İşte bütün bu hususlarda yargılamayı göze alamayan, kendini affettiremez. Yaşamak isteyen siz değil misiniz? Öyleyse yargılayın kendinizi, geliştirin!

◆◆◆

Kürt neden bu kadar düşmüştür? Neden bu kadar cücesiniz? Yaşama bir ilkesel düzeyi kazandırmadığınız için. Görüyorsunuz, benim yaptığım, bir ulusun temel hakkını savunma, örgüt ve varsa ordusu, onun gereklerine göre bir savunmadır. Açık ki ben haklı çıkıyorum. Ağır töhmet altında olan sizler oluyorsunuz. Mutlaka sizin de başarıyla bu sınavdan çıkmanız gerekir.

◆◆◆

Yaşamın böyle çok işkenceli, çok sıkıntılı dayatmasını önlemek gerekir. Çok başarısız yürüyüşü durdurmak gerekir. Bu sıkıntılardan

◆◆◆

Bu özgürlük hakkını, hepimiz mutlaka doğru kullanmalıyız. Özgürlük hakkı, özgür yaşama hakkı, özgürlük için savaşıma hakkı kullanılmadan bırakın bir parti topluluğu olmayı, bir silahlı savaşım topluluğu, hatta bir cemaat bile olamayız.

◆◆◆

Büyük tutuculuk var, çok bentler var önümüzde. Ama sizinki bir yaprak misali sele kapılmazdır. Biliyorsunuz, yaprağın sele kapılması, sel olması anlamına gelmez, yine sürüklenir, bir yerde yapışır, çürür gider. Ama sel okyanus olur, okyanus da sonsuz yaşam ufku ifade eder. Bunlar söylenir, nasıl anlamaya gelmeyeceksiniz?

◆◆◆

Etkili bir komuta olmak; olağanüstü moralli, olağanüstü işleyiş esaslarına hakim olabilen, olağanüstü eksikliği görebilen, yani insanı eğitip askerleştirebilen ve böylece “ben varım” diyebilendir.

◆◆◆

Önderliği doğru kavramak, sağlıklı ve güçlü izlemek gerekir. Kendine yönelmek, muazzam özeleştirici olmak şart. İçer kapanmamak, kendini bütün yönleriyle açmak, kendi gerçekliğini tanımak gerekir. Ardından değiştirmek, dönüştürmek şart. Özeleştirici olmayan gelişme sağlayamaz.

◆◆◆

Binlerce yıllık direnişlerin bütün ahı-vahı, bütün umutları, bütün yürekleri, bütün akıtılan kanı, emeği, göz nuru, bir daha dirilmemesine gidiyor. Eğer sen tarihi bir önderlik sorumluluğuysan, yüreğin bu kadar tarihe bağlı kalmak zorundadır.

◆◆◆

Uyumak yok, tempoda düşmek yok. Görmemek olmaz. Coşkudan ve mordanen yoksunluk hiç olmaz. Ölçmek-biçmek olmadan adım atılamaz. Ve bu durumda gelsin düşman engellesin. Stil böyle olursa, tarz böyle olursa, engellemek mümkün mü?

◆◆◆

Bir de sizin yiğitliğinizin olması gerekir. Bir çalışma alanına, çalışma birliğine hakkıyla karşılık vermeniz gerekir. Bir yaşam yiğitliği de sizlerin olsun. Sizin buna şiddetle ihtiyacınız var.

kendinizi kurtarmanız gerekir. Bundan ısrarla kaçış var. Kaçışla kurtulamazsınız, ölmekle de kurtulamazsınız. Adam gibi, yiğitçe çözüm gücü olacaksınız, yürüyeceksiniz, yükleneceksiniz.

◆◆◆

Tepsi kadar bir dağ parçasında bir destanı nasıl yaşadık dersem, ne kadar anlarsınız? Korkunç acılarla, korkunç sıkıntılarla, ama diğer yandan korkunç umutla nasıl yaşadık? Hangi ruhu anlatsam, hangi günü anlatsam, hangi süreci ve hangi yılı anlatsam? Anlayacak kadar yürek, ilgi olmalı ki değsin.

KÜRDİSTAN'DA ORDU ÖRGÜTLÜ DIRİLİŞTİR

vaşın ve savaş nedenlerinin var olduğu bir dünyada, orduya olan ihtiyaç kaçınılmazdır. Bu, bütün halklar ve sınıflar için geçerlidir. Ordu savaşan bir dünyada yaşamının garantisidir.

Sömürgecilikten, baskıdan, kölelikten kurtulmak için her halkın orduya ihtiyacı vardır. Sadece bu yönde değil, barışı sağlamak için de, her halkın, gücü-olanakları oranında bir savunma örgütüne ihtiyacı vardır. Bu dünyada her halk, ancak özgücünü ordu gibi ciddi bir örgütlemeye ortaya çıkararak kendisini, bağımsızlığını, özgürlüğünü koruyabilir. Başka güç veya güçler tarafından korunan bir halk, bir toprak parçası bağımsız değildir. Bu doğrultuda Kürdistan halkının da savunması, güvenliği, özgürlüğü, bağımsızlığı, ancak Kürt halkının öz örgütü sayesinde sağlanabilir ve korunabilir. Başka bir gücün şemsiyesi, koruması altında kendisinin yaşayacağını düşünen ya da kendisini böylesi bir yaşama mahkum eden bir halkın geleceği olmadığı gibi gerçekliği de özgür olamaz.

Bu gerçeklikten dolayı güçler birbirlerine karşı egemenlik sağlamak için, öncelikle birbirlerinin ordularının imhasını veya zayıf düşürülmesini hedeflerler. Bir halkı iyi denetim altına almak, daha iyi sömürgeleştirmek için, özgücü böyle bir güçten mahrum bırakmakla işe başlarlar. Ya ordunun geliştirilmesine engel olunarak, ya da içine sızıp önemli noktalarda kontrol sağlanarak bütün bir halk ve bütün bir ülke üzerinde hakimiyet sağlarlar.

Kürt halkı savaşan bir dünyada ve klasik bir sömürge düzeni altında yaşıyor. Bu yönüyle de diğer halklardan farklı yanları vardır. Başka halklar, savaşan bir dünyada özgür yaşamaktadır. En azından varlığı-yokluğu tartışma konusu değildir; daha ince bir sömürü altındadır. Bu halk gerçekliği için ordu sadece güvenliği ifade eder ve mevcut gerçekliği korumayı hedefler. Ama Kürdistan'da ise, ordu her şeyi yeniden var etmektir; ülkeyi kurtarmanın, korumanın tek örgütüdür. Dolayısıyla çok daha önemli ve çok daha vazgeçilmezdir. Eğer Kürt halkı, kendisini bin yılların tahribatından kurtarmak, kendi gerçekliğine dönmek, tüm insanlık içinde sahip olduğu yeri almak ve insanlık kazanımlarını korumak istiyorsa,

mevcut durumu ve olanakları ne olursa olsun, her şeyden önce gücünü bir ordu biçiminde örgütleyerek ortaya çıkarmak zorundadır. Kürt halkı için ilk yapılması gereken budur. Ordusunu yaratmadan, bırakalım sosyalist bir toplum yaratmayı, burjuva toplum düzeni içinde bile kendi adına bir ülke, bir halk yaratamayacağı, hatta yok olmaktan kurtulamayacağı bir gerçektir. Bu gerçeği Kürdistan tarihi, bize çok sarsıcı örneklerle göstermiştir, kanıtlamıştır. Bu nedenle Kürdistan'da her şey, ordulaşmanın başlamasıyla ortaya çıkar. Özgürlük de, bağımsızlık da, insanlık da onunla korunur. Bundan daha yaratıcı, daha güvenli başka bir örgüt biçimi olamaz.

Orduyu yaratmadan yukarıda sözü edilen faaliyetlerin ortaya çıkışıyla bitiş bir olacaktır. Öyleyse tüm engellemelere rağmen bir halk, eğer kendi gerçekliğini yakalamak ve kendisini insanlık çizgisinde örgütleyerek yaşatmak istiyorsa ordulaşmaya cesaret etmeli, bunun gelişimi için gereken her türlü fedakarlıkta bulunmalı ve mutlaka bunu başarmalıdır.

Kürdistan'da ordulaşmanın önünde çeşitli engeller bulunmaktadır. Kendi halk gerçekliğimizden kaynaklanan engeller vardır. Doğaldır ki, Kürt halkının düşmanlarının hepsi onun ordulaşmasını istemezler. Ordulaştığında, örgütlenmenin zirvesini yakaladığında Kürt halkının kendi emeğine sahip çıkacağını ve ona uzanan elleri kıracağını da bilmektedirler. Kolay kolay sömürüye, baskıya izin vermeyeceğini biliyorlar. Bunun da ötesinde Kürdistan halkının ilerici, devrimci bir orduya sahip olmasının, Kürdistan'da devrime, altüst oluşlara yol açacağını, Ortadoğu haritasının değişeceğini, bu harita üzerinde yeni bir ülkenin, yeni bir halkın çok radikal bir tarzda ortaya çıkacağını, mevcut olan düzene çok yeni bir düzen dayatacağını, bu gelişmenin hızla bütün Ortadoğu ülkelerini etkileyeceğini ve bunun etkisinin giderek dalga dalga diğer halklara da yayılacağını bilmektedirler. Ulusal kurtuluş hareketlerinin bu temelde birbiri peşirsıra gelişeceğini ve giderek bir halkın özgücüyle ortaya çıkan bu gelişmenin bir sisteme dönüşeceğini, bu sistemin emperyalist sistemi de oldukça zorlayacağını görmektedirler. Bunu rahatlıkla de-

ğerlendiriyorlar ve bu yüzden Kürt halkının ordulaşmasını tehlikeli görüyorlar.

Kürdistan halkının bir orduya sahip olması, emperyalistler ve gerici bütün burjuva yönetimler açısından bir tehlikedir, bir tehdittir. Dolayısıyla bu tehlikenin oluşmasını da, gelişmesini de istemezler. Hiçbir güç, muhalifinin olmasını istemez. Olsa da güçlü olmasını istemez. O halde biz ordulaşmaya adım atarken, emperyalizmin, burjuvazinin karşımıza çıkacağını bir an bile gözden uzak tutmamalıyız, bunu hayretle de karşılamamalıyız. Bunun son derece olağan bir gelişme olduğunu bilmeliyiz. Böyle bir düşmanın var olduğunu, ordulaşma çabalarımıza engel olacağını bilme temelinde hareket ederek, ordulaşmamızı sağlayacağız. Onlara dayanarak, onlardan güç alarak değil, onlara rağmen ordulaşacağız. Onlarla uzlaşma içerisinde de değil, kendi askeri çizgimizin gereklerine uygun bir biçimde onlarla savaşarak ordulaşacağız. Günümüze kadarki gelişmeler de biraz bu çerçevede ele alınmalıdır.

Sömürgeci Türk burjuvazisi emperyalistlerden çok daha fazla ordulaşmamıza karşıdır. Karşı olmasının gerekçeleri de çok açıktır. Kürt halkının bir orduya sahip olması, Türk faşizminin Kürdistan'da sonudur, bitişidir. Bu şekilde Kürdistan'da biten Türk egemenlerinin, Türkiye'de ayakta kalması ise bir mucizedir. Dolayısıyla orduya sahip olmamız, sadece Türk egemen güçlerinin Kürdistan'da değil, aynı zamanda Türkiye'de de bitiş anlamına geliyor. Kürdistan halkının bir orduya sahip olması Türk egemen güçlerinin günümüze kadar işledikleri suçlardan dolayı yargılanması, cezalandırılması, bin yılların acılarının intikamının alınması anlamına gelir.

Dolayısıyla Türk devletinin, ordulaşma faaliyetlerimize geçmişten günümüze kadar olduğu gibi bundan sonra da bütün gücüyle karşı çıkacağını hiçbir zaman unutmamak gerekmektedir. Nitekim savaşım da gerçekte bu temelde gelişir. Bunun için karşıımızdaki düşman, bize karşı savaşırken, en başta silahlı güçlerimizi, silahlarımızı, ordulaşma yönünde atılan adımları hedef almaktadır. Bunu kaba yöntemlerle, sızmalarla yap-

maktadır. Yine çarpıtmalarla, sağa çekmelerle sonuca gitmek istemektedir. Ama burada görülmesi gereken, Türk devletinin günümüze kadar halkımıza karşı geliştirdiği savaşta, ordulaşmamızın öncülleri olan gerillanın imhası baş hedef olarak ele alınmasıdır. Bir tane gerillayı imha etmek, kaçırtmak, savaş dışı veya ordu dışı bırakmak için Türk devletinin milyonlarca, milyarlarca parayı gözden çıkararak harcadığını biliyoruz.

Eğer biz düşmanın, ordulaşma faaliyetlerimize yönelik saldırılarının içeriğine, niteliğine bakıp bazı sonuçlar çıkarırsak, neden ordulaşmalıyız, nasıl ordulaşmalıyız, sorularının yanıtlarını bulabiliriz. Kaldı ki, ordulaşmanın bizim için ne anlama geldiğini düşmanın yönelimlerinden rahatlıkla ortaya çıkarabilir ve buna karşılık daha güçlü adımlar atabiliriz. Gerçekten de düşmanın yönelimi çok açıkken ve bizim buradan hareketle daha fazla ordulaşma faaliyetlerine sarılmamız gerekirken neredeyse tam tersini yapmamız, sorunun neresinde olduğumuzu gösterir ve hatta daha kıyasıya bile yanaşmadığımızı ortaya koyar.

Düşman neden gerillaya ve gerilla komutanına "gel teslim ol" diyor ve bunun karşılığında da bir sürü yaşam olanağı sunuyor? Neden dağlardan inmemizi istiyor? Neden silahlarımızı

bırakmamızı istiyor? Bu sorular üzerinde durup düşünmek gerekmektedir. Düşman çok iyi biliyor ki, bütün bir halkın kaderi, ordulaşma yönünde atılan bu adıma bağlıdır. Bu halk ne kadar ordulaşırsa o kadar güçlüdür, o kadar kaybettiğini bulabilir, o kadar kazandığını savunabilir. Bu yüzden sadece kazandığına değil, ordusuna, kazanmanın nedenlerine yönelmeyi en mantıklı tarz olarak görür. TC, "yeter ki dağı bırakın, bazı haklar vermeye hazırız; yeter ki savaşmayı, silahı da bırakın, bazı adımlar atmaya hazırız" diyor. Tabii TC şunu iyi biliyor: Ordusu olmayan bir halka ne verilirse verilsin anında geri alınabilir. Bir şeyler vereceksin, böylece gücünü tasfiye ettireceksin ve ondan sonra da verdiklerini kafasına vurup geri alacaksın. İşte taktik budur. İlkel ve çok kaba bir taktiktir. Ama buna rağmen aldananlar da az değildir. Biz de buna karşı diyoruz: Neden milyonluk ordu olmanıza rağmen, bizim bir avuç silahlı insanlarımız sizi tehdit ediyor? Neden dünyanın en gelişkin tekniğine, silahlarına sahip olduğunuz halde, bizim birkaç kalaşnikofumuz sizi rahatsız ediyor? Neden medeniyetin dışında gördüğünüz dağlarımızda kalmak sizi bu denli rahatsız ediyor? Çünkü amacınız, bu halk için düşündükleriniz, niyetleriniz kötüdür. Niyetleriniz bir halkı, şimdiye kadar

“Savaş ortamının, ordunun yasaları serttir, affedici değildir. Başka bir örgüt veya barış ortamının kanunları da esnektir veya bu ortama göredir. Savaş yasaları uygulandığında kellenin düşmesi normal bir cezadır. Başka bir sahada, başka bir faaliyet içerisinde buna asla başvurulmaz. Ama savaşın acımasızlığı, yine bunun acımasızlığını tümünden yaşayan ordunun yasa uygulayıcılığı da böyledir.”

olduğu gibi bundan sonra da baskı ve sömürü altında tutmaktır. Bunu sağlamak için bir avuç silahlı insana göz dikiyorsunuz ve onun tasfiyesini önünüze vazgeçilmez bir hedef olarak koyuyorsunuz. Evet, bütün dünya halklarının orduları, silahları var. Her halk silahlı güçlerini kendi ülkesinde istediği yerde konumlandırır. Sizin bir başka ülkede asker bulundurma hakkınız var da neden bizim kendi dağlarımızda asker bulundurma hakkımız olmasın? Sizin savunma örgütü adı altında en vahşi, en saldırgan ordular kurma hakkınız var. Neden bizim (savunma da demeyelim) kaybedileni kazanma savaşımını veren bir avuç silahlı gücü oluşturma hakkımız olmasın?

Tabii bu soruları düşmandan ziyade kendimize sormalıyız: Çünkü değişik biçimlerde de olsa, düşman kadar bizim de kendi ordulaşma faaliyetlerimiz önünde engel olduğumuz ve günümüze kadarki gelişmelerde bu engel olma konumunun ağırlık kazandığı görülmektedir. Burada biz derken, sadece profesyonel olarak savaşın içerisinde olan bir avuç çalışanı kastetmiyoruz; mücadelemiz içerisinde hareket eden yurtsever, demokrat, ilerici, sosyalist olduğunu belirten çevreler de var. Bu çevreler arasında da her şeyin dağla, silahla sağlanamayacağını, herşeyin gerilla- da olmak anlamına gelmediğini yansıtan düşünce ve söylemlerin olduğunu bilmekteyiz. Bunlar, bu çabanın, bu çalışmanın önemi küçümsendiği, sınırlı bırakılmak istendiği için söylenmektedir. Ama böyle düşünen veya söyleyenler unutmasınlar ki, dağlar, silahlı insanlar onların varlık nedenidir. Gerillalarımızın savaşımı onların günlük gıdasıdır. Bu bir avuç si-

lahlı insan olmasa, bu kişilerin tek kelime bile söylemeye hakları olmayacak, ağızlarına kilit vurulacaktır. Hatta fiziki yaşamlarına bile son verilecektir. Ne yazık ki, kendi varlık nedenlerini ortadan kaldırmakla uğraştıklarının bilincinde değiller.

Koşullarımız, gerçekliğimiz ortadadır; her şeyin dağlarımızdan, silahlarımızın namlusundan çıktığını herkesin çok iyi idrak etmesi gerekir. Yoksa böyleleri bir düşmana karşı başka bir tarzla yönelmenin imkanı yoktur. Senin her şeyine yönelen, sana yaşam hakkı tanımayan bir düşmandan hiçbir şekilde başka bir şey alınabileceği de düşünmemelisin.

Öyleyse çok ince bir tarzda da olsa, dostluk adı altında geliştirilen bu değerlendirme ve teorilerin düşmana hizmet ettiğini, onun işine yaradığını belirtmek gerekiyor. Nihai olarak, biz orduyu bir amaç olarak görmeyiz. Değil bütün bir halkın ordulaşmasını, bir insanın bile ordu disiplini altına alınması gerektiğini ve öyle bir yaşamın sosyalist bir yaşam olduğunu da iddia etmeyiz. Tam tersine şunu savunuruz; insanlar özgür olsun. Ama eğer gerçekliğimize yabancı değilsen, buna yanılığlı yaklaşmıyorsak, ordulaşmanın bizim için ne anlama geldiğini görmeli ve de açıkça söylemekten çekinmemeliyiz. Sadece bir avuç insanın değil, gerekirse bütün bir halkın ordulaşması gerektiğin söylemek durumundayız. Nitekim ancak bu biçimde yaşanabileceği görülmelidir. Yaşam olanağı ortadan kaldırılmış bir halkın sosyalizmi tartışması ne kadar gerçekçi olabilir? Bu tür önerileri, tartışmaları, dayatmaları kabul etmeyeceğiz. Bunlara her zaman olduğu gibi bundan sonra da gerekli tavır konulacaktır. Bu tür

yaklaşımlar, var olma tutkularımızla, mücadelemizle oynamak anlamına gelir ki, biz bunları mahkum ederek üzerlerine yöneleceğiz. Kürdistanlılar olarak her şeyimize sahip çıkıp özgürce, hiç kimsenin el uzatamayacağı, uzattığında da pişman olacağı bir bağımsız toprak parçası üzerinde yaşamak istiyoruz. Bunu yaratmanın savaşımını veriyoruz.

Bu savaşımı kazanmak için ordu diyoruz, ama kazandıktan sonra da özgürlüğümüzü, toprağımızı, insanlığımızı kazanmak ve korumak için ordu diyoruz. Bundan da öteye, nihai amacımız olan sosyalizmi geliştirmek, onu insanlığın biricik yaşam tarzı durumuna getirmek için yine ordu diyoruz. Bu büyük amaçlar için ordu diyerek, bu tarihi ve aynı zamanda oldukça zor gelişen çalışmaya yöneliyoruz. Hiçbir güç, bu kadar önemli olan bu örgüt biçiminden bizi alıkoyamayacaktır; ince tarzda da, kaba biçimde de dayatılsa, hiçbir yöntem varlık nedenimizi ortadan kaldırmaya yetmeyecektir.

Ordulaşma faaliyetlerimizde bir di- zi engelle karşılaşılabilir. Savaşarak ordulaşıyoruz; çok kıt olanaklar içerisinde ordulaşıyoruz; hatta düşman ve kendimize rağmen ordulaşıyoruz. Kendi yetmezliklerimizin de önünde engel olduğu bir ordu çalışması içerisinde bulunuyoruz. Dolayısıyla, başarısızlıklar, sorunlar yaşayabiliriz; yine bir yaparız on bozulabilir veya on yaparız on'u da tasfiye olabilir, düşüp kalkmalar da, çarpıtmalar da olabilir. Ama bunun gereklerine yaşam gereği kadar inanıyoruz ve durum ne olursa olsun, koşullar ne kadar aleyhimizde olursa olsun gereklerini yerine getirmek yeminimizdir. Başarmak da yeminimizdir. Bu çalışmaya bu ka-

rarlılıkla başlarken, nasıl bir ordu oluşturmaliyiz, bu ordunun diğer ordulardan farklı ve onunla birleşen yönleri, bu ordunun iç sorunları nedir, diye düşünerek, halkların deneyimlerine ve kendi pratiklerimize bakarak varıyoruz. Bu sorulara cevap vermek de kolay olmuyor, fakat bunu geliştirmeye cesaret edemeyen bir toplumun zorlanacağı da açıktır.

Bir ordunun oluşum sorunlarını çözüp, örgütlenmesine gitmek pek çok sorundan daha zordur. Hele Kürdistan gibi fazla geçmişten kalma bir mirasa dayanmayan, hatta çarpık miraslara sahip olan bir ülkede, mevcut olanaksızlıkları da aşip ordu kurmaya çalışmak, ateşle oynamak kadar tehlikeli ve zordur. Fakat ne olursa olsun bu oluşuma gitmek de vazgeçilmez bir zorunluluktur.

Her halk, ordusunu geliştirirken, kendi renklerini, geleneklerini, kişilik özelliklerini, deney-tecrübelerini ve bilincini bu orduya yansıtır; bu doğal bir yansıma ve gelişmedir. Yine her halk tüm olumlu değerlerini ve özelliklerini kendi ordusuna mal ederek, bunları büyük bir güce dönüştürmek ister. Tarihi geçmişi içerisinde ne kadar kazanımı varsa hepsini ordusuna taşır. Ve her halk, dayandığı sınıfın, ulusun, hele de insanlık adına hareket ediyorsa, insanlığın bütün mirasını ordusunda yoğunlaştırır. Fakat tüm bunlar; "her halk keyfince ordusunu yaratır veya her halkın ordusu apayrıdır" anlamına gelmez. Bütün ordular savaş için oluşturulur ve hepsi de birbirine benzer.

Nerede, ne zaman, hangi güçler tarafından verilirse verilsin savaşın özü değişmez. Biçimleri, karakterleri değişiklik gösterebilir ama amaçları olan iradeyi üstün kılma, karşı tarafı

irade altına alma uğraşısı değişmez. Aynı şekilde bütün orduların renkleri, biçimleri, karakterleri biraz değişiklik arzetsen de amaçları ve pek çok yanları ortaktır. Bir Türk ordusunda geçerli olan bazı hususlar, bizim oluşturacağımız ordu için de geçerlidir. Bir sosyalist orduda var olan bazı işleyişler, kurallar, emperyalist bir orduda da geçerlidir ve işlerliktedir. Bir Türk ordusunda var olan bütün her şeyi red temelinde bir ordulaşmaya gitmek, bu konuda sarfedilen bütün çabaların boşa çıkarılmasına neden olur. "Türk ordusu savaş için, bizim ordu barış için vardır" denilemez; bizim ordumuz da savaş için, savaşı kazanmak içindir. Türk ordusundaki merkezi işlerlik, katı disiplin, biçime karşılık "ordumuzda resmiyetsizlik, disiplinsizlik, biçimsizlik olmalıdır" dediğimiz noktada bu, bilerek ya da bilmeyerek ordulaşma çabalarını boşa çıkardığımız anlamına gelir. Bu anlamda, neyin bizim ordumuzda olup olmayacağını biraz daha derinliğine ele alıp doğru ayırtırmak gerekir. Eğer eski Kürt düşüncesine, mantığına kalsa ordulaşmanın bile gereği yoktur. Tarihe baktığımızda bu konuda atılan tek doğru bir adım olmadığını görürüz; ulusal nitelikte bir ordumuz yoktur. Aşiretlerin, derebeylerin, şeyhlerin vb.'lerinin mahalli otoritesini sağlayan güvenlik güçleri veya silahlı güçleri vardır. Ya da mevcut düzene, egemen güçlere karşı direnen çeteler, eşkıyalar ve mahkumlar vardır. Bunun ötesinde ciddi bir adım atılmamıştır.

Geçmişte dayanabileceğimiz bir ordu mirası yok diye "ordulaşmayalım, bitelim" eğilimi mi hakim olmalı? Oysa ordulaşma, bizim varlık dayanağımızdır. Ordulaşma gereğini

duymayan mantık, bu eğilimi biraz daha incelterek “ordulaşmalıyız ama, kendimize göre ordulaşmalıyız” anlayışını dayatır. Yani adeta “ne kadar ordu dışı özellik ve tutum varsa hepsini yaşayarak ordulaşmalıyız” der. Özünden boşaltılmış, ismen ordu ama, özünde yığın durumuna getirilmiş bir ordunun yapacağı bir şey yoktur. Bu anlamda kendimize göre değil, savaşa, savaşın ihtiyaçlarına göre ordulaşmamızın gereği açıktır. Ve bu orduyu yaratmak için de 1000 yıla dayanan ordu tecrübesinden yararlanarak, o ilke ve kuralları hazmederek ordulaşmalıyız.

ULUSAL KURTULUŞ ORDUMUZ; HALK ORDUSUDUR

Söz konusu olan ordu, düzenli değildir, kendi gerçekliğimizde ele aldığımızda bir gerilla ordusudur. Fakat hem gerillanın ölçülerini, hem de düzenli orduya yakın ölçülerini içerir. Yani gerilladan düzenli orduya geçişin aşamasındadır. Bu, kurtarılmış bir ülkeyi savunan değil, yitirilmiş bir ülkeyi kurtarmayı hedefleyen bir ordudur. Dolayısıyla bir kurtuluş ordusudur. Ordumuz Kürt halkının kurtuluş ordusudur ama, milliyetçi değildir. Ulusal karakteri ile birlikte sınıfsal karakteri de vardır ve aynı zamanda tüm bunların ötesinde insani bir karaktere sahiptir. Ve bu geliştirilmektedir. Ordumuz; sosyalizmin, demokrasinin müfrezeliğini yapan bir ordu haline gelecektir.

Halk kurtuluş ordumuz, güçlü bir tarihe dayanmamakla birlikte yine gücünü partimizin 20 yıllık direnme savaşından alır ve özgüce dayanır. Feodal işbirlikçiliğe, emperyalizme, sömürgeciliğe ve her türlü gericiliğe karşı eğitilmiş, örgütlendirilmiş bir niteliğe sahiptir. Her ülkenin devriminin, kendi özgül koşulları içinde olması gerektiği ilkesine sadıktır. Fakat her zaman siyasi öncülüğün emir ve talimatları altında hareket etmeye de hazırdır. Temel ilkeler ışığında darbe anlayışına karşıdır ama, Kürt halkının ve yine sosyalist değerlerin düşmana peşkeş çekilme tehlikesine, bu yönlü çabalara da şiddetle karşıdır. Kendini ihtiyaçlara göre büyütür, küçültür ve donatır. En büyük ordu olma mantığını benimsemez ama, ekonomik kaynakların zayıflığından hareketle çok cüce kalmayı da bir tehlike olarak görür. Ordumuzun genel karakterini böyle sıralayabiliriz.

Ordumuz partimiz PKK'nin öncülüğünde, sosyalizmin bir müfrezesi

Ordulaşma büyük bir olaya, zor bir uğraşa, bu büyüklüğün ve zorluğun üzerine kendimizce gidemeyeceğimiz de açıktır. Kendimiz gibi kalarak ordulaşamayız; yine orduyu kendimize benzeştirerek de ordulaşamayız. O halde, “nasıl bir ordu” sorusuna cevap geliştirirken sağlam adımlar atmak zorundayız. Vazgeçilmez ordu kanunlarıyla karşı karşıya kaldığımızda, “alışmamışız, gelemeyiz, kaldıramayız” denilecekse, “ordulaşalım” dememek gerekir. Fakat eğer bu işin gereği bilince çıkarılmışsa, bu işin üzerine cesaretle bir şekilde gidilmeli, ısrarlı olunmalı ve gereklerine bağlı kalınmalıdır.

olarak yürür ve proletarya demokrasisi anlayışına inanır. Özgürlüktür, bağımsızlıktır ve bu konuda tavizsizdir. Talancı, işgalci karakterden uzaktır ve stratejisi savunmaya yöneliktir. Her halkın kendi içinde, özgücüne dayanarak devrim yapması gerektiğine inanır, ama halkların devrimine yöneltilen emperyalist saldırılara karşı askeri yöntemlerle karşı koymayı da hak olarak görür. Çünkü sadece Kürt halkının çıkarlarına değil, bütün halkların kardeşliğine, dayanışmasına inanır ve gücü oranında enternasyonalist olmanın gereklerini yerine getirir. Kendisini hiçbir koşul altında daraltmaz ve sınırları içerisine hapsedmez. Tüm bunlar ağırlıklı olarak bağımsızlıktan sonra olabilecek gelişmelerdir ama günümüzde de gerilla ordumuz, başta komşu halklar olmak üzere, halkların mücadelesine katkıda bulunmaya hazırdır.

Ordunun geliştirilmesinin nasıl somutluk kazanacağını ortaya koymak için, orduyu engelleyen yanlış anlayış ve dayatmaların ortaya konulması gerekir. Ordu deyince akla ne gelir? Ordu olmak için çok sayıda insanın yan yana gelmesi yeterli midir? Elbette, silahlı olan her güç ordu değildir, kurumları işlemeyen bir güç ordu değildir. Her çatışmaya, savaşa giren güç bütün yönleriyle ordu tanımını tamamlayamaz. Bu anlamda ordu olmak için nicel bir birikime ulaşmak, silahlı olmak, hele bizim gerçekliğimizde ele alındığında savaşmak gerekmektedir. Ama bunlar ordu olmamız için temel nedenler değildir. Çünkü ordu disiplindir, merkeziyetçiliktir, emir-komutadır, resmîyettir, öz ve biçimdir, yoğunlaşmadır, kuraldır, kanundur, yürütmedir, terbiyedir ve talimdir.

ORDU; GERÇEK ASKERLERDEN OLUŞUR

Ordu, askerlerden oluşur ve ordulaşabilmek için önce askerleşebilmek gerekir. Askerleşmek; ne kabalaşmak, ne hamallaşmak, ne lafazanlaşmak, ne de duygusallaşmaktır. Askeri kişilik, teoride ve pratikte doğruyu yakalayan, mevcut gerçekliğe cevap verebilen kişiliktir. Daha da somutlaştırırsak köylüleşmek, köylülükte yoğunlaşmak askerleşmek anlamına gelmez; lafazanlaşmak, teoriyi evirip çevirmek, onu pratik gerçekliğe dönüştürmemek askerleşmek değildir. Yine sadece partiye katılmak, iyi bir çalışan olmak da askerlik için yeterli değildir. Askerlik tüm bunların ilerisindedir bir kavrayışı ifade eder. Kimisi savaşa romantik, kimisi körce bakar; kimisi isyancı gibi dalar, kimisi savaştan kaçır; kimisi lafta savaştığını, kimisi de gözükara dalışlarla savaştığını sanır. Fakat bunların askerlikle, ordulaşmakla uzaktan yakından ilgisi

askerden bahsedilmektedir. Ordu söz konusu olduğunda asker, ordu malıdır. Savaşçı geçicidir ve ordu malı olan asker daimi ve rütbelidir. Bütün ordularda savaşçı erdirdir. O halde bir köylü, bazı olumlu özellikleriyle kendi başına bir asker olabilir mi? Hayır. Bir aydın mevcut özellikleriyle kendi başına bir asker olabilir mi? Hayır. Bir aydın ile bir köylünün birleşmesinden, beklenen bir asker yaratılabilir mi? Hayır.

Askerin doğasını daha kapsamlı ve derinlikli ele almak gerekiyor. Orduyu ordu yapan iki etken nasıl eğitim ve disiplinse, askeri asker yapan temel iki etken de eğitim ve disiplindir. Yolunda savaştığı ideolojiyle, politikayla, anlayışla kendini eğiten, onun kişiliğini yakalayan ve yaşatan birey, içinde yer aldığı ordunun en iyi askeridir. Ve en iyi ordu da böyle askerlerden oluşturulur. Eğitimi olmayan bir ordu salt katı disiplinle iyi bir ordu olamayacağı gibi, kendini biçime büründürüp eğitmeyen bir birey de asker olamaz. Eğitimsiz bir asker, kılıkta asker olabilir ama, o her zaman için yenilgiye mahkum biridir. O, savaşta ne taktik geliştirir, ne plan geliştirir, ne de var olan tekniği iyi kullanır. Böyle askerlerden oluşan bir ordu da asla savaşı kazanan bir ordu olamaz. Fakat hep eğitimle gün geçirip, aldığını yaşama yansıtmayan kişilerden de iyi bir ordu oluşturulamaz. Böyle bir ordu, bir yığın işe yaramaz insanların topluluğu olur ki, buna da ordu demek mümkün değil.

ORDULAŞMAMIZIN TEMELİ EĞİTİM VE DISİPLİNDİR

Ordunun eğitimi birçok hususu içerir. Gerici burjuva düzenler, kendi siyasetlerine pek güvenmedikleri için ordularının fazla siyasallaşmalarını istemezler; ama bu, onlarda siyasi eğitim yoktur anlamına gelmez. İdeolojilerini, dönemin politikalarını yüzeyselleştirerek, genelleştirerek buna kör bir bağlılığı geliştirmek amacıyla eğitim verirler. Fakat ordu mensuplarının bilimle tanışmalarına (özellikle alt kademelerde) pek müsaade etmezler.

Eğitim, bizim gerçekliğimizde daha değişik olmak zorundadır. Biz gücümüzü ideoloji ve politikamızdan alan; bunun çağdaşlığına, devrimciliğine, dolayısıyla güçlülüğüne inanan bir gücüz. Bu nedenle çizgimizin savaşçı birimine kadar yansımından korkmayız. Tam tersine daha çok yansıtırız. Böyle bir eğitimi geliştirmeyi görev biliriz. Gerilla ordumuzda siyasi eğitim, savaşın sorunlarına çözüm getiren askeri teori ve taktikler kadar önemlidir. Ama asker olmak için siyasi eğitim tek başına yetmez; askeri eğitim de bir o kadar gereklidir; hatta alt kademelerde daha fazla gereklidir. Kurmaylık kademesi ise siyasi olduğu kadar askeri konularda da uzmanlaşmak ve kendini eğitmek zorundadır.

Askeri eğitim; savaş, ordulaşma, taktik, arazi ve teknik sorunları içerir. Bunların nasıl düzenleneceğini, kullanılacağını kapsar. Lojistikten tutulmuş üslup-hitabete kadar askerlik ve savaşla ilgili olan her şeyi içine alır; bunları ders olarak geliştirir ve uygulamayla birleştirir.

Askeri eğitimimiz neden resmi olmalıdır? Neden emir-komuta zinciri içerisinde hareket etmek zorundayız? Tekniği, araziye nasıl kullanabiliriz? Görevlere ve talimatlara bağlılık nedir? Kurumlaşma ve görev paylaşımı neden olmalıdır? Bütün bu sorular, askeri eğitimin konusudur. Askeri eğitim salt bir tatbikat ve silahların öğrenilmesi değildir. Bu, işin

dir. Savaş nasıl mantık ve fizik gücüyle geliyorsa, savaşçı geliştiren asker ve ordu da bilinçli ve disiplinli olmak zorundadır.

İnsanımız sömürgeciliğin biçimlendirmesi sonucu geridir ve örgütsüzdür; dağınık, keyfi, kaide-kurala gelmeyen bir ahlakın ve kültürün sahibidir. Bu nedenle yüzyıllardır kişiliksizleştirilmiş, darmadağın edilmiş insanlarımızı askerleştirmek, orduya tabi tutmak en çok bizim mücadele gerçekliğimiz açısından zordur. İşte bu yüzden bireyi askerleştirmek, onu disipline edip savaştırmak büyük uğraş istemektedir. Bizde eğitim de, disiplin de savaş içinde olmaktadır. Yani savaşıyoruz ve sonuçlarını orduya yansıtıyoruz. Kısaca orduyu savaştan, savaşı da ordudan geliştiriyoruz.

Elbette bu durumun olumlu yönleriyle birlikte olumsuz yönleri de bulunmaktadır. Savaşı ve asker olmayı, savaşarak öğrenmek ve askerleşmek ağır bedellere de neden olmaktadır. Ama buna karşın en iyi ve en gerçekçi askerleşmenin de gelişmesine neden olmaktadır. Bu anlamda diyebiliriz ki, savaş içinde oluşmuş, savaşarak gücünü ispatlamış ve savaşı kazanmış ordu ve onun askerleri, en güçlü ordu ve askerlerdir. Savaşa girmemiş, gücünü denememiş bir ordu ise sadece savaşa hazır, fakat kazanıp kazanmayacağı belli olmayan bir ordudur. Bu yönüyle ele alındığında bizim savaş içerisinde ordulaşmamız ve askerleşmemiz bir avantajdır.

teknik yönüdür. Başlı başına savaşın, ordunun ve bunların uygulanmasının teorisi de vardır. Bu durum, bizde çok daraltılmıştır; biraz yanaşık düzeni,

“Disiplin, kişinin eski duygularından, özentilerinden, alışkanlıklarından, bazı doğal davranışlarından feragat etmesi anlamına gelir. “Hem istediğim gibi yaşayacağım, hem de disiplin diyeceğim” mantığı birbiri ile çelişir. Disiplinli olmak demek, kişinin istediği gibi yaşamayı demek değildir; savaşın, ordunun, görevlerin istediği biçimde yaşamak demektir.”

bazı silahların kullanımını öğrenmişse, bu kişinin askeri eğitimi görmesi biçiminde algılanmıştır. İşin aslı böyle değildir; örneğin bir peşmerge veya bir köylü iyi silah kullanır ama asker değildir.

Askeri eğitim ordu düzeni içinde yer alan bireye savaşmayı ve ordulaşmayı kavratmanın adıdır. Sayılan bütün bu hususları birliklere kavratmadan uygulatmaya kalkışmak, başarısı olmayan bir işle uğraşmaktır. Bunun için ordulaşma ve eğitim geliştirilirken, siyasi ve askeri yönü esas alınmalıdır. Ordulaşma ve savaş sorunları sürekli. Bundan dolayı ordunun eğitimi, gelişmesi ve kuralları sürekli olmak durumundadır. Bugün verilenler bugünü karşılar; yarın içinse yetersizdir. Tabii yeterliliği ortaya çıkarmak komutanın görevidir. Bunu bilince çıkarmak tek başına yetmez, bütün bir birliğe mal etmek

de bir görevdir.

Savaş, ordulaşma, onun eğitimi ve disiplin olmadan geliştirilemez. Disiplinli olmak, planlı, örgütlü, kurallı yaşamak demektir; yine talimata bağlılık ve gereklerine uygun hareket etmektir. Göreve sonuna kadar bağlılıktır. Görevi yerinde, zamanında, istenilen tarzda ve sonuç alıcı bir biçimde yerine getirmektir. İzinle ve emirle iş yapmaktır. Bireyi ilgilendiren işi yapmaktır. Herkesin kendi görev ve sorumluluk sahası içinde iş yapması ve yoğunlaşmasıdır. Görev bölümüne gelmektedir. Yasaklar, kurallar kendisine anlamsız da gelse, inancına da ve gereksiz de görse harfi harfine uymaktır. Bir sistem ve düzen içinde bize tanınan yetkilerle, bize gösterilen yolda yürümektir; yolun dışına çıkmak değildir.

Her orduda öz disiplin vardır; eğitimle kişiliklere empoze edilir. Bununla birlikte örgüt disiplini de vardır. Devrimci ordularda da bu böyledir. Dağılmaya yüz tutmuş, varlığı anlamsızlaşmış burjuva ve faşist ordularda öz disiplin yerini örgüt disiplinine bırakır. Bu ordularda gönüllülük, inanç, istek zayıfladığı için, orduyu ayakta tutmakta örgüt disiplini dayatılır. Bir orduda eğer laçkalık, karışıklık, görev itaatsizlik, başıboşluk ve hatta hizipçilik gelişirse, o ordunun disiplini zayıflar. Ordu kendi kendini tasfiye etmeyeceğine göre, örgüt disiplini derinleştirir. Daha sert kurallar-kaideler geliştirir. Buna uymayanları cezalandırır; böyle yaşamaya çalışır. Bu tür orduların uzun süre yaşama şansı yoktur, fakat bir süre de bu biçimde yaşar. Bundan dolayı bir orduda öz disiplinin de olması şarttır. İsteyen öz disiplinle yürümeli, inanarak yürümeli, ama istemeyenler de günün her saatinde kendi karşısında örgüt disiplini görebilmelidir. Aksi taktirde bir yapılı on bozulur.

Öz disipline önem veriyoruz; bunu

ortaya çıkarmaya özen gösteriyoruz. Öz disiplin gönüllü dönüşmeyi, verilemeyi, terbiye ve ölçülere gelmeyi esas alır veya sağlıklı disiplin anlayışdır. Ama bozguncuların, tasfiyecilerin, tıkatıcıların, laçkalaştırıcıların, yozlaştırıcıların, mahallileştiricilerin, üslupsuzlaştırıcıların da olabileceğini görerek örgüt disiplini her an geliştirip oturtmaktan kaçınmamalıyız. Orduya gelmeye cesaret edilmişse, disipline gelmeye de cesaret edilecektir. “Orduya gelirim, ama disipline gelmem” diyen birey, orduya askerleşmek ve savaşmak için değil, orduyu bozmak için gelmiş demektir. Niyeti ne olursa olsun objektif durumu budur. Tabii ki savaş ve kendi gerçekliği ile oynamak istemeyen bir komutan buna müsaade edemez. Kellesini ortaya koyar ama orduda itaatsizliğin gelişmesini kabul etmez. Bunu kabul ettiği an, savaş kaybedilmiştir. Sa-

vaşla birlikte kendisini ve sorumluluğu altındaki güçleri de kaybeder.

Disiplin, kişinin eski duygularından, özentilerinden, alışkanlıklarından, bazı doğal davranışlarından feragat etmesi anlamına gelir. “Hem istediğim gibi yaşayacağım, hem de disiplin diyeceğim” mantığı birbiri ile çelişir. Disiplinli olmak demek, kişinin istediği gibi yaşaması demek değildir; savaşın, ordunun, görevlerin istediği biçimde yaşamak demektir. Bu da, savaş ve ordu kişiliğine ulaşmak anlamına gelir. Kişi attığı her adımı savaş ve ordu gerçeğine uydurmak zorundadır. Kurallar bütünlüğüne gelmek zorundadır. Hatta sıkıcı olabilir, kişiye robotlaştıracı gelebilir veya inanmayabilir; ama ortada olan savaş ve ordu kurallarıdır, çocuk oyuncağı değildir. Ordu kuralına başkaldırmak, kötü sonlara neden olur. Bir ordu içerisinde disiplinle oynamak, düşman cephesinde yer alıp kendi gerçeğine karşı savaşmaktan daha kötüdür, daha tehlikelidir. Çünkü disiplini olmayan hiçbir ordu zafer kazanmamıştır; değil zaferi, kendisini bile ayakta tutamamıştır; iç ve dış saldırılara karşı kendisini koruyamamıştır.

Bizde durum nedir? Biz bunun neresindeyiz? Hiç şüphesiz ki yaratmaya çalıştığımız ordunun eğitimi ve disiplini yukarıda belirtildiği gibi olmalıdır. Eğitimde, disiplini uygulama ve disipline gelme tarzımızda eksiklikler vardır; bunu görmemiz gerekir. Eğitiminin yüzeysel kaldığını, gerçeklerden tümüyle olmasa da birçok yönüyle kopuk olduğunu, sloganıcı, genellemeci, ilkesel kaldığını ve gerçeklere eğilmenin zayıf olduğunu söyleyebiliriz. Ordulaşmayı ve savaşmayı çok sınırlı bazı genel hatlarıyla biliyoruz. Bu tarz eğitim, en gelişkin eğitimimiz oluyor, ama hiç eğitim görmeyenlerimiz de var. Ayları, yılları dağda eğitimsiz geçiren, eğitimi sohbetler biçiminde geçiren ve kendini dağıtan birçok birliğimizin de olduğu bir gerçektir. Alışma, daralma, tıkanma, bunalma, yorulma ve yıpranmanın hepsi de kendisini eğitimsizlik ve disiplinsizlikle dile getiriyor. Bu tür davranış ordulaşmaya götürmez, böylesi güçler kendilerini bitişe götürürler. Disipline sadece pratikte değil, anlayış ve teoride de karşı olmak vardır.

Bin yıldır köle kalmış, ordulaşmayı, örgütlenmeyi yaşamamış bir halk için ilk bakışta bu doğaldır. İnsan özgür yaşamak ister; fakat bu tutkularımızı hayata geçirmeye çalışırken ne kadar gerçekçiyiz? Gerçeklerden kopuk bir dalış bizi özgürlüğe mi, yoksa ölüme mi götürüyor? Hala bunu düşünmeme ve farkında olmama vardır. “Özgürleşmek istiyorum” diyerek kurala, disipline, eğitime gelmemek, gelinse bile kendini katmamak kabul edilmez. Kuralı, disiplini kölelik olarak algılayıp, buna karşı ciddi bir koşul lanma vardır. Özellikle bu noktada işimiz zordur.

En üstten en alta kadar, orduculuk, gerillacılık adı altında hareket etmemize rağmen, talimatların dinlenmemesi, kırılması, ertelenmesi, reddi ve tartışılması yanında, çarpık ve kendine göre uygulanması ileri düzeydedir. Üstelik bu, ciddi bir eksiklik ve yetmezlik olarak da görülmemektedir; doğal bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Bu da genellikle gerillacılıkta inisiyatifli olma adına yapılmaktadır. İnisiyatif, talimatları reddetmek ve kendine göre uygulamak değil, en yaratıcı tarzda uygulayıp, sonuç almaktır. Böyle bir inisiyatif zaten gerillaya tanınmıştır.

Talimatlara yanlış yaklaşım yanında, teknil vermek, rapor sunmak ve hesap vermek oldukça sınırlı ve sıkıcı görülmektedir. Ordu içindedir, or-

dunun bir kurumudur; günlük teknil vermekten, rapor sunmaktan çekiniyor. Oysa başka ordulara bakıldığında saatte bir teknil verilir, yapılan her işin raporu sunulur.

Üstün verdiği talimat ve kararlara uymamanın yanında, bazen kendi verdiği kararları, hiçbir gerekçesi olmamasına rağmen bir çırpıda terk eden ve uygulamayanlar da vardır. Bu tür davranışta ne disiplin, ne ciddi-

GÖREV VE DISİPLİN

Tek bir emirle harekete geçmeyen, yürümeyen bir ordu bir yerden bir yere taşınamaz, savuşturulamaz. Bu, gerilla ve düzenli ordu için de geçerlidir. Görevlere bağlılık önemlidir. Diğer ordulara gerici, barbar ve faşist diyoruz. Bunlar bile görevi kutsallık derecesinde ele alır; “görev kutsaldır ve asker görev için vardır” demektedirler. Gericiler ordular böyle yaklaşırken, kurtuluş ordularının ise amaçlarına uygun olarak göreve daha fazla bağlı kalmaları, haklı bir davanın yürütücü güçleri olmaları kaçınılmazdır.

Asker, savaş için vardır; savaş geliştirmek, savaşta ortaya çıkan görevlerin üstüne gitmek ve hemen yerine getirmekle yükümlüdür. Bizde göreve çarpık yaklaşan, erteleyen, yine görevini yerine getirmeyerek altında ezilen ve bunun ezikliğiyle çözümünü kaçışta bulan ve dolayısıyla ordunun başına bela olanlar çoğunluktadır. Görevden kaçmak ve ertelemek, göreve kutsal yaklaşma ilkemize ters düşer; bunu da görmeliyiz. Göreve yanlış yaklaşım, disipline yanlış yaklaşım normalleşmiştir. “Yapamam, bilemem, altından kalkamam, tılandım” vb. deyişler çokça tekrarlanır. Zaten öyle bir hal almış ki “filankes, şu görevi yap” yerine, “yapabilir misin, yapacak mısın” denilerek, adeta neredeyse yalvarılıyor. Şüphesiz bu üslubun orduyla alakası yoktur. Halen bu üslup varsa, görev verme, görev alma bu biçimdeyse; bu durum, ordulaşmanın çok uzağında olduğumuzun bir göstergesidir.

Kurallar ve disiplin geliştirilirken birilerine göre değil, savaş ve devrimin ihtiyacına göre belirlenir. Birileri tepki gösterebilir, ama askeri kural ordunun kuralıdır; ordu ve savaş yürütmenin bir gereğidir. Mutlaka uyulmalı ve uygulanmalıdır. Bu kurala gönüllü gelmeye de dayatılmalıdır. Kurallar, uyulması içindir. Bir askeri birlik nerede olursa olsun nöbetini tutar. Dağda nöbet tutmak gelen düşman içindir, ama aynı zamanda bir kural olduğu içindir. Düşmanın gelececeği yerde nöbet tutmak ise askeri kuralı yerleştirmek ve var olan kuralı uygulamak içindir. Nöbet dağda sadece düşman geleceği için değil, düşmanın gelececeği yerde de tutulur. Bu da kurallı olmanın bir gereğidir. Disiplin ve kural sadece bir biçime uymak için değil, ordunun yaşam tarzının oturtulması içindir ve bu ordu yaşamının bir ilkesidir. Disiplin öyle oturmalıdır ki, öyle hükmetmelidir ki, kişi sadece bir üstünün karşısında değil, her zaman kendini asker olarak görmelidir. Askerliği ona ilham ve güç vermelidir. Ordulaşmamızda disiplini ve eğitimi hakim kılmak, doğru üslubu tutturmak yaşam tarzımıza doğru yaklaşmamızın da bir göstergesidir. Sorunlarımızın önemli bir bölümü de buradan kaynaklanıyor; buna çözüm getirmeden orduda biçime gitmenin pek sağlıklı olamayacağını görüyoruz.

İstedikimiz kadar iyi yönetmelikler geliştirebiliriz, “biçim, tavır, davranış şöyle olmalıdır, disiplin şöyle işlemelidir, uymayana şöyle cezalar verilmelidir” diyebiliriz. Doğru bir eğitimi ve disiplin anlayışını geliştirmeden ve

yet, ne de gerçekçilik vardır. Bu tamamen savaş ve orduyla oynamaktır.

Orduda kolay karar verilmez; bir kez verildiğinde ise kolay bozulmaz. Ne pahasına olursa olsun hayata geçirilir. Bizde disiplin ve kuralların uygulanmaması, sadece biçim hatalarından dolayı değildir. Bunun asıl nedeni anlayış olarak sindirilmemesindendir; yapımızın ezici bir bölümünün durumu böyledir.

bunlar kişiliklerde somutlaştırılmadan, yönetmeliklerin fazla işlemeyeceği açıktır.

Ordulaşma faaliyetlerine eğitimle başlıyoruz, disiplinle bunu yaşama dönüştürüyoruz. Buna gelmeyenlere de savaş ve ordu yasalarını uyguluyoruz. Savaş ortamının yasaları ayrıdır, barış ortamının yasaları ayrıdır, barış ortamının yasaları ayrıdır. Savaş ortamının, ordunun yasaları serttir, affedici değildir. Başka bir örgüt veya barış ortamının kanunları da esnekler veya bu ortama göreler. Savaş yasaları uygulandığında kellenin düşmesi normal bir cezadır. Başka bir sahada, başka bir faaliyet içerisinde buna asla başvurulmaz. Ama savaşın acımasızlığı, yine bunun acımasızlığını tümünden yaşayan ordunun yasa uygulayıcılığı da böyledir.

Bir askerin eğitime, yaşama gelmemesi, bozgunculuk yapması bir orduyu rahatsız eder ve bu ordunun yasaları “beni rahatsız eden, tehdit eden her şey ölmelidir” der. Zaten ordu yasaları bunun üzerine kurulur; adeta “bana düşman olanın düşmanıyım, düşman düşmanı imha eder” demektir; içe yönelik de dışa yönelik de böyledir. Serttir, acımasızdır, bireyden ziyade örgütü esas alır; cezaları ıslah etmekten ziyade caydırıcılığı esas alır. Hümanistliğimiz, duygusallığımız, insancılığımız, affediciliğimiz, sağduyumuz, bizi disipline gelmeyenleri cezalandırmaktan alıkoymamalıdır; bunları cezalandırmak disiplinsizliğe göz yummaktır.

Kuralsızlık önlenmezse, bu bir hastalık gibi yaygınlaşır ve bütün orduyu sardığında artık disipline gelen de, gelmeyen de cezasını bulur. Uygulayan uygulamak, suçlu da buna gelmek zorundadır. Ne uygulayan, ne de suçlu bu yasaların pençesinden kendisini kurtaramaz. Uygulayan olursa ona da uygulanır, işin bu yönü de vardır. Bizim buna da cesaret etmemiz zorunludur.

Neden bizde disiplinsizlik yaygın? Aslında bu, kanunlarımızı hayata geçirecek pozisyonu yakalayamamamızdır veya yakaladığımızda da uygulayamamamızdır. Bir Türk ordusunu ele alalım, başka ordulara bakalım: Bırakalım savaştan kaçanları, savaşta görevini iyi yapmayanları bile en sert bir biçimde cezalandırırlar. Savaşın geri cephelerinde idam sehpaları hep hazır, savaştan kaçanlar kendilerini ipte bulurlar. Bizde bırakalım basit konularda disiplinsizlik yapmayı, en hayati konularda bile disiplinsizlik normalleşmiştir. Kaçış da giderek “normalleşmiştir.” Öteden beri de normaldir. Bizim buna karşı tavrımız ise ıslah edici bir biçimdedir; bu, savaşın bir gereği değil, gerçekliğimizin bir gereğidir. Biz de bu gerçekliği mutlaka tersyüz etmeliyiz ve ordunun kanununa göre hareket edilmesi gerekir. Çünkü savaştan kaçan her kişinin cezası idamdır. Fakat şimdiye kadar ordu ve savaş kanunlarını değil, “Kürdistan kanunları”nı uyguluyoruz. Herkesin kaçış içerisinde olduğu bir toplumda, her kaçışa idamı dayatmak, herkesi bitirmektir. Ama bu böyledir diye

meşrulaştırmıyoruz ve bunu tersine çevirmek zorunda kalıyoruz. Aksi taktirde ordulaşamayız. Bir süreye kadar ordulaşma çalışmalarını geliştirirken, cezalandırmak olur. Ama giderek ceza; ordu düzenini kurtarmayı ve savaş gerçekliğini esas almak durumundadır. Bir yere kadar toplumdan getirdiğimiz yoğun alışkanlıklarımız bazı disiplin kurallarının hafif geliştirilmesine neden olabilir. Fakat giderek bir halkın kurtuluş ordusu içinde yer alan herkesin disipline harfiyen uyması hedeftir. Bu hedefe ulaştığımız noktada ordumuz en savaşkan ordu durumuna gelir.

Gerçekleri dile getirmek hiç kimseyi ürkütmemelidir. Bunlar istedikimiz, öngördüğümüz gerçekler değil, savaş gerçeğinin ta kendisidir. Niyetlerle değil, gerçeklerle hareket edilmelidir. Savaşa ve savaş yasalarına istediğimiz için değil, kurtuluş için, başka yol ve gerçek bırakılmadığı için başvuruyoruz. Savaşmak ve savaş kazanılmak isteniliyorsa, bunun ordusu mutlaka yaratılmalıdır. Ordu yaratmak da, ordunun örgütlenmesini, biçimini, yasalarını ve bununla ilgili gerçekleri tanıyıp hayata geçirmekle mümkündür. Ordulaşmanın esaslarını gözardı edip, “ordulaşıyoruz” diyerek kendimizi kandırmamız, birçok pratikte görüldüğü gibi tasfiye olmamızın nedeni olur. Ordunun esas konularına gelmek bizi incitebilir. Ama bizi yaşatanın bu olduğunu da unutmamak gerekir; zorlar ama yaşatır, sıkar ama geliştirir. Zaten bu

“Ordunun belkemiği köylülük olabilir ama, bu böyledir diye köylüler ordusu da olmamız gerekmez.”

zorlukları yenerek askeri kişilik, en güçlü kişilik olma sıfatını kazanır. Ordu sıradan bir örgütleme, sıradan bir kişilik ve basit ilişkilerle yürütülemez. Bilinmelidir ki, normal bir iş ve uğraş içinde değiliz. Savaş ve ordu mücadelesinin en can alıcı noktasıdır; bütün çalışmaların üstünde olan bir çalışmadan, bir yaşamdan bahsediyoruz. Kendini büyüklüğe layık görenler, asker olmanın gereklerine de gelenlerdir. Hiç şüphesiz sıradan kalmak isteyenler, yenilgiyle zaferi ayırt edemeyenler, zafere göz dikmeyenler ordulaşmanın gereklerinden kaçanlardır. Söylenenler kaçanlara değil, askerleşmek iddiasında olanlardır. Halk savaşçısı iddiasında samimi olanlar, belirtilenlerin, atılması gereken ilk adım olduğunu kavrarlar. İnanarak ve kişiliğinde bu özellikleri yaratarak orduya katılmak ve onun yürüyüşünde yer almak askerleşmenin ilk şartıdır.

Zorluklardan ötürü, kazanılması gereken yaşamdan vazgeçemeyiz. “Yaşamak için gerekirse ölüyoruz” sözünde samimiysek, başarmak için ölümü bir tarafa bırakalım, işin en başında yaşamın kurallarına, terbiyesine, ölçülerine gelmesini bilelim. Orduda ün kazanmak ve kişisel yaşam tutkularını sürdürmek, yine yük olmak ve kendini konuşturmak için gelmez. Orduda bir asker olmak için gelinir; halkın kurtuluşu yolunda savaşmanın en etkin, en temel biçimi olduğu için gelinir. Askerin çabası,

varlığı zaferde temel rol oynar. Buna ulaşmanın da büyük zorlukları vardır; üstesinden gelinemeyecek, başarılamayacak şeyler de değildir.

Niye her ulusun ve halkın ordusu, askeri oluyor da, Kürt halkının olmasın? Her ulus ve halktan daha çok Kürt halkının buna ihtiyacı vardır. Herkes kadar biz de insanız, herkes kadar biz de bilinçlenebiliriz, herkes kadar biz de yara-beremizi tedavi edebiliriz. Eğer bu yapılmıyorsa, bizim askerliğe inanmadığımız, onun gereklerini yerine getirmediğimiz, yaklaşımda oldukça yanılıklı ve çarpık yolların olduğu ortaya çıkar. Bunun hızla gidermeliyiz. Çünkü yaşamak istiyoruz ve ancak savaşarak yaşayabiliriz. Yaşamının başka yolu ve imkanı da yoktur. Başka bir tarzı geliştirmek isteyenler, yaşamı hırsızlık yoluyla örgütlemek isteyenlerdir. Bizim ortada alınacak bir şeyimiz de yoktur. Herkes ancak kendi askeri yeteneklerine dayanarak bu savaş ortamında ayakta kalabilir. Bırakalım ordu kuruluşunu, bir savaş ortamında yürürken ancak bazı temel hususları kendine esas alanlar yaşayabilir. Ölüm ve yenilgi bu kişilikleri çok az bulur. Bu gerçekleri dıştalan kesinlikle çok kötü bir tarzda tasfiye olur.

Bu halk için en vazgeçilmeyen, en çok aranıp günümüze kadar da bulunamayan, yaratılıp verilmesi gereken şey ordudur. Yenilgi psikolojisini taşıyan, yara-bereli, dağınık ve silik olan, yorulan, tıkanan, umutsuz olan, sözünde ve gözünde zaferin belirtileri olmayan halk savaşçısı değildir. Geleceğin temsil gücü olduğunu gösteren, düşmana karşı kinin, öfkenin temsilcisi olan, zafer adımlarını atan, bu temelde ülkesinin ve halkının emekçisi, koruyucusu ve savunucusu olan askere ihtiyaç vardır. Aranan askerlik ölçüleri bir yönüyle böyledir. Ordumuz bu askerlerden ve bu askeri kişiliklerden oluşacaktır. Bunu böyle ele almayanlar, kendilerine asker ve komutan diyemezler.

Ordular, saflarına yenilgi saçıyan, ölüm saçıyan, bitkinlik saçıyan bireyleri, çocukları, sakatları, güçsüzleri, ihtiyarları almazlar. Tersine toplumun en dinamik, en coşkulu, en azimli öğelerini seçerek alırlar. Ordu en iyi kavrayanlardan, belirli yeteneklilerden, dayanıklılardan, iradeliplerden, bağlılardan ve dinç olanlardan oluşturulur. Çünkü ordu en zor uğraşlardan biridir.

Halkçı ordunun askeri de halka saygılıdır ve onun bir neferidir. Ordu halkındır ve savaşçı da halkın en iyi evladıdır. Halk ordusunun safları, halk düşmanına kapalıdır ve halk savaşçısı sosyalist, demokratik, ilerici karakteri temsil etmek zorundadır. Ve halk ordusu, savaşçısını amacına uygun eğitmek durumundadır. Zor görevlerin örgütü olan ordunun askeri dayanıklıdır, iradeli ve morali en üst boyuttadır; nefesine de hakimdir.

“Türk askeri yemez, içmez, yatmaz, en güçlüdür” derler; bu sadece Türk ordusunun değil, bütün orduların kültürüdür. Bütün ordular askerini böyle yetiştirir; yer-içer ama gerektiğinde yemeden-içmeden yaşamasını bilir; ölür ama öldürmesini de iyi bilir. Orduda asker soğuğa, sıcağa, zorluklara, en zor şartlara göre eğitilir; nefesine, iradesine hakim duruma getirilir; terbiye ve ölçü kazandırılır. Doğallığı yanında biçimi ve resmiyeti en iyi yerine getiren bir kişilik kazandırılır. Asker orduda var olan bütün özellikleri temsil eder ve kişiliğinde somutlaştırır; bu özellikleri en üst düzeyde temsil eden kişilik de komutanlık sıfatını kazanır.

Halk ordusu oluşturulurken seçici olunmalıdır. Alınması gerekenler

Devamı 27. sayfa

71. YILDÖNÜMÜNDE “CUMHURİYET” GERÇEĞİ

II

Baştarafı 28. sayfada

larını, kurallarını fazla dikkate almadı. Biraz daha fazla emperyalist kapitalizme, Amerika'ya güvendi. Sözümona hırslı bir değişim yaratmak istedi. Tabii, TC'ye hakim olan kurallar “dur” diyecekti. Nitekim, onu belki de cumhuriyet tarihinde en feci bir biçimde hem kullandılar, hem de en kötü bir biçimde düşürdüler. Bir Menderes'ten daha kötü düşürüldü. Menderes'in yargılama esasları belli ve darağacına çekildi. Ama Özal'ın, nasıl sıkıştırılmaya alındığı, nasıl öldürüldüğü bugün bile bir sırdır.

Kemalizmin böyle birçok cinayeti vardır. Özellikle kuruluş döneminde sayısız cinayetler vardır. Mustafa Suphileri nasıl öldürttüğü bir sırdır. Suphi'yi öldüren Topal Osman'ı nasıl öldürttüğü bir sırdır. Birçok muhalifi Topal Osman'la öldürtmüştü ve en son onu da götürmüştü; bir sırdır. Bakan öldürtmüştür, milletvekili öldürtmüştür; bir sırdır. Sözümona buna da kemalist taktikler deniliyor. Hala Türkiye'de bu gelenek yaygındır. Bi-

nemlerde ekonomiyi kurtarıyordu, dolayısıyla kendilerine gerekliydi. Ama ne zaman ki, klasik kemalist çerçeveden çıktı, o zaman büyük hırsız ailesi olarak yansıtıldı.

Kamuoyu şimdi bunu tartışıyor. Fakat bu, çok ikiye bölünmüş bir tartışmadır. Bütün hırsızlıklarını sözümona Özal hanedanlığından çıkarmak istiyorlar. Nitekim bazı gazeteciler, İnönü hanedanının hemen hemen bütün ailelerden daha zengin olduğunu ortaya koyuyorlar. Kaldı ki, aile demeye de gerek yok, cumhuriyet zaten onlarındır. Yarı yarıya Atatürk'ündür, daha sonra da İsmet İnönü'nündür ve onun oğullarınıdır. Özal'ın ise, küçük bir aile sayılır. Bir tırnak kadar belki almak istemiştir, daha sonra da burnundan fitil fitil çıkarmışlardır. Çünkü cumhuriyetin sahibi çok güçlüdür. Yaşanan budur.

Gerçekten insan nereye bakarsa şaşıyor. Daha dün yücelttiklerini, bugün yerin dibine batırıyorlar. Burada sınıfsal kuvvetler, cumhuriyetin bazı kurallarının konuşturulması var-

onun sonudur. Yine 12 Mart, 12 Eylül kendisine karşı yapılıyor. Özal'ın düşürülüşünün bir nolu tezgahlayıcısıdır.

Bu tip kimden yana, neyin sürdürücüsü, neye karşıdır? Hiç şüphesiz, Türk kapitalizminin ana özellikleriyle bağlantı kurulabilir. Yine uluslararası gerçeklikle, çözülen Sovyetler Birliği ile, ABD-Avrupa ve üçüncü dünya ülkeleri gerçekliğiyle bağlantısı kurulabilir. Nasıl ki, M. Kemal o dönemin bütün temel güçlerinden ve ona öncülük eden ideolojik-kurumsal ifadelerinden parçalar almış ve bir eklektizm örneği olmuşsa, bu da, büyük ihtimalle, 1960'lar sonrası dünyasının bütün gelişmelerinden benzer eklemeler alarak bir eklektik Türk rejimini sürdürmeye çalışıyor. Demagogluğu bu nedenledir.

Bu, döneme göre her yerde var. Rejimi sürdürmek için ne lazımsa, ayıbı kapatmak için ne yararlıysa, günü kurtarmak için ne gereklyse, emeği ve onun temsilcilerini soyup-soğana çevirmek için neye başvuru-

di toplumu, halkı üzerinde ifade edeceği anlam itibarıyla bir ölüdür. Can çekişen varlıklardan bahsedilir. İşte böyle bir şeydir.

Hiçbir rejim, kendiliğinden “ben ölüyorum” demez. Ölürlen bile, kendini son derece sesli, süslü göstermeye çalışır. Yapılan buna benziyor. Birçok yönüyle salt çürüme değil, can çekişme emarelerinin yaşandığını gösteriyor.

Zaten “kontrgerilla cumhuriyeti” dememizin nedeni de budur. Bu nasıl bir cumhuriyettir ki, her gün faili meçhul cinayetler işleniyor; her gün kendi yasaları çiğneniyor, muazzam yolsuzluk dosyaları rafa kaldırılıyor. Bunun yanında politika tükenişi, politik partilerin işlevsizliği ve ekonominin tamamen iflası var. Hiçbir ülkede enflasyonun yüzde altmış, yetmiş, seksenlerde yaşandığı görülmemiştir. Başka ülkelerde enflasyonun yüzlerden bine fırlaması var mı? Hayır, yüzde onbeş veya onun altına düşme var. Dünyada hiçbir ülkede, yüzde elli-yüz arası olan bir enflasyon örneği yoktur. Bu sadece Türkiye'de vardır.

Bu en tehlikeli bir sömürme biçimidir. Bugün yüzde yüze yakın seyreder enflasyon oranı, hırsızlamanın, bir halkı sömürmenin en ince tarzıdır. Dünyada örneği yoktur, araştırılrsa bulunamaz. Şimdi yüzde bine çıksa derhal tedbir alınır ve yüzde yirminin altına düşürülür. Yüzde yüz, yüzde beşyüze çıkarsa çaresi bulunur. Bir-iki yıl sonra tıpkı Arjantin'de olduğu gibi, Sovyetler'de olduğu gibi çaresi bulunur. Yüzde yirminin altına indirilse bir çeşit çaredir, sömürü azalır. Ama Türkiye'de buna da fırsat verilmiyor.

Dolayısıyla gerçekten şu son onbeş-yirmi yıldır, cumhuriyetin yalnız ekonomik anlamda bir enflasyonu bile müthiş bir sömürme politikasıdır. Bunun üzerine siyasi partilerin nasıl demagoji yaptıkları, halkı nasıl aldat-tıkları, hiçbir yerde görülmemiştir. Dedğimiz gibi, keşke bir Türk aydını olsa da, kendi halkı açısından bunu dile getirebilse. Sömürünün bu biçimi hangi tarihi dönemde ve hangi ülkede görülmüştür, inceleyebilse. Neden, amacı nedir, nasıl gerçekleşiyor? Bunu da kendileri incelesin. Çünkü çok sayıda Türk ekonomisti var. Aslında kimileri bazı kelimelerle yaklaşmaya çalışıyorlar. “Hacı yatmaz ekonomisi” gibi kelimelerle nitelendirilebilecek değerlendirmeler yapıyorlar ki, doğrudur. Böyle ekonomi aslında yok. Bu, hırsızlığın en gelişmiş biçimidir. Mesela bir örnek verirek; doların artışı. Önceden geniş bir menfaat şebekesi tedbir alıyor, bir devalüasyon patlatıyor. Bundan bir çevre müthiş vurgun yapıyor. Sanırım bir tırmanışta birkaç trilyonu cebe indiriyor. Başka yerde hiçbir hırsız birkaç trilyonu böyle bir ekonomik operasyonla cebe indirebilir mi? Hiçbir banka soyguncusu, hiçbir işgalci bir günde bu kadar trilyonu cebe indi-

rebilir mi? Ama Tansu Çiller döneminde indirebilmiştir. Ve bunun gibi yüzlerce trilyonları cebe indirme operasyonu vardır.

Bu son özel savaş hükümeti döneminde, bu kontra cumhuriyetinde ne kadar işadamı tasfiye edildi? Kendi aralarında bugün bir dosyalar savaşı veriyorlar. Engin Civanlar olayı. Aslında bir hırsızın yerine diğeri geçiyor. Daha öncekiler hızla dışlanıyor ve yeni hırsızlara yer açılıyor. Görülmemiş bir biçimde geliyor bunlar. Ve en kötüsü de, halk tamamen seyrederiyor. İstanbul'da lağım suyu bile aranıyor ve bulunamıyor. Yalnız İstanbul'da değil, hemen her tarafta böyledir. Halk bir çorbaya talim ettirilmiş, çorbayı bulan veya bir kuruşluğuna idare eden, kendini “gemisini kurtaran kaptan” yerine koyuyor.

Maymunlaştırma dediğimiz olay, böyle ortaya çıkmıştır. Örneğin köpeği alıştırırsın, aç bırakırsın, bir tane kemik attın mı, hem sana yaltaklanır, hem de çok rahatlıkla sana bağlanır. Bu köpeğin midesi, kaburgaları birbirine geçmiştir. Halka bu dayatılıyor. Nasıl dayatılmıştır? Kontra cumhuriyetinin işkencesi var, görülmemiş bir polis gücü var. Kontra cumhuriyeti, polis cumhuriyetidir, hem de özel tim cinsinden. İsterse halk sesini çıkarsın. Şimdi memur, sanıyorum ikiye bin liralık bir maaş artışıyla bir günlük yemeği kurtarmış, rezil olmuştur. İki adım atmak isteyince önü kesiliyor ve şu anda inim inim inletiliyor.

Cumhuriyet gerçeğinde yenilgili Türk solculuğu

Maymunun göz yaşları! Neden? Çünkü kontra cumhuriyeti tüm yönleriyle egemenliğini kurduğunda, bunlar sessiz kaldılar. Şimdi en tuhafı da, Türkeş geçen kongresinde çağrı yaptı; “solcular da gelsin içimize” diye. Gidecekler, çünkü şu anda ekonominin kaynaklarını Türkeş ele aldı. Herkes de açtır. Solcular eskiden SHP'de, belki bazı belediyelerden geçirmek için kaynak sağlardı. Şimdi o yol da kesildi. Paraların hepsi Türkeş'te yoğunlaşıyor ve hepsi oraya koşacak. Bu Dev-Yol artıkları, diğer sol artıkları önümüzdeki günlerde oraya fırlayacaklar. Orada sınıf mücadelesi yapacaklar! Neyin mücadelesini? Tabii ki maaş mücadelesini. Ama bunu rahatlıkla kamufle etmek için teori de uydurabilirler. Türk devlet ve solculuk geleneğinde bu tamamen böyledir.

Bütün Abdülhamit döneminde, hatta daha öncesi de dahil, bu böyledir. Sultan çok iyi biliyor; “buna biraz daha fazla maaş lazım” diyor. Namık Kemal'i bile o temelde çekmiştir. Şimdi, Dev-Yol'cu artıkları mı çeke-meyecek? Zaten adam biraz sıkışmış, biraz da cezaevinde başı ağrı-mış. Faşizm bir güzel maaş sunuyor. Hem de dolaylı yoldan. Bir işyeri buluyor. Ve “karın doyurmayan sosya-

“Bütün hırsızlıklarını sözümona Özal hanedanlığından çıkarmak istiyorlar. Nitekim bazı gazeteciler, İnönü hanedanının hemen hemen bütün ailelerden daha zengin olduğunu ortaya koyuyorlar. Kaldı ki, aile demeye de gerek yok, cumhuriyet zaten onlarındır. Yarı yarıya Atatürk'ündür, daha sonra da İsmet İnönü'nündür ve onun oğullarınıdır. Özal'ın ise, küçük bir aile sayılır. Bir turnak kadar belki almak istemiştir, daha sonra da burnundan fitil fitil çıkarmışlardır.”

raz da ittihatçılardan kalma gelenektir. Yani amaç için her şey mübahdır! Bu, aslında en köklü tasfiye biçimidir. Demek istediğimiz, 1990'lara doğru geldiğimizde, bu cumhuriyet adamaklı sarsılmaya doğru gidiyor.

Zaten Özal'ın kendisi yeni bir cumhuriyet tartışması başlatıyordu. Eski cumhuriyetin kapitalizme dar geldiğini, aşınmadan ilerlemenin olmayacağını (biraz da Amerika'yı arkasına alarak ve Ortadoğu bölgesindeki gelişmeleri de hesaba katarak) söylüyordu. Ve bir şeyi daha yapmak istiyordu: “Cumhuriyet, Kürt olayını hep ezerek halledeceğini sanmıştır. Biraz reform veya özerklik de olabilir. En azından karşı olmamalıyız, ben karşıysam da tartışılması özgür olmalıdır” diyordu. Bu ciddi bir cumhuriyet ihlalidir. İşte “özgür düşünce” den bahseder. Her ne kadar “Özal hırsızdır” deniliyorsa da (bugün bazı baylar bunu söylüyor), 1970-80'lerin başından itibaren bakandır, başbakandır. Niye o zaman Çölaşanlar, Mumcular, Özal hakkında ciddi bir faaliyet göstermediler? Zaten bunlar MİT adına, genelkurmaylık adına faaliyet yürütüyorlar. Niye o zaman Özal'ın, ailesinin hırsızlığı yoktu da, 1990'lardan itibaren yaygınlaştı? Çünkü bu yıllarda Özal onlara göre iyi çalışıyordu. Amerika'nın güvenilir adamıydı; kredi sağlıyordu, zor dö-

dir. Kemalizmin bazı kalıplarının amansızlığı vardır. Demek ki, bu “2. cumhuriyet” tartışmalarına kemalizmin müsamaha göstermeyeceğini, katı kurallarını konuşturacağını; buna biraz reformlarla aşama yaptırmak ve çözülüş sağlamak isteyen sonunun da hüsrana olacağını bir kez daha görmüş oluyoruz.

Demirel cumhuriyetin zirvedeki demagogudur

Şimdi, büyük demagog Demirel için başında, bu kişiyi iyi tanımak gerekiyor. Tarihte kime benzetilebilir? Aslında pek de eşi-benzeri yok. Keşke, Türk aydını biraz düşünmesini bilse, kendi demagoglarını tanıyabilse, kemalizmini tanıyabilse ve dolayısıyla kendi insanına doğru bir düşünce, bakış açısı kazandırabilseydi. Demirel 30 yıldır neyin demagojisini yapıyor? Evet, ana hatlarıyla bazı şeyler söyleniyor. Şöyle tekelciliğe hizmet eden, şöyle Amerikancı olan, şöyle faşizme yol açan, şöyle kapitalizme yol aldırarak değerlendiriliyorsa da, bunlar yetmez, daha fazlasını ortaya koymak gerekir.

Bu 30 yılı biraz daha iyi değerlendirmek gerekiyor. Bütün darbelerin oluşumunda hem payı, hem onun sonu var. Aynı şekilde 27 Mayıs da

lacaksa onu yapıyor. Faşist MHP'yi besler, özel orduyu kurar, sosyal demokraziyle ittifaka girer, İslamcılıkla uzlaşır. Yani döneme göre ne yararlıysa, ne gereklyse bukalemun gibi ona uzanır. Değişik bir kemalizm versiyonudur. Onu yapıyor aslında. Ama daha ilkel, daha geri, karikatürün karikatürü olarak yapmaya çalışıyor.

Kutlamalar, şenlikler cumhuriyetin ölüm merasimleridir

Bu yıl cumhuriyet değerlendirmesini yaparsak: Rejim, sözümona sivil cumhuriyet kutlaması yapıyor. Bunu Sovyetler de yapıyor. Buna özeniyorlar. Avrupa çoktan yapmış, yüzyıl öncesinden. Onu şimdi tekrarlamaya çalışıyorlar. Ne kadar büyük bir taklitçi olduklarını görüyoruz. Ama çok gecikmiş bir taklittir. Daha da ötesi bu cumhuriyet kolay kolay iflah olmaz. Ölümçül dönemini yaşıyor. Bu kutlamalar, bu ölümçül hastalığıdaki varlığın maskelenmesi, süslenmesidir. Kuruluş döneminin şenlikleriyle hiç alakası yok. Ne kadar şenlik geliştirilmek istense de, yapılan cumhuriyetin ölüm-kalım mücadelesidir. Belki bugün, bu yıl, birkaç yıl sonra da gerçekleşmeyebilir, ama bir rejimin ken-

lizm" yerine (ki sosyalizmden anladığı da bir çapulculuktur) şimdi bu kadar "görkem" vaat eden kapitalizme koşuyor ve başlatıyor... İşte, sosyalizmin, bilmem stalinizmin diktatörlüğü; kapitalizmin, liberalizmin refahı, özgürlüğü... Bunların hepsini rahatlıkla yapar, yeter ki cebini doldursun.

Şimdi bütün eski solcuların, böyle devlet maaşına koşturduğunu göz önüne getirirsek, maaşın kaynakları, kontrolü şimdi Türkiye'de. Böyle bir akım başlatılmıştır. Ne kadar aydın taslağı, sanatçı taslağı varsa, hatta gençlikten öne fırlamak isteyenler varsa hepsi milliyetçilikte, faşizmde yoğunlaşıyor. Kontrgerilla cumhuriyeti kendini ancak böyle ayakta tutabilir. Demirel, o Hitler'in başa geçmesine yol açan mareşale benziyor. Demirel faşizmi besliyor. Bunu da tabii ki gelişen devrimci mücadele karşısında yapıyor. Bu durum, TC'nin nasıl can çekişme sürecine girdiğini ve nasıl bir demagogun lafazanlığıyla girdiği bunalımı örtbas ettiğini, rejimin çok canlıymış, sonsuza akıp gidecekmiş edebiyatıyla allandırılıp-pullandırılarak, ama gerçekte özel savaş hükümetiyle, sicilli faşistlerin yükselişle korunmaya ve sağlığına kavuşturulmaya çalışıldığını çok açıkça ortaya koymaktadır.

Tabii tüm bunları PKK'nin öncülük ettiği bir savaş karşısında uygulama-

rımla, yani toptan Kürdistan'ı boşaltmayı da ekleyerek işin altında çıkacaklarını sandılar. Türk sol hareketini de halktan kopararak, yanlış yönlendirerek, komplo yaparak, provokasyona getirerek tasfiye etmede başarılı oldular.

Türkiye solu neden halklaşmadı, neden partileşmedi? Bu solun içine düştüğü durum bizim eleştirilerimizle epey açığa çıkarılmıştır. Bu sol tarafından, dayatılan özel savaşa karşı, devrimci savaşım geliştirilemedi. Türkiye solu, öncü savaşım, kitle boyutlu savaşıma dönüşmedi. Kendisini bir grup önderliğinden kadro hareketine dönüştüremedi. En başta kendi çözümlemesini, toplumun çözümlemesini, tip çözümlemesini yapamadı. Harekette bireysel-grupsal olmaktan öteye gidemedi. Tabii bunun ideolojik-siyasi boyutu vardır. Sağlam bir tarih, toplumsal değerlendirme anlayışına, yine bütünlüklü bir ideolojik-siyasi değerlendirme programına ulaşamadı. Örgüt çalışmaları ve özellikle taktik savaşım üzerinde yoğunlaşamadı. Ve buna benzer daha birçok eleştiriyi birlikte, en önemlisi de kemalizmin eleştirisi yapılamadı. Doğru örgüt ve parti yaşamına tip olarak kendilerini hazırlayamadılar. Cumhuriyetin ve düzenin yaşamın kalıplarıyla yaşadılar. İhtilalci yaşamın, devrimci yaşamın neleri gerektirdiğini

doğru önderlik tarzı ve çözümlemeleri partiye, giderek silahlı savaşıma yansıtıldı. Stratejik olduğu kadar, doğru taktik önderliğin de oturtulması; bunun oldukça iyi bir eğitim ve yaşam anlayışıyla derinleştirilmesi PKK başarısının özünü teşkil ediyor. Bu tip yaklaşımlar, bugün bu savaşımı sürdüren, geliştiren ve başarıya götüren temel yaklaşımlar değerindedir. Tamamen TC'nin alternatifini, ayrı bir seçeneğini oluşturduğunu hemen herkes görüyor, söylüyor.

Düzenden kopuş nedir? İdeolojik kopuştur, örgütsel kopuştur, yaşamsal kopuştur, eylemsel kopuştur. Hatta onun zorba güçlerinden kurtuluş. Kaldı ki, halkın devrimci ordusuna ulaşılması ve halk ordusunun geliştirilmesi bütün yönleriyle ortaya konulmuştur. Ayrıca bunun kesintisiz, başarılı sürdürülmesi de imkan dahilinde sokulmuştur.

Zaten 1990'lı yıllardan sonra klasik kemalist ordu mantığıyla PKK'nin önüne geçilemeyeceği anlaşılınca, Özal son bir denemeye "acaba biraz reformlarla uzlaşmaya gidebilir miyiz" biçiminde yaklaştı. Bunun da hüsrarla sonuçlanmasından sonra, topyekün savaş dönemine girildi. Yani içinde toptan köy boşaltmalarının olduğu, "ya faşizmi benimsersin, ya katledilirsin" biçimindeki yalınkat politika ve imha süreci dayatıldı. Kemalist

örgütlenme geliştiriliyor. Türkiye'nin de büyük sendikalarına sızdırılmış kontrgerilla örgütlenmesi, partilerin tümüyle ele geçirilmesi, devletin tüm kademelerine tamamen özel savaş birliklerinin, yerel savunma birliklerinin oturtulması ve böylece bu kontrgerilla veya özel savaş cumhuriyetinin yaşatılmaya çalışılması söz konusudur.

Bütün bunlar hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde, cumhuriyetin yıldönümü kutlamalarında veya sözümüne yaşatılmasında açıkça görülmektedir. Çok türkü söyleniyor, çok aşırı, anlamsız bir şekilde süsleme yapılıyor, bayraklar müthiş sallanıyor. Tam da faşizmin tanımına denk geliyor. Bu aynı zamanda anormal bir durumu yaşayan bir varlığın gerçeğini gizlemek içindir. Zaten dikkat edilirse, faşizm de çöküşe giden kapitalizmin en uç noktası, en son "çaresi"dir. Almanya da, İtalya da aslında dağılıyordu ve hemen orada da sosyalist bir rejim işbaşına gelecekti. Bu nedenle faşizme geçildi. Halen İtalya, onun hastalıklarıyla dolu geçiyor. Görevini yerine getiremeyen komünist partileri, bunun en kötü sonuçlarını yaşıyorlar. En çalkantılı, en anti-sosyalist devletler, bugünkü İtalya'dır, Almanya'dır. Şimdi Türkiye bunların da ötesinde, daha gözükara bir faşist modeldir belirlemesi, bu gerçeklerden ötürüdür. Yani onu her an yıkıma götürecek dev gibi bir mücadelemiz var. TC'nin kendini böyle bir faşizme uğratması onun önündeki yoldu.

PKK Anadolu halklar mozağini canlandırıyor

Şimdi önümüzdeki dönemde sürece nasıl bir gelişim gösterebilir? Bu cumhuriyetin gideceği yer, bu kadardır. Kendisini ancak bu kontrgerilla yöntemleriyle sağlama alabilir ve biraz ömrünü uzatabilir. PKK daha şimdiden, sadece Kürdistan ulusal kurtuluşunda değil, halk direnişi geleneklerinin, Türkiye gerçeğinde muhalefet anlamına gelebileceklerin de mirasını canlandırma özelliğine sahip olduğunu göstermektedir. Bugün 1920'lerde bastırılan İslami renkli hareketler, PKK sayesinde diriliyorlar; azınlık hareketler vardı, diriliyorlar. Yine emek hareketi vardı, ancak PKK'ye dayanarak gelişebilir. En başta cumhuriyetin, karşısında amansız savaştığı Kürt isyancılığı vardır. Şimdi en güçlü bir dönemini yaşıyor ve kendini kurtarışa götürmek istiyor. Yani cumhuriyetin bastırdığı, bu 70 yılda da üstünü betonlayıp artık "gömdüm" dediği ne varsa, PKK hepsini açığa çıkarıyor. Bu, Anadolu halklar mozağının canlanmasıdır. Sıkça bahsedilen, "kültür mozağı"ni ortaya çıkaran mücadelemizdir. Yani cumhuriyet tartışmaları da bizim etkimizin diğer bir sonucudur. Ama henüz bunlar, tıpkı 1920'lerde olduğu gibi, tam örgütsel ifadesini bulmuş, gücünü toparlamış değil, eğilim halindedirler ve cumhuriyeti de tehdit ediyorlar. Ama en öncü örgüt, en kendini örgütlemiş ve savaşıma çekmiş örgüt de PKK'dir. Bu anlamda hepsine öncülük edebiliyor. Bu öncülüğünü daha da geliştireceği anlaşıyor. Yapılan değerlendirmeler, özellikle pratikte de geçirilen on yıllık savaşım, bu can çekişen cumhuriyete nasıl alternatif teşkil edileceğini çok daha açık gösteriyor.

Kürdistan'da başarı kazanan devrim, Türkiye'de başarı kazanacak devrimdir. Daha şimdiden, Kürdistan'da dağıtılacak o özel savaş birlikleri, bakarsın Türkiye'de daha erkenden bir sosyal cumhuriyet veya emeğin çıkarlarını esas alan gelişmeye yol açar. Zaten şimdiden he-

men her gün arayışlar yaygınlaşıyor. Biraz daha gelişmiş altyapı koşulları nedeniyle Kürdistan'dan daha erken yeni bir siyasal oluşuma da yol açabilir.

Türkiye'de demokrasiyi zorladığımız çok açıktır. Can çekişen cumhuriyet yerine, çok yakınlaştırılmış bir demokratik seçenek söz konusudur. Her ne kadar özel savaşın bastırmasından ötürü bu çok gözükmyorsa da, böyledir. Yani hızla seçenek haline gelmesi isten bile değildir. Bunun şu anda Kürdistan'da düğümlendiği açıktır. Aslında eğer şovenist zırhı delebilselerdi, Türkiye'nin emekten, hatta her türlü kültürel haklardan, demokrasiden yana güçler Kürdistan'a akin etmeli ve orada kendi kurtuluşlarını sağlamalıydılar.

Bu, Türkiye için olduğu kadar Ortadoğu için de böyledir. Kürdistan'da kazanacak devrim, bir Türkiye devrimi olduğu kadar, aynı zamanda bir Ortadoğu devrimi olur. Kürdistan devriminin hem demokratik, hem tarihi kültürel gerçeği ortaya çıkarma, hem de anti-empyralist özelliği çok somuttur. Zaten uluslararası ve bölgesel gericilik de TC'yi kendi haline bırakırsa, rahatlıkla öleceği gün belli olacağı için, zorla ayakta tutuyor. Ortadoğu gericiğinin kredi muslukları olmasa, ABD'nin yalnız askeri, siyasi desteği değil, işkencesel desteği de olmasa, bu rejim kaç gün ayakta kalabilir? Yine çok demokratik geçinen Avrupa'nın zorlaması olmasa, ömrü ne kadar olur, soruşturulmaya değer. Yani TC sanıldığından daha fazla bir uluslararası gericilik dayatmasıdır. Yalnız bir yerel faşizmin dayatması da değil; bu tekeller ve holdingler, eski dönemin komprador burjuvazisinden daha fazla dışarıya bağımlıdır. Dolayısıyla onların şu anda onayladıkları cumhuriyeti, tamamen bir yabancı mali cinsindendir ve onların çıkarlarını koruyor.

Bir siyonizm işte Ortadoğu'da bir barışa gitmek istiyor. En büyük yarımcısı, savaşta olduğu gibi, Ortadoğu'nun yeni "barış"a açılmasında da Türkiye'dir. En sıkı iki dost "Orta Asya'ya açılım" diyor. Bunu birlikte planlıyorlar. Nedir bu? Bu, sözde TC, özünde ise siyonizmin koltuk değneği olmaktır. Yine empyralizmin tekrar Ortadoğu'ya, Kafkasya'ya, Orta Asya'ya ulaşma köprüsüdür. Zaten her gün kendileri bunu söylüyorlar. Yani bir uluslararası gericilik olayının yıkılması, o denli bir enternasyonal ilerleme, devrim olayı oluyor. Bunu eskiden de söylüyorduk. Şimdi çok daha somut söylüyoruz. Güncel gelişmeler, bizim devrimimizi artık bir Ortadoğu devrimi, Kafkaslar'da ve hatta Balkanlar'da etkisi olacak bir devrim olmakla yüz yüze getirmiştir. Eskiden teorik olarak yapılan değerlendirme, şimdi pratik olarak gerçekleştirilmektedir. Bunu görüyoruz. Dolayısıyla kavga bir Kürt-Türk kavgası değildir. Tam tersine, Kürt halkının üzerine yüzyıllardan beri çöreklenmiş ve günümüzde de en çürümüş özellikleriyle, o denli de sömürücü-işkenceci yaklaşımıyla imhayı dayatan TC'ye karşı yürütülen bir savaşımdır. Yine her ne kadar ulusal kurtuluşçu gibi gözükse de, ondan daha fazla enternasyonalist olan bir devrimci hareketin gelişmesi söz konusudur. Savaşın zaten bu denli geliştiğini, son yılları değerlendiren herkes çok iyi görüyor.

Biz sadece içte, egemen sınıflara dayalı bir cumhuriyetle savaşıyoruz. Bütününle dünya empyralizminin en ileri geleneğiyle, ABD'si, Avrupası, Japonyası'yla desteklenen, birçok olanak ve hatta komalık duruma geldiğinde bile özel yöntemlerle kurtarılmaya çalışılan bir kurumla sava-

Devamı 27. sayfada

ya çalışıyorlar. Bu cumhuriyet 20 yıldır bu gerçeklik karşısında bulunuyor ve en önemlisi de son on yılın amansız savaşımıyla karşı karşıyadır.

Cumhuriyetin can çekişmesi en başta bu savaşım nedeniyeldir. Savaş karşısında yalnızdır. 70 yıllık dönemin değil, bütün Osmanlı, hatta bütün Selçuklu dönemi de dahil, başkaldırıllara karşı yöneltilen egemen sınıf darbelerini bu sefer başarıya götüremiyor. 1970'lerden, hatta 1965'lerden başlatırsak, 30 yıla yakın bir zamandır genelde Türkiye, özelde Kürdistan savaşımı vardır ve bu savaşım bastırılammıştır. Demagog Demirel, bir de bu bastırılmak istenen halk savaşına, direnişe karşı elebaşidir. Bunu iyi bilmek gerekiyor. 30 yıllık devrimci savaşıma dayatılan karşı-devrimci savaşımı en tepede arıyanlar Demirel'dir. Bu devrimci savaşım, Türkiye'nin özel savaş birimleri, özel orduyla, kontrgerilla birlikleriyle bastırılmaya çalışılıyor.

Bu savaşın Türk kolunu aşağı-yukarı 1980'lere doğru geldiğimizde bastırdıkları söylenebilir. Fakat Türkiye solunun eleştirisini doğru yapan ve kendi gelişim yasalarını sağlam çözümlemelerle rayına oturtan devrimci hareketimizin karşısında son on yılda bu rejim başarılı olamadı. Bastırılmaya izin verilmediği için, 1990'lardan itibaren klasik tenkil politikasıyla hareketimizin ezileceği sanıldı. 1987'lerde, bu mantıkla "ezeriz" denildi. Olağanüstü Hal ilan edildi. 1990'a kadar "bitersiniz" denildi. Mücadelemizin bitirilemeyeceği anlaşıncı, topyekün bir savaşa; faşist kı-

akıllarına bile getirmediler. Lafta devrimci ama, pratikte düzeni yaşayan kadrolarla devrim yapılamayacağını göremediler. Daha buna benzer birçok eleştiri noktalarında kendilerini çözemedikleri için, yenilmekten kurtulamadılar.

Türkiye'de devrimcilik iddiasında olanların, kurtulabilmeleri için PKK deneyiminden çok iyi yararlanmaları ve sonuç çıkarmaları gerekir. Bizim yapmaya çalıştığımız, genelde egemen sınıf tarihini çözümleme, Osmanlıyı çözümleme, cumhuriyeti ve dolayısıyla kemalizmi çözümleme, Türkiye kapitalizmini çözümleme, oluşan insanı, düzeni, yaşamı çözümlemektir. Bunun yanında halk gerçeğini belirleme, halkın yolunun ne olduğuna cevap verme, onun ideoloji-politikasını, onun kadrosunu, savaşçısını ortaya çıkarma, bunların örgütünü ve taktiklerini geliştirme gibi muazzam görevler vardır. Türk solu bunlara ulaşabilirse, ayrı bir halk tarihi, ayrı bir cumhuriyet tarihi, ayrı bir halkın cumhuriyeti de oluşabilir. Ama tüm bunlar lafta kaldı. Gereken hakıyla yapılamadı.

Cumhuriyet 71. yılında faşist bir karmayla ayakta tutuluyor

Bizim bu duruma bakarak, kendimizi tökezletmeyeceğimize açıktı. Hızla ayrıştık. Bu eleştiriler temelinde, en azından Kürdistan somutunda kendi yolumuzu sağlam, doğru bir şekilde bulabildik. Sonuçta bu yolun

politikanın 1925-40'lı yıllarına taş çıkartırcasına bir politikayla soruna yaklaştı. Bu temelde cumhuriyetin içi adeta yeniden dolduruldu. Özel savaş hükümeti, bugünkü cumhuriyet ifadesi temelinde tamamen anti-PKK temelinde yeniden örgütlenmiş, sözümüne yeniden yaşama kavuşturulmuştur sorusu tartışılabilir.

Ekonomi de böyle bir hırsızlıkla faşizmin denetimine verilmiştir. İster halk soyulup soğana çevrilsin, ister Türkiye her tarafa satılsın, umurlarında değil. Faşizm için gerekli olan denetimdir ve kendisinin örgütlenmesidir. Türkiye'de sosyal açıdan çözülmemiş hiçbir toplumsal yan kalmamıştır. Her taraftan parçalanmış bir toplumsal yapı vardır. Ahlakları eser yoktur. Emeğe, emekçi sınıflara hiç saygı kalmamıştır. İnsanların dünyaları allak-bullak edilmiştir. Ve çok üstten örgütlenmiş bir faşist holdingci kesim ve orta-sınıf kapitalistlerin bile kıyamet kopardığı bir sosyal-ekonomik durum. İflas etmiş siyasi partiler, yine solcusu sağcısından daha faşist, sağcısı solcusundan daha solcu geçiniyor. Böyle bir faşist karışım ortaya çıkıyor. Zaten tümüyle de özel savaş birimlerinin yürüttükleri bir hükümet ve özel savaş vardır. Yani devletin çelik çekirdeğiyle karşı karşıyayız. Her şeyi faşist bir mantıkla, bütün kurumlara el atarak, her türlü kişilikle onayarak, bütün sınıfların içine uzantısını yayarak yürütüyor. Kürdistan'a korucular, korucular yetmezse aşiretler, aşiretler yetmezse daha değişik bir sürü ajan ve işbirlikçi

Gaz lambasının aydınlattığı toprak damda, ıslak toprak kokusuyla, yandaki ahırdan gelen hayvan kokuları birbirine karışmıştı. Odanın karanlık köşesine dolmuş çocuklar oynuyor, yuvarlanıyor, gülüyorlardı. Kadın birden ayağa fırlayıp:

“Xwedê bela xwe bide we. We zarok hîşyar kîr. Xwedê we jî mîbîstine lavo.” (Allah belanızı versin. Çocuğu uyandırdınız. Allah sizi benden alsın) diyerek, çocuklara rastgele vurmaya başladı. Kollarından çekip tirip yerde yan yana serdiği yatakların içine attı. Beddualar okumaya devam ederek, yorgani başlarına kadar çekti.

“Dengê we derkeve, ezê we bîkujîm. Êdî ez jî deste we din bume” (Sesiniz çıkarsa sizi öldürürüm. Artık elinizde deli olmuşum) dedi ve acele acele gelip yerine oturdu.

Yüzü birden gevşedi, çatılmış kaşları düzeldi, mahçup gözlerle bir

beni şikayet edersin ha?” deyip saldırmıştı kadına. Kadının gözü açılmıştı, kocasını hevallerin yanında küçük düşürüp öcünü alacaktı. İşte şimdi dediğini yapmıştı. İçten içe sinirlenen erkek, kadına yan yan bakıp, “sen görürsün” dercesine süzüyordu onu. Her şey onun için bir dayak deniydi. Yemeğin geç pişirilmesi, annesinin bir sitemli sözü, çocukların hasta olması, pazarda hayvanları satmaması... Dövmek artık yaşamın tüm çaresizliğine karşı bir öçtü. Çökmüş omuzları, daha otuzuna varmadığı halde elli yaşında gibi gösteren kırış kırış esmer yüzündeki kırçıl bıyıkları, kocaman nasırlaşmış elleri, yaşamın tüm yükünün yüzündeki, vücudundaki izleriydi. Gözlerinde yoksulluğun ve ezilmişliğin tüm kederiyle, yaşama karşı isyanın parıltıları vardı. İnsandı ama insan olmanın o belirgin izleri çok derinlere gizlenmiş-

Peki, Doğubeyazıt caddelerinde yürürken onlara istediklerini alamamanın ezikliğini... Daha bir sürü şey. Nereden bilirdi bunları. Kadın işte. Aslında hevaller akıllı adamlardı, niye bunu göremiyorlardı. Kadınlar akılsız yaratıklardı. Onları dinlemenin, konuşmanın ne anlamı vardı ki, zaten iki lafı bir araya getirip konuşamazlardı.” Bunları içinden geçirdikten sonra, birden:

“Heval, bildiğiniz gibi değil. Bu kadının inatçıdır. Ne beni, ne çocuklarını, ne de evini düşünür. Şeytan gibidir yani. Vallahi bu kadın laftan anlamaz” diyerek suçlama yaptı.

Sonunda söyleyecek bir şey bulamayınca, “Kadın işte!” demişti.

Ala'nın başını kaldırıp, gözünün içine baktığını farkedene Ö.:

“Bak, heval Ala da kadındır. Ama o başkadır, o hevaldir” diyerek başını önüne eğdi. Ala'nın sert bakışları

gelineyle bu kadar ilgilenip destek olmaya çalışmaları, anlaşılan onu rahatsız etmişti.

Ala, F.'ye baktı. Her ikisinin de gözlerinde kaygı vardı. Sorunun çözülme yerine daha da büyümesini istemiyorlardı. Ne kadın, ne de erkek eleştirilerden olumsuz etkilenmeliydi. Çünkü aile yeniydi. Buraya girmeleri zor olmuştu. Ama doğruları kavratma görevi de savsaklanamazdı. Gerekirse saatlerce konuşmalıydılar. Ala köşede oturan yaşlı kadına baktı. Adı gibi emin di ki, hiç de masum değildi. Kürdistan'da kaynanaların gelinlerine yaptığını bilmeyen mi vardı? Kendi annesi de az çekmemişti ninesinden.

“Heval, aranızda bu sorunların çıkması normaldir. Halkımız her derdi çeker, ondan sonra da acısını birbirinden çıkarır, birbiriyle didişir. Bak siz iki kişisiniz ama geçinemiyorsunuz. Niye? Çünkü biz kendi kendimi-

mizde bile eşitliği sağlayamıyorsak milyonlarca insanı nasıl eşit yapacağız, değil mi? Şimdi evimizdeki birliği sağlamamak mücadelemize de zararlıdır. Kürdistan'daki hemen her evde vardır bu sorunlar. Demek ki, bu bizim halk olarak bir sorunumuz. Biz bunu çözmedikçe ne kurtuluşu kazanabilir, ne de koruyabiliriz. Karşımızdaki kim olursa olsun, değer vereceğiz. Kendi insanımıza düşman gibi davranmamız mümkün değil, ister kadın, isterse erkek, neyimiz olursa olsun insan gibi davranmak zorundayız” dedi Ala ve ardından evin kadınına döndü:

“Şimdi F. heval, senin de doğru davranman lazım tabii. Ö. heval, senin dedikodu yaptığını söyledi. Anlaşmazlıklar mutlaka olacaktır. Ama insan birbiriyle didişirse, meseleyi oradan oraya götürürse büyür tabii. Oturup birbirinizle konuşun, sorunları

ZAROKÊN AGIRÎ

Ala'nın, bir E.'nin yüzüne bakıp başını yere eğdi.

E. ve Ala akşamüstü gelmişlerdi bu eve. Aile yeni bir ilişkiydi. Yurtseverlik vardı, fakat Kürdistan'ın tüm gerilikleri de... Karı-koca kavgalarının en şiddetlisi yapıldı bu evde.

Akşamüstü eve geldiklerinde kadının bir fırsatını kollayarak kocasının dışarı çıktığı bir anda Ala'ya sokulmuş; “Heval, adam beni çok eziyor, dövüyor, hani konuşacaksınız?” de-

ti. Kızan; bağırın, çağırın, küfreden, durup dinlenmeden çalışan biriydi. Tüm bunların ortasında birdenbire yaşamlarına giren hevaller ise, ne kadar uzaktılar bu karanlıktan. Onlarda umudu, aydınlığı, tüm zorluklara rağmen insan kalabilmenin yüceliğini görüyordu. Hevallerin yanında içinde bir şeyler kıpırdanır, yumuşadığını hisseder ama bunu hiç belli etmezdi. Söyleneni hemen yapar, gerekirse en ağır yükü sırtına alıp Ağrı'nın do-

III

korkutmuştu onu. Gönlünü almak, “sen başkasın” demek istemiş, onu da becerememişti. Tüm vücudunu ter kaplamış, yüzünü ateş basmıştı. Hevallerin karşısında böyle zor duruma düşmek sıkıydı onu.

Bu kez kadın konuşmaya başladı:

ze düşman edilmişiz. Bak, söylüyorsun, kendi ailemizin içinde bile birlik olamıyoruz. Üstelik Ö. heval, senin biraz önce söylediklerin doğru değildir. Ne demek kadınlar anlamaz, bilmez. Onlar da bizim gibi insan değiller mi, çalışıp didinmiyorlar mı? Kadınlarımız bizim için değerlidir. Onlar da bizim gibi düşmanın baskısı altındalar. Hatta iki kat daha fazla eziliyorlar. Bak, biz kendimiz bile onları küçük görüyor, insandan bile saymı-

konuşarak çözün.”

F. tekrar konuşmaya başlamıştı. Ala, F.'ye bakıp hemcinsini gözlüyordu. Aslında onu çok iyi anlıyordu. Yaşamı gözler önündeydi. Ama bu yaşam ondan o kadar çok şey almıştı ki, bunun farkında bile değildi. F., kafasında binbir plan kurar, Ö.'yü etkisi altına almaya, böylece evde biraz olsun söz sahibi olmaya çalışırdı. Anasından böyle öğrenmişti. Ö.'yü bazen yumuşatabilirdi. Ama bunlar anlık du-

mişti. Bunun üzerine ikisini de karşılarına almış konuşmaya başlamışlardı. “Derdiniz nedir? Niye geçinemiyorsunuz? Ö. sen hevali çok eziyor musun. Anlatın hele nedir bunlar?” diye söze başlamıştı F. Ama her ikisi de kendini savunuyor, haklılığını ispatlamaya çalışıyordu. Kadın biraz daha çekingen, kocasını hevallerin yanında eleştirmekten korkuyordu. Adam ise bunu bildiğinden kadının var olan cesaretini de kırmak için bin dereden su getiriyor, kadının konuşmasına fırsat vermemeye çalışıyordu. Birkaç gün önce kadın; “Bak beni döversen seni hevallere şikayet ederim” dediğinde, tepesi atmış, “Demek

ruklarına kadar taşır, günlerce yürüdü. Kimi zaman hevallerin anlattıklarını anlamaz, hatta bazen dinlemezdi bile. İçinden, “Ne gerek var konuşmaya, elde silah, Tırkoya vuruyorsan tamamdır” derdi. Sonra da “Ah, F. (karısı) ile çocuklar olmasa, ben bilirdim ne yapacağımı. Alırım silahı çıkarım Ağrı'ya” diye geçirirdi içinden. İşte, şimdi de eşi oturmuş onu hevallere şikayet ediyordu. “Ne bilirdi ki o... Sınırdan geçerken, ölüm korkusuyla titremeyi bilir miydi? Karakolun önünden her geçtiğinde komutanın çağırıp, ‘Ö. efendi, sen kaçakçılık yapıyormuşsun’ diyerek kendisini içeriye alacağını beklemenin korkusunu...

“Bak heval görüyorsun ne diyor? Siz hep demiyor musunuz, 'kadınla erkek eşittir, birdir' diye. O zaman bu adam niye böyle yapıyor? Benim çalışmadığımı, sözünü dinlemediğimi söylüyor. Vallahi değil. Sabahtan akşama kadar ne çektiğimi ben bilirim.”

Ardından başını odanın köşesine oturmuş, konuşmaya katılmak istemeyen yaşlı kadına çevirip:

“Ana da rahat bırakıyor ki. Adam iyi olsa, bu defa o kıskırtıyor. Zorla beni dövdürüyor” dedi.

Yaşlı kadın odanın köşesinden:

“Beni karıştırma, seninle kocan arasındaki meseledir” diyerek yüzünü öteki tarafa çevirdi. Gerillaların

yoruz. Bizim yanımızda her zaman bayan arkadaşlarımızı görüyorsun; bizlerle onlar arasında bir fark var mı? Onlar da bizim gibi savaşıyor, evinden-ailesinden kopuyor. Demek ki 'kadınlar bilmez, anlamaz' demek lazım” dedi F.

Ardından Ala:

“Heval, bu konu bizim için çok önemlidir. Biz haksızlığa, zulme karşı savaştığımızı söylüyoruz. Siz de bunun için bizi destekliyorsunuz, öyle değil mi?”

“Öyle” dedi Ö.

“Madem eşitlik için mücadele ediyoruz, o zaman önce biz kendimiz eşitliği öğrenmeliyiz. Biz kendi aile-

rumlardı. Sevgisini belli etmek Ö. için en büyük zayıflık demektir. Ö.'nün şakası bile döverek olurdu kimi zaman. Ya kolunu bükerek, ya da saçını çekerek. Canı acır ama ses çıkarmazdı F. Ne de olsa, ayda yılda bir kez Ö. şaka yapardı. Ama çabuk geçerdi bu anlar. Ö. hemen toparlanır, eski haline dönerdi. F.'nin çocuklara bağırışı çağırışı başlar, eski hırçın, kendi kendine söylenen F. olurdu. Bazen bayan hevalleri düşünür ve onlara imrenirdi. Ne kadar da şanslıydılar. Kimse bağırıp çağırmasdı onlara. Kim bilir onlar niye dağa çıkmışlardı. Mutlaka ya ana-babalarından, ya da eşlerinden kaçıp gelmişlerdi. Yoksa

onlar hiç erkek gibi savaşabilirler miydi? Ama yine de dağdaydılar. Onlara değer veriliyordu. Demek bir bildikleri vardı. Ö'nün yanında eleştir-meleri F.'yi hem kaygılandırıyor, hem de içten içe sevindiriyordu. Kendisine yapılan eleştirileri es geçiyor, Ala'nın yüzüne torpil isteyen bir ifadeyle ba-kıyordu.

Bir süre daha F.'nin konuşmasını dinlediler. Ö. söylenenlerin kendisi için çok önemli olduğunu, ne diyorlar-sa yapacağını ama kolay kolay de-ğişemeyeceğini söylüyordu. Her ikisi de uzun konuşmamış ama söz ver-mişlerdi.

Ala ve F., o gece orada kalıp, sa-bah gün doğarken noktada bekleyen grubun yanına gitmek üzere yola çık-tilar.

Yaklaşık iki aydır Ağrı Dağı'nın eteklerindeki köylerdeydiler. Grupları onaltı kişiden oluşuyordu. Yirmiy e yakın köy ve mezrada faaliyet yürü-tüyor, köylerde komiteler kuruyor, ka-çakçılardan vergi topluyor, ajan ve iş-birlikçi unsurları tespit edip tutukluyor ve karargaha yeni savaşçılar gönde-riyorlardı.

Ala, karargahtan ayrıldığı günü hiç unutamıyordu. Yol kesme eylemini yaptıktan dört gün sonra, karargahta bin beşyüz kişilik bir gerilla grubu toplanmış, hepsi yeni planlama te-melinde yeni alanlara dağıtılmışlardı. Kendisiyle birlikte onbeş arkadaş da-ha bu köylerde örgütleme çalışmaları yapmak üzere görevlendirilmişti. Oy-sa o, eylem gruplarında yer almak is-tiyordu. Bunu karargahtayken verdiği raporda, ayrıca sözlü olarak da dile getirmişti. Tabii hemen hemen her-kes eylem grubunda olmak istiyordu. Karargah komutanı kendisini çağırıp görevini açıkladığında; “Ben gitmiyo-rum” demişti. O zaman komutan; “Sen attığın her bir adımın alan için ne kadar önemli olduğunun farkında değilsin. Örgüt içinde örgüt olmaya mı çalışıyorsun” diyerek eleştirmişti. Ala da sonunda; “Tamam heval, par-tinin verdiği görevdir, yapmamam mümkün değil. Gideceğim ama iste-meyerek” demişti.

İşte şimdi bu köylerdeydiler. İçle-rinde hem eyalete yeni gelmiş olan-lar, hem de eskiler vardı. Grupta altı bayan vardı. İki manga halinde ça-lıyorlardı. Bir mangaya Ala, diğer mangaya ise R. arkadaş komuta edi-yordu. Bu görev e ilk atandığında Ala yine görevi almak istememiş, daha iyi yapacağını inandığı arkadaşlarını ileri sürmüştü. Ama iddiasızlık ve ce-saretsizlik konularında o kadar çok eleştiri almıştı ki, sonunda kabul et-mişti. Takımlarının komutanı olan F. kendisine “Yapılan birçok önemli top-lantılara katıldın ama galiba fazla bir şey alamamışsın. Partinin kadına ne denli değer verip, olanak sunduğu or-tada. Sizler ise adeta bu olanakları kullanmamak için birbirinizle yarış-ıyorsunuz. Gelişmekten, ilerlemekten kaçınıyorsunuz” demişti. Bunun üzeri-ne Ala, günlerce bu konuyu düşün-müştü. Kendisine güvenilmişi olması onu cesaretlendiriyor, görevinin hak-kını vermeye çalışıyordu.

Geceleri köyde, gündüzleri ise Ağ-rı Dağı'ndaydılar. Düşmanın köylere girmesi çok enderdi. Sanki buraları terk etmişti. Köyler hem çok azdı, hem de kitlenin sayısı fazla değildi. Ayrıca hemen Ağrı'nın eteklerindeki karargaha yakın olan bu köylerde bu-lunmak düşman için güvenli değil-di. Diğer bölgelerdeki köylere her gün baskın yapıyor, koruculuk daya-tılıyor, evler yakılıp yıkılıyordu. Ama burada yaşamıyordu bunlar. Bu da gerilla için elverişliydi tabii. Rahatlıkla köylere girebiliyorlardı. Genelde köy-lülerin hepsi ya akraba, ya da tanıştı. Bu nedenle örgütlemek daha kolaydı. Ayrıca köyler arasında da sürekli bir

iletişim vardı. Ya çobanlarla, ya da kaçakçılarla çözülebiliyordu bu so-run.

Alana ilk girdiklerinde adeta deh-şete kapıldılar. Halk o kadar geri bir konumdaydı ki, şaşkınlık içinde kal-mışlardı. Bu sadece siyasal anlamda bir gerilik değildi. Çoğu hayatı boyun-ca şehir yüzü görmemişti. Doğdukları köyün dışına adımlarını atmamışlardı ve bütün dünya onlar için yaşadıkları köy kadardı. Ulusal özü koruyabilmiş ama bunun bedeli olarak uygarlıktan

layabilecekleri dille konuşalım. Ko-yunları, yayanın durumu, çocukları sohbetlerin konusu olsun. Gerekirse köylü üslubuyla konuşalım. Yani bir süre için dinleyici kalalım. Onların ya-şamlarından birileri olduğumuzu an-lasınlar” diye kararlaştırdılar.

Artık köylere indiklerinde onların yaşamını doğrudan ilgilendiren, onlar tarafından en önemli görülen konu-larda konuşuyorlardı. Bu iyi sonuçlar vermeye başladı. Köylüler gerillaların da kendilerinininki gibi bir yaşamdan

“Gözlerini kapattığı anda, eylem başlangıcından o ana kadar tüm yaşadıkları gözlerinin önüne geliyor, Hogır arkadaşın saati verişini, yaralı haliyle nasıl şaka yapmaya çalıştığını hatırlıyordu. Onbeş yaşında ülkesinin koynunda yatan Rugeş'i ve daha biraz önce şehit düşen Hogır'ı düşünüp, bileğindeki saati sıkı sıkı tutuyordu. 'Kürdistan toprakları kanla yıkanana kadar...' sözlerini tekrarlıyordu içinden.”

mahrum kalmış Kürt halkının gerçek-liğini ispatlayan bir örnekti bu. Bazen kendi aralarında sohbet ederken bu köyleri, buradaki yaşamı ilkel komü-nale benzetiyorlardı. Ama biraz da yozlaşmış bir komünal yaşam. Feo-dalizmin tüm özellikleri, müthiş bir cehalet...

Köylere ilk girmeye başladıkların-da evlere çok rahat alındılar. Bu du-rum onları şaşırttı. Çünkü köylülerin evlerine öyle kolay almayacaklarını düşünüyorlardı. Bir süre sonra bunun düşmanın buralara gelmemesinden kaynaklandığını anladılar. Fakat baş-ka bir neden daha vardı. İnsanlar on-ları siyasal yönleriyle algılamıyorlar-dı. Evlerine gelmiş tanrı misafiri gö-züyle bakıyor, geleneksel misafirper-verlikle yaklaşıyor, gerisiyle hiç ilgi-lenmiyorlardı. Gerillalar onlar için ya şuna ya da buna kızarak dağlara çık-mış gençlerdi. Özellikle ilk dönemler yabancı gözlerle bakıp, yakınlaşmak-tan korkuyorlardı. Gerillayı kendile-rinden biri, kendileri için biri olarak görmekten uzaktılar. Gerillanın pro-pagandasına, bilinçlendirme çabasına karşı tam bir duyarsızlıkları vardı. Ne bir şey soruyor, ne bir şey öğren-mek istiyor, ne de anladığını gösterir bir hareket yapıyorlardı. Çoğu zaman konuşmanın içine birdenbire dalıp, hiç ilgisi olmayan şeyler söylüyor, “si-ze memurluk vermedikleri için mi bu-ralara geldiniz?” veya “ailenizle kav-ga ettiğiniz için mi geldiniz?” diye so-ruyorlardı. Gerillayı birdenbire ortaya çıkmış ve geldiği gibi çekip gidecek-miş, sadece bir süre için buralara ge-len “turistler”miş gibi görüyorlardı. Güvenmiyorlardı. Hele Kürdistan sö-zünü duyduklarında daha bir uzakla-şıyor, Ağrı Dağı isyanını anlatıp alt-tan alta güvensizliklerini dile getir-iyorlardı.

Bu durum grubu en çok etkileyen şeydi. Köylere girdikten sonra yaptık-ları ilk toplantıda hepsi buna de-ğiniyor; “onların dikkatini nasıl çekece-ğimizi, onlardan biri olduğumuzu nasıl hissettireceğimizi bilemiyoruz” diyor-du. Kendilerini bu insanların yaşa-malarının kopmaz bir parçası haline ge-tirip, kabul ettirmeleri gerekiyordu. “Biz onlara savaşı, mücadeleyi an-la-tıyoruz, onlarsa birdenbire konuşma-mızı kesip koyunlarından, tavukların-dan veya başka şeylerden söz edi-yorlar” diyorlardı. Bu insanlar onlar için yüksek surları olan birer kale gibi olmuştu. Sonunda; “Onları dinleye-ce-ğiz. Gerekirse hiç propaganda yap-mayalım. Onlarla kendi dilleriyle, an-

geldiklerini, aynı hamurdan yoğrul-duklarını anlamaya başladılar. Artık soru soruyorlar, merak ediyorlardı. Konuşmalar ilgilerini çekiyor; gerilla-yı, mücadeleyi tanıdıkça güveniyor ve kabulleniyorlardı. Yaşamlarındaki olumsuzlukları, üzüntülerini, sevinç-lerini paylaşıyorlardı. Sorunlarını aç-ıyor, onlardan yardım istiyorlardı. Ge-rillanın eleştirilerini ilk zamanlar içten içe kabullenmiyorlardı. Fakat zaman geçtikçe, kendilerini sorgulamaya başlıyor ve düşünüyorlardı. Yıllardır dedelerinden, babalarından “doğru” diye belledikleri şeyler onlara “yanlış” olarak gösteriliyordu. Fakat düşün-meye başladıklarında kendilerini da-ha iyi tanıyor, gerillanın söylediklerini kabulleniyorlardı. Bu değişim onlar için kolay değildi. Ama “mademki he-valler söylüyor, o zaman doğru”ydu.

Bu değişim ardından yaptıkları ilk toplantıda herkeste bir şeyler yapmış olmanın sevinci vardı. Köylere girip çıkıyor, halka propaganda yapıyor, sorularını cevaplıyor, sorunlarını çö-züyorlardı. Bu bir adımdı onlar için, fakat yeterli değildi. Bunu kavrayan birkaçı “artık onlara kendimizi kabul ettirdik. Fakat işin burasında kalırsak, bunun adı halk kuyrukçuluğu olur. Onları harekete geçirmeli, artık ya-vaş yavaş da olsa siyasallaştırmalı, mücadeleyi yaşamlarının bir parçası haline getirmeliyiz. Olaylara, geliş-melere karşı bir duyarlılık ve kendi aralarında bir örgütlülük yaratmalıyız. Örneğin, her köyde bir köy komitesi kurmalı, milisler çıkarmalı, onları ha-reketlendirmek için görevler vermeli-yiz” dediler.

Bunun üzerine köy toplantılarını yapmaya başladılar. Bayan gerillalar kadınları, erkek gerillalar ise erkekleri bir evde topluyor, genel bir siyasal değerlendirme ardından yapılması gereken görevleri açıklıyor ve öneri-leri alıp oylamayla atamaları yapıyor-lardı. Bu, halkın, resmiyet ve demok-rasi kurallarıyla ilk tanışmasıydı. Öy-lesine ilginç sahneler yaşanıyor ki, gerillalar gülsünler mi ağlasınlar mı bilemiyorlardı. Resmiyete gelemiyor, konuşanın sözünü kesiyor, birbirlerini kabul etmiyor, şakalar yapıyorlardı. Hele kadınlar, öneri getiremiyor, bir-birlerinin arkasına gizleniyor, utanı-yor, ellerini kaldırıp oylamaya katılır-ken çekiniyorlardı. Fakat toplantılar sık sık yapılarak bu durum da aşı-lmıştı. Artık ciddiyeti, katılımı sağlıyor, cesur davranıyorlardı. Özellikle sa-vaş hakkındaki haberleri merakla bekliyor, kendileri duydukları en ufak

bir haberi bile çevrelerine aktarıyor-lardı. Kadınlar kendi komitelerinde çalışıyor; karargah için ekmek yapı-yor, çorap ve kazak örüyorlardı. Er-kekler kuryelik ve milislik yapıyor, kendi içlerinde vergi topluyor, her ko-nuda haber ve istihbarat getiriyorlar-dı. Bir süre sonra halkı, toplayıp ka-rargaha götürmeye başladılar. Karar-gah komutanı A. onlarla konuşup sohbet ediyor, hepsi belli bir süre kampta kalıyor, Kürdistan tarihi, parti tarihi vb. konularda eğitim alıyorlardı.

Halk mücadeleyi ve gereklerini öğrendikçe daha içten ve bilinçli fe-dakarlık yapıyor, tüm yaşamını mü-cadelenin gidişatına bağlıyordu. Artık sadece köyündeki veya çevre köyler-deki durum değil, bütün eyaletteki, bütün ülkedeki gelişmeleri merak edi-yor, soruyor araştırıyorlardı. Fakat bu arada gerilladan beklentileri de artı-yordu, sorunlara çözüm gücü olma-larını istiyorlardı. Hatta gerilladan öğ-rendikleriyle gerillayı sorgulamaya başlamışlardı bile. Özellikle de silah-lara bakarken gözleri parlıyor, eylem yapılmasını istiyorlardı. Bu arada sı-nıra yakın olan bir karakolun tepe mevzisine saldırı düzenlendi. Bu ey-lemde beş asker ölmüş, iki asker de yaralanmıştı. Eylemden döndükleri gün ise tam bir bayram gibiydi. Halk çok etkilenmiş, gerillanın cesaretini kendi gözleriyle görmüş, hem korku-sunu yenmiş, hem de mücadeleye olan güveni pekişmişti.

Yakında köy faaliyetlerinden ayrı-lıp karargaha gideceklerdi. Ala da belki farklı bir alanda veya görevde yer alabilirdi. Fakat bu çalışmada çok şey öğrenmişti. Halkın bu kadar geri olması onun kendini sonuna kadar vermesine ve kendini daha iyi tanı-masına yol açmıştı. Önceleri halkla diyalog kurmakta zorlanıyordu. Hem onların kavrayabileceği tarzda bir yaklaşımı tutturamaması, hem de Kürtçe'yi farklı bir şiveyle konuşma-sı... Fakat bu engelleri zamanla aş-mış, onlarla güçlü bir ilişki yaratmıştı. Özellikle bayan olması, komutan ol-ması halkı oldukça etkiliyordu. Önce-leri ona karşı ayrıcalıklı bir yaklaşım içine girdiler. Ala bu yaklaşıma karşı sert tavır alınca, bunun nedenini an-layamamışlardı. Çünkü onlara göre komutanlar ayrıcalıklı olmalıydı. Ge-rilla komutanlığıyla aşiret reisliğini birbirine karıştırıyorlardı. Bayan bir komutanı nasıl yaklaşacaklarını kes-tiremiyorlardı. Hem kadınlar, hem de erkekler onu ne kadın cinsi içine, ne de erkek cinsi içine koyabiliyorlardı. Onların gözüyle belirlenmiş davranış kalıpları vardı. Her iki cins için de vardı bu kalıplar. Ama bayan gerilla-lar bu kalıplardan çok uzaktardı. Omuzlarında silah, dağlarda günler-ce yürüyor, aç-susuz kalıyor, eylem-lere katılıyor, erkeklerin yanında ra-hatlıkla konuşabiliyorlardı. Fiziksel olarak kadındılar ama “erkeklerle has şeyler” yapıyorlardı.

Ala, onların bu konudaki çelişkil-e-rini anlıyordu. Onlara, kadının her şe-yi yapabilecek güçte olduğunu, kadı-na cinsel kimliğiyle değil, insan gö-züyle bakmak gerektiğini anlatıyordu. Buradaki insanlara verdiği kadar on-lardan da çok şey öğrenmişti. Şimdi-ye kadar çalıştığı bütün alanlara göre en sıcak insanları burada tanımıştı. Hele daha önce çalıştığı bir alanda köylü kurnazlığının ve komploculu-ğunun ne boyutlarda olduğunu dü-şündükçe...

Ala ve F. köyden ayrıldıktan yakla-şık iki saat sonra noktaya vardıkların-da, diğer arkadaşlarını kahvaltı yapar buldular. Onlar da çay içmek için oturdular yanlarına.

“Durum nasıl heval, herhangi bir şey var mı?” dedi E.

“Bir şey yok heval, sadece gittiği-miz ailenin kavgalarıyla uğraştık” de-

di gülerek F.

“Gene mi? Biz gerillalığı bırakıp sadece aile işleriyle mi uğraşalım?”

“Zaten bu gidişle öyle olacak. Bu arada kadınlar da bizim demokrasi anlayışımızı kendilerine göre anlıyor-lar galiba. Geçen gün K. arkadaşla gittiğimiz köyde, bütün erkekler ka-dınları şikayet ediyordu, 'kadınlarımız bize başkaldırdılar; ne bir ev işi yapı-yorlar, ne sözümüzü dinliyorlar; bize, kalkın siz yapın, diyorlar' diye anlatı-yorlardı. Hepsini yatıştırana kadar al-nımın damarı çatladı” deyince B., herkes kahkahalarla gülmeye başla-mıştı. Her biri bu konuda daha önce yaşadıkları ilginç olayları anlatmaya başladılar. Söz e düşünceli düşünceli başlayan Ala:

“Gerçekten bizim için parti safla-rında olmak dünyanın en büyük şan-sı. Bazen kendimi bu kadınların yeri-ne koyuyorum da, dayanmak müm-kün değil” dedi.

“Yok, öyle hakimiyeti kolay kolay size vermeyeceğiz. Hele devrim ol-sun, hepimizi yine evlerinize göndere-ceğiz” dedi A. şakayla.

“Demek ki çok uğraşacaksınız. Çünkü bizi eve göndermek artık o kadar kolay değil. Hem heval A. ba-karsın tam tersi olur, biz sizi babanı-zın evine göndeririz” dedi R.

K. kahkahalar arasından: “Yok, heval A. bırak. Geçenlerde köylünün dediği gibi bizim bayan ar-kadaşlar da bize başkaldırmış, hepsi neredeyse feminist olacak” diyordu.

“Arkadaşlar ciddi bir şey konuşu-yordum. Şakalarınızdan bırakmadı-nız ki konuşayım” diyen Ala, bir süre daha konuştuktan sonra alandaki ye-ni gelişmeler ve görevlendirmeler üzerine toplantı yaptılar. Alanda bir-çok gelişme vardı. Hatta alan milis gücü ve yurtsever kitlesiyle kendi ba-şına eylem yapabilecek, serhıldana kalkabilecek bir duruma gelmişti. Fa-kat şimdiye kadar alandan hiç sava-şçı çıkarmamışlardı. Aslında katılmak isteyen gençler vardı. Fakat bunları daha almamışlardı. Toplantıda bu gençleri saflara alma, özellikle de her köyden bir genç kız çıkarma kararı aldılar. Zaten her aileden bir kişinin çıkması gerektiği yönünde talimat vardı. Bunun yanında saflara katılan bayanların yarattığı etki açısından ek olarak bunu da kararlaştırdılar. Ay-rıca karargahtaki basın-yayın ve halkla ilişkiler bürolarıyla bağlantılı çalış-sak, eyalet ve ülkedeki gelişmeleri halka duyuracak komiteler kurulacak, böylece gerilla köye inmesi bile halk düzenli olarak toplanıp gelişmeleri öğrenebilecekti. Bir de her köyde nö-bet tutulmalıydı. Son dönemlerde ba-zı ajanlaşmış unsurların soruşturma-larında açığa çıktığı kadarıyla düş-man bu köyler üzerine yeni planlar yapıyordu. Bu, ajan ve korucu faali-yetini yaygınlaştırmak yanında, köy-lere baskın ve kontrgerilla faaliyetleri de olabilirdi. Bunun için köylerin ken-di içlerindeki bir düzenlemeyle nöbet tutmaları sağlıklı olacaktı. Bu kararla-şını halka duyurmak ve erkenden ha-yata geçirmek için akşam elli hanelik olan İnek köyüne gitmeye karar ver-diler.

“Arkadaşlar öğle olmuş yeme-ğimizi yiyeelim” dedi F.

Ateş yakıp çay yaptılar ve köyler-den aldıkları torak-ekmeği yediler. Ateşi yakarken hepsi tozdan, duman-dan kapkara olmuşlardı. Noktaların-da su olmadığı için o halleriyle ye-meklerini yiyeceklerdi.

Ala arkadaşların bu halini görünce Güney Savaşı'nı hatırladı. Savaş büt-ün kızgınlığıyla devam ediyordu. Günlendir yıkanmamış, içmek için bi-le su bulamamışlardı. Bulundukları yerde ise her an çatışmalar devam ediyordu. Savaş adeta yaşamlarının bir parçası olmuştu. Çatışmalar de-

vam ederken, bir yandan yemek yerlerdi, diğer yandan sohbet ederlerdi kimi zaman.

Ala bir grup arkadaşıyla şimdi olduğu gibi oturmuş, kapkara olmuş elleriyle yemek yiyordu. Günlerdir boşaltılmış köylerden getirdikleri daha kızarmamış yeşil domateslerle idare ediyorlardı. Oturdukları yerden az ötede çatışmalar, hava saldırıları devam ediyordu. Birdenbire helikopterlerin sesi yükselmiş, bulundukları yer taranmaya başlamıştı. Sanki noktalarını tespit etmişlerdi. Çünkü tarama tam üzerlerinde yapılıyordu. Herkes bir anda dağılıp, mevzilere yerleşmişti. Helikopter, uçak ve bomba seslerinden kimse hisseyi duymıyordu. Ortalık cehennemde dönmüş, toz duman içinde kalmıştı. Kayalara çarpan mermiler ve bomba parçaları sesler çıkararak yanlarına düşüyordu. Ağaçlar bir anda tutuşup alev alıyor ve yanarak kömür gibi kapkara kesiliyordu. Mevzilerinden ateş ediyor fakat yoğun tarama karşısında başlarını bile çıkaramıyorlardı.

Ala'nın mevzisinin az ötesinde doğka mevzisi vardı. Burada X. ve C. arkadaşlar bulunuyordu. Uçak, bu mevziyi tespit etmişçesine sürekli taramaya başlamıştı. Bir anda mevzi yıkıldı ve X. arkadaşın haykırışı duyuldu. Ala ve üç arkadaşı, en uygun fırsatı kollayıp, kendilerini imha edilmiş mevziye kadar sürüklemiş ve yaralı iki arkadaşı mevziden çıkarmışlardı. O anda kobraların sesi gelmeye başlamış ve taramaya geçmişlerdi. Ala, arkadaşlarıyla birlikte yaralıları omuzlamış, bulundukları tepeden inmeye, mermilerin altında sürünerek, koşarak ilerlemeye başlamışlardı. Ağaçların, kayaların altına, yanlarına düşen mermilere aldırmadan ilerliyorlardı. Tepenin yamacında boşaltılmış bir köy vardı. Daha ilerisinde de yaralı arkadaşları tedavi etikleri bir mağara...

Oraya ulaşmaya çalışıyorlardı. Nihayet başka kayıp vermeden mağaraya ulaşmış, yaralıları doktora teslim ettikten sonra, yine sürünerek, gizlenerek mevzilerine dönmüşlerdi. Geri döndüklerinde Ala ve bir başka arkadaş doğkayı almış, onunla savaşmışlardı. Tam bu sırada bir uçak mevzinin tepesinde dolanmaya başlamıştı. Uçağı hedef alıp dikkatle ateş etmiş ve tam ortasından vurmuşlardı. Ala o anın heyecanı ve mutluluğunu hiçbir zaman unutamayacağını söyledi. Daha sonra uçağın Haftanın tarafında düştüğünü öğrenmişlerdi.

Yemeklerini bitirmişlerdi. Ala, Güney Savaşı hakkında konuşmaya başlamıştı. Güney Savaşı'nı yaşamamış olanlar sorular soruyor, diğerleri de anlatıyorlardı. Herkes bir an eski kamp günlerine gitmişti.

“Heval, söylediğin bir türkü vardı. O'nu bize söyler misin?” dedi F.

K. arkadaş:

“Tamam heval” dedi.

Kürt insanının duygulu türkülere has yanık sesiyle, Serhat Eyaleti'nde şehit düşmüş arkadaşlar üzerine yakılmış bir türküyü söylemeye başladı:

**Sen yerine ben olaydım
Kavgada ben vurulaydım
Şu Ağrı'nın dağlarında
Yanan meşale olaydım**

**14 Kasım sabahında
Kurşun sesleri her yanda
Yeşerir çiçekler kanda
Piro yoldaş sen andımsın**

**İğdır'da ektiğin güller
Yeşerecek birer birer
Peşinizden gelecekler
Piro yoldaş sen andımsın**

Oltu çayı kan akıyor

**Yıldızlar ısk saçıyor
Bak halkın ayaklanıyor
Piro yoldaş sen andımsın**

Türkü bittiğinde herkeste kısa bir suskunluk olmuştu. Ardından H., B. arkadaşına dönüp:

“Heval, geçen gün bir şiir okumuştun. Sanırım cezaevindeki bir bayan arkadaşın yazdığını söylemiştin. Onu okur musun?” dedi.

“Heval, aslında daha uzun bir şiirdir. Fakat ben çoğu bölümünü hatırlayamıyorum. Aklımda kaldığı kadarıyla parça parça okuyacağım” dedi. B.:

**İlk aşımı Sürgüç'de yedim
Süt yerine karıncalı yoğurdu
Ama göğsünden değil,
dağ sofrasından...
Yok öyle töremizde biberon falan
Kaşık yerine gıvıc yaprağını biliriz
Sofra yerine çilo yaprağını**

**Yürümeyi düz ve sarp
yollarda öğrendim
Korkuyu geçit vermez
sularda aşım
Ondan sonra hiç
düşmedim mi sanıyorsun
Çook...
Bazen gittiğim yerlerde
Feodal taşlara çarptım
Bende küçük-burjuvalar hortladı
Bazen küçük-burjuvalara çarptım**

**Bendeki feodaller hortladı
Böyle olunca düşüp
tökezliyor insan
Ama düşmekten korkmayacaksın.
Varsa korkun
Düşüp de kalkmasını
bilememekten olsun**

**İlk oyuncağımı Akrez'de aldım
Boyumdan uzun, kilomdan ağır
Adına kleş derler yiğitler bülbüli
Sıcaklığı ana koynuna benzer
Işıltısı güneşi kıskandırır**

**İnsanları gördüm,
bakıp da göremeyen
Görüp de bir hal edemeyen
İki laft bir araya getirip
“Ben varım” demesini bilmeyen
İnsanları gördüm.**

**Lolan'da ne güzeldi
Ay ışığında çayı yudumlamak
Lokma lokma yemek murtoxeyi
Koca çınar gibi bir
yoldaşın dilinden akan
Acı ama gerçek sözleri dinlemek
Ne güzeldi...**

◇ ◇ ◇

Saatlerdir kızgın güneşin altında, esas duruşta bekliyorlardı. Yaklaşık bin kişiydiler. Yeni düzenleme yapılmış ve bu bin kişilik güç eylem grupları olarak seçilmişti. Karargahtan buraya gelmiş, büyük kayalarla, dikenlerle örtülmüş bu alanda tabur tabur, manga manga ayrılıyorlardı. Görevlendirmeleri, tabur, takım, manga düzenlemelerini karargahtaki merkez belirlemişti. Komutan Z. listeye göre isimleri okuyor, ismi okunan koşarak mangasındaki yerini alıyor ve tekrar esas duruşta beklemeye başlıyordu.

Ala ve köy faaliyetlerindeki diğer arkadaşlar, birkaç gün önce karargaha gelmişlerdi. Yeni düzenlemeye göre kimi pratik gruplara, kimi cephe çalışmalarına alınmış, kimisi de kampta kalıp ya basın-yayın ya da halkla ilişkilerde kalmıştı. Ala pratik eylem grubundaydı. İstemeyerek gittiği köy faaliyetlerinde üç aya yakın bir süre kalmış ve buruk ayrılmıştı. Şimdi en çok istediği alanda, eylem grubundaydı. Artık karargahla sürekli bağlantı halinde eylem yapacaklardı.

Üç tabur halinde düzenlenmiş pratik gücün tek tek isimleri okunduktan

sonra içtima düzenine son verildi ve herkes kendi mangalarına yöneldi.

Ala, mangasındaki arkadaşlarla tanışırken, üç arkadaşın kendilerine yaklaştığını gördü. Manga komutanları Ş.:

“Bu arkadaşlar R., H. ve Z. arkadaşlardır. Bu üç arkadaş Sultantopu karakolunun keşfine gitmişlerdi. Günlerdir bu karakola baskın için hazırlanıyoruz. Bu gece arkadaşların yeni getirdikleri bilgiler doğrultusunda bir toplantı yapıp, artık eylem planımızı hazırlayacağız” dedi.

Gece toplantı için tüm mangalar bir araya gelmişlerdi. R., H. ve Z. arkadaşlar yaptıkları keşif doğrultusunda mevzileri, kanalları, iç planı ve çevresindeki arazi yapısıyla karakolun bir krokisini çizmişlerdi. R. arkadaş elindeki çubukla bu planı anlatırken, bir arkadaş da kamerayla tüm toplantıyı görüntülüyordu. Herkeste büyük bir dikkat vardı.

“Arkadaşlar, öncelikle eylem kapsamlıdır. Sadece Sultantopu karakolunu kapsamıyor. Ayrıca karakolun tepe nöbetinin tutulduğu, sınıra çok yakın olan ve içinde on askerin bulunduğu bir mevzi var. Ona yönelik de eylem olacak. Ayrıca buraya yakın olan bir başka karakol daha vardır. Bu karakola daha önce yaptığımız saldırıdan dolayı düşman burayı boşalttı. Fakat tekrar yerleşme ihtimaline karşı, orayı da tamamen imha edeceğiz. Bir de karakola şehirden gelen yollar var. Bu yollara da hem mayın döşeyeceğiz, hem de pusu kuracağız. Eylem anında düşmana gelebilecek takviye güce karşı tedbirlerimizi almış olacağız böylece.

Şimdi tüm bunlar için yaklaşık yüzelli arkadaş gidecek. K. arkadaş komutasında bir grup, sınırdaki asker mevzisi için, F. arkadaş komutasında bir grup, boşaltılmış karakolu imha için, V. arkadaş komutasındaki bir grup da yolların mayınlanması için... Bunun dışında yaklaşık yüz arkadaş da Sultantopu karakoluna baskın eylemi için gidecek.

Karakolda yaklaşık seksen asker var. Arazi düz, fakat kayalarla küçük ağaççıklarla kaplı. Yani kamufle için uygun. Karakolun dört tarafında mevziler var. Önde hava saldırısı, arkada kara saldırısı mevzileri var... Bu mevziler birbirine paraleldir. Karakolun sağ ve sol tarafında ise ağır silahların konulduğu mevziler var. Bir de her dört köşesinden dışarıya doğru kazılmış kanallar var. Herhangi bir saldırıda içerdekilerin çıkıp kaçabilmesi için yapılmış. Bu kanalların başına da belirlenmiş arkadaşlar konulacak ve düşmanın buradan kaçması engellenecek. Karakol her dört tarafından da ikili çembere alınacak. Ön mevzilerde sadırı grubu, arkalarında saldırıyı savunma grupları. Karakolun sağ tarafında benim grubum, sol da R. arkadaşın grubu, ön cephede Z. arkadaşın, arka cephede de H. arkadaşın grubu... Karakolun arkasındaki tepeler var. Çok yüksek olmasa da mevzilenmek için uygundur” diyordu.

Eylem için saldırı, geri çekilme, yaralı ve şehit arkadaş parolaları da belirlendikten sonra R. arkadaşın önerisiyle halay çekmeye başladılar. Bu, yüzlerce gerillanın en coşkulu anlarında çektikleri bir halaydı. Birazdan gidecekleri eylemin anlamını, sonuçlarını düşündükçe coşkuları artıyor, zılgıtlarla, sloganlarla, yaktıkları ateşin etrafında dönüyorlardı.

Artık yola çıkacaklardı. Ala, sırt çantasındaki yazıları, kağıtları çıkarıp lojistikçiye vermek için hazırlanıyordu. Silahını gözden geçiriyor, yol için hazırlığını yapıyordu. Bu sırada arkasından, “Merhaba heval” sesini duyup geriye döndüğünde, H.'nin her zamanki güler yüzüyle arkasında

durduğunu gördü.

“Merhaba heval” dedi.

“Heyecanlı mısın” dedi. H.

“Söylememe gerek var mı heval? Sen de biliyorsun, her eylemden önce heyecan vardır” dedi.

“Heval Ala, sana saatimi vermeye geldim. Ben saatimin sende kalmasını istiyorum” dedi H.

Ala, bir şey anlamamış, yüzüne bakıyordu:

“Neden bende kalsın?”

“Heval, ben şehit düşebilirim. Sende kalmasını istiyorum” diyen H. saatini Ala'ya uzattı.

Ala bu sözler üzerine ne diyeceğini bilmeyerek, bir an irkildi. Sonunda bunu belli etmemeye çalışarak:

“Heval H. yoksa falcılığa mı başladın? Ne kadar da emin konuşuyorsun böyle” diyerek gülümsedi.

Fakat H.'nin yüzü gayet ciddiye:

“Yok heval, falcılığa başlamadım, fakat içimde bir his var, şehit düşeceğim. Saatimi almanı istiyorum” dedi.

“Hayır heval, niye böyle konuşuyorsun? Belki de ben şehit düşerim” diyerek saati almamaya çalışıyordu Ala. Sanki saati alsa H. kesin şehit olacak, o da buna ortak olacaktı. H.'nin yüzüne sıkıntıyla bakıyordu.

“Heval bak, ben almanı istiyorum. Bu kadar sıkılacak bir şey değil bu” deyip saatini tekrar uzatan H. o kadar sıcak ve ikna edici bakıyordu ki, en sonunda onu kırmamak için, saati alıp sıkıntıyla bileğine taktı Ala.

Saat altı civarında yola çıktılar. Yaklaşık yüzelli kişiydiler. Ağrı'dan aşağılara iniyorlardı. Bir saat süreyle yürüdükten sonra bir yaylaya varmışlardı. Halk gelip oturmalarını, dinlenmelerini istiyordu. Yollarının uzun olduğunu söyleyip, halkı zor bela ikna ederek tekrar yürümeye başladılar. Bir süre sonra sınırdaki asker kulübesine ve boşaltılmış karakola saldırak gruplar yanlarından ayrılıp sola saptilar. Yolları yavaş yavaş düzleşiyordu. İki saat sonra yolları kesecek grup da yanlarından ayrılıp şehirden gelen yolların olduğu tarafa yöneldi. Artık karakola saldıracak grup olarak yollarına devam ediyorlardı.

Yürüyüş alanı iyi olmasına rağmen, Ala dizlerindeki rahatsızlıktan dolayı yürümekte zorlanıyordu. Fakat bunu hiç kimseye belli etmemeye çalışıyordu. Eylem öncesinde moral bozabilecek, engel yaratabilecek her davranıştan kaçınmak gerekiyordu. Karakolla aralarındaki mesafe azaldıkça ağrılarını unutup, heyecanlanmaya başlamıştı.

Karakolun arkasına mevzilenecek grup da yanlarından ayrılıyordu artık. Ala'ya saatini veren H. de bu gruptaydı. Ala grup ayrılırken, H.'nin yüzünü ve “ben şehit olacağım” değişimini hatırlamıştı. Huzursuz oluyordu bu düşünceden.

Karakola iyice yaklaşıncsa sağ ve soldan saldıracak gruplar da ayrıldı yanlarından. Ala önden saldıracak gruptaydı. Artık sürünerek çıt çıkarmamaya çalışarak yaklaşıyorlardı hedefe. Önde saldırıda yer alanlar, arkada savunmada yer alanlar mevzileniyorlardı. Karakolla aralarında yaklaşık yirmibeş metre mesafe vardı. Mevzilelendikten sonra herkeste heyecanlı bir bekleyiş başladı. Herkesin kulağı eylem başlangıcının işaretinde. Saat tam dokuzbuçuk. BKC ve roket sesinin gümbürtüsünü bekliyorlardı. Ama çıt yok. Grup komutanı Z. hemen telsizle diğer gruplara durumu sordu. Telsizden karakolun arkasında mevzilenmesi gereken grubun kaybolduğunu öğrendiler. Onlar mevzileninceye kadar beklemeleri gerekiyordu. Komutan tüm gruplara eylemin saat on'da olacağını söyledi ve tekrar bekleyiş başlamıştı.

Ala, saldırıyı savunan grupta mev-

zilenmişti. Gözleri karakolda, en ufak bir sesi kaçırmadan pür dikkat kesiliyordu. Birazdan kopacak fırtınayı düşündükçe heyecanı daha da artıyor, içi içine sığmıyordu. Telsizden H. arkadaşının yerine ulaştığını ve grubu mevzilerine yerleştirdiğini öğrendiler. Bu durum hepsini rahatlatmıştı.

Ala, kolundaki saate baktı. Saat on'a birkaç dakika vardı. Adeta her mevzideki heyecanı, kalp atışlarını hissediyordu. Şimdi yüz kişi tek yürek gibiydi. Hepsinin düşüncesi, duyguları, dikkatleri tek noktada düğümlemişti. Nihayet saat tam on ve derin sessizliği birdenbire BKC ve roket sesleri bozdu. Sanki gökyüzünde şimşekler çakıyor, gök gürliyordu. Karakolun dört bir yanından roket, BKC ve kalaşnikof mermileri yağıyordu. Tam bir fırtına... Mevzilerdeki askerlerin bağırış çağırışları, küfürleri ve haykırışları bu seslere karışıyordu. Bu seslere zılgıt ve slogan sesleri de karışıyordu. Göz açıp kapayana kadar, ön mevzilerdeki saldırı grubu karakola doğru koşup bir yandan taramaya devam ederken, bir yandan da koşmaya başlamışlardı. Diğer yandan karakolun dört bir tarafındaki gerillalar ortaya çıkıp, hızla karakolun içine dالیyorlardı. Bu arada arka mevzilerdekiler ön mevzilere geçerek, askerlerin bulundukları mevzileri tarıyorlardı. Roketatar, BKC, G-3, karnas, kalaşnikof sesleri kesilmeden devam ediyordu. Savunma mevzisindekiler de mevziden çıkmış, karakola koşuyorlardı.

Ala da mevzisinden çıkmış hem koşuyor, hem de taramaya devam ediyordu. Birden ayağına bir şey çarptı. Yere uzanmış biri vardı. Eğilerek baktı. Başını kollarının arasına almış, yüzükoyun yere yatmış iki asker durmadan, “Biz hevaliz, bize bir şey yapmayın!” diye bağıırıyordu. Arkadan gelenler askerleri alıp mevzilere götürdüler. Ala karakolun içine girmişti. Arkadaşlar adeta tek sağlam şey bırakmamışlardı. İçerideki birkaç asker kaçmış, ikisi esir alınmış, fakat onun dışındaki tüm düşman gücü imha edilmişti. Ayrıca çok sayıda silah ve malzemeye de el konulmuştu. Birkaç dakika içinde, düşmanın uyanmasına bile fırsat verilmeden karakol tamamen imha edilmişti.

Ala, içeride yapılacak bir şey olmadığını gördü. Birden dışarı fırladı. Karakolun önündeki bayrak direğine yöneldi. Bayrağı indirmeye çalışıyordu. Fakat ip bir türlü çözülüyordu. A. arkadaş yanına yaklaşıp, çakmakla ipi yakmaya başladı ve birlikte bayrağı indirdiler. Tam bu sırada geri çekilme parolasını duydular. “Serkeftin ya meye” sesiyle herkes karakoldan çıkıp koşarak ayrılıyordu. Mevzilerine ulaştıklarında, karakolun arkasında patlayan birkaç mayın sesini duydular. Komutan Z. durumu öğrenmek için hemen telsizle konuşmaya başladı ve telsizden, “Heval, geri çekilme yaparken üç arkadaş yaralandı” diyen H.'nin sesini duydu. R. arkadaşın grubunda da Rugeş arkadaşın yaralanmış olduğunu öğrenmişlerdi.

Yaklaşık iki saatlik bir yürüyüş ardından toplanma noktalarına ulaşmışlardı. Burada, boş karakola ve asker kulübesine saldırı gruplarını, kendilerini bekler buldular. Birbirlerini görür görmez kutlamaya, sarılıp tokalaşmaya başlamışlardı. Herkeste bir coşku vardı. Bütün gruplar görevlerinden başarıyla dönmüşlerdi. Sultantopu karakolu ve asker kulübesi de imha edilmişti. Burada da iki asker esir alınmıştı. Boşaltılmış karakol ise düşmanın bir daha yerleşmeyeceği şekilde yerle bir edilmişti. Bu arada telsizden yolları kesen grubun bir panzeri pusuya düşürdüğü, bir subayın ve üç askerin öldüğü haberini almış-

lardı. Yaralı arkadaşlar olmasına rağmen, başarılı bir eylem olmuştu.

Diğer gruplar da gelmeye başlamışlardı. Bir grupta bir, diğer gruplarda ise üç yaralı arkadaş vardı. Bunlar Hogır, Reşat, Rugeş ve Melsa arkadaşlardı. Yarası en hafif olan Rugeş'ti. Saldırı grubunda yer almış, karakola doğru koşarken omuzundan yaralanmıştı. Diğer üç arkadaş ise mayından yaralanmış, her üçünün de bacakları kopacak hale gelmişti. Öyle ki, ayakları ince et parçalarıyla asılı kalmış, adeta sallanıyorlardı. Yaralıları gördükten sonra üzüntü ve “Yola nasıl dayanacaklar” kaygısı başlamıştı herkeste. Burada yaralıların yaralarını temizlediler. Yanlarında ilaç yoktu. Çünkü doktor kendisine ilaç olmasın diye ilaçları getirmemişti. Bunu duyan herkes öfkeleniyor, kızıyordu. Z. arkadaş da doktoru çağır-mış, “Bu yaptığının hesabını vereceksin” demişti. Ama artık iş isten geçmişti. Yanlarında ilaç yoktu ve yaralıları en kısa sürede karargaha ulaştırmaktan başka çıkar yol görünmüyordu.

Saat gece yarısına geliyordu. Erkek arkadaşlar tüm ağır silah ve malzemeleri, bayanlar da yaralıları alarak yola çıktılar. Yol sürekli yokuş yukarıydı. Yaklaşık onbeş bayan, yanlarında dört yaralı arkadaş ve Sultan-topu karakolundan esir alınmış iki asker... Yaralıları yüzleri yukarı gelecek biçimde iki kişi bacaklarından, iki kişi omuzlarından tutarak taşıyorlardı. Yol dikenler, küçük taşlar, sivri kayalarla kaplıydı. Bazen taşları göremiyor, takılıp yere düşüyorlardı.

Ala, üç arkadaşla birlikte Rugeş'i taşıyordu. Rugeş arkadaş sürekli kan kaybediyordu. Yüzü solmuş, gözleri çukura kaçmıştı. Fakat yine de şakalar yapmaktan geri kalmıyor, arkadaşlara moral vermeye çalışıyordu:

“Hevalno, askerler nasıl bağıriyorlardı, duydunuz mu? Korkudan ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Tavşan yürekli mehmetçik” diyor, kahkahalar atıyordu. Hala eylem anını yaşıyor-muşçasına durmadan konuşuyordu. Diğerleri de onunla birlikte gülmeye çalışıyor, şaka yapıyorlardı.

“Arkadaşlar, gerçekten utanıyorum, şu hale bakın, beni taşıyorsunuz” dedi, Rugeş.

“Heval Rugeş, feodal gururun mu sarsılıyor? Bak üstelik de tam dört bayan seni taşıyoruz” dedi A.

“Neyse arkadaşlar, bunu telafi ederiz. Heval Rugeş iyileşsin. Bir başka eylemde de biz yaralanırsak o da bizi böyle taşıyacak” dedi Ala.

“Yok heval yaralanmanıza gerek yok. Hepinizi sırayla karargah meydanında birer tur taşıyım” dedi Rugeş.

Hepsi yorgunluklarına, üzüntülerine rağmen gülmeye çalışıyorlardı. Yanlarındaki askerler konuşmaları dinliyor, ses çıkarmadan yürüyorlardı. İsminin İskan olduğunu söyleyen asker, Ala'ya yaklaşıp:

“Size yardım etmek istiyoruz. Bırakın biz de taşıyalım” dedi.

Ala, sesini hiç çıkarmadan yürümeye devam ediyordu.

Yanlarından erkek arkadaşlar geçiyor, omuzlarına aldıkları malzemenin ağırlığı altında iki büküm yürüyorlardı.

Ala birine yaklaşıp: “Heval ver biraz da ben taşıyayım” dedi.

Malzemeleri sırtına alıp yürümeye başladı. Gökyüzünde yıldızlar parlıyordu. Ayaklarının altındaki çalılar, taşları göremiyor, tökezleyip düşüyordu. Dizlerindeki ağırları da artırıyordu gittikçe. Terden ve yaralı arkadaşların kanından ıslanmış şalvarı bacaklarına yapışıyor, yürümesini daha da zorlaştırıyordu. İleride yaralı arkadaşlardan birini taşıyanları gördü.

Hızlanarak yaklaştı. Yaralı Hogır arkadaştaşı. Arkadaşlardan birine malzemeleri verip Hogır'ın bir bacağından omuzlayarak taşımaya başladı. Hogır başını kaldırıp Ala'yı tanıyınca:

“Heval Ala saatim sende, değil mi” diye sordu.

“Saatin bende heval, merak etme, el koymayacağım. İyileştiğinde sana geri vereceğim” diyerek Hogır'ın yüzüne bakıp gülümsedi.

Hogır'ın bacaklarından biri tam diz altından parçalanmıştı. Öyle ki Ala dizden yukarısını omuzunda, her an kopacakmış gibi görünen, sallanan kısmını ise elinde taşıyordu. Yarasından sürekli kan akıyordu. Yere, kollarına akan kanın keskin kokusundan başı dönüyordu. Hele taşlara takılıp tökezlediklerinde veya düşüklerinde kan oluk oluk akıyordu. Böyle anlarda yaralıyı taşıyanlar, dikkatsizliklerinden kendilerine öfkeleniyor, akan kanlara bakmak bile istemiyorlardı.

Hogır'ın yüzüne baktı Ala. Çok acı çektiği belliydi. Fakat yanındakilerin

rını, oralarda olmanın güzelliğini düşünüyordu bu defa. Fakat ne düşünürse düşünsün, “benim burada ne işim var?” sorusu yine dilinin ucuna kadar geliyor, dönüp dolaşıyordu kafasında... Sonra Ala'ya ve diğerine bakıyordu. Kan ter içinde nefes nefese yürüyüşleriyle içi burkuluyordu: “Bunlar benim insanlarım, benim arkadaşlarım” düşüncesi saplanıyordu ansızın bilincine. Utanmaya başlıyor, başını önüne eğiyor; “Benim insanlarım ama karşılarına düşman olarak çıktım. Ne işim var burada” diyordu.

Ala'ya yaklaşıp: “Heval size yardım edeyim” dedi yine.

Ala “Heval” sözü üzerine başını kaldırdı. Askere bakıp gülümseyerek: “Peki” dedi.

Bir süre hiç yük taşımadan yürüdü Ala. Dizlerinden omuzlarına kadar yükselen acı, yüreğini yakarcasına acı veriyordu. Fakat yaralı arkadaşları düşündükçe, kendi ağrılarını düşünmek, hissetmek bile utandırıyor-

du onu. Arkasından gelenleri bekleyip:

“Heval siz biraz dinlenin, ben taşıyayım” dedi.

Rugeş arkadaş taşıyanlardan biri yerini Ala'ya verdi. Ala, Rugeş'in yüzüne baktı. Yüzü iyice çökmüştü. Yeni aydınlanan gökyüzünde, kan çekilmiş yüzü daha iyi görünüyordu.

Artık arkadaşlarına şakalar yapıp gülemiyordu. Gözlerini kapatmış, uyur gibi yatıyordu. Neredeyse yedi saatten beri yoldaydılar. Yaralıları o kadar çok kan kaybetmişlerdi ki, şu an yaşıyor olmaları bile mucizeydi. Yol ilerledikçe, karşılarına çıkan kayalar da büyüyordu. Yaralı taşıyanların üstleri başları kan içindeydi. Tüm elbiseleri kanla ıslanmış, keskin kan kokusu sıcaktan ve güneşten daha da artmıştı. Ala karşılarında hiç bitmeyecekmiş gibi yükselen dik yokuşa bakıyordu. Tam bu sırada Rugeş'in fısıltıyla bazı şeyler söylediğini duydu. Rugeş'i yere yatırdılar.

“Biji PKK, Biji Serok APO” sloganlarını mırıldanıyordu büyük bir çabayla. Ardından zafer işareti yaptığı parmakları bükülüp eli yere düştü. Rugeş şehit düşmüştü. Öndeki arkadaşlara haber verdiler. Haberi duyan herkes şaşkınlık ve üzüntü içindeydi. Yarası en hafif olan Rugeş'ti. Bu yüzden herkes onun iyileşebileceğine, yola dayanabileceğine inanmıştı.

Diğer yaralıların çok daha ağır durumda olduklarını düşündükçe herkeste bir kaygı ve umutsuzluk başlamıştı. Önde yürüyen komutan Z. yanlarına gelip, şehidi taşımaya devam edeceklerini, yarım saat sonra varacakları zomda bekleyeceklerini söyle-

miş, hızla yukarıya çıkmaya başlamıştı. Rugeş'i tekrar taşımaya başladılar. Hiç kimse ölümü ona yakıştıramıyordu. 15 yaşındaydı. Neredeyse, “gerilla olarak dağlarda büyüdü” denilebilirdi, onun için. Öylesine hareketli, canlıydı ki, tüm gruplar tanırdı onu.

Hiç ses çıkarmadan yürüyorlardı. Herkes duygularını belli etmeden, soğukkanlı olmaya çalışıyordu. Kızgın güneşin altında terden sıırsıklam olmuşlardı. Susuzluktan ağızları kurumuş, kanlı giysileri üzerlerine yapışmıştı.

Yarım saat sonra, on kadar evin bulunduğu zoma vardılar. Ta uzaktan onları gören köylüler evlerinden çıkıyor, durumu soruyorlardı. Yaralı arkadaşların halini gördüklerinde üzüntüden yüzleri kararıyordu. Kadınlar hemen bidonlarla su getirmeye, gerillalara su dağıtmaya başlamışlardı. Suyu içtikçe canları daha çok istiyor, suya doymak bilmiyorlardı. Sonunda, köylülerden aldıkları atlara yaralı arkadaşları ve malzemeleri bindirdikten

yaptıkları yükseltinin üzerine koymuşlardı. Şehidin her iki yanında iki gerilla nöbet tutuyordu. Komutan Z. karşılarına geçip:

“Arkadaşlar Şehit Rugeş ve tüm devrim şehitleri için bir dakikalık saygı duruşu...” dedi.

“Ronahiya şehida, reberiye tekoşına meye!” şiarı ardından komutan Z. konuşmaya başladı:

“Rugeş arkadaş, eylemimizde ön saflarda, saldırı grubunda yer alıyordu. Şehitliği de cesaretli, onurlu bir şehitlik oldu. Arkadaş, onbir yaşındayken, Siirt'ten bir köylü ailesinin çocuğu olarak saflarımıza katılmıştı. Dört yıldır mücadele içinde her zorluğa göğüs germede, fedakarlıkta yoldaşlarına örnek oldu. Yaşının küçüklüğüne rağmen atıldığı davanın ağırlığını anlamıştı. Olgun ve sabırlı bir gerilla olarak bütün gücüyle kendini görevlerine veriyordu. Şehitleri ve mücadele içindeki anlamının ne kadar yüce ve erişilmez olduğunu biliyoruz. Rugeş arkadaşın şahsında bu bir kez daha ispatlanmıştır. Tüm değerlerin gerçek sahipleri ve ölümsüz komutanlarımız olan şehitlere layık olmanın tek yolu, devrim bayrağını yükseltmektir. Şehit Rugeş'in anısı mücadelemizde yaşayacaktır” deyip karşılarındaki arkadaşların yüzüne baktı. Herkes gibi onun da yüzünden üzüntü okunuyordu. Bunu belli etme çabasıyla geriye dönüp:

“Heval, artık başlayalım” dedi.

Sloganlar ve zılgıtlar eşliğinde şehidi gömdüler. Mezardan ayrıldıklarında Ala dönüp dönüp arkasına bakıyordu. Sanki Rugeş kalkıp arkalarından gelecekti. Bir yandan da artık onun şahadete erdiğini, bir daha ne konuşabileceğini, ne gülebileceğini, ne de onu görebileceklerini düşündükçe gözlerini yakan bir acı boğazına kadar geliyor, göğsünü sıkıyordu.

Burada biraz konaklayacaklardı. Diğer üç yaralının bacakları, parçalanmış yerlerinden kesiliyordu. Doktor, hiç kemik parçası kalmamış, bu ince etleri makasla kesiyordu. Ala, daha önce sağlık konusunda eğitim almıştı. Bu nedenle doktora yardımcı oluyordu. Doktorun kendisini yormamak için ilaçları getirmediğini herkes gibi o da biliyor, buna çok öfkeleniyordu. Doktor da bunu anlamış gibi, onunla konuşmamaya, bakmamaya çalışıyordu.

Daha önce karargahtayken de aralarında sert bir tartışma geçmişti. Ala, o gün doktorun yanındaydı. Dizlerindeki rahatsızlığı anlatıyordu. Tam bu sırada içeriye bir arkadaş girmiş, göz rahatsızlığını anlatmaya başlamıştı ki, doktor, sert bir şekilde köylülere verip veristirmiş, “Madem hastasınız, ne diye geliyorsunuz” demişti. Ala bu yaklaşım karşısında şaşkına dönmüş, “Sen bu aydın kafasıyla burada ne arıyorsun” diye bağırmıştı. Karşısındakinin halkı küçümseyici, tepeden bakan yaklaşımı onu bir anda deliye döndürmüştü. Böyle bir insan nasıl saflarda kalabilirdi? Bunu aklı almıyordu. İşte şimdi yaptığı da farklı değildi. Kendini yormamak, biraz daha fazla terlememek için ilaçlarını getirmemişti. Ala, bunu düşündükçe, tekrar doktorla tartışmamak için kendisini zor tutuyordu. Sonunda yaralı arkadaşların pansumanı bitmiş, Ala da oradan ayrılmıştı.

Bir süre sonra karargahtan gelen talimat üzerine yola koyuldular. Gidecekleri nokta, daha önce karargahın kurulup da sonradan değiştirildiği bir noktaydı. Buraya varmak için karşılarında bekleyen dik tepeli tırmanmaları gerekiyordu. Dinlenmiş oldukları ve malzemeler ile yaralıları atlar taşıdığı için rahat çıkabiliyorlardı yokuşu.

Ala, birkaç arkadaş ve yanlarındaki esir askerlerle birlikte yürüyordu. Yol ilerledikçe arkalarda kalıyor, dizlerindeki ağırlar daha da dayanılmaz

hale geliyordu. Ayakları, dizleri şişmiş, morarmıştı. Yanındaki arkadaşları durumu farkettiklerinden silahını almak, yardım etmek istiyorlardı. Ala izin vermiyordu. Özellikle de yanlarında yürüyen askerlerden dolayı, zorlandığını belli etmemeye çalışıyordu.

Birkaç saat sonra tepenin doruğuna ulaşabilmişlerdi. Hava çok soğuktu. Gökyüzünde iç karartıcı bir hava vardı. Bulutlar yağmur yağacağını gösteriyordu. Mangalar halinde dağı-

“Yaklaşık iki aydır Ağrı Dağı'nın eteklerindeki köylerdeydiler. Grupları onaltı kişiden oluşuyordu. Yirmiye yakın köy ve mezrada faaliyet yürütüyor, köylerde komiteler kuruyor, kaçakçılardan vergi topluyor, ajan ve işbirlikçi unsurları tespit edip tutukluyor ve karargaha yeni savaşçılar gönderiyorlardı. ”

lıp taş toplamaya başladılar. Açıkta yatmamak için barınaklar yapacaklardı. Kayalarla, taşlarla ve çalılarla yaptıkları barınak duvarlarının üzerini kalın naylonlarla örtüp altına girdiler.

Ala, mangada oturmuş, Z. ve Ş. arkadaşlarla sohbet ediyordu. Tümü o kadar yorgundu ki, uyumaya başlamış veya dinlenmek için uzanmışlardı. Rüzgar şiddetli esiyor, üstlerindeki naylonu uçuruyordu. Ala, ikide bir kalkıp dışarı çıkıyor, naylonu düzeltiyordu. Biraz sonra mangalarına H. arkadaş geldi. Yüzünde kötü bir haber verecek olmanın huzursuzluğu okunuyordu. Diğerleri de bunu anlamıştı.

“Heval, ne oldu? Birşey mi söyleyeceksin” dediler.

H. zor duyulur bir sesle:

“Arkadaşlar, Hogır arkadaş şehit düştü” dedi.

Ala, gerisini dinlemeden fırlamıştı. Yaralıların çadırına doğru koşuyordu. İçeri girdiğinde Hogır'ın başında komutan arkadaşlar bekliyordu. Hogır yoldaş hiçbir şeyi yokmuşçasına huzurlu bir yüzle, uyuyor gibiydi. Ala, komutan arkadaşların yüzüne baktı. Hiçbirisi tek söz söylemiyordu.

Üzüntülerini belli etmemeye çalışıyorlardı. Sonunda Z. arkadaş, zor çıkan bir sesle, “Arkadaşı gömelim” dedi. Tüm grup o kadar bitkin bir durumdaydı ki, herkesi toplayıp tören yapmayı uygun görmemişlerdi.

Uçuşan naylonların ve taşların arasından buz gibi soğuk bir rüzgar sızıyordu. Ala, uzandığı yerde bir o yana, bir bu yana dönüyordu. Ağrı bölgesinin sert rüzgarı içine işliyor, tüm yorgunluğuna rağmen uyuyamıyordu. Gözlerini kapattığı anda, eylem başlangıcından o ana kadar tüm yaşadıkları gözlerinin önüne geliyor, Hogır arkadaşın saati vuruşunu, yaralı haliyle nasıl şaka yapmaya çalıştığını hatırlıyordu. Onbeş yaşında ülkesinin koynunda yatan Rugeşi ve daha biraz önce şehit düşen Hogır'ı düşünüp, bileğindeki saati sıkı sıkı tutu-

yordu. “Kürdistan toprakları kanla yikanana kadar...” sözlerini tekrarlıyordu içinden.

Gün doğarken kalkıp içtima için sıraya dizildiler. Komutan R. geldi. “Raweste, amade be” komutları ardından “Bı can, bı xwin, em bı terene ey Serok” şiarını haykırdılar. Komutan R. bir an suskun kalmıştı. Bulundukları alandan aşağılarda kalan dağlara, ovalara bakıyordu.

Sanki oralarda bir şeyler arıyordu. Sonunda başını arkadaşlarına çevirip:

“Arkadaşlar dün gece Hogır arkadaşın şehit düştüğünü sanırım hepimiz öğrenmişsinizdir. Arkadaşlar, eylemde yaralanan Reşat arkadaş da dün gece Hogır arkadaştan sonra şehit düştü” dedi.

İçtima bitmişti.

Herkeste bir suskunluk vardı. Yüzelli insandan çıt çıkmıyordu. Tam bu sırada uzaktan gürültüler gelmeye başlamıştı. Yanlarında nöbetçilerle birlikte köylüler geliyordu. Ağrı Dağı'nın eteklerindeki köylerden geliyorlardı. Eylem haberini alır almaz yollara düşmüşlerdi. Arkadaşların yanına gelir gelmez, büyük bir coşkuyla sarılıp öpmeye, “Erişa we piroz bê” sesleriyle ortalığı çınlatmaya başlamışlardı. Kadınli-erkekli, genç-yaşlı gelmişlerdi. Zılgıtlar çekiyor, sloganlar atıyor, bir yandan da durmadan eylem hakkında sorular soruyorlardı.

Komutan R., “Arkadaşlar hep birlikte bir halay çekelim” der demez, farklı farklı gruplar halinde gerillalar ve köylüler birlikte halay çekmeye başladılar. Kadınlar, sarı-kırmızı-yeşil mendilleriyle halayın başını çekiyor, türkülerıyla dağları çınlatıyorlardı. Herkeste görülmemiş bir coşku vardı. Doğrusu eylem sonrasında sevincini halkla birlikte yaşamının tadı başkaydı. Heybetli Ağrı Dağı böylesi bir coşkuya belki de ilk defa tanık oluyordu. Bu arada yeni köylü grupları geliyor, sırayla arkadaşlarla tokalaşıp onlar da halaya katılıyorlardı. Bazı gerillalar da karakol baskınında ele geçirilmiş silah ve malzemeleri halka göstermek amacıyla alanın bir tarafında düzgün bir şekilde diziıyorlardı. Onbeş-yirmi metre uzunlukta bir alanda dizilmiş silahları gören köylüler zılgıt çekmeye başlamışlardı.

Bir süre sonra gruplar halinde toplanarak erkek gerillalar erkeklerle, bayan gerillalar da bayanlarla konuşmaya başladılar. Köylüler sevinçlerinden hiçbir şey dinlemiyor, eylemi nasıl haber aldıklarını, köylerinde nasıl halaylar çektiklerini anlatıp duruyorlardı. Gerillalar da onların bu taşkın sevincini bozmak istemiyor, sadece onları dinliyorlardı.

Komutan R. yanındaki gerillalarla birlikte oturmuş, köylüleri dinliyordu. Terden sırlıslıkam olmuş yüzü, kocaman açılmış gözleriyle konuşan köylülerden biri:

“Heval, karargahtan gelen arkadaşlar haber verir vermez, tüm köylüler topladım. 'Hevaller Sultantopu karakolunu basmışlar, şu kadar asker öldürmüşler, hemen yanlarına gidelim' dedim. Hepsini topladım getirdim. Baktım Xece köyü kadınlarıyla arkamızdan geliyor. 'Yok biz de geleceğiz. Onlar tek sizin hevalleriniz değil, bizim de hevallerimiz. Biz de geliyoruz' diyor. Valla, öyle sevinçliydim ki tamam dedim.”

Durmadan konuşan köylünün yanında oturan bir gerilla:

“Heval, böylece gerillanın gücünü de görmüş oldunuz” der demez, köylülerden çok yaşlı, bembeyaz sakallı olanı:

“Tamam heval, tamam. Biliyoruz, güçlüsünüz. Çok şükür hepimiz güçlüyüz. Artık bize anlatmayın bunları” ve eliyle sıraya dizilmiş silahları göstererek, “Aha biz gözümüzle görüyo-

ruz” dedi.

Biraz önce konuşan gerilla utanarak başını önüne eğmiş, ama içten içe de seviniyordu. Halk artık kendisine propaganda bile yapılmasını istemiyor, bunu aştıklarını ima ediyordu.

Komutan R., “İşte Serhat halkının çabuk parlayan saf duygularına bir örnek daha. Bu insanları kazanmak için o kadar emek verdik, şimdi bir tek eylemle ne kadar coştular. Sanki bize o kadar zorluk çektiren onlar değilmiş gibi” diye geçiriyordu içinden. Sonunda köylülere dönüp:

“Dün akşam Serok eylemimiz için hepimizi kutladı. Ve 'Serhat halkına güveniyoruz; hem bu eyleme, hem başkalarına layık olacaktır' dedi. Tabii biz de size olan güvenimizi söyledik” dedi.

Köylüler Başkan'ın kendileri için söylediği sözleri duyunca, daha coşarak mücadele için her şeyi yapacaklarını, şehitlerine layık olacaklarını söylüyorlardı.

Bayan mangasında da durum farklı değildi. Yalnız hepsi bir ağızdan konuşuyor, susmak bilmiyorlardı. Gerillaları kucaklıyor, diğer köylerden gelen kadınlara kendilerinin gerillaya daha yakın olduğunu göstermeye çalışıyorlardı. Hatta kendi aralarında gerillanın en çok hangi köye gittiğine dair tartışmaya başlamışlardı. Sonunda komutan D.:

“Biz bütün köylere iniyoruz. Bizim için hepiniz birsiniz” dediğinde susmuşlardı.

“Heval, ben en büyük kızımı yarın yanınıza göndereceğim. Sizden iyi mi, size kurban olsun. O da sizin gibi bir heval olsun” dedi, köylü kadınlarından biri.

Komutan:

“Heval bugün diyorsun ama yarın vazgeçmek yok ha, ona göre” deyince, kadınlar kahkahalarla gülmeye başlamıştı. Kadın ise ısrarla:

“Yok heval, yok. En sevdiğim kızdıdır. Ama onu size bağlıyorum. İşte burada söylüyorum” diyordu.

A. arkadaş kadına dönüp:

“Ama bize değil, ülkesine bağlıyorsun. Kızın bizim için değil, ülkesi için, sizin için savaşacak” dedi.

Artık köylülerin ayrılma zamanı gelmişti. Kadınlar istemeye istemeye de olsa ayağa kalkıp gerillaları kucaklamaya, öpmeye başlamışlardı. Dualar okuyor, cesaretlendirici sözlerle tekrar tekrar sarılıyorlardı.

Ala mangasına geldiğinde, komutan D. arkadaş yanına gelip oturdu:

“Heval, yarın birkaç arkadaşla birlikte, esir askerleri karargaha götürceksin. Yalnız orada bir süre kalman gerekiyor” dedi.

Ala, itiraz etmek için ağzını açmıştı ki, D. arkadaş başlamasına fırsat vermeden, “Tamam heval, kalmak istediğini biliyorum, fakat dizlerindeki rahatsızlık yürümeni engelliyor. Biz de senin kalmanı istiyoruz. Fakat burada kalırsan durumun çok daha kötü olabilir. Buna da izin veremeyiz” dedi.

Ala, yine de itiraz ediyor, ikna etmek için çaba harcıyordu. Artık neredeyse ağılayacaktı. Ne yaparsa yap-sın gitmesi kesindi. Sonunda:

“Bak heval, sana söz veriyorum tedavini olduktan sonra yine geleceksin. Fakat öncelikle iyileşmen gerek. Biz senin rahat yürümeni, sağlıklı olmanı istiyoruz. Sağlıklı bir hale geldiğinde, çok daha iyi savaşacaksın” diyerek son sözlerini söylemişti D. arkadaş.

Aynı gece esir askerler de kendileri için hazırlanmış olan çadırdaydılar. Yan yana uzanmışlardı. Uyuyor gibi davanıyorlardı fakat her ikisi de uyanıktı. İskan, diğer askerlere sırtını dönmüş, her iki koluyla yüzünü kapatmış, hareketsiz yatıyordu. Ne kadar uyumaya çalışıyorsa da gözüne uyku girmiyordu. Yakılan ateşlerin

üzzerlerine vurduğu kızılılıkla parlayan onlarca silah geliyordu gözlerinin önüne. Bunlar karakolda ele geçirilen silahlardı. Eylemin başarısını kanıt-larına ortada duran silahlar, tüm halkın gözlerini kamaştırmış, daha da coşturmuştu. Köylülerin gerillalara sarılıp, “Kim demiş, Tırko'nun topu tüfeği var, bizim yok” deyişlerini hatırladıkça yüreği yanıyordu. Fakir, ellerinden her şeyleri alınmış bu insanların en büyük umudu, sevinciydi bu. Gördüğü köylüler kendi anne-babasının farklı değildi. Onlar da yıllarca çalışıp durmuş, yaşamın tüm yüküyle daha otuzuna varmadan çökmüş insanlardı. Derin bir pişmanlık ve çaresizlik içinde kıvranıyor ve kendine, ailesine, düşmana küfürler savuruyordu içinden. Gözyaşlarıyla ıslanan kollarını yüzüne iyice bastırıp ağladığını yanındakine duyurmamaya çalışıyordu. Fakat yanındaki de yerinde dönüp duruyor, İskan'ın durumunun farkında olduğu halde seslenmek istemiyordu. Sonunda dayanamayıp:

“İskan ne oldu yahu?” dedi.

“Yok bir şey” dedi İskan, başını hiç kaldırmadan.

“Yahu baksana, bize bir şey yaparlar mı?” dedi ötekiler.

“Ne yapacaklar bize? Zaten bize ne yapsalar haklılar. Ne işimiz var bizim burada” dedi İskan.

Yanındaki hiçbir şey söylemeden tekrar uzanmış, kollarını başının altı-

“Dövmek artık yaşamın tüm çaresizliğine karşı bir öçtü. Çökmüş omuzları, daha otuzuna varmadığı halde elli yaşında gibi gösteren kırış kırış esmer yüzündeki kırçıl bıyıkları, kocaman nasırlaşmış elleri, yaşamın tüm yükünün yüzündeki, vücudundaki izleriydi.”

na koyup gözlerini kapatmıştı.

Yaklaşık iki saatten beri yoldaydılar. Noktadan erken ayrılıp yanlarında esir askerlerle birlikte karargaha gidiyorlardı. Yolları yine yukarı doğruydı. Ağrı'nın doruklarına doğru, K. tepesini tırmanıyorlardı. Buranın en büyük özelliği, Ağrı'nın belki de en büyük kayalarının bu tepede olmasıydı. Kayaların önünde durup başlarını yukarı kaldırdıklarında, sanki üstlerine çökecekmiş gibi bir duyguyla irkiliyorlardı.

Ala yine en geride yürüyordu. Hemen önünde yürüyen askerlerin dönüp dönüp kendisine baktıklarını, yüzlerinin kaygılı olduğunu, onu beklemek için yürüyüşü ağırdan aldıklarını görüyordu. Ala'nın yanlarına yaklaşmasını bekleyip, “Sana yardım edelim?” dediler.

Ala beraber yürüyebileceklerini, fakat yardıma ihtiyacı olmadığını söyleyince, İskan adlı asker, damdan düşercesine:

“Sen rahatsızsın, neden buraya geldin, ailen yok mu?” diye sordu.

Ala:

“Ailem var, fakat bu benim savaşmama engel değil. Siz aileniz olmadığınız için mi TC askerliği yapmaya geldiniz?” deyince, her ikisi de utanarak başlarını önlerine eğdiler. Fakat Ala da söylediği sözden dolayı pişman olmuştu. Bu insanlar iyi niyetli fakat bilinçsiz insanlardı. İğneleyici, öfkeli konuşmanın bir anlamı yoktu. Sakin olmaya çalışarak:

“Bizim amacımız sizi hor görmek veya zarar vermek değil. İnsanlarımızın durumunu biliyoruz. Düşman öyle bir hale getiriyor ki, kendi insanına karşı kullanıyor. Biz bu nedenle sizi suçlamıyoruz. Tabii gerçekleri öğrendikten sonra da insan, doğru bir tutum içine girebilmelidir. Ya o tarafta, ya bu tarafta...” dedi.

Ala'nın rahat bir ifadeyle söylediği “Ya o tarafta, ya bu tarafta” sözleri askerlerin kulaklarında çınlıyordu. Karakola saldırı olduğu anda kendilerini yere atmış, “Bize bir şey yapmayın, biz hevalız” diye bağırmışlardı. Buraya geldikleri günden beri, heybetli Ağrı Dağı'nda gizlenen, do-laşan, köylere inen, birdenbire saldırıp birdenbire ortadan kaybolan ve adına “Heval” denilen bu insanların kendileri gibi Kürt olduklarını, Kürdistan için savaştıklarını biliyor ve bu düşünce içten içe bir huzursuzlukla dalıp gitmelerine neden oluyordu. Zaten Kürt oldukları için tüm subayların ve diğer askerlerin gözleri üzerindeydi. Bu suskun dışlanmışlık, üstlerindeki güvensiz ve “siz de onlardanınız” diyen bakışlar, bu huzursuzluk ve çelişkilerini daha da artırıyordu. Ama şimdi eylem anında kendilerini yere atıp “Biz hevalız” diye bağıırken, ne kadar yanıldıklarını anlıyorlardı. “Heval” olmak kolay değildi. Kendi durumlarını düşündükçe çok daha kötü bir halde olduklarını anlıyorlardı.

“Ne olursa olsun sizin hiç olmazsa bir inancınız var. Her şeyi bırakmış kendinizi bu işe vermişsiniz. Ya biz? Bizim nerede olduğumuz, ne olduğumuz belli değil” dedi diğer asker.

“Dün gelen köylüler mesela. Belki aileniz bile o kadar sizi sevmemiştir. Hepsi size müthiş bir sevgi gösteri-

yordu” dedi İskan.

“Tabii, halkımız ilk defa kendisine sahip çıkıldığını, değer verildiğini görüyor. Sevgisi de, güveni de doğaldır. Ama bu güveni kazanmak için verilen mücadeleye de tanıksınız. En azından bu eylemde üç şehit verdik, birçok zorluk yaşadık. Bu bedeller ödenmeden halkın sevgisi de kazanılamazdı” dedi Ala.

Askerler tepenin başına çıkıncaya kadar sorular sorup Ala'yı dinlediler.

Tepenin doruğunda masmavi, berak sularıyla Küp gölü vardı. Onlardan önce gelen arkadaşlar yüzlerini yıkamış, gölün kenarına oturmuşlardı. Küp gölünün bir başka anlamı vardı gerilla için.

Ağrı'nın en güzel yeriye onlara göre. Buradan her geçtiklerinde mutlaka biraz bekler, güzelliğini seyrederlerdi.

Ala da göle varır varmaz, ellerini dupduru suya daldırıp yüzünü yıkadı. Gidip arkadaşlarının yanına oturdu. Hepsinin gözü aşağılarda uzanan dümdüz ovanın üzerinden doğan günün ilk ışıklarındaydı. Her tarafı bir kızılık kaplamıştı. Güneşin ilk ışıklarının göle vurduğu yerlerde göz kamaştıran bir parıltı oynaşıyordu suyun üstünde. Güneşin doğuşuyla birlikte Ağrı'ya hayat gelmiş, uzaktaki zomların çocuk ve hayvan sesleriyle kuş sesleri birbirine karışmıştı. Ala, uzaklara bakıyordu. İleride dümdüz uzanan yeşillik, daha ötedeki tepeler, sol taraftaki küçük Ağrı'nın etekleri... Askerlerden biri yanına yaklaşmıştı:

“Herhalde buraları çok seviyORSUnuz” dedi.

“Sevmezsek, bu kadar zorluğa dayanabilir miyiz?” diyen Ala, karşısında bütün güzelliğiyle uzanan ovaları, dağları izlemeye devam etti...

Militanlaştıkça özgürleşen bir Kürt kıızıydı

Adı, soyadı: **Keziban KIZILTOPRAK**
Kod adı: **Dozdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, 1969**
Mücadeleye katılış tarihi: **Nisan 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **6 Aralık 1992, Pülümür-Şıxan köyü**

Dozdar yoldaş, 1969 yılında Diyarbakır'da esnaflıkla geçimini sağlayan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Ailenin en büyük çocuğudur. Ailesi, Diyarbakır'da yaşamasına rağmen, düşmanın Kürdistan şehirlerinde yürüttüğü özel savaş politikasından dolayı oldukça asimileye uğrar. Hatta Kürtlüğe karşı tepki duyan ve kemalizmin yoğun etkilerini yaşayanlar konumuna düşer. Bu durum çocuklarının bir Türk gibi büyütülmesine, Kürt dilinden ve yaşamından uzak kalmasına yol açar.

Böyle bir ortamda kişiliği şekillenen Dozdar yoldaş, ilk, orta ve lise öğrenimini Diyarbakır'da tamamladı. 1990 yılında Marmara Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu'nu kazanır. Kaydını buraya yapar yapmaz yurtsever gençlikle tanışır, diyalogunu geliştirir. Bu tanışmayı Dozdar yoldaş şöyle anlatmaktadır: "Her ne kadar asimile olmuşsam da, Kürdistan insanlarını kendime daha sıcak bulduğumdan dolayı arkadaşlarla çabuk ilişki kurdum." Dozdar yoldaş her ne kadar Kürtlükten uzak düşmüşse de içinde var olan ve ilk başta anlam veremediği ama gün geçtikçe kendi gerçekliğinin temelini oluşturan duyguları çözerek YCK ile ilişkiye geçer. Bu ilişki ardından kendi kendisini yoğun olarak sorgulamaya başlar. Mücadelemizi tanıdıkça geçmiş aile ortamına ve yetiştirildiği koşullara öfkelenir, ve bu süreci yargılar. Artık kendisi için tek yaşam doğrultusu olarak savaşı, ulusal kurtuluş mücadelesini seçer.

Dozdar yoldaş, okul ortamında özellikle mücadele kaçkınlarına karşı duyduğu kin ve nefreti ile dikkati çeker. Bu kaçkınlar, Dozdar yoldaştan kaçarak uzak dururlar. Adeta onların korkulu rüyası olur. "Dünyanın neresinde olursa olsun her Kürt mücadeleye katılmalıdır. Hiç kimse mücadeleneden kaçmamalıdır. Kaçkanlara karşı duyduğum kin ve nefret çok büyüktür" diyen Dozdar yoldaş, böylece çevresinde kaçkınlığa yer vermez.

YCK içerisinde kaldığı süre içinde birçok eyleme aktif olarak katılır. Eylemlerdeki cesareti ve soğukkanlılığıyla birçok arkadaşta hayranlık uyandırır.

İstanbul'da kaldığı dönem içinde bir süre yurtsever kadınlar derneğinde faaliyet yürütür. "Kadın özgürlüğü için bizzat kadın savaşmalıdır" şiarını benimser. Parti Önderliği'nin kadına ilişkin gerçekleştirdiği çözümlerler üzerinde yoğunlaşan Dozdar yoldaş, mücadeleye daha çok bağlanır. Kadının önce kendisini çözmesi, anlaması ve Parti Önderliği'nin verdiği özgürlüğün formüllerini uygulaması gerektiğini, bunun da ancak ve ancak savaşarak mümkün olacağını anlar. Binlerce yıllık köleliğin çözülmesinin bir anda, bir-iki eylemle gerçekleşmeyeceğini, mücadelenin devamlılığı

"O gün sabahtan başlayan yoğun kar yağışı, müthiş bir fırtınaya dönüşmüştü. Adeta kayaları yerlerinden söküyordu. Bu yüzden yerimizi değiştirmek zorunda kalmıştık. Geçici kamptan çıkıp daha ilerilerde var olan mağaraya ulaşmayı hedefliyorduk. Kar ve fırtına yürüyüşü engelliyordu. Kara ve karda yürümeye alışık olmayan Dozdar yoldaşın zorlandığı her halinden belliydi. Ama tüm bu zorluklara aldırış etmiyordu. Direnişe geçmişti. Çabaların en soylusunu O'nun bu yürüyüşünde görmek mümkündü."

esas alması gerektiğini bilince çıkarır. Kadının hep çevresinde güçlü olanı arayan değil, güçlü olanı yaratan olmasının mücadelesini verir.

Dozdar yoldaş, faaliyet yürüttüğü kadın çalışmalarında Kürt kadının sorunlarını daha da yakından görür. O bu çalışmalarda en iyiyi yapmaya çalışırken, en temel isteği olan ülkeye, kaynağa dönmeyi hep sıcak tutar. Bu konuda partiye üst üste önerilerde bulunur. Bunun üzerine Nisan 1992 tarihinde cephe faaliyetlerine alınır.

Dozdar yoldaşın kitle çalışmalarındayken göze çarpan en önemli özelliği oldukça canlı olmasıdır. Sorunlar karşısında kararlı ve direnen bir yapıya sahiptir. Atak ve koparıcıdır. Halk içerisinde kaldıkça halkın yaşamını, yoksulluğunu, acısını, her şeyden önce de umudunu, özlemini daha iyi görür. Dozdar yoldaş şunları söyler: "Kürt halkının bu kadar kötü durumda olduğunu, bu kadar yoksul ve perişan bırakıldığını, halkın içine girinceye kadar gerçek anlamda bilmiyordum. Artık benim için yapılabilecek tek şey bu halk için halk ordumuz ARGK'ye katılmaktır. Kesinlikle Kürdistan'da savaşa direkt katılmalıyım. Düşmana karşı kinimi ancak böyle dile getirebilirim."

Dozdar yoldaş, bu kararlılığını ve canlılığını bütün kitleye yansıtmaktadır. Kitle içinde oldukça sevilen ve kısa sürede derin izler bırakan bir kişiliğe sahiptir. Cephe faaliyetlerindeki birçok genci ülkeye, savaşa uğurlar. "Onları her uğurlayışım, bana ne zaman sıra gelecek, diye kendi kendime soruyorum" diyen Dozdar yoldaş, ülkeyle bütünleşebilmek için yaptığı ısrarlı dayatmalar sonucunda Ekim 1992 tarihinde Kürdistan'a, gerillaya ulaşır.

O'nun en mutlu olduğu an bu andır. Binlerce yıllık öfkesine haykırarak, sömürgeciliğin halkımıza karşı yaptığı katliamların hesabını sormak, Kürt insanını özünden boşaltan düşmandan intikam almak için, kendisine tek hedef, ulaşılması gereken tek kutsal yer olan dağlara doğru harekete geçer.

Dozdar yoldaşın gerillaya ulaşma anı ve sonrasını bir silah arkadaşı şöyle anlatmaktadır:

"Dozdar yoldaş, 1992 sonbaharın-

da Dersim'in Pülümür sahasına, 4 arkadaşla birlikte gelmişti. Onları almak için bir grup arkadaşla yola çıktık. İki saatlik bir yürüyüşten sonra geldikleri X... köyünün yanına varıp iyice keşif yaptık. Köyde bulunan ilişkimizin evi-

ne yaklaşırken, dış pencereden biraz yükselerek içeride olanları kontrol ettik. Evet, beklediğimiz arkadaşlar gelmişti. Gelenler 4 erkek ve 1 bayan arkadaştı. Yeni arkadaşların gelmesi bizi oldukça sevindirmişti. Kapıyı çaldık. İçeriden kim olduğumuz soruldu. 'Biziz' cevabıyla kapı açıldı. Bir grup arkadaşla içeriye girdik. Bir arkadaşımız uzunca bir sakal bırakmıştı ve yaşlı görünüyordu. Evdekiler bizi tanıyorlardı. Herkes kalkıp merhabalaştı. Evin küçük çocukları her zamanki gibi tokalaşırken, elimize uzanıyorlar ve tabii biz de her zaman engelliyorduk. Bu sefer de engelledik. O sırada yeni gelen arkadaşlardan biri bahsettiğim o sakallı arkadaşın elini kapıldığı gibi öptü. O an herkes şaşırmıştı: Hem eli öpülen arkadaş, hem öpen arkadaş, hem de biz. Bu sessizliği ben bir kahkahayla bozdum. Peşinden bütün arkadaşlar bu kahkahaya katıldılar. Yeni gelen arkadaş biraz mahcup olmuştu. Arkadaşı fazla mahcup etmeden sohbet geçtik. Sohbet biraz ilerledikçe el öpen arkadaş, elini öptüğü kişinin bizim arkadaşımız olduğunun farkına varmıştı. Oysa kendisi sakallı arkadaş köyün yaşlısı sanıp, adettir diyerek bunu yapıyordu. İşte Dozdar arkadaşla tanışmamız böyle bir ortamda oldu.

Kısa bir hazırlıktan sonra yeni arkadaşlarla birlikte noktamıza doğru yola çıktık. Yeni gelen arkadaşların fazla yüklerini alarak ilerlemeye devam ettik. Işıklı yerden aniden çıkıp karanlığa dalmamız bizi biraz zorlarsa da, yeni gelen arkadaşların daha çok etkilendikleri her hallerinden belliydi. Daha fazla yürümemiştik ki, yeni ge-

len arkadaşlarda düşüp kalkmalar başlamıştı. Dozdar arkadaş da bunlardan biriydi. Yanına yaklaşıp elindeki çantayı almak istedim. Vermedi. Israr ettim. İnatlaştı. O an anlamıştım ki, asi bir kişiliğe sahiptir. Bunu kendisine söylediğimde 'Öyle olmak lazım' demişti. Noktaya ulaşınca dek Dozdar arkadaş düşse kalka yürüyordu. Bu asiliği O'nun kararlı, azimli olduğunun bir göstergesiydi. Noktaya geldiğimizde hepimiz yorulmuştuk. Noktadaki arkadaşlar hazırlık yapmışlardı. Ateşler yakılmış, çaylar demlenmişti. Yeni gelen arkadaşlara kısa bir 'hoşgeldiniz' dedikten ve hal hatır sorduktan sonra oturduk. Bir yandan bir şeyler atıştırıyor ve çay içiyor, diğer yandan da konuşuyorduk. Dozdar yoldaş meraklıydı. Geldiği ilk saatten itibaren her şeyi çarçabuk öğrenmek istiyordu. O sordukça biz anlatıyorduk. Sonunda dayanamadım 'acele etme yavaş yavaş öğrenirsin' dedim.

Dozdar yoldaş, şehit düşene dek bizim birliğimizdeydi. Yeni olmasına rağmen oldukça canlıydı, direngendi ve inatçıydı. O, bu inadını direnişe dönüştürüp son çatışma anında düşmana karşı çok güçlü bir direniş sergilemeyi bilmişti. Gerillaya katılalı kısa bir süre olmuştu. O sırada iklim koşulları gitgide ağırlaşmış, kar yağmaya başlamıştı. Artık kış kamplarına çekilme zamanı gelip dayanmıştı. O yıl yaşanan şanssızlıklar kış hazırlıklarını yapmamızı kösteklemişti. Biz bir grup arkadaş kış kamplarına çekilmemiş, bazı görevleri tamamlamaya çalışıyorduk. Kaldığımız yer geçici bir kamp yeri idi. Bizimle birlikte Dozdar arkadaş da vardı. O gün sabahtan başlayan yoğun kar yağışı, müthiş bir fırtınaya dönüşmüştü. Adeta kayaları yerlerinden söküyordu. Bu yüzden yerimizi değiştirmek zorunda kalmıştık. Geçici kamptan çıkıp daha ilerilerde var olan mağaraya ulaşmayı hedefliyorduk. Kar ve fırtına yürüyüşü engelliyordu. Kara ve karda yürümeye alışık olmayan Dozdar yoldaşın zorlandığı her halinden belliydi. Ama tüm bu zorluklara aldırış etmiyordu. Direnişe geçmişti. Çabaların en soylusunu O'nun bu yürüyüşünde gör-

mek mümkündü. Yeni ve alışık olmadığından dolayı arkadaşlar çantasını ve silahını almaya yeltendiyse de o vermedi. Huyunu bildiğimizden arkadaşlar vazgeçtiler. Kendi işini mutlaka kendisinin yapacağını biliyorduk.

O hiçbir zaman zayıflığı, güçsüzlüğü, boyun eğmeciliği kendisine yedirmiyordu. Gerçek militan ölçüleri simgeliyordu. Savaş ortamı içinde zayıflar ve güçlüler daha çabuk ve net ortaya çıkarlar. Dozdar arkadaşta görülen direnişçiliği, içten katılımı, düşüncedeki gelişkinliği O'nun partiye, ülkeye, önderliğe ve halka olan bağlılığını gösteriyordu. O'nun bu özellikleri insanda büyük bir saygı uyandırıyor. Nihayet hedefimize ulaşmıştık. Orada bir süre kalarak dinlendik. Yaşanan şanssızlıklar bir grup arkadaşın şahadetine yol açmıştı. Bu yüzden yer değiştirmek zorunda kalmış ve hepimizi yıpratıcı uzun bir manevrayla sabaha dek yürüyerek ancak noktamıza ulaşabilmiştik. O akşam sürekli yol yürüyüşü ve koşturma sonucunda birçok arkadaş oldukça yorulmuştu. Fakat yeni olmasına ve alışık olmadığı koşullarda yürümesine rağmen, O, yürüyüşte kendisini kanıtlamış, direnişi ve inadı bize destek olmuştu.

Dozdar arkadaşın şahsında partinin direnişçi, fedakar kişiliğini görmek mümkündür. Biz Dozdar arkadaşı böyle tanıdık. Yoldaşlarıyla erkenden kaynaşan, savaşa tutkuyla yaklaşan bir yapıya sahipti. Düşmana karşı kindardı. Tam ÖZGÜRLÜĞÜ HEDEFLEYEN BİR KÜRT KIZIYDI. Tavizsizdi, ilkeli yaşama bağlıydı. Hitabı yoldaşlara güç veriyordu. Yaşadığımız o zorlu koşullarda Dozdar arkadaşta ne bir yılgınlık, ne de bir sızlanma vardı. Hayır. Zaten bunları düşünmek bile gereksizdi.

O hafızalarımızda, güler yüzü, keskin bakışları, etkili hitabı, kararlı duruşu ile yer etmişti."

Dozdar arkadaş, en son 5 arkadaşıyla birlikte bir noktada dinlenme anındayken, Pülümür-Şıxan köyü yakınlarında gelişen bir çatışmaya girer. Gerilla grubunun içine sızma yapmak isteyen düşman askerlerini kendi nöbetinde farkederek. Hemen ateş ederek 1 astsubay, 1 uzman çavuş ve 1 askeri öldürür. Böylece çatışma başlar. Çatışma akşama kadar devam eder. Dozdar yoldaş çatışma boyunca üstün bir kahramanlık ve direniş örneğini sergiler. Çatışmanın başında vurduğu 3 kişilik düşman timi yüzünden düşman O'nun üzerine gitmeye cesaret edemez. Akşama doğru Dozdar ve 5 arkadaşımız şehit düşer. Dozdar arkadaş şahadet tacını giyer.

Dozdar arkadaşın bu direnişini ve kahramanlığını gören düşman çatışmadan sonra O'nun cansız bedenine yoğun işkenceler yapar. Pülümür halkı, kahramanlığı ve direnişçiliğiyle Dozdar arkadaş yüreğinde saklar.

Dozdar yoldaşın ve Şıxan şehitlerinin anıları önünde saygıyla eğiliyor, bize emanet ettikleri kavgalarını onurlu bir şekilde yükseltip zafere taşıyacağımıza söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşları

Bir özgürlük çiçeği daha açtı dağlarda

Adı, soyadı: **Metin KAPAN**

Kod adı: **Serhat**

Doğum yeri ve tarihi: **Mazıdağı-Mar-din, ...**

Mücadeleye katılım tarihi: **Kasım 1991**

Şahadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 1992, Nusaybin**

Serhat yoldaş, Çiyayê Mazi (Mazıdağı)'da orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Ailesinin maddi durumunun iyi olması kendisinin rahat bir ortamda büyümesini sağlamıştır. Ailenin beş çocuğundan üçüncüsü olan Serhat yoldaş daha küçük yaşlardan itibaren aile içi eşitsiz, haksız uygulamalara karşı bireysel ve isyankar tarzda tavır alır ve bunda kararlıdır. Onun bu yönü, kendisini sürekli ailesi ile karşı karşıya getirirken, daha sonraki yaşamında aileden ve dolayısıyla düzenden kopmasına da yol açar.

Serhat yoldaş, çevresiyle, arkadaşlarıyla sıcak ilişki kurar. Daha orta okuldayken aile ilişkilerini sınırlandırmış, lisede artık ulusal kurtuluşçu düşüncelerle tanışmış ve gençliğin verdiği sıcakkanlılıkla ateşli bir sempati-zan olup çıkmıştır. Sosyal ilişki kurmadaki rahatlığı O'na, kitle ilişkilerinde kolaylık sağlamış ve kısa sürede birçok kişiyi ulusal kurtuluşçu düşünce ile tanıştırmıştır.

Serhat yoldaşın okuldaki bu faaliyetleri ilk olması açısından önemlidir. Lisedeyken öğrencilikten ziyade gerilla cenazelerine, okuldaki boykot ve çeşitli etkinliklere katılır. Yine serhildanlarda en ön saflarda yer alır. Böylece okul içinde cephe faaliyetlerini yürütür. Bu arada kendisini teorik olarak da yetiştirmeye çalışır. Sürekli olarak yayın okumaya ve arkadaşları ile siyasi sohbetler yaparak kendisini yetkinleştirmeye önem verir.

Okuldaki bu yoğun faaliyetlilik içerisinde yavaş yavaş deşifre olan Serhat yoldaş, ailesi ile karşı karşıya gelir. Ailesi durumunu gördüğü için çeşitli vaatlerle olanaklar sunarak O'nu engellemeye çalışır. Oysa Serhat yoldaş o yaşına kadar içinde bulunduğu düzeni yaşamama kararını çoktan almıştır. Ailesinin maddi zenginliğini, itibarını, rahat ortamını bir kenara bırakıp gerillayı, sıcak savaşı yaşamayı kafasına koymuştur. Önce beraber gideceği öğrenci arkadaşlarını seçer. Tüm hazırlıklarını tamamladıktan ve görevlerini kalan arkadaşlarına devrettikten sonra altı arkadaşı ile beraber toplu olarak gerillaya katılırlar. Bu toplu katılım küçük olan Çiyayê Mazi'de hemen duyulur. Bu katılımı beraber ilçe gençlerinde bir hareketlilik ve katılım başlar. Düşman bu katılıma çok şaşırması, en ummadığı ailelerin çocuklarının gerillaya katılmasına anlam verememiştir. Ga-

zetelere de bu katılım "Mazıdağı Lisesi Futbol Takımı, gerillaya katıldı" şeklinde yansır.

Serhat yoldaş, partiye adım attıktan sonra, bir süre Çiyayê Mazi çevresinde gerilla olarak faaliyet yürütür. Bu faaliyetlerinde halk üzerinde çok olumlu bir intiba bırakmayı başarmıştır. Genç yaşına rağmen, bitmeyen enerjisi ve azmiyle yürüttüğü faaliyetlerde kendisini siyasi ve askeri olarak yetkinleştirmek için Botan'a gönderilir. Cudi'deki bir eğitim kampında eğitimini başarıyla tamamlayan Serhat yoldaş, artık yetkinleşir ve göreve hazır olduğunu belirtir. Parti kendisini Nusaybin merkezine gönderir. Burada deşifre olmadan faaliyet yürütür ve eylemlere katılır. Mücadele yaşamının daha başındayken ve önüne daha büyük görevler koymuşken Nusaybin'de bir evde Serhat yoldaş, altı yoldaşıyla beraber bir hainin ihanet sonucu düşman tarafından fark

edilir. Silahları yanlarında olmadığı için çatışmaya giremeyen Serhat yoldaş ve arkadaşları, düşmanın eline ipucu vermemek ve sağ ele geçmek için önce gerekli belgeleri yakarlar ve ardından kendilerini şahadete erdirirler. Bu yedi özge canın yüce eylemi ve şahadeti, tüm Nusaybin ve Kürdistan halkına bir kez daha ihanette geçit verilmemesi gerektiğini gösterir.

Serhat yoldaş, bu kısa mücadele yaşamına çok şeyi sığdırmayı başardı. Partide kısa da olsa başarılı ve örnek bir yaşam pratiğinin sahibi olarak yoldaşlarının gönlünde taht kurdu. Serhat yoldaşın bu zamansız şahadeti, acı olsa da mücadeleye daha çok bağlanmanın gerekçesi oldu. Serhat yoldaş şahsında tüm Kürdistan şehitlerinin anılarına, bağımsız Kürdistan'ı yaratarak bağlı kalacağız.

Mücadele arkadaşları

Adı, soyadı: **Özgür BİNİCİ**

Kod adı: **Rodi**

Doğum yeri ve tarihi: **Bingöl-Şirnan köyü, 1975**

Mücadeleye katılım tarihi: **Kasım 1993**

Şahadet tarihi ve yeri: **27 Mart 1994, Bingöl-Adaklı**

Rodi yoldaş, 1975 yılında Bingöl'ün Şirnan köyünde dünyaya geldi. Kürdistan'nın zorlu yaşam koşullarında büyüdü. İlkokulu kendi köyünde okudu. Kürdistan'a dayatılan insanlık dışı yaşam koşulları Kürt halkının doğduğu, büyüdüğü toprakları terk etmesinin sebeplerindendir. Rodi yoldaş da ailesinin geçimini sağlamak için okula devam etmez. 13 yaşına geldiğinde köyü terk eder. Bu yaş "sürgün yaşı" olarak bilinir. Çünkü 13-14 yaşına gelen her Kürt çocuğu metropollere giderek çalışır. Bu sürgünlük doğal bir hal alır Kürt insanı için. Rodi yoldaş da doğal sürgünlerden biri olarak İzmir'e gider.

İzmir'de pekçok işte çalışır. Daha sonra İstanbul-İzmir-Bingöl hattında gidip gelerek kişiliği şekillenir. Emeğe dayalı yaşamı O'nun olgunlaşmasını sağlar. Çevresinin de genişlemesiyle birlikte Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini duymaya başlar. Mücadele ilgisini çeker. Duyduğu, okuduğu her olay kafasında yüzlerce soru bırakır. Çevresinde Kürt olup da bunca gelişen olaya duyarsız kalanlara tepkisi gün geçtikçe artar.

Rodi yoldaşta, ulusal kurtuluş mücadelesine gerilla olmak, halkın çektiği acılara son verecek, onu ayağa kaldıracak öncülerle birlikte olmak düşüncesi giderek gelişir. Toplumun çürümüş yanlarını da söküp atmak O'nun için bir görev olur. Metropollerin çirkefliliği O'nun Kürdistan'a geri dönmesine neden olur. 1993 baharında Bingöl'e döner. Köyde çevresine öğrendiği her şeyi aktarmaya çabalar. Düşmanın köylerini basması, köy çevresini, dağları, ormanları bombalaması kendisindeki yurtseverlik duygularının çelikleşmesine yol açar. Düşmanın gerçek yüzünü anla-

maya çalışır. Düşmanın özel savaşıyla çevresinde, ailesinde oluşan sahte dini, feodal etkileri kırmaya yönelir. Köy içerisinde herkesle iletişim kurup, insanlarımız arasındaki bağları, birliği güçlendirmeyi hedefler.

O'nun daha önceki yaşamını bilenler Rodi yoldaştaki büyük gelişmeyi fark ediyorlardı. Devrimci yaşam örneği olmaya çalışan Rodi yoldaş şahsında devrimci-yurtsever duygudüşüncelere sempati de giderek artıyordu.

Tüm yaşadıkları, gördükleri Rodi yoldaşı önemli bir karar aşamasına getirir. Kürdistan konuşarak, sözle yetinerek kurtulmaz. Kürdistan yüre-

Adı, soyadı: **Halil ŞAHİN**

Kod adı: **Xort**

Doğum yeri ve tarihi: **Kistikali köyü-Elbistan, 1967**

Mücadeleye katılım tarihi: **1990**

Şahadet tarihi ve yeri: **17.1.1994**

Halil yoldaş 1967 yılında Maraş'ın Elbistan ilçesi Kistikali köyünde dünyaya gelir. On çocuklu ailenin üçüncü çocuğudur. Ailesi köyün en yoksul ve oldukça emekçi bir ailesidir. Ekonomik sebeplerden dolayı ailesinin Elbistan'a göçmesiyle burada okula başlar. Okulu bitirdiği sıralar 1979 yılıdır. Bu yıllarda devrimci mücadelelerin gelişkin olması ve yörede Türk solunun etkin olması nedeniyle ailesi Türk solu içerisinde yer alır. 12 Eylül darbesiyle beraber ailesinin büyük bir kısmı gözaltına alınır. Kendisi de gözaltına alınanlar arasındadır ve yaşı henüz onüçtür. Yaklaşık 15-20 gün boyunca yoğun işkencelere maruz kalır ve daha sonra serbest bırakılır.

Bilindiği gibi 12 Eylül darbesiyle büyük bir yenilgi yaşanmış ve devrim adına yaprak bile kıpırdamaz olmuştur. Cezaevleri insanlarla doldurulmuştur. Bazıları nefesi Avrupa'da alırken, kalanlar da her şeyden el çe-

ONURLU YAŞAMIN YOLUNDA ÖLÜMSÜZLEŞTİ

“KAVGAYA BİLENDİM, ÖZLE BÜTÜNLEŞTİM”

kerek düzenin basit bir eklentisi haline gelmişlerdir.

12 Eylül'ün zafer kazandığı yerlerin başında Elbistan ve Pazarcık gelmektedir. İnsanlar adeta kaçarcasına yurtlarını terk edip Avrupa'nın en yoz yaşamının hüküm sürdüğü merkezlerle akın ederler. Özel savaş politikaları sonucu ülke adeta sanssızlaştırılır. Ulusal-kültürel ve ahlaki çürüme halka çok haince dayatılır. Halil yoldaş böyle bir ortamda ailesinin geçimini sağlamakla yüz yüze kalır. Seyyar satıcılıktan pazarlamacılığa kadar birçok işte çalışır. Yaşamı boyunca emekçiliği esas alır ve başkalarının emeği ile geçinenlerden nefret eder.

Evin bütün geçimi ve sorumluluğu O'nun omuzlarına biner. Akraba-çevresinin Trabzon'da ticaretle uğraşması nedeniyle oraya çalışmaya gider. Bir taraftan çalışır, diğer taraftan gelişmeleri takip eder. İlkokul mezunu olmasına rağmen kendisini eğiterek belli bir ideolojik-politik seviyeyi yakalar. Trabzon'da bulunduğu süre içerisinde üniversiteli yurtsever gençlerle ilişkilerini geliştirir. Ayrıca giderek şiire ilgi duymaya başlar ve duygularını şiirle dile getirir. Kişiliğiyle halk arasında büyük bir saygınlık yaratır. Dai-

ma gülyüzlü, neşeli ve coşkuludur. Çevresindekilerin moral kaynağıdır. O herkesle diyalog kurup ilişki geliştirmede ustadır. Politik uyanıklığı ve tedbiri hiçbir zaman elden bırakmaz, çok dikkatlidir.

Gerillaya katılmadan önce Elbistan alanında aktif olarak çalışmaya başlar. Birçok genci yoz yaşamdan kurtarıp gerilla saflarına kazandırır. Alanda milis olarak faaliyetlerde bulunur. Bu çalışmaları düşmanın dikkatini çeker. Düşmanın baskın hazırlığında olduğu bir sırada erken davranarak evi terk eder, dağlara yönelir. Alanı çok iyi tanınması ona avantaj sağlar ve hem gerilla, hem de cephe çalışmalarını birlikte yürütmeye başlar. Giderek profesyonelleşir. Gittiği her yerde kendini çok iyi kamufler eder. Düşmanın kendisini her yerde aradığı bir süreçte o şehir merkezinde düşmanın burnunun dibinde faaliyetlerdedir. Alanı avucunun için gibi bilmektedir. Güçlü siyasi ve askeri yeteneğe sahiptir. Sürekli doğal sorumluluk bilinciyle hareket etmeyi esas alır. Yeri geldiğinde bir savaşçı, yeri geldiğinde bir milis, yeri geldiğinde bir cephe çalışanıdır.

Birçok çatışma ve pusuda bulu-

ğın, beynin, inancın, iradenin, ulusal kurtuluşçu düşünce ve yaşamın silahla, savaşıla bütünleşmesiyle kazanılır düşüncesiyle kararını verir. Kasım 1993'te özgürlük savaşçılarına katılır.

Gerillada kaldığı süre içinde görevden göreve koşar. Onurlu yaşamın sembolü olma yeminiyle savaşır. 27 Mart 1994 tarihinde Bingöl'ün Adaklı ilçesi yakınlarında düşmanla çıkan çatışmada şahadete ulaşır.

Rodi yoldaş, verdiği kavgada özgürlük ağacının bir dalı oldu. O'nun şahsında tüm şehitlerimize bağlılığı, zaferi sağlayarak kanıtlayacağız.

Mücadele arkadaşları

nur; birçok eylemde ve ajanı cezalandırmada bizzat yer alır. Ulaşabildiği bütün herkese mücadeleyi kavratmak için büyük çaba gösterir. Güneybatı Eyaleti'nde mücadelenin gelişmesi yönünde yoğun çaba sahibidir. En olanaksız, en amansız koşullarda bile kazanmayı ve başarmayı hedefler.

1993 kışı eyalette çok çetin geçer. Büyük bir savaşçı grubu kışı geçirmek üzere Engizekler'de kamp kurar. Bütün erzakları tükenir. Düşmanın yönelimleri ve vahşi doğa koşulları milis ilişkilerini olanaksız kılar. Gerilla grubu açlıkla karşı-karşıya kalır. Böyle bir durumda (bir taraftan açlık ve soğuk, diğer taraftan düşman yönelimleri) çözümü Halil yoldaş bulur, hem de tek başına. Hemen yola koyulur. Hiçbir arkadaşın dönüşüne ihtimal vermediği Halil yoldaş bütün zorlukları iradenin ve inancın zaferiyle sonuçlandırarak bir tek değil, bir kervan erzak ve giyim yüklü katırla çıkagelir.

Ateşkes sürecinde gerillanın savunmada olmasını fırsat bilen düşman güçleri, 3 Nisan 1993'te Pazarcık'ın kırsal alanında Halil yoldaşın da içinde bulunduğu 13 kişilik

gerilla grubunu kuşatmaya alırlar. Düşmanın vahşi saldırısına karşılık gelişen gerilla direnişinde 11 arkadaş şehit düşer. Kurtulan iki arkadaştan biri Halil yoldaştır. İki gün sonra çatışma alanına gittiğinde karşılaştığı durumu şöyle anlatır. “Çatışmanın geçtiği Tilkitepe ile Masta deresini kokular sarmıştı. Ağır adımlarla arkadaşlarımı şehit verdiğim yere doğru ilerledim. Kiminin cesetleri, kiminin gözleri oyulmuştu. Çeşitli organları kesilmiş ve parçalanmıştı. İki gün önce birçok şeyi paylaştığım can yoldaşlarımın parçalanmış iç organlarını ellerimle topladım. Welat, Kendal, Mazlum, Deniz, Fakir, Renas, Sadun, Dicle, Slav ve Mahir yoldaşlar pa-

rampaırça olmuş bir şekilde gözleri-min önünde tanınmaz halde yatıyorlardı...”

Bu olay onun azmini ve kararlılığını artırır ve bu kararlılığını “KAVGAYA BİLENDİM, ÖZLE BÜTÜNLEŞTİM” şeklinde dile getirir. O artık şehitlerin anısına bağlılığın bir koşulu ve düşmana volkana dönüşmüş kiniyle, sonuna kadar savaşır. En son 17 Ocak 1994'te düşmanla girdiği çatışmada bir yoldaşıyla birlikte son bombayı bedenlerinde patlatarak ölümsüzleştiler.

Onlar ki; en zor şartlarda, insanlık onuruna yaraşırcasına, en ufak bir tereddüte düşmeden, ölümün ve vahşetin üstüne kahramanca yürüdüler.

Ölüm bile onların karşısında acizleşti. Ve onlar, ölümden yaşamı yaratanlar olarak tarihe geçtiler. Onlar, özgürlük ateşini bedenleriyle Cudi'den Nurhak'a taşıdılar.

Şehitlerin anısına bağlılığın sıradan bir bağlılık olamayacağı bilinciyle her koşul altında anılarına bağlılığı, özgürlük bayrağını Kürdistan'da dalgalandırarak kanıtlıyacağız.

Mücadele arkadaşları

Biri şervan, biri şervindi

Adı, soyadı: **M. Nuri KOÇAK**
Kod adı: **Rızgar**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **Haziran 1991**
Şahadet tarihi ve yeri: **16 Ağustos 1993, Çaldıran**

Ülkemiz Kürdistan güzelliklerle doludur. Her güzellik kendi içinde binlerce yılın anılarını, acılarını, umutlarını, öfkelerini, sırlarını saklayarak bugüne, bize taşımış ve tüm çekiciliğini sunmuştur.

Kürdistan derken akla dağlar gelir. Dağlar, Kürdistan'ın Ninova'sı, Kabe'sidir. Bu toprakların çocukları için dağlar yaşamdır, düşmanları içinse korkulu rüya, aşılmayan kaledir. Dağlar göğe yükselirken gururla güven sunarlar çocuklarına. Onurlu yaşamın sığınağıdırılar onlar.

Artık bu dağlar binlerce yılın sesizliğini çocuklarıyla parampara ettiiler. Zirvelerinde türküler yakılıyor, kalesnikof namlularının ısıltıları altında Kürt insanı yüreğinin ateşini alevlendiriyor.

Van Gölü kıyısında yüreklerindeki ateşi alevlendirme kararını veren Şeyda ve Rızgar yoldaşlar hem kardeş, hem yoldaş olma sorumluluğuyula mücadeleye yönelirler. Kararlıklarını sonuna dek sürdürürler.

Şeyda ve Rızgar yoldaşlar Van'da dünyaya gelirler.Yaşamın zorluklarına, sömürgeciliğin yönelimlerine omuz omuza vererek karşı dururlar. Dünyayı, insanları tanıma, anlama savaşımını beraberce verirler.

Rızgar yoldaş oldukça canlı, atiktir. Tavrı ve davranışlarıyla kendi yaşıtılarının yanısıra yaşlı insanlarımızın da sevgisini kazanır. Van Erkek Lisesi'nde okurken ulusal kurtuluş mücadelemizi arkadaşları arasında yaymanın çalışmalarını yürütür. Düşman O'nun bu çalışmalarını farkederek ve gözaltına alır. Gördüğü yoğun işkencelere rağmen düşmanın dayatmalarına karşı direnir. Sonunda kazanan O, kaybeden ve pes eden ise düşman olur. Bu pratik Rızgar yoldaşı değil geri çekilmeye, aksine daha çok mücadeleye sarılmaya iter.

Kürdistan dağlarında özgürlük mücadelesi büyüdükçe yüreğindeki kararlılık da büyür. Ve 1991 Haziran'ında yürür dağlara Rızgar yoldaş. O artık dağların şahini, düşmanının korkulu rüyası olan PKK gerillasıdır. Başkan APO'nun savaşçısıdır. Büyük bir coşkuyla, canlılıkla gerilla yaşamında yer alır. Rızgar yoldaş hep hareketlidir. Kimse O'nu boş otururken görmez. Yoldaşlarına hep

Adı, Soyadı: **Ayşe KOÇAK**
Kod adı: **Şeyda**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **Eylül 1991**
Şahadet tarihi ve yeri: **Kasım 1993, Şehidan dağı**

bir şeyler verebilmenin çabası içindedir.

Govendê dağlarında pratiğe yönelirken manga komutanıdır. Örgütçülük ve iyi savaşçılık özelliğinden dolayı birçok eyleme komutan olarak girer. Bezelê karakol eyleminde, Güney Savaşı'nda düşmana ve onun uşakları olan yerli işbirlikçiliğe ağır darbeler indirir. Bin yılların kinini, öfkesini adeta düşmanın beyninde patlatır.

Pratikteki başarılarından dolayı takım komutanlığı göreviyle onurlandırılır. Takım komutanı olarak Serhat Eyaleti'ne gider.

Çaldıran'da pratiğe devam eder. Çaldıran'ın Egekümet köyündeki işbirlikçilere karşı yapılan eylemde yer alır. ARGK'nin bir komutanı olarak halkına ve Kürdistan'a olan borcunu ödemek için eyleme coşkuyla yönelir. Eylem dönüşünde grup düşman pususuna düşer. Çatışma yoğun geçer. Rızgar yoldaş çatışmada yara alır. Namlular hain, kurşunlar kördür. Sormadılar ismini Rızgar'ın. Bir anda saplandı onlarca mermi can yoldaşın bedenine. Rızgar yoldaş Kürdistan'la kucaklaştı. Karanlıklar içinde ölümsüzleşirken yeni şafaklarda doğuşu müjdelere gibiydi. Rızgar yoldaşın cenazesi diğer yoldaşlarınca alınır. Rızgar yoldaş şehit düştüğünde silahını bırakmamıştı, silahı elindeydi. Böylesine bir şahadet bırakılmayan silahın daha da sıkı kavraniłmasının emriydi.

Şeyda ve Rızgar yoldaşlar mücadelesine katılmaya birlikte karar vermişlerdi. Fakat Rızgar yoldaş, "yaşın daha küçüktür" diyerek Şeyda yoldaşı yanına almaz ve tek olarak dağlara çıkar. Şeyda yoldaş da Eylül 1991'de küçük kardeşiyle birlikte saf-lara katılır.

Onu dağlara götürmediği için Rızgar yoldaşa kırgındır. Küçük olmadığını, büyüdüğünü, güçlendiğini ve mücadeleye layık bir şekilde yürüyeceğini kanıtlamalıydı. Bu düşüncelerin yanısıra ülkeyi tanıma, savaşı, amacı anlama çabasını da sergiler. Zağroslar'a doğru yola çıkar.

Şeyda yoldaş yeni yaşamın zorluklarını bilince çıkarır. Dağlara çıkış, eskiyi reddetmenin ve yenmenin savaşımını verıştır. İyiyi, güzeli seçtiştir. Bu seçiş Kürdistan'da elbette ki kolay olmamaktadır. Büyük kavganın bü-

yük kavgacısı, yeni çıkışların sahibi olmak şarttır. Her zorlukta çözümün yorulmaz arayıcısı olmak şarttır. Bunları yaşamının temeline oturtmayan, Kürdistan'ın özgürlük mücadelesinde ortaya çıkan ani değişimler, zorluklar karşısında ayakta kalamaz. Şeyda yoldaş da bunların bilinciyle seçimini yeniden, yeniyi yaratmanın yılmaz savaşçısı olmaktan yana koyar. Günler geçtikçe yeni yaşamın sırlarını daha iyi çözmeye başlar. Kavrayış düzeyi yüksek, öğrenme azmi sonsuzdur. Olgun davranışlara sahiptir, oldukça atik ve cesurdur.

1992 kışını eğitimle geçiren Şeyda yoldaş, sergilediği hızlı değişim ve dönüşümle büyük umut verir. 1992 yaz hamlesinde tepeden tepeye, dağdan dağa, mevziden mevziye koşar. Yoldaşlarının moral ve güven kaynağıdır. 1992 Ekim'inde Güney Savaşı başladığında Xankürke'de doğkanın başındadır. “Düşman uçakları özgür dağlara gelmemeli. Madem geliyorlar, o zaman da düşmeliler” der. Savaşın sonuna dek doğka tepesinde kahramanca çarpışır.

Şeyda yoldaş Zağroslar'daki tüm zorlukların, engellerin üstesinden gelmede başarılıdır. Bildiği ve söylediği tek şey vardır: Kazanmak, kazanmak ve yine kazanmak. “En iyi olacağım, geçmişiyı yıkacağım” demektedir.

Düşman, sonbaharla birlikte PKK'yi, onun savaşçılarını bitirme amaçlı operasyonlarını sıklaştırır. Sürü halinde askerlerini, uçaklarını, helikopterlerini, tanklarını Kürdistan dağlarına sürer. Düşman en vahşi yöntemlerle özgürlük savaşçılarının üzerine gider. Ama darbe yiyen yine kendisi olur. Her operasyon düşman için yeni firarların, yeni intiharların haberini taşımaktadır. Arkasında tarihi haklılığı ve geleceğin aydınlığını taşıyan gerillalar düşmana karanlıkları yaşatır.

İşte Şeyda yoldaş, Şehidan dağında böylesine bir çatışma sırasında aldığı kurşunlarla şahadete ulaşır.

Evet, biri şervan, biri şervin. İki kahraman. Ülkeyle, partiyle, halkla bütünleşen iki özge can. Gözüpek, atılgan, çalışkan ve fedakar. Onlar bağımsızlık ve özgürlük için korkusuzca ölümün üzerine yürüdüler. Ve ölümsüzlüğe ulaştılar.

Şeyda ve Rızgar yoldaşlar! Yürüdüğünüz yol yolumuz, verdiğiniz söz sözümüzdür. Sizlerin ve tüm şehitlerin intikamını özgür ve bağımsız Kürdistan'ı yaratarak alacağız. Bu vasiyetinizdir. Vasiyetiniz yeminimizdir.

Mücadele arkadaşları

Üç Nisan gülleri kavganın suyudur

*Kapıda 3 Nisan gülleri
ayakları üzerinde
olmanın sevincinde.
Açmasına açmış yemyeşil.
Sabahın ilk ışığı
mevzilenmiş gün sıcağına.
İçlerinde onbirinin ışığı
meşale çanağı.*

*Havanların,
panzerlerin,
roketlerin ateşi altında
ülke taşıyan bir yük,
sesini kaldırır dağlara
haber salmalı tüm cihana.
Vurulmakla tüketilmek
neslime düşünülür.
Aptallığın ta kendisi
bir daha duysun ki
Babil ekmiş,
Asur biçmiş,
Med sermiş
harman olup asırların
içine savrulmuşum...
Uğrunda uğurlar
Üç Nisan gülleri
içimi kavganın öfkesi
sular.*

*Hey sen hinoğluhin
izzeti nefsinin ölü bir
bedene savuran!
Sende de bir insan bedeni var,
insan ol*

*ve
iyi bil ki
benim namusum,
nefsini hayvanlaştırdığın
bedenleri aşmıştır.
Bize namus, bize şeref
insanlığın erdemidir,
toprakların
özgürlüğüdür,
bir ananın üç Nisan güllerine
seslenişidir.
Benliğini ezgilere
bağlamış,
öfkesini savaşanlara yüklemiş
bedeninden dökülen onbirlerdir.
Namusumuz karalar içinde
meşalelere kazılanır.*

Xort
(Halil ŞAHİN)

(Not: Üç Nisan'da şehit düşen arkadaşlarının anısına yazdığı şiirdir.)

A R G K

5. KONGRE RUHUyla 1995 ZAFERİNE HAZIRLANIYOR

25 Kasım 1994

■ Kulp-Sason arasında gerilla pususu. 6 asker öldürüldü.

■ Çukurca-Şifarezan taburuna gerilla saldırısı: Çok sayıda asker öldürüldü. Eylemde 1 adet A-6 ve şeridi, 1 adet MG-3 ve 2 adet G-3 kamulaştırıldı.

■ Van-Tatvan yolu gerillalarca kesildi: 1 YSE aracı tarandı. Atılan pusuda 1 tank darbelendi, 17 özel tim elemanı öldürüldü, 1 gerilla da yaralandı.

■ Silopi'de düşmana ait 1 şantiye gerillalarca basıldı. Şantiyede bulunan tüm araçlar ateşe verildi.

■ Şırnak-Görümlü karakol yoluna gerilla mayını: 2 tank darbelendi.

■ Bingöl-Genç'e bağlı Vişçin köyünde gerilla pususu: 3 korucu öldürüldü.

■ Adana'da 1 askeri araç tarandı.

■ Antep Üniversitesi'nde PKK'nin 16. Kuruluş Yıldönümü düzenlenen forumla kutlandı.

26 Kasım 1994

■ Adana'da konraların örgütlendiği 1 dersane gerillalarca bombalandı.

■ Kozluk'ta çatışma: 1 astsubay, 1 asker, 2 korucu öldürüldü, 3 gerilla şehit düştü.

■ Şırnak Maden taburu yakınlarında gerilla mayını: 1 YSE aracı darbelendi.

■ Genç-Sivan nahiyesinde 1 ajanın evi gerillalarca roketlendi.

27 Kasım 1994

■ Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nde PKK'nin 16. Kuruluş Yıldönümü düzenlenen forumla kutlandı.

■ Şırnak'ta çatışma: 19 asker öldürüldü.

■ Bitlis-Simek köyünde korucularla askerler kendi aralarında çatıştılar: 1 asker öldürüldü, 1 asker yaralandı.

■ Şırnak-Siirt yolu gerillalarca kesildi: Propaganda ve kimlik kontrolü yapıldı.

28 Kasım 1994

■ Diyarbakır Şehitlik semti karakoluna gerilla bombası: Önemli oranda maddi hasar meydana geldi.

■ Kulp-Lice arasında çatışma: 4 asker öldürüldü, 1 gerilla şehit düştü.

29 Kasım 1994

■ Sason-Tanze köyünde gerilla pususu: 3 asker öldürüldü.

■ Cudi'de çatışma: 5 asker öldürüldü. Eylemde 210 adet M-16 mermisi, 200 adet M-16 şarjörü, 3 bombaatar raxtı, 1 M-16 roketi, 200'lük BKC şarjörü kamulaştırıldı.

30 Kasım 1994

■ Hacettepe Üniversitesi'nde PKK'nin 16. Kuruluş Yıldönümü kutlandı.

■ Cudi'de çatışma: 3 korucu ve çok sayıda asker öldürüldü.

■ Diyarbakır'da konralara ait 1 dükkan bombalandı: 2 kişi yaralandı.

1 Aralık 1994

■ Hakkari'de 1 korucu, gerillalarca cezalandırıldı.

■ İstanbul-Esenler'de faşistlere ait 1 bina bombalandı.

■ Diyarbakır-Bismil'de 1 panzer askeri araca çarptı: 3 subay, 1 kontra elemanı öldü.

■ Habur sınır kapısında askerler ve korucular 1 çocuğu öldürdüler.

2 Aralık 1994

■ Bagok'ta gerilla sızması: 5 asker öldürüldü.

■ Mardin-Ömerli'de 3 korucu, askerler tarafından kurşuna dizildi.

3 Aralık 1994

■ Diyarbakır-Bağlar'da Namık Kaya adlı kişi kontrgerilla tarafından katledildi.

■ Kulp-Lice-Hani üçgeninde çatışma: 3 asker öldürüldü, 5 gerilla şehit düştü.

4 Aralık 1994

■ Hazro'da çatışma: 4 asker, 1 korucu öldürüldü. 1 gerilla yaralandı.

■ Lice'de gerilla pususu: 22 asker öldürüldü, 6 asker, 1 gerilla yaralandı.

dı. 1 panzer imha oldu, 1 cemse darbelendi.

■ İskenderun'da 1 işbirlikçi, gerilla tarafından cezalandırıldı.

5 Aralık 1994

■ Diyarbakır-Bağlar semtinde 1 kişi konraların saldırısı sonucu ağır yaralandı.

■ Dicle-Aricak arasında **Besta** adlı gerilla su geçişi sırasında şehit düştü.

■ Kurtalan'da gerillalarca 1 ilkokula yerleştirilen mayına basan 5 asker öldü.

6 Aralık 1994

■ Sason'da çatışma: 21 asker öldürüldü, 1 gerilla şehit düştü, 2 gerilla yaralandı. Çatışma sırasında 15 asker de donarak öldü. Şehit düşen gerillanın künyesi: Ruşer (**Cuma MUHAMMED, 1970 Amude, 1992 katilimi**).

■ Diyarbakır Kocaköy'e gerilla baskını: 2 asker öldürüldü, çok sayıda asker ve korucu yaralandı.

7 Aralık 1994

■ Midyat'ta 1 öğretmen kontrgerilla tarafından katledildi.

8 Aralık 1994

■ Diyarbakır-Melik Ahmet semtinde gerilla saldırısı: 2 asker öldürüldü.

■ Adıyaman'da DYP binası gerillalarca bombalandı.

■ Batman'da düşman güçleri esir düşen 2 gerillayı katlettiler.

■ Erüh'ta nöbet tutan 2 asker donarak öldü.

9 Aralık 1994

■ Ömeryan'da gerilla pususu: 8 asker öldürüldü.

■ Botan Zengeşe köyünde 2 yurtsever, düşman güçlerince katledildi.

■ Diyarbakır Seyrantepe'de gerilla pususu: 1 asker öldü, 2 subay ve 1 asker de yaralandı.

■ Diyarbakır'da 2 kontranın evi gerillalarca bombalandı.

■ Dersim-Mazgirt'te çatışma: 3 asker öldürüldü.

10 Aralık 1994

■ Kurtalan'da gerilla mayını: 1 tank imha oldu, 3 asker öldü, 8 asker de yaralandı.

■ Kulp'ta gerilla pususu: 2 asker öldürüldü.

■ Adana'da düşmanla işbirliği yapan 1 kişi gerillalarca cezalandırıldı.

■ Kulp-Lice arasında gerilla mayını: 2 korucu öldü.

11 Aralık 1994

■ Midyat'ta çatışma: 6 asker, 1 korucu öldürüldü.

■ Serhat'ta çatışma: 1 gerilla şehit düştü. Düşmanın çok sayıda kaybı var.

■ Bingöl-Genç'te **Şer** adlı gerilla şehit düştü.

■ Midyat'ta gerilla pususu: 8 asker öldürüldü.

12 Aralık 1994

■ Sason-Yücebağ beldesinde 1'i korucu olan 2 aşiret birbiriyle çatıştı: 6 kişi öldü, 17 kişi de yaralandı.

■ Erzincan'da 35 korucu silah bıraktı.

■ Diyarbakır postanesine gerilla bombası: 8 kişi yaralandı.

■ Konralara aait 1 fırın Diyarbakır'da gerillalarca bombalandı.

13 Aralık 1994

■ Dersim'de çatışma: 2 asker öldürüldü, 2 asker, 1 gerilla yaralandı.

■ İdil'de düşman güçleri gözaltına aldıkları Abdülkerim Aktı ve oğlu ramazan Aktı'yı katlettiler.

14 Aralık 1994

■ Mazıdağı-Derik arasında çatışma: 3 asker öldürüldü, 1 gerilla şehit düştü.

■ Şırnak'taki düşman operasyonunda 4 asker donarak öldü.

■ Mazıdağı-Derik arasında çatışma: 6 asker öldürüldü, 2 gerilla şehit düştü.

■ Diyarbakır'da polislerce gözaltına alınan Abdülkadir Çelikbilek katledildi.

15 Aralık 1994

■ Diyarbakır İş Bankası şubesi gerillalarca bombalandı.

■ Diyarbakır havaalanı gerillalarca bombalandı.

■ Hazro'da 2 korucu köyü birbiriyle çatıştı: 1 korucu öldürüldü, 2 korucu da yaralandı.

■ Diyarbakır'da Murat nehrini geçerken **Şiyar** adlı gerilla suda boğularak şehit düştü.

16 Aralık 1994

■ Diyarbakır'da polis otosu tarandı: 2 polis öldürüldü.

■ Kurtalan'da çatışma: 8 asker öldürüldü, 1 asteğmen ve 2 asker de mayına basarak yaralandı.

17 Aralık 1994

■ İdil'de çatışma: 3 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

18 Aralık 1994

■ Midyat'ta kontrgerilla, Dr. Enver adlı kişiyi katletti.

■ Mardin-Habispina'da çatışma: 14 asker öldürüldü.

■ Doğubeyazıt'ta çatışma: 2 asker öldürüldü, 3 gerilla yaralandı.

19 Aralık 1994

■ Beşiri'de askerler kendi aralarında çatıştılar. 2 asker öldürüldü.

■ Hakkari-Erziki köprüsünde askeri araçlar çarpıştı: 3 asker yaralandı.

18 Aralık 1994

■ Diyarbakır Hazro'da korucular arasında çatışma: 1 korucu öldürüldü.

20 Aralık 1994

■ Hizan'da askerler kendi aralarında çatıştılar: 1 asker öldürüldü.

■ Erzincan'da çatışma: 2 asker yaralandı.

21 Aralık 1994

■ Viranşehir-Demirci köyünde çatışma: 1 özel tim elemanı öldürüldü, 1 gerilla şehit düştü.

22 Aralık 1994

■ Gabar-Gunde Bizina'da mayına çarpan minibüste bulunan 7 korucu öldü, 6 korucu yaralandı.

■ Diyarbakır-Bağlar'da kontrgerillanın saldırısı sonucu 1 kişi öldü.

■ Lice'de çatışma: 4 asker, 2 özel tim elemanı öldürüldü, 4 özel tim elemanı yaralandı.

23 Aralık 1994

■ Başkale-Alanya köyünde köylüler 2 askeri öldürdüler.

24 Aralık 1994

■ Şırnak yolunda mayına çarpan 1 TIR ve üzerindeki tank darbelendi.

25 Aralık 1994

■ İdil'de çatışma: 3 asker öldürüldü, 2 asker yaralandı.

KÜRDİSTAN'DA ORDU ÖRGÜTLÜ DİRİLİŞTİR

Baştarafı 15. sayfada

alınmalıdır, orduyu laçkalaştıracak, pasifleştirecek, güçten düşürecek, kurallarla oynayacak kişiler alınmalıdır. Orduyu büyütmeye adı altında niceliğe ağırlık verip niteliği gözden kaçırmak tehlikelidir. Gereksiz nicelik şişkinlikler orduya yük olur. Orduda niceliğe ulaşmak için de bir hedef vardır ama, gücünü belirleyen sayı değil, onun niteliğidir. Ordunun temel gücünü silah ve teknik değil, insan faktörü oluşturur; insanı güçlü, disiplimli, eğitilmiş olan güçlü ordudur. Silahı, cephaneliği, donanımı az olabilir, niteliği ve karakteri güçlüyse, bu gücünü diğer faktörlerle birleştiriyorsa kazanan bir ordu durumuna gelir.

ARGK'nin gelişimi gönüllülük temeline dayanır; giderek zorunluluk

da devreye girer. Kürdistanlı olmanın bir gereği olarak herkes bu orduda görev yapmak zorundadır; gönüllüsü de, yarı gönüllüsü de ordunun malıdır. Ordunun kendisini büyütmeye için askerlik yasasına da ihtiyaç duyacağı çok açıktır. Gönüllülük dışında ikna, biraz gönüllülük ve zorunluluğun dayatılması ve bunların birleştirilmesi sonucu askere almalar olacaktır. Yaklaşım böyle olmakla birlikte bu, herkesin orduya alınacağı anlamını taşımaz. Ordu sağlıklı savaşmaya aday kişilikleri kendi içerisinde tutar ve ordu malı yapar. Diğerlerine askerlik süresinden sonra teskerelerini verir. Bu durum şimdiye kadar tek Kürdistan özgürlüğüne göre geliştirilen bir husus değildir. Orduya alma kuralları esnek yaşandı, hatta pek uygulanmadı; yavaş yavaş bunun san-

cılarını çekme vardır. Adeta savaşmaya değil, yaşamaya, ucuz kazanmaya ve savaşma adı altında kendini feda etmeye gelenler söz konusudur. Ordunun kapısı herkese açıktır ve savaşmak isteyen herkese bu şansı tanır, fakat hepsine ordu içinde yer vermesi de mümkün değildir. Şimdiye kadarki faaliyetler, orduya hazırlık temelinde olduğundan bazı yaklaşımları eleştirmekle birlikte, kişiler üzerine fazla gidilmedi, her gelenle yürünmeye çalışıldı. Bugün ordulaşmanın boyutu bunu dayatmaktadır. Yeni durum ve gelişmeler yeni yaklaşımları emretmektedir.

Hareketin ortaya çıktığı dönemler-

KURUMLAŞMA

Ordunun kuruluşu için, örgütlenme ve işleyiş tarzına ihtiyaç vardır. Onbinlerden, yüzbinlerden oluşacak ordunun kendi içinde görev bölümüne, kurumlaşmaya, uzmanlaşmaya gitmesi zorunluluktur. Orduyu ele alırken, kurumlaşma yakıcı bir şekilde kendisini dayatmaktadır; bunun yanında ordunun ihtiyacına cevap verecek örgütlenmeler vardır.

Ordunun kurmaylığı vardır. Bunun genişletilmiş biçimi ise Askeri Konsey'dir. Buradan alta doğru ordular, kolordular, tümenler, tugaylar, alaylar vb.'leri yer alarak en alt birim olan mangaya kadar uzanır. Bütün bu birliklerin komutanlıkları da vardır. Burada sözü edilen bir örgütlenme biçimidir, fakat her şey bununla sınırlı değildir. Bunlar en kaba hatalardır. Kurmaylıktan en alta kadar kurumlaşma, işbölümü ve çeşitli faaliyetlerle uğraşacak birimler söz konusudur. Ordu içinde istihbarat, planlama, hareket, halkla ilişkiler, basın-yayın, lojistik vb. bölümler vardır. Dolayısıyla sağlık, giyim-kuşam, cephanelik, teknik bölüm, muhabere bölümü, yargısı ve mahkemesi vardır. Silahlanma, hareket tarzı, her uzmanlaşma alanına göre birliklerin düzenlenmesi söz konusudur. Bu birliklerin hepsi de birbirlerine bağlıdır; yukarıdan aşağıya doğru hiyerarşik bir düzenlemeyi izler. Bütün birimler altan üste birleşerek kurmaylıkta merkezileşirler. Ordu kurmaylığında bütün temel birliklere yönelik bölümler yer alır. En ufak ihtiyacın karşılanmasından tutalım savaşa karar veren veya savaşın nasıl yürütüleceğini planlayan bölüme kadar hepsi mevcuttur. Kurala, işleyişe bağlanmayan bölüm, birlik ve alt birim yoktur, hepsi bir mekanizmanın dişlisi gibi birbirini tamamlamaktadır.

Orduda herkesin bir görevi vardır. Komutandan tutalım askerine kadar, herkes kendi alanına göre görev ve iş üstlenir. Bütün işler düzenlidir, boşluğa, karmaşaya, anarşiye, işlerin birbirine bırakılmasına yer yoktur. Onun için herkes uzmanlık alanı, görevi ve işini yapmakla sorumludur; bunun başarısı ve başarısızlığından sorumludur. Kişi farklı görevler de üstlenebilir, ama herhangi bir alanda, görevde daha fazla ön plana çıkar; herkes kendi görevinin başında ve bilincindedir. Görevini zamanında, yerinde, disiplin ve düzen içinde yerine getirerek, bir emirle onbinleri bir çırpıda harekete geçirebilir. Herkes kendi görevinde uzmanlaştığı için azami sonuçları yaratabilir. Bir lojistikçi lojistikten, planlamacı planlamadan, istihbaratçı istihbarattan, hareket komutanı hareketten anlar. Kendi

deki ordulaşma, ideolojik ordulaşmaydı; gelenler daha çok aydın gençliktendi ve döneme göre rol oynama söz konusuydu. Daha sonra silahla tanışma oldu; ilk eylemler bireyseldi, ilk silahlar küçük çaplıydı ve adım adım işin askeri yönüne yönelme oldu. Bundan sonrasında amatör dönemi, amatörlükten gerillaya geçiş dönemi ve gerilla dönemi vardır. Her dönemde değişik sınıf özellikleri, kişilikler ve anlayışlar rol oynamıştır. Bugün ise artık gerillayı giderek aşan ama tam bir düzenli ordu da olmayan bir sürece girilmiştir. Bunun gerektirdiği tarz ve yaklaşımlar hiç şüphesiz olacaktır.

nun görev alanını belirlemek, işlerin sağlıklı yürümesinin bir gereğidir. Komutan sevk ve idaredir, örgütleri denetlemek, gözetlemek ve yürütmektir. Asıl görevini bırakıp, diğer işlere el atması onu güçsüz kılar; lojistik, planlama, keşif, istihkam vb. bölümler yoksa rastgele görevlendirmelerle işlerin altından çıkılmaz. O zaman her işin örgütü, görevlisi olmalıdır.

Şimdiye kadar silahların kullanımı çok gelişigüzel oldu; eldeki teknik yeterince değerlendirilmedi, yetersiz kullanıldı. Bir B-7'ci (roketçi), havancı ve doçkacıların eğitim temelinde uzmanlaşmaları gerekir. Ve giderek bunlarla ilgilenen bir alanın oluşması, silahların kullanımını ve vuruş tarzını oldukça artırır.

Örneğin askerin "diğer dünyayla" ilişkisi kesilir. Bu da kurumlaşmayı, savaş kişiliğini ve ordulaşmayı oluşturanın bir gereğidir. Askere alınanın aileden, eşten, çocuktan, sivil yaşam kokan her şeyden, eski yaşam ve alışkanlıklardan uzaklaştırılması söz konusudur. Savaş ve ordu kişiliği, bunun yaşam ve vuruş tarzına gidip bu şekilde yapılır ve güçlendirme böyle sağlanır. Bununla birlikte herkese kendi kapasitesi ve yeteneklerine göre ön açılır. Böylelikle herkes yaptığı iş, kurum ve görevde yer alır. Kurumlaşma kağıt üzerinde olmaz. Bununla sınırlandırılırsa hayata geçirmede zorluklar ortaya çıkar. Görev bölümü yapmak, onu hayata geçirmek ve uygulamak içindir. Herkesin, her kurumun, her bölümün birbirinin devamı olması içindir.

Görevde ısrarlı olmak önemlidir; görev başarılmak ve yapılmak için alınır. Görev yapılamıyorsa bunun gerekçesi, bahanesi olamaz. Başarısız olana ordu yasası ve mahkemenin kapısı görünür.

Birçok kampta işbölümü, görevlendirme yapılmadığı için yüzlerce insan atıl ve işlevsiz bırakılmıştır. Düzenlemeye ve işleyişe gitmeyerek savaşçıyı ve komutanı atıl bırakmak bir ordu yaratmak değil, bir yığın yaratmak olur ki, bu da insanı tehlikelerle yüz yüze bırakır. Biraz kafa yorulur, düzenleme yapılırsa, herkesin durumuna göre iş bulmak zor değildir ve herkesi çalışır kılmak ordulaşmanın bir şartıdır.

Sürecek

71. yıldönümünde cumhuriyet...

Baştarafı 17. sayfada

şıyoruz. Bu anlamda en az bir Fransız Devrimi kadar, bir Bolşevik Devrimi kadar enternasyonal anlamı olan bir devrimci hareketin savaşımı ortaya çıkmıştır. Zaten uluslararası gericiğin bu kadar birleşmesi de devrimin bu enternasyonal niteliğinden ötürüdür. Bunu biraz daha somut görmek ve söylemek mümkündür.

Bu cumhuriyet aşılmaya mahkumdur

Önümüzdeki dönem için ne söylebilir? Eğer devrimin mevcut durumda kazandığı mevziler, savaşım biçimi, onun perspektifleri, ideolojik, siyasi, en önemlisi de yaşam tarzı itibarıyla konumu sürekli pekiştirilirse, geri adım atırlamayacağı, hiçbir mevziden söktürülemeyeceği rahatlıkla söylenebilir. Bunun yanında, en son desteklerle ayakta tutulmaya çalışılan TC'nin mevzilerinin daha da daralacağı, birçoklarının elinden alınacağı, özellikle Türkiye sahasında da kesin kabul edilemezliği (ki şimdi den yaygın yaşıyor) daha da tahammül edilemez boyutlara ulaşacağı ve bu cumhuriyetin aşılabacağı kesindir. Tam istediğimiz devrimci tarzda mı aşılır, reformizme mi tabi tutulup aşılır, yeni bir (Refah modeli) cumhuriyet mi kurulur, yoksa daha kaskatı bir faşist cumhuriyet mi başarılır kazanabilir; bütün bunların encamını mücadele belirleyecektir. Kendiliğinden "ne şöyle olur, ne böyle olur" diyebiliriz. Devrimci mücadele, esas belirleyici olacaktır.

Devrimci mücadele daha da gelişip, başarıları arttıkça, dolaylı etkileri de artar. Hatta uluslararası etkileri de büyür. Dolayısıyla halklar lehine bir seçenek daha da güncelleşir ve başarıya da gidebilir. Ama başaramaz ve kendi içinde büzülürse, Türk solu gibi tıkanırsa daha kaskatı bir faşizmin başa geçmesi de beklenilebilir. Veya ikisi de birbirini altedemediyse; Refah gibi modeller daha da hız kazanabilir. Dolayısıyla bu netleşecektir. Ama devrimci iddianın, devrimci perspektifin, devrimci tarzın da bu hi-

zını sürdürmesi halinde, gelişmelerin halkların lehine olacağı, Anadolu'da da bu oldukça halk aleyhtarı cumhuriyet yerine, halk cumhuriyeti lehine doğru bir gelişmenin sağlanabileceği belirtilebilir.

Kürdistan'da kurulacak olan zaten bir halk cumhuriyetidir, onun bir federasyonudur. Ortadoğu halkları açısından Kürdistan'da kurulmuş bir federasyon da, Ortadoğu halklar cumhuriyetinin temelidir. Bunun arayışları var, bazı çalışmaları Kürdistan parçalarında gözlemleniyor. Çok yetersiz de olsa, bu önemli bir aşamaya gelip dayanmıştır.

PKK'nin öncülüğü, bu konuda sadece Türkiye'yi bir federasyonlaşmaya itme anlamında değil, Ortadoğu'yu da böyle bir federasyonlaşmaya demokratik tarzda, halkların cumhuriyeti tarzında götürme yönündedir. İdeolojik belirlemeler başta böyleydi, şimdi pratik gelişme yollarıyla da bunun sağlanabileceği ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla 71. yıldönümünde kemalist cumhuriyete karşı, Ortadoğu halklarının düşürülmüş gerçeğine karşı, PKK'nin öncülük ettiği halklar mücadelesinin bir halklar cumhuriyetine doğru gelişmesi söz konusudur.

Özellikle savaşımızla kanıtlanan, bu gerçektir. Ama tam zafer için de gerçekten amansız bir çizgi savaşımına, derinleşen bir yaratıcılığa, gün be gün büyüyen bir başarıya, her şeyi bu anlamda zorlayan bir savaşıma ihtiyaç vardır. Şimdiye kadarki savaşım sıradan bir başlangıç olarak görülmelidir. Halklar lehine asıl savaşım bundan sonra verilecektir. Bu temelde başarının da kesin sağlanacağını belirtmek, bir kehanette bulunmak değildir. Bugüne kadar yapılanlara baktığımızda, önümüzdeki dönemde neyi nasıl yapmamız gerektiğini gösterir. Bugüne kadar harcanan çabaların bir benzeri, öncü örgüt içinde, ordu savaşımında ve devrimci örgüt ölçüsünde yerine getirilse, biz mevcut devrimci başarılarımız temelinde bile şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; başarı halklar lehinde ve onların cumhuriyetler gerçeği biçiminde olacaktır.

29 Ekim 1994

SERXWEBÛN

Abone fişi

Adı, soyadı:

Adres:

.....

.....

6 Aylık

Almanya içi

42,00 DM

Almanya dışı

72,00 DM

Abone hesap numarası:

Kreissparkasse Köln

Konto-Nr: 31 97 2

BLZ: 370 502 99

1 Yıllık

Almanya içi

84,00 DM

Almanya dışı

144,00 DM

Yazışma adresi:

Serxwebûn

BBC, Box Nr: 173

Vestrbrogade 208

1800 Frederiksberg C Danmark

Not: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine postalayınız.

V.i.s.d.P.

Ayşe Çetinkaya
Stadion Alle 59, 2 th
7430 İkast / Danmark

Yazışma adresi:

Serxwebûn
Postfach 10 31 13
50471 Köln

Hesap numarası

Kreissparkasse Köln
Konto Nr.: 31 97 2
BLZ: 370 502 99

Avustralya 5,00 A\$
Avusturya 30.00 s.
Belçika 90.00 bfr.
Danimarka 16.00 dkr
Fransa 14.00 ffr

Hollanda 4.50 hfl
İngiltere 2.00 £
İsveç 16.00 skr
İsviçre 4.00 sfr
Norveç 16.00 nkr

71. YILDÖNÜMÜNDE “CUMHURİYET” GERÇEĞİ

ABDULLAH ÖCALAN

Halkların kanıyla beslenen cumhuriyet göbeği patlama sürecindedir

İşte cumhuriyet 71. yılını yaşasa da kuruluşu neyse bugünü de odur. Cumhuriyetin geride kalan yıllarını daha nasıl değerlendirmek gerekir? Cumhuriyetin gerideki yıllarını kurumuş midenin şişmesi olarak değerlendirebilirim. Mide çok aç, kaburgalar bile birbirine (1923 yıllarında) girmiştir. Daha sonra o mide şişti şişti ve 1950-60'lı yıllarda orta göbek, 1960-80'li yıllar arası ise şiş göbek oldu. 1990-2000 yılları arasında da herhalde göbek patlayacak. Bu anlamda bu değerlendirme yerindedir. Bundan farklı bir gelişme söz konusu değildir. M. Kemal'in dönemi, sözüm ona cumhuriyetin ana kuruluş esaslarının, yasalarının ve kurumlarının oluşturulduğu dönemdir. Her şeyden önce bu cumhuriyet sahte bir ideoloji temelinde gelişmiştir. Avrupa'nın en gerici ideolojisi neyse, onu alıp taklit eder. Pozitivizm diye tabir edilen olguculuk, sözümona bilgiyi esas almaktır. Gerçekte ise en gerici bir ideolojik kalıttır. Cumhuriyet ise onu alıp taklit eder. Nerede kendine uygun bulduğu bir yasa varsa, onu alıp taklit eder. Sahte bir tarih ve dil anlayışını geliştirir. “Bütün dünya, Türk-lükten çıkmadır” diye (1930'larda) bir teoriyi, Güneş-Dil Teorisi'ni ve tarihi görüşünü oluşturur. Bunun bilimsellik ile hiç alakası yoktur. Sözümona bununla zayıf olan ulusa güven vermek istiyor. Cumhuriyette fazla güçlü ekonomik bilgi birikimi yok, ekonomide “serbest rekabeti” denemek ister. Bu da tutmayınca bu sefer Sovyetler'de Stalin'in kazanan ekonomik deneyimi var. 1930'larda onu taklit etmeye çalışır. Son derece eklektiktir.

M. Kemal gerçeği bu olduğu halde bazıları ona methiye dizerler; “M. Kemal ne kadar akıllı, ne kadar iş bilendir” diye. Doğrusu da öyledir. O büyük bir taklitçidir. Al Stalin'den öğrendiklerini uygula; yine al Hitler'den, Mussolini'den öğrendiklerini uygula; al kapitalizmden ve sosyalizmden öğrendiklerinden işine gelenleri uygula. Yani burada din-iman, ahlak, kı-sacası ilke yoktur, tümüyle kendisine göre ayarlama vardır.

Burada müthiş bir karıştırma vardır. Zaten cumhuriyetin kişilikteki buhranı da böyle başlar. Sağlam bir ideolojik temeli yoktur. Faşizmle komünizm birbirine amansız düşmandır, ama o, her ikisini de tek parti içerisinde buluşturuyor. CHP halen öyledir. Yani bugün faşist Türkeş midir, İnönü müdür, Ecevit midir ayrımı ortadan kalkmıştır. Yine Karayalçın faşist midir, sosyal demokrat mıdır ayrımına gitmek o kadar önemli değildir. Çünkü cumhuriyetin başlangıcı böyledir.

1920'lerde Türkiye Cumhuriyeti ve onun kurulurken bir adamını

Roma'ya, bir adamını Moskova'ya gönderiyor. (Tarih bunun belgeleriyle doludur.) “Orada bize yararlı olan ne varsa getirin” diyor ve getiriyor. Böyle emir kulları çok. Osmanlı padişahları da aynı tarza sahipti. Padişah Abdülhamit, M. Kemal'e göre bu alanda çok daha büyük bir reformcu ve çağdaştır. M. Kemal'in taklitçiliği Abdülhamit'in çok ötesinde, çok gerisindedir. İşte Cumhuriyet Halk Partisi deneyimi bu mantığın ürünüdür.

Şimdi bu parti ilerici midir, gerici midir; faşist midir, sosyalist midir tartışması yapılıyor. Doğrudur da, çünkü içinde hepsi de var; daha doğrusu bunların eklektik türüdür. Tabii komünizm vardır denilemez. Fakat komünizmden iğdiş edilmiş, komünist olmaktan çıkmış ne varsa oradadır; sahtesi, ajanı da vardır. O kurulan sahte komünist partisi, bu sahte halk partisi (CHP) içindedir. Komünizmle alakası yoktur. Çünkü o bir ajan hareketidir. Adını komünist koymuşsa, sırf komünizmi önlemek içindir. Dünyaya dengelerinden yararlanmak amaçlıdır. Diğer taraftan faşizmden; Hitler'den, Mussolini'den de çok şey almış ve çok şey vermiştir. Çünkü tarih öyle gösteriyor. Bunların M. Kemal'den esinlenmeleri (özellikle Hitler'in) gerçeği var. Bu anlamda M. Kemal, faşizme katkısı olan bir kişiliktir de. İşte Hitler'in kurduğu tek kişi diktatörlüğü. Hitler 1930'larda yapar, Mussolini de 1930'lardan sonra. M. Kemal bunlardan daha önce, 1920'lerde yapar. Dolayısıyla bu konuda en ilham veren bir deneyimdir. Bu nedenle M. Kemal faşizmin bir kurucusu, bir katkıcısı olarak değerlendirilebilir. Çünkü kapitalizmi de sosyalizmi de en gerici tarzda kullanıyor. Hitler de nasyonal-sosyalizm tabirini kullandı. Onun ilk kurucusu M. Kemal'dir.

Demek ki, Mustafa Kemal dönemi, böyle eklektik, faşist bir ideoloji ve onun her düzeydeki kurumsal bir ifadesi oluyor. Ayrıca bu dönemde komünistleri de yargılıyor. Bu anlamda nasıl bir cellat rolünü oynadığı açıktır. Mustafa Suphilerin tasfiyesinden tutalım Nazım Hikmetlere ve Dr. Hikmet Kıvılcımlılara kadar hepsinin üzerinde oynadığı oyunlar var. Bunların bir kısmını katlederken, diğerlerini iğdiş eder. Bugün Türkiye'deki hastalıklı sol hareket, M. Kemal'in döneminden kalmaz. Nitekim Şevket Süreyya Aydemir örneğinde olduğu gibi (bunların hepsi komünist partinin sekreterleri, kurucularıdır), bir kısmını katlettikten sonra geri kalanları ürkütüp kadro hareketine, CHP hareketine alır. Ve bunları kendi rejiminin bir nolu ideologları haline getirir. Bu gerçeklik kadro hareketinde ve CHP'de çok somuttur.

Kürt hareketine karşı (Kürt halkının o zamanki bazı isyanları vardır) tam bir faşist soykırım programı uygulanır. Bu, ancak bir faşist rejimin uygulayabileceği bir katliam programıdır. Bu rejimin faşist niteliğini gör-

mek için, bu isyanlarda kullanılan bastırma yöntemleri çok iyi birer örnektirler.

Yine M. Kemal başta yakın çevresini tasfiye eder. Bu, tam bir faşist kişiliğin yakın çevresini temizleme operasyonudur. İşte böyle bir cumhuriyet, böyle bir kişilik şahsında oluşuyor. Bu kişi de böyle bir kurum oluşturuyor. Sonuna kadar şovenist, sömürücü, baskıcı ve tek kişidir. Roma imparatorlarından bile daha fazla imparatorluk gücü olarak kendisini ifade ediyor.

Şimdi TC, böyle bir kişiliğe bırakılırsa ve bunun yaşamı böyle şekillenirse, daha sonraki süreci nasıl devam edecek? Silindir gibi toplumun üzerinden geçmiş, yine bütün toplumu kendi şahsında ve CHP içinde düşürmüştür. Bazı muhalifler eleştiri

“Bu cumhuriyet kolay kolay iflah olmaz. Ölümcül dönemini yaşıyor. Bu kutlamalar, bu ölümcül hastalıktaki varlığın maskelenmesi, süslenmesidir. Kuruluş döneminin şenlikleriyle hiç alakası yok. Ne kadar şenlik geliştirilmek istense de, yapılan cumhuriyetin ölüm-kalım mücadelesidir.”

yapmak istiyorlar ama güçleri olmadığı için yapamıyorlar. Aslında çağdaş kavramların ve kurumların düşünleştirilmiş tipik biçimleriyle karşı karşıyayız.

Bu da daha sonra neyi ortaya çıkarıyor? Türk insanının, Kürt gerçeğinden daha trajik bir durumunu, yani traji-komikliğini ortaya çıkarır. Çok çapsız insan türünün türemesine yol açar. Yalancı insanlar, demagoglar, sahtekarlar, dalkavuklar türer. Bu 1950'lerde İnönü ile birlikte (İnönü tamamen emir kulu bir durumun yalınkat parçası), 1950'lerden sonraki Menderes dönemidir. Aslında buna, daha önceki döneme göre karşı-devrim derler. Gerçekte ise Demokrat Parti hareketi biraz toplumun, biraz kapitalizmin gereklerine kendini uyarlamak hareketidir. 1920'lerdeki o Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası'nın bir nevi yeniden canlandırılmasıdır. Cumhuriyete biraz yakındır. Biraz kapitalizmin esaslarına göre yaşamaya çalışırlar. Bu anlamda ille de bir ilerici, gerici değerlendirilmesi yapılacaksa (ki fazla anlamlı değil), 1950'li yıllar sonrası 1950'li yıllar öncesine göre daha anlamlı, biraz daha çağdaş, bi-

raz daha insan gerçeğini dikkate alır. Daha önceki dönem bir klasik-faşist türe de, bu dönemin komünist türüne de sığdırılamıyor. En ucube, dolayısıyla en tehlikeli, insanı ve halkları en çok çarpıklaştıran bir dönem oluyor.

M. Kemal daha o dönemde halk müziğini yasaklamış ve Batı müziğinin çalınmasını dayatmıştır. Dil teorisini, tarih teorisini ortaya koymuş, kafa taslarını ölçmeye çalışmış, dine karşı bir hareket geliştirmiş, bu anlamda kendini din yerine de koymuştur.

İşte bu dönem, böyle ucubelerle dolu bir dönemdir. Bu kadar kafasıyla, yüreğiyle oynayan bir insandan artık hayır gelir mi? Dolayısıyla cumhuriyet çocuğunun nemenem bir çocuk olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Darbeler, cumhuriyeti zırhla korumak içindir

1950'lerden sonra ortaya çıkan DP, cumhuriyetin hastalıklarını ne kadar aştı veya onu gerçek bir demokratik cumhuriyet haline getirdi mi? Buna olumlu temelde cevap vermek zor. Daha sonra çokça söylenildiği gibi, 27 Mayıs aslında biraz eski kemalizme duyulan bir özentidir. Evet, bir çatlaklık oluşturmuştur. İradesi dışında halka doğru bir gelişme de var, ama çok sınırlıdır.

Daha sonra Demirel'in, yani büyük demagogun dönemine ulaşılır. Bu dönemin temel özelliği nedir? Biraz kapitalizm gelişecek, fakat emekçilerin mücadelesi de gelişecektir. Dolayısıyla devletin faşist niteliği devreye girecektir. Buna TC'nin NATO'ya girmesini, ABD'nin dünya çapında halklara yüklenmesini ilave ederek, Türkiye'ye jandarmalık rolü biçilerek, özellikle Ortadoğu kontrol edilmek istenilir. Ayrıca Sovyetler'e coğrafik olarak çok yakınlık vardır. Emperyalizmin etkisiyle karşı-devrimciliği, faşistliği körükleyen Demirel, Amerikan'ın adamıdır. Türkeş zaten NATO'ya bağlı Özel Harp Dairesi'nin başkanıdır. Komünizmle Mücadele Derneği faaliyetlerinin, MHP, (DP yerine) AP, yine CHP'nin kendi tarihine yaraşır bir biçimde biraz kılık değiştirmesi, dönemin ulusal kurtuluş ve sosyal demokrat hareketlerinden esinlenen tipik bir kıvırtma hareketiyle karşı karşıyayız. Bu kıvırtma solun önünü kesmek içindir. “Bizim solculuğumuz solun önünü kesmek için, tıpkı 1920'lerde bizim komünistliğimizin komünizmin önünü kesmesi gibidir” derler. Ecevit hareketi de daha 1965'lerde böyle bir anlama sahiptir. Bütün bunlar devrimci hareketin önüne geçmek içindir. Rahşan'la birlikte çantasını, sopasını sallaya sallaya solculuk yapmak istiyorlardı. Dev-Genç hareketini karşılarına alarak “solu önleme solu” biçiminde bir CHP politikaları söz konusuydu.

Daha sonraki süreçte gelişen mü-

cadelenin durdurulmaması, 12 Mart darbesine rağmen önlenemeyen (tıpkı 1920'lerde olduğu gibi) devrimci hareketin çeşitli safhalarda gelişmesi, Kürt hareketinin gelişmeye başlaması, işte buna 12 Eylül'ün cevabı ve bu anlamda da cumhuriyetin bir çürüme çağına girmesi söz konusudur. Yani şiş göbek cumhuriyetin çürümesine engel olmak için 1970'lerden itibaren patlayacak olan göbeği bir askeri zorla, zırhla korumaya alma dönemine girilir: 12 Eylül darbesi budur. Bizzat kendileri söyler; “bu anayasa geniş geliyor, daraltmak gerek” diye. Daraltmak demek, toplumu zırh içine almak demektir. Göbek patlasa ölü. Ona göre, yeni bir kılıf yaratılır. İşte buna başka bir cumhuriyet adı verilir; “12 Eylül cumhuriyeti” veya “2. Cumhuriyet.”

Şunu da belirtelim: 12 Mart'çılar, 27 Mayıs'çılar, 12 Eylül'cüler kaskatı kemalisttirler. Ama biraz gelişen kapitalizme göre kemalisttirler. M. Kemal, kendi döneminde birbirine geçmiş kaburga kapitalizminin generalidir. İsmet İnönü biraz onun sivilleşmiş biçimidir. Gürsel, onun biraz daha göbek bağlamış generalidir. Bunlar gelişen kapitalizme göre dirler. Memduh Tağmaç, biraz daha kendisine güvenmiş, çünkü kapitalizm biraz gelişmiştir. Kenan Evren, biraz daha tedirgin, endişelidir. Çünkü kapitalizm biraz sallantıdadır. Ama oldukça iddialı, çünkü cumhuriyet bayağı bir birikime sahip olmuştur.

Bir de, bunların içinden en son çıkan sivil kesim var: İnönü'den sonraki sivil kesim olan Bayar-Menderes. Bunların kesinlikle anti-kemalizmi yoktur. Sivil lehçe, askeri lehçeye biraz daha maske görevini görmek, biraz daha soluk aldırma içindir. Sonuçta kendileri de, yani sivil klik de yıprandı. 27 Mayıs, birkaç yıllığına yaşanan bu yıpranmayı tekrar zırhla koruma yoluna gitti. Göbek patlayacaktı, 12 Mart geldi. Biraz daha se-mirdi, bu sefer yine patlayacaktı; 12 Eylül geldi. Yani asker ve sivil arasındaki dönüşüm, aslında cumhuriyetin yıpranmasını önlemek içindir. Semiriyor, patlayacak göbeği darbelerle korumaya alıyor. Biraz sıktıktan sonra, sözümona güç kazanıyor. Muhalifleri eziliyor, tasfiye ediliyor, tekrar kapitalizm semirmeye başlıyor. Tekrar bir darbeye patlaması önlenmek isteniyor.

Kemalist cumhuriyet Özal'a bile tahammül edemedi

Bir Özal olayını da bu temelde değerlendirmek gerekir. Kapitalizmi biraz daha geliştirmek, çağdaş ölçülere oturtmak istiyordu. Tabii ki, buna Türk kapitalizminin, TC'nin dayanamayacağı açıktı. Özal burada biraz ileriye gitti. Kemalizmin temel kurum-

Devamı 16. sayfada